

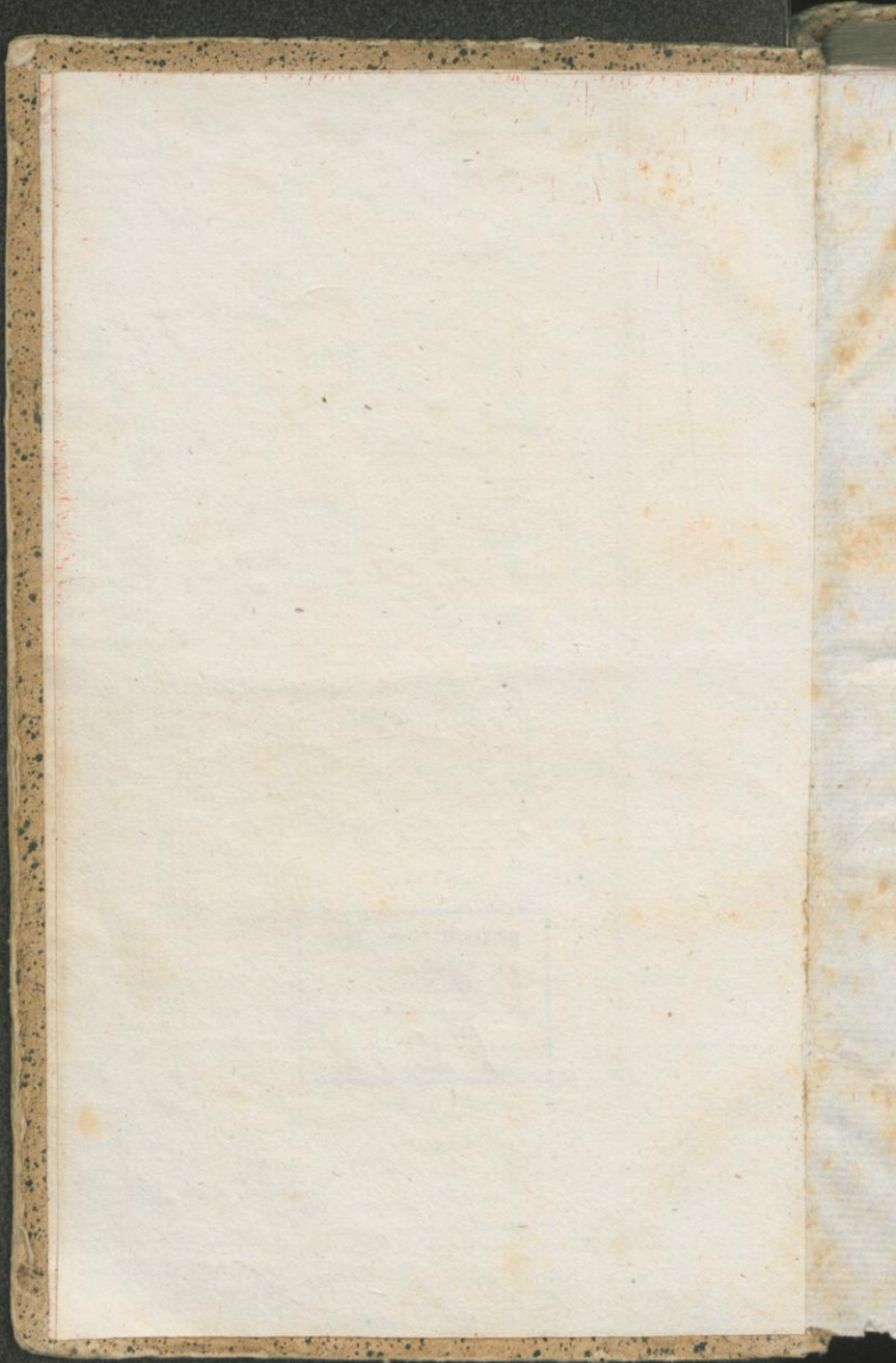
UuLB Düsseldorf

+4160 365 01

Dv 308

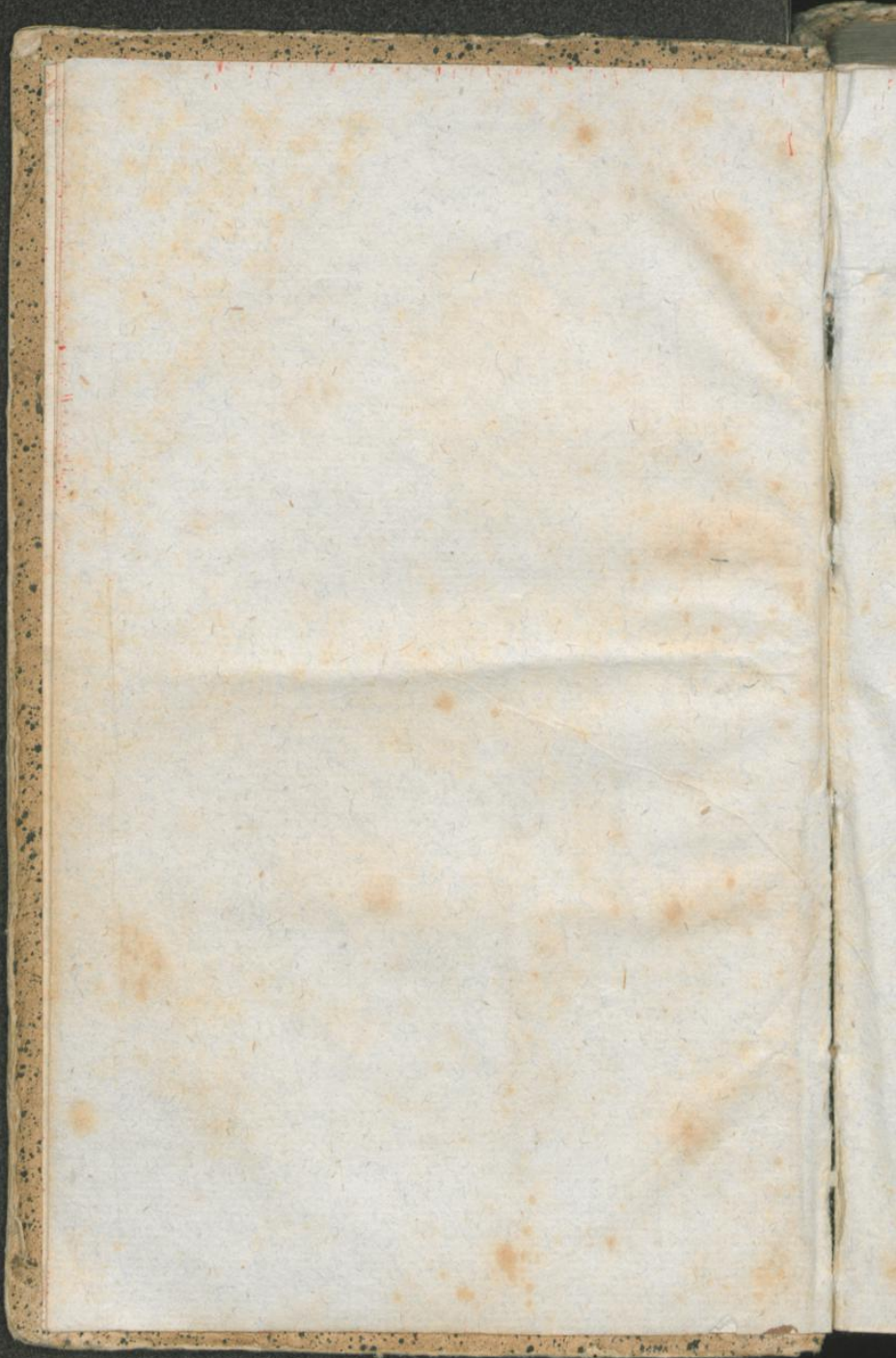
UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
- Medizinische Fk. -
DÜSSELDORF

V 1041

PHARMACIA
RATIONALIS
SECRETARIUS

WILHELMVS JACOBVS
PUBERVS

PHARMACIA
RATIONALIS
DENVO CORRECTA ET AVCTA.

EDIDIT EAM

D. PHILIPPVS IACOBVS
PIDERIT

SOCIETATVM LATINARVM MARCHICO-
BADENSIS QVAE CAROLSRVHAE
NEC NON QVAE IENAE FLORET
MEMBRVM HONORARIVM.

CASSELLIS
APVD IOANNEM IACOBVM CRAMERVM
MDCCLXXXII.

PHARMACIA
RATIONALIS
DIVINO CORRECTA ET AVCTA

EDIDIT EAM

D. PHILIPPVS JACOBVS
PIDERIT

SOCIETATVM LATINARVM MARCHICO-
BADENSIS QVAE CAROLVS-
MAGNO NON QVAE TENAR FLORENTI
MEMBRVM HONORARVM

MDCCXXII
GASSELIS
JANUARIUM

Si vel solum ad *Anglorum, Sueco-*
rum Danorumque ac aliarum na-
tionum, quam, in quotidie excolen-
dam, magis magisque perficiendam *rem*
medicam, contulerunt operam, inprimis
vero eam quacunque laude dignissimam sol-
licitudinem respexerimus, qua, in rite fel-
gendis idoneis, sine quibus huius, in innume-
rabilium hominum salutem, tendentis scien-
tiae,

) (2

tiae,

tiae, nunquam satis tueri dignitatem possumus, medicamentis defudarunt, ex eorumque cohorte, quae in eam, variis ex causis, quibus enumerandis superfedemus, irreperunt opiniones vagas, fabulosas traditiones, ambiguas nec satis firmas experientias, caeteraque, quibus non satis certo hominum saluti consulitur, plerumque vero nocetur, auxilia eliminare, haecque solidis, ex quibus universa haec petenda et diiudicanda scientia, superstruere adlaborarunt; nulli harum rerum iusto arbitro insolens videri putaverim, aut qui meam inde audaciam reprehendat, quo minus, memor illius, quod QVINTILIANVS exhibet, *effati, pigri esse ingenii, contentum esse his, quae ab aliis sunt inventa, sagacissimo MONRO* accedere putaverim, qui nostram *Germanorum*, in his rebus tarditatem, medendique a multis peregrinis, inutilibus et noxiis nondum satis purgatam methodum vehementer accusavit. At, quamvis etiam in
his

his rebus, quilibet, qui alios antevertisse videtur populus, suos patiat, interdum etiam diros satis manes, tamen nullus dubito, fore, qui pleraque, quae apud *Pharmacopolas* nostros in usu sunt, *Dispensatoria* seu *Pharmacias*, cum genuinis et legitimis *scientiae medicae*, eiusque plane solidis et immotis principiis comparaturus, facile negatum eat, multa ea, quae in his *Dispensatoriis*, in ipsis etiam, ex illorum praescripto, *Pharmacopolis*, reperiuntur, aperte esse *superflua*, *magnam partem etiam inertia*, *futilia*, *inconcinne et vitiose composita*, *quin et perniciofa ac superstitiosa*; his itaque patrocinari, quibus ab exteris premimur reprehensionibus, eisque ita iusti iudicii manifestum exhiberi testimonium, ut nihil vix habeamus satis idoneum, quod eisdem recte et iuste, praeter unicum illud, quod nobis, ne stolide contra veritatis robur militemus, relinquatur consilium auxiliumve, op-

ponamus, hocque cedamus necessitati, dum:
*imis evellendum esse stirpibus, quod non fert
 agri natura atque indoles, fatemur.*

Quamvis vero neque utilitatem neque
 laudem inde huic, quam altera vice correctam
 et auctam divulgo, reformatam et sanis ac
 rationalibus *scientiae nostrae* principiis ac-
 commodatam, *Pharmaciae* conciliare velim;
 siquidem illud a sententia et iudicio perito-
 rum et iustorum arbitrorum, solum pendet et
 expectandum est: tamen ex eis, quae attuli
 iusta, et, ut mihi videtur, idonea satis causa
 patet, ob quam in hoc opere divulgando
 desudaverim. — Neque vero is ego sum,
 qui me solum huic operi perfungendo parem
 aut eum etiam autumaverim, qui tot capitum
 diversis sensibus satisfacere, et in universum
 omnibus et singulis placere possit. Tantum
 abest, me meo solum in hac re indulgisse ge-
 nio,

nio, ut multo magis, magno studio, aliorum
 prudentum et expertorum virorum auxilia
 quaesiverim, meque, ex eorum eruditione
 probisque consiliis, ita instruere studuerim, ut
 inde a privato mei ipsius iudicio saepe ad
 spem consequendi plurium prudentum as-
 sensum ascenderim. Primum proximis, qui
 mihi fuerunt in exercenda scientia Medica
 Collegis, me iuvandi ius cum tribuerim, ho-
 rum consiliis et doctrinis libens obtemperavi,
 eorum etiam auxilia, quae mihi in arduo hoc
 negotio tulerunt, publice praedico. Sunt
 hi inprimis, *Viri experientissimi*, de nostra
 scientia bene et laudatissima ratione merentes
Medicinae Doctores, Dominus PFANN-
 KVCHEN, in Nosocomio Praesidii militaris
Medicus experientissimus, Dominus CVNTZE,
huius urbis practicus celeberrimus, et Geisma-
riae prope Fritzlarum ad fontem aquarum
soteriarum Medicus; Dominus GRANDI-

DIER, huius Metropoleos Physicus meritissimus: nec sine insigni usu fuerunt, quibus Chemices, Botanices et Pharmaceutices, scientia clarissimus, Dominus MOENCH, Medicinæ Doct̃or et Botanices Professor, nos iuuit consiliis atque experientiis et doctrinis.

Neque vero sibi soli placuit hæc bonorum consiliorum communitas: Nullam enim rem, ut ait SENECA. consummatam esse, et, in omni negotio, longe semper a perfecto fuisse exordia recordans; ex Virorum fama sua longe celeberrimorum, et harum rerum, quas tractabamus, in Germania fere statorum et arbitrorum, scientiæ, experientiæ et prudentiæ copia, huic operi suam conciliare integritatem studuimus. In qua re maximis gratæ mentis testibus, laudes nostras comitantibus, veneratione et observantia, merito extollimus ingentia quibus hoc opus iuuarunt,

runt, adiumenta, *Virorum longe celeberrimorum, utriusque venerandi senis TRILLERI et TRALLESII, quorum prior nunc inter coelites iubilat; Perillustr. L. B. A WOLTTER, et caeterorum inclyti, quod Monachii est Collegii Medici illustrium membrorum, nec non Virorum illustrium, FRANCKII, DELII, KAEMPFII, MARTINI, NICOLAI, RICHTERI, BAYMERI, KRAVSII, CRELLII, GMELINI et B. REICHARTI, qui et suo assensu, et emendatione et additione labores nostros mirifice ornarunt. Inde etiam hoc huic, quod iam emendata ratione divulgatur operi, fortunam et beneficium contigisse, silentio praeterire nefas duco, legitimum huius rei et laboris iudicem, Medicorum nostri aevi decus atque ornamentum, incomparabilem et illustrem ZIMMERMANNVM, hos labores vehementer approbasse.*

Caeterum, in *Pharmacia* hac, *Medicaminum numerus* non ita quidem restrictus conspicitur, uti quidam volunt, qui difficultates peragenda et exercenda *scientiae nostrae* negotio annexas non accurate mensurarunt; attamen nullum, quod audacter confirmo, plane inefficax remedium in ea reperitur. *Medicamina* illa, quae eo tempore tantum, cum penes eorum aut inventores aut possessores, eorundem fuit notitia, contra dirissimos morbos miracula facere credebantur, e. g. *Medicamen Matronae STEPHENS* contra *calculum*; *Arcanum Matronae NOUFFRE* contra *taeniam*; *Balsamum Schaeerianum* etc. studio omisimus. De ea methodo vero, qua *Celeberrimus CLOSSIVS* ad *taeniam* necandam et expellendam utitur, et quam primo *illustribus Viris, ZIMMERMANNO* et *B. WAGLERO* detexit, eam descriptio-

scriptionem adhuc hoc loco exhibebo, quae
in *illustris FRITZII annalibus* reperitur.

Recipe, *Mercurii dulcis rite parati* Grana
duodecim,

Concharum sine igne praeparata-
rum Scrupulum unum.

Misce et Sign. N. 1.

Recipe, *Olei Amygdalarum dulcium* Vn-
ciam unam.

Sign. N. 2.

Recipe, *Gummi Guttæ* Grana triginta sex,
Pulveris Cardui benedicti Scru-
pulum unum.

Radici Angelicæ,
Marchionis epileptici ana
Grana octo.

Misce, dividitur in tres partes aequa-
les et Sign. N. 3.

Aeger

Aeger post coenam levissimam sumit,
Pulverem N. 1. ex Aqua frigida.
 Post horam dimidiam sumit *remed-*
dium N. 2. altero mane sumit *unum*
ex Pulveribus N. 3. in lecto, vel extra
 lectum. Hic Pulvis plerumque bis
 vomitum creat, et totidem deiectiones
 alvinas. Post singulos vomitus
 forbillat *vasculum Theae*, vel *Infusi*
Cardui benedicti. Bihorio post,
 quam primus Pulvis sumtus est, exa-
 minantur excrementa; si nondum
 expulsa est *taenia*, *alter Pulvis* eadem
 methodo sumitur. Si nec hic pul-
 vis eam expulit, post duas horas
 cum dimidia, *tertius* sumitur, *tae-*
niam CERTISSIME expulsurus.

Apparet ex hac descriptione, *Medica-*
mina HERRENSCHWANDI, Matronae
 NOUF-

NOUFFRE et *praesens*, in eo convenire, quod singula, ad expellendam *taeniam*, *Gummi Guttae* recipiant.

Non ubivis cuilibet, et tantum uni aut alteri *Medicamini*, quod ex tempore ad praescriptum *Medici parari debet*, ob distantiam loci, ubi hic libellus impressus fuit, *Asteriscum* addere licuit; id ipsum vero in *Indice*, ad quodlibet Medicamentum adiectum et accurate notatum observabitur. *Sphalmata typographica*, quae ex eadem causa orta, B. L. ipse corriget: quia nullum magni momenti reperitur, et genuinum verborum sensum nullibi impediunt.

Quae vel publice vel privatim, contra prioris editionis censurae Eruditorum publicae subiecta specimina, monita fuerunt, si in hac editione intacta reperiantur, id ipsum

gra-

gravioribus, quae nobis visae sunt, rationibus adscribatur, rogamus, ob quas aliam, quam cui subscripsimus, sequi sententiam, a nobis non impetrare potuimus. Rationes illas in peculiari libello exponere, et eis hoc nostrum silentium et defendere et firmare anitemur; quando non, ea ex causa, quod vel torpidam ignorantiam vel inanem garrulitatem nostros conatus toties antecellere vidimus, tandem denique ardor noster debilitatur vel plane sufflaminatur.

Scribebam Cassellis ipsis Calendis Iuliis
MDCCLXXXII.

PRAE-

ni-
m,
a
nes
oc
n-
vel
a-
li-
a-
is
i

!

PRAECOGNITA.

A

PRÆCOGNITA

§. 1.

C Quae fuerint in urbibus aliisque locis *Pharmacopolia*, semper fini, cui instituta, respondeant. Eapropter itaque invigilari opus est, ut, non solum eorum, quae, ad finem illum obtinendum, sunt necessaria, nihil desideretur, sed singula etiam eo referenda, debito fiant ordine. Hinc, qui harum rerum curam gerunt, eo respiciant necesse est, ut saltem, quovis anno, ab *artis peritis Pharmacopolia* visitentur et lustrentur.

§. 2. Varia, quae a *Medico in Pharmacopoliis visitandis* observanda sunt, his sequentibus comprehendi posse, putamus.

I. Nulla, nisi utilia et in hac Pharmacia designata Medicamenta, in Pharmacopoliis asservanda, et eis inferenda esse, arbitramur.

II. Ea *Medicamenta*, tam *Simplicia*, quam *Composita*, sine quibus neque *Medicus*, neque *Chirurgus* ullo modo esse, aut suo rite officio defungi potest, in minimorum etiam oppidorum *Pharmacopoliis*

poliis non desint. Quae huc referimus et tanquam absolute necessaria respicimus, in Indice literis maiusculis notata legantur.

III. *Medicamenta Simplicia*, neque, ob sordidum et dolosum lucrum, neque Lex ignorantia, aut negligentia et minus ad rem attento animo, cum aliis commutentur. Videat igitur *Medicus*, ne loco *Arnicae*, alius *Flos flosculosus*, e. g. *Anthemis tinctoria*; loco *Foliorum Aurantiorum*, *Folia Citri*; loco *Corticis peruviani*, *Cortex quernus*, vel ab alia arbore derasus; loco *Conii maculari*, *Phellandrium*, vel *Aethusa Cynapium*, vel *Chaerophyllorum* species quaedam; loco *seminis Cynae*, *semen Tanacetii*; loco *Radicis Ipecacuanhae*, *Radix Apocyni*; loco *Radicis Hellebori nigri*, *Radix Adonidis vernalis*, vel *Aconiti Napelli*; loco *Herbae Saponariae officinalis*, *Lychnis dicica Linnaei*, et loco *Radicis Valerianae sylvestris*, *Radix Valerianae minoris*, a *Pharmacopolis* dispensentur.

IV. *Simplicia Medicamenta* sint genuina et non adulterata: *Acetum*, non cum *Capsico*, aut *Oleo Virrioli*; *Balsamum Canadense*, non cum *Terebinthina*; *Lapides cancrorum*, non cum aliis terreis et calcareis rebus; non *Crocus* cum *Carthami Floribus*; *Gummi Ammoniacum* et *Folia Sennae*, non cum aliis huic fuco inservientibus peregrinis rebus; non *Manna* cum *Saccharo Thomae*; *Sanguis Draconis*, non cum *Resinis* et *Pulvere Ligni Santali rubri*, et non *Tamarindi*, cum *Prunorum pulpa* mixta et his rebus adulterata reperiantur. Praeterea *Medicus*, an *Ambra Grisea*, *Cortex peruvianus*, *Moschus*, *Camphora* *Zibethum*, *Castoreum* bonae notae; an *Olea destilla-*
ta,

ta genuina sint, et Mercurius vivus rite depuratus, videat.

V. Quod herbas attinet, probe observet, ne plane sint inodora, neque radices, cortices, ligna et semina carie corrupta, deprehendantur.

VI. Porro respiciendum est, an Praeparata et composita, ad artis regulas, et ea, quae in Pharmacopoeo requiruntur, accurata diligentia, fuerint elaborata. Neque etiam haec sint vetustate, vel alio modo corrupta: Aceta infusa non sint mucore obducta et vapida; sic etiam Aquae destillatae probae et non corruptae inveniantur. Videatur, ne Cerevissa, cum Creta, aut Bolo; Martialia, cum Cupri, aut Aurichalci partibus; Resina Jalappae, cum aliis resinosis; Sal Corru Cervi vel Succini, cum Sale Ammoniaco; vitrum Antimonii, cum Plumbi partibus; Magnesia alba, cum Gypso, inquinata et adulterata sint. inquirendum etiam, an Extracta bonae notae et indolis, Mercurialia etiam rite sint parata; An Tartarus solubilis, vitriolatus, Terra foliata Tartari, Sal mirabile et polychrestum bene sint saturata, et non forte ex coctione in vasis cupreis, cum cupri partibus, commixta et inquinata; An Olea empyreumatica probe sint rectificata; Spiritus acidi dulces, bene dulcati; Spiritus vini rectificatissimus, a phlegmate plane liberatus, et tandem, ne Electuaria sint corrupta et Syrupi fermentantes.

§. 3. Pharmacopola sit vir pius et in scientia sua peritus, non tantum Nomenclator et pulverum commolitor, sed etiam Chymia et Historia naturalis probe instructus.

§. 4. *Spiritus* aliaque *Composita* et *Praeparata* a *Circumforaneis* emere, *Pharmacopolis* interdictum esto. Ea *Medicamenta chymica*, quae, ab effectu insigni, quem iam, in portione minori data, satis actuose exserunt, *Heroica* dicuntur, *Pharmacopolae* ipsi parare debent, ut de eis eo certius testari possint. Pertinent huc omnia *Praeparata* ex *Antimonio*, *Mercurio*, *Ferro*; *Saleriam C. C.*, *Succini* et huius generis alia.

§. 5. In *Pharmacopoliis*, semper summa mundities vasorum et aliorum *instrumentorum pharmaceuticorum* reperiatur. *Mortaria*, *Librae* et *Cochlearia*, quibus ad *Medicamenta* paranda utuntur, male hucusque ex *Aurichalco* fabricata sunt. Nam, aut partes triturando abrosae, aut a *salibus* et *pinguedine* solutae, cum *Medicamentis* commiscuntur, e. g. si *Sal Ammoniacum*, vel *Tartari*, *libris* ex *aurichalco* factis, ponderentur, *Prelorum* par ratio est: quoniam varia corpora, quae eis exprimuntur, in illa agunt, e. g. *Oleum Amygdalarum*, vel alia *Olea*, quae semper aliquid de *Aurichalco* solutum, in se recipiunt. Sint ergo haec sicut *Mortaria*, praeter *lapidea* jam recepta, *Librae maiores* et *cochlearia* ex *Ferro* constructa; *Librae minores* vero ex *Ebone*. *Pondera*, duritiei causa, ex *Aurichalco* confici oportet.

§. 6. *Omnia vasa*, ex *Cupro* parata, et in quibus *Decocta*, *Extracta* et *Syrupi* conspissentur, probe *Stanno incrustata* sint. *Salia* coquantur in *Sartagine ferreo*, praeter *Tartarum solubilem*, *emeticum* et *Terram foliatam Tartari*, quae in *vasis terreis crusta obductis* parantur. *Spathulae* ex *Ligno* sint confectae,

§. 7.

§. 7. Ad miscendas *Mixturas*, quas vel *Salia*, vel *Extracta* vel *Gummata* ingrediuntur, semper adhibenda *Mortaria lapidea*, nunquam autem, quae ex *aurichalco* parata, quae male *Pharmacopolae* calescunt.

§. 8. *Vitra mensuraria* plane interdicenda sunt: quia pondera, pro corporum liquidorum diversitate, maxime variant, et itaque eis non accurate et secure mensurare possumus.

§. 9. *Venena*, a caeteris *Medicamentis* separentur, et non in eodem cum eis loco asservantur; habeant etiam sua eis solis, quibus includuntur, dicata *Vasa*, neque in eisdem, cum aliis *Medicamentis*, *mortariis*, *libris* &c. tractentur.

§. 10. *Vitra* in quibus *Spiritus* asservantur, praesertim tales, qui *Sal alcali volatile* continent, duplici ligatura sint munita, *vesica* nimirum, et *charta*, vel multo magis *corio duplici*. Observandum hoc praecipue est, in illis vitris, quae, ad quotidianum usum, in tabernis prostant.

§. 11. *Radices* colligantur ante *Florum explicationem*, praeter *Radicem Salab.* quae non prius, quam *Floris tempore*, bona reperitur et idonea. Probe *Radices*, *Cortices*, *Semina*, *Herbae* et *Flores*, a quisquiliis purgentur, et, caloris gradum repentine magnum fugiendo, tantum in *umbroso loco* siccantur, neque prius in cistas reponantur, quam cum probe siccata fuerint.

§. 12. In *Tabernis*, ad usum non solum *Pharmacopoeorum*, sed etiam *discipulorum*, *Herbarium vivum*,

am, quod *plantas officinales* continet, unicuique
 vdscrip̄to nomine officinali, asservetur. Quando
radices in usu sunt, hae simul adpositae esse debent,
 quae, si nimis crassae sint, discindantur et sub pre-
 lo comprimantur.

§. 13. Ad determinandum caloris gradum,
 qui in *Pharmacopoliis*, hyemis .empore, observan-
 dus est, *Thermometrum* praesto sit.

§. 14. Circa *Pondera* notandum, nos, quando
Librae mentionem fecimus, *Libram* sic dictam *Me-*
dicam, quae uncias duodecim pendet, intelligi vo-
 luisse. *Unciam unam*, habere Drachmas octo; *Drachi-*
marum unam vero, complecti Scrupulos tres, et *Scru-*
pulum unum componi ex viginti Granis, cuilibet no-
 tum esse, putamus.

MEDICAMENTA SIMPLICIA.

I. ABIES RUBRA.

§. 15. *Pinus Abies*. Refina seu Pix Burgundi-
 ca — Strobuli — Turiones.

II. ABSINTHIUM PONTICUM sive RO- MANVM.

§. 16. *Artemisia pontica*. Herba.

III.

III. ABSINTHIVM VULGARE.

§. 17. *Artemisa Absinthium.* Herba.
Praeparata. Extractum — Oleum destillatum.

IV. ACETOSA.

§. 18. *Rumex Acetosa.* Herba recens.

V. ACETOSELLA.

§. 19. *Oxalis Acetosella.* — Herba recens.
Praeparata. Conferva — Extractum — Sal essential.

ACETVM VINI. vid. *Vitis.*

VI. ACONITVM.

§. 20. *Aconitum Napellus.* Herba recens.

Planta virulenta.

Praeparata. Extractum.

AERVGO vid. *Cuprum.*

AGARICVS ALBVS vid. *Pinus Larix.*

VII. AGRIMONIA.

§. 21. *Agrimonia Eupatoria.* Herba.

ALKALI MINERALE vid. *Soda Hispanica.*

VIII. ALLIVM.

§. 22. *Allium Sativum.* Radix.

Ad praecipua, uti bene perillustr. ROSENSTEL-
 NIVS monuit, *anthelmintica* pertinet.

IX. ALOE.

§. 23. *Aloe perfoliata.* Aloe hepatica. —
Soccotrina.

Praeparata. Extractum aquosum. — Extractum
Poeneri.

X. ALTHAEA.

§. 24. *Althaea officinalis.* Folia — Radix.

Praeparata. Pasta — Syrupus — Vnguentum.

XI. ALUMEN.

§. 25. Multi *Aluminis crudi usum internum,*
praeter rationem, nimis formidant. In febribus pu-
tridis, saepe optimo cum effectu exhibetur.

Praeparata. Alumen usum.

XII. AMBRA GRISEA.

§. 26. *Ambra* bonae notae digitis trita, facile
mollescit, et a tenui caloris gradu, instar Olei liquefit,
auctiori vero, tota quanta in auras abit, et accensa
spumescendo conflagrat, gratum edit odorem,
vixque ullum sui vestigium relinquit. Fragmenta
eius insuper sint opaca, aspera, levissima et porosa.
Optimum bonitatis signum est, quando acui can-
desactae sibi immissae non adhaeret.

Praeparata. Essentia liquida.

AMOMVM vid. *Piper Jamaicense.*

XIII. AMYGDALVS.

§. 27. *Amygdalus communis.* Nuclei amari —
dulces.

Prae-

Praeparata. Oleum expressum — Syrupus amygdalinus.

AMYLVM vid. *Triticum.*

XIV. ANETHVM.

§. 28 *Anethum graveolens.* Herba -- Semen.

Praeparata. Aqua destillata. — Oleum destillatum.

XV. ANGELICA.

§. 29. *Angelica Archangelica.* Radix.

XVI. ANISVM.

§. 30. *Pimpinella Anisum.* Semen.

Praeparata. Aqua destillata. -- Oleum. -- Spiritus.

XVII. ANISVM STELLATVM.

§. 31. *Illicium Anisatum.* Fructus.

Suavius, penetrantius et praestantius est *Aniso vulgari.*

XVIII. ANTIMONIUM CRVDVM.

§. 32. *Praeparata.* Aethiops antimonialis Huxhami. — Causticum antimoniale vulgo butyrum -- Kermes minerale -- Morsuli antimoniales Kunkelii -- Pulvis purificans Kaempffii -- Sulphur auratum. Sulph. aur. liquidum -- Saponatum -- Tartarus emeticus -- Vinum Huxhami -- Vitrum -- Vitrum ceratum.

XIX. ARGENTVM.

§. 33. Argentum foliatum.

Post.

Praeparata. Lapis infernalis.

XX. ARISTOLOCHIA ROTUNDA.

§. 34. *Aristolochia rotunda.* Radix,

XXI. ARNICA.

§. 35. *Arnica montana.* Herba --- Flores ---
Radix.

Videatur, ne alius *Flos flosculosus*, praesertim *Anthemis tinctoria* loco eius recipiatur.

Omnium consensu, *Arnica* ad optima refertur *resolventia*, quae, praesertim in *sanguine coagulato* quam optime hanc vim praestat: unde iam veteribus, tanquam praestans *lasporem panacea*, nota fuit. Dantur eo ex scopo, vel *Flores* una cum *Herba* ad pugillum unum, cum *Aquae calidae* mensura infusi, vel *Flores pulverati* ad Scrupulum unum, ter quaterve in die: Prodest insuper *infusum* tale, non solum ad *sanguinem coagulum* in *lapis* et *contusis* resolvendum, sed etiam ad *haemorrhoidum* et *mensium fluxum* provocandum, et ubique, ubi *sanguinis stasis* suspicienda est: e. g. in *dolore lateris* cum *dysponia*. Notari autem meretur, semper extra *febrem*, et absente insigni *plethora* vel *inflammatione* dandum, et itaque, ut plurimum ante eius usum *venam esse secandam*. Saepe cum *vehementia* quadam agit, *anxietatem* intolerabilem et *vomicum* excitat; praesertim, si *extravasatum* quoddam in *primis viis* haereat. Circa *partem laesam*, uti toties observavimus, mox insigniter *dolorem* auget, paulo post tamen *evaniturum*. Aegri etiam plerumque
for-

formicationis sensum experiuntur, dolores lancinantes et urentes. Quandoque in quibusdam lotium movet, in aliis sudorem. In paralyfi, atonia partium, contractura et diversis spasmorum speciebus, iam IVNCKERVS plantam hanc laudavit, et illustr. COLLINVS ulterius novis experimentis confirmavit; qui etiam feliciter eam in amaurosi adhibuit. In febribus, haemoptoe, uteri haemorrhagiis, lochiorum retentione et dysenteria, in quibus illustr. COLLINVS, STOLLE et alii laudant, nostro ex arbitrio, eius usus plane vitandus est. Raro dysenterici medicamentum hocce ferunt, sed plerumque inde in eis vomitus, non raro cruenti, lipochymiae, dolores colici acerbi et alia graviora symptomata oriuntur. Bonum esse antisepticum, adhuc notari meretur.

XXII. ARVM.

§. 36. *Arum maculatum.* Radix.

XXIII. ASA FOETIDA.

§. 37. *Ferula Asa foetida.* Gummi Resina.

Foeter virtutis index est, quo maior is, eo meliorem Asam testatur.

Praeparata. Tinctura.

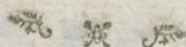
XXIV. ASARVM.

§. 38. *Asarum Europaeum.* Folia — Radix.
Ad vomitum ciendum non amplius praescribitur.

XXV. AVENA.

§. 39. *Avena sativa.* Semina excorticata.

XXVI.

XXVI. AVRANTIVM.

§. 40. *Citrus Aurantium*. Folia. — Flores.
— Poma immatura. — Poma matura. — Cor-
tices Curafavenfes. — Flavedo.

Foliis male Folia Citri substituuntur, a quibus,
appendicibus seu lobis illis duobus, quibus ad ba-
sin utrinque, in cordis formam incisfa sunt, di-
gnoscuntur.

Praeparata. Aqua Naphae. — Conditum. — Essen-
tia. — Oleum expressum. — Syrupus.

XXVII. AVRVM.

§. 41. Aurum foliatum.

XXVIII. BALAVSTIVM.

§. 42. *Punica Granatum*. Flores. — Mala-
corium.

XXIX. BALSAMITA.

§. 43. *Tanacetum Balsamita*. Herba.

XXX. BALSAMVM CANADENSE.

§. 44. *Praeparata*. Essentia mundificans. —
Essent. roborans.

XXXI. BALSAMVM COPAIVAE,

XXXII. BALSAMVM PERVVIANVM
NIGRVM.

§. 45. Quanquam ut plurimum illud *Balsa-
mum Peruvianum*, quod in *Pharmacopoliis* proffat,
adulteratum reperiatur: tamen hoc in *Chirurgia*,
prae-

praesertim ad *convulsiones* sistendas, quae ex *tendinum* et *nervorum lacionibus* oriuntur, tanta praestat, ut omnino non praetereundum nobis visum fuerit.

XXXIII. BARDANA.

§. 46. *Arctium Lappa.* Radix.

Quibusdam *Decoctum* huius *Radicis vomitum* excitat.

XXXIV. BASILICVM.

§. 47. *Ocimum Basilicum.* Herba.

XXXV. BECCABVNGA.

§. 48. *Veronica Beccabunga.* Herba recens.

XXXVI. BELLADONNA.

§. 49. *Atropa Belladonna.* Folia. — *Baccae.*
— *Radix.*

Planta virosa, cuius usus in *carcinomate* maximam requirit cautionem saepe sine optato effectu adhibetur. *Radix* datur *adulto* a Granis sex usque ad duodecim; *infanti* a Granis duobus usque ad sex, in *Aqua* vel *Cerevisia.* *Foliorum* dosis, pro *adulto* Grana quatuor vel octo, et pro *infante*, Grana duo vel quatuor sunt.

XXXVII. BERBERIS.

§. 50. *Berberis vulgaris.* *Baccae.*

Praeparata. *Roob.* — *Rotulae.* — *Succus.* —
Syrupus.

XXXVIII.

Flores.
— Cor-

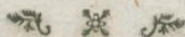
quibus,
ad ba-
t, di-

Essen-

Mala-

M

Ca-
it,
a,
e-

XXXVIII. BETVLA.

§. 51. *Berula alba*. Succus ex trunco eliciendus.

XXXIX. BISTORTA.

§. 52. *Polygonum Bistorta*. Radix.

XL. BOTRYS.

§. 53. *Chenopodium Botrys*. Herba.

XLI. BRYONIA.

§. 54. *Bryonia alba*. Radix.

XLII. BUTYRVM.

§. 55. Recens non salitum. — Fufum.

XLIII. CACAO.

§. 56. *Theobroma Cacao*. Fructus.
Praeparata. Butyrum seu Oleum. — Chocolata medica.

XLIV. CADMIA FOSSILIS. *Sive* LAPIS CALAMINARIS.

§. 57. *Zincum Lapis calaminaris*.

XLV. CALAMVS AROMATICVS.

§. 58. *Acorus Calamus*. Radix.

Praeparata. Conditum

XLVI. CALX VIVA.

§. 59. *Calcareus aequabilis*.

Praeparata. Aqua.

XLVII.

XLVII. CAMPHORA.

§. 60. *Laurus Camphora.*

Prae caeteris illa, quae sine maculis candidissima, et glaciei instar pellucida est, atque accensa in undis flagrat, ac deflagrando tota consumitur, seligi meretur.

Qui fervidae huic substantiae, naturam *Salis volatilis oleosi* possidenti, *temperantes vires* adscribunt, videant, ne errorem hunc, in *februm acutarum* curationibus, luant.

Praeparata. Spiritus Vini camphoratus.

XLVIII. CANCER.

§. 61. *Lapides.*

XLIX. CANNABIS.

§. 62. *Cannabis Sativa.* Semen.

L. CANTHARIDES.

§. 63. *Meloe Vesicatorius.*

Præparata. Emplastrum vesicatorium. — *Tin-
tura.*

LI. CARDAMOMVM MINVS.

§. 64. *Amomum Cardamomum.* Capsulae cum
Seminibus.

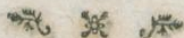
Praeparata. Essentia.

LII. CARDVVS BENEDICTVS.

§. 65. *Centraurea benedicta.* Herba.

B

LIII.

LIII. CARDVVS TOMENTOSVS.

§. 66. *Onopordum Acanthium*. Herba recens.

Succum expressum BORELLVS, STAHLIVS, TIMMERMANNVS, et GOELIKE, eum Linteo carpto, *carcinomati faciei felici* cum successu applicarunt.

LIV. CARICA.

§. 67. *Ficus Carica*. Fructus.

LV. CARVVM.

§. 68. *Carvum Carvi*. Semen.

Praeparata. Spiritus.

LVI. CARYOPHYLLI AROMATICI.

§. 69. *Praeparata*. Oleum destillatum.

LVII. CASCARILLA.

§. 70. *Croton Cascarilla*. Cortex.

Cortex hic sit ponderosus, saporis amarissimi, et odoris, quando prunis iniicitur, grati, et ad Moschum accedentis.

Praeparata. Essentia. — Extractum.

LVIII. CASSIA FISTVLA.

§. 71. *Praeparata* Pulpa.

LIX. CASTOR.

§. 72. *Castor Fiber*. Castoreum. — Axungia Castorei.

Optimum

Optimum est Russicum.

Praeparata. Essentia.

LX. CATECHV seu TERRA IAPONICA.

§. 73. Succus e *Mimosae* Specie.

LXI. CENTAVRIVM MINVS.

§. 74. *Gentiana Centaurea.* Herba. — Summitates.

LXII. CEPA.

§. 75. *Allium Cepa.* Radix.

LXIII. CERA ALBA.

LXIV. CERA CITRINA.

§. 76. *Praeparata.* Oleum destillatum.

LXV. CERASVS ACIDA.

§. 77. *Prunus Cerasus.* Fructus recentes — Gummi.

Praeparata. Aqua. — Succus. — Syrupus.

CERVSSA IN LAMINIS. Vid. *Plumbum.*

LXVI. CERVVS.

§. 78. Cornu. — Sevum.
Praeparata. Liqueur Succinatus. — Oleum animale Dippelii. — Oleum foetidum. — Sal volatile. — Spiritus rectificatus.

LXVII. CHAEREFOLIVM,

§. 79. *Scandix Cerefolium*. Herba recens.
Praeparata. Aqua.

LXVIII. CHAMOMILLA ROMANA.

§. 80. *Anthemis nobilis*. Flores.

LXIX. CHAMOMILLA VVLGARIS.

§. 81. *Matricaria Chamomilla*. Flores.

Flores, a Cotula foetida, sollicitè distinguendi sunt.
Praeparata. Aqua. — *Extractum*. — *Oleum*
destillatum.

LXX. CHELIDONIVM MAIVS.

§. 82. Herba recens. — Radix.

**LXXI. CHINA CHINAE seu CORTEX
 PERVVIANVS.**

§. 83. *Chinchona officinarum*. Cortex.

Seligatur is, qui tenuis magnitudinis, pondero-
 sus tamen, et externe scaber et subfuscus est;
 praeterea qui, si frangitur, nullas festucas reddit,
 et in cuius fragmentis puncta splendentia apparent.
 Saporis sit aromatici et amari sibi proprii, haud in-
 grati.

Praep. Essentia alexipharmaca Huxhami. — Ef-
 sentia composita Whyttii. — Essentia simplex. —
Extractum aquosum. — *Extractum* vinosum. —
 Morsuli. — Syrupus.

LXXII. CICHORIVM SYLVESTRE.

§. 84. *Cichorium Intybus*. Radix.

LXXIII.

LXXIII. CICUTA.

§. 85. *Conium maculatum*. Herba.

Planta virulenta est. Videatur, ne, cum *Phellandrio*, vel *Aethusa Cynapio*, vel *Chaerophyllorum* variis speciebus, mutetur.

Praeparata. Emplastrum. — Extractum.

LXXIV. CINA seu SANTONICVM.

§. 86. Semen.

Praeparata. Confedio.

LXXV. CINERES CLAVELLATI.

§. 87. *Praeparata*. Oleum Tartari per deliquium.

LXXVI. CINNAMOMVM.

§. 88. *Laurus Cinnamomum*. Cortex.

LXXVII. CITRVS.

§. 89. *Citrus medica*. Fructus. — Cortex. — Flavedo.

Praeparata. Conditum Corticum Citri. — Oleum expressum. — Syrupus.

LXXVIII. COCCIONELLA.

§. 90. *Coccus Cacti*.

LXXIX. COCCOGNIDIUM seu MEZEREVM.

§. 91. *Daphne Mezereum*. Cortex recens.

LXXX. COCHLEARIA.

B 3

§. 92.

§. 92. *Cochlearia officinarum*. Herba recens.
Praeparata. Conserva. — Spiritus.

LXXXI. COLCHICVM.

§. 93. *Colechicum autumnale*. Radix recens.
Praeparata. Acetum. — Oxymel.

LXXXII. COLOCYNTHIS.

§. 94. *Cucumis Colocynthis*. Poma.
Purgans drasticum.

COLOPHONIVM. Vid. *Pinus Larix*.

LXXXIII. COLVMBO.

§. 95. Radix.

Progressu temporis amarities diminuitur, et facile radix cariota evadit. Eo magis radix haec, praemissis praemittendis, in cholera, febribus biliosis, dysenteria, diarrhoeis variis, ventriculi imbecillitate, vomitu bilioso, vomitu gravidarum et infantum dentitione laborantium prodest; cum neque adstringendo neque calefaciendo agat. Datur in Pulvere a Granis quindecim ad Drachmam dimidiam, et in Infuso, quod vel aquosum, vel vinosum esse potest, ad Drachmas binas. Vid. THOM. PERCIVAL *Essays Medical. Vol. II. et illustr. MURRAY medicinisches praktische Bibliothek 3ten Bandes 2tes St. p. 321. ubi illustr. DAHLBERGIVS*, in Epistola, amico suo vires modo laudatas testatur et confirmat.

LXXXIV. CONSOLIDA MAIOR.

§. 96. *Symphitum officinale*. Radix.

LXXXV.

LXXXV. CONTRAYERVA.

§. 97. *Dorstenia Contrayerva*. Radix.

LXXXVI. CORIANDRUM.

§. 98. *Coriandrum Sativum*. Semen.

LXXXVII. CROCUS.

§. 99. *Crocus Sativus*. Stigmata.

Carthami flore plerumque adulteratus, qui tamen
e colore dilutiori cognoscitur.

Praeparata. Tinctura.

LXXXVIII. CVBEBAE.

§. 100. *Piper caudatum*. Fructus.

LXXXIX. CUCUMIS.

§. 101. *Cucumis Sativus*. Succus.

Succum hunc in *phisi* iam ORIBASIVS laudavit,
et nostro aevo eius praestantiam *perillustr.* MVZE-
LIVS testatus est. *Febrem* mitigat, *scrim* temperat,
et *expectorationem* corrigit.

XC. CUMINUM.

§. 102. *Cuminum Cyminum*. Semen.

Viribus superat *Carvi* et *Foeniculi Semina*.

XCI. CVPRUM.

§. 103. *Aerugo* sive *Aes viride*.

Praeparata. Oxymel aeruginis.

XCII. CYDONIA MALVS.

§. 104. *Pyrus Cydonia*. Fructus — Semina.

Praeparata. Diacydonium Simplex. — Succus.

XCIII. DATVRA.

§. 105. *Datura Stramonium.* Herba recens.
Planta Summe narcotica est.

Praeparata. Extractum.

XCIV. DAUCVS SATIVVS.

§. 106. *Daucus Carota.* Radix.

Cataplasma ex *Dauci* radicibus in ulceribus *cacoethicis* et *carcinomatosis* multum levamen affert. *Dolores* sedat, *suppurationem* et *foetorem* coercet, et *margines callosas* emollit.

XCV. DVLCAMARA.

§. 107. *Solanum Dulcamara.* Stipites.

Male usus horum *Stipitum* a multis negligitur. Profunt in *affectibus rheumaticis, arthriticis* et *venereis*. Drachma vel *Sesquidrachma* contundatur, coquatur cum libris duabus *Aquae* ad dimidiae partis remanentiam, et huius portionis pars una, mane, alteraque, vespere cum *Lacte* capiatur. Sub initio saepe largior *Dulcamarae* usus *nauseam* et *vomitum* excitat.

XCVI. EBVLVS.

§. 108. *Sambucus Ebulus.* Alburnum. —
Baccae recentes.

XCVII. ENVLA.

§. 109. *Inula Helenium.* Radix,

XCVIII.

XCVIII. ERYSIMVM.

§. 110. *Erysimum officinale*. Herba recens.

XCIX. EUPHORBIVM.

§. 111. *Euphorbia officinalis*. Est Gummi Resina.

Externe vix quidquam praestantius, ad *cariem ossum* auferendam, invenitur; sed *interne*, ob summam suam acrimoniam et causticam indolem, non adhibetur.

Praeparata. Tinctura.

C. FARFARA.

§. 112. *Tussilago Farfara*. Herba. — Flores. — Radices.

Praeparata. Looch.

CI. FERRVM.

§. 113. *Praeparata*. Extractum. — Limatura. — Globuli martiales. — Morsuli martiales. — Sal martis. — Tinctura.

CII. FILIX.

§. 114. *Polypodium Filix mas*. Radix.

CIII. FLORES CASSIAE.

§. 115. *Praeparata*. Aqua. — Aqua spiritiosa. — Oleum destillatum. — Syrupus.

CIV. FOENICVLVM.

§. 116. *Anethum Foeniculum*. Semen.

Praeparata. Aqua. — Confectio. — Oleum destillatum.

CV. FOENVM GRAECVM.

§. 117. *Trigonella Foenum Graecum*. Semen.

CVI. FORMICAE.

§. 118. *Formica rufa*. Formicae cum acervo.
Praeparata. Spiritus.

CVII. FVLIGO SPLENDENS.

§. 119. *Praeparata*. Essentia Clauderi.

CVIII. FVMARIA.

§. 120. *Fumaria officinalis*. Herba recens.

CIX. GALANGA MINOR.

§. 121. *Maranta Galanga*. Radix.

CX. GALLAE TVRCICAE.

CXI. GENTIANA RVBRA.

§. 122. *Gentiana lutea*. Radix.

Praeparata. Essentia. — Extractum.

CXII. GERANIVM ROBERTIANVM.

§. 123. Herba recens.

Succus eius expressus in morbis veneretis valet.

CXIII. GRAMEN CANINVM.

§. 124. Radix.

CXIV. GRATIOLA.

§. 125. *Gratiola officinalis*. Herba. — Ra-
dix.

CXV.

CXV. GVAIACVM.

§. 126. *Guaiacum officinale*. Lignum. —
Gummi. — Resina.

Praeparata. Tinctura volatilis.

CXVI. GUMMI AMMONIACVM.

CXVII. GUMMI ARABICVM.

CXVIII. GUMMI BDELLIVM.

§. 127. Gummi Resina.

CXIX. GUMMI GUTTAE.

§. 128. *Cambogia Gurta*.

CXX. GUMMI LACCAE.

§. 129. Lacca in granulis. — in tabulis.

Est Gummi Resina.

Praeparata. Tinctura.

CXXI. GUMMI TRAGACANTHAE.

§. 130. *Astragalus Tragacantha*.

Praeparata. Pulvis sive Species Diatragacanthae.

CXXII. HEDERA TERRESTRIS.

§. 131. *Glechoma hederacea*. Herba.

CXXIII. HELLEBORVS NIGER.

§. 132. Radix.

Praeparata. Extractum.

CXXIV. HORDEVVM.

§. 133. Semen,

CXXV.

CXXV. HYOSCYAMVS.

§. 134. *Hyoscyamus niger*. Folia recentia.
Planta summe narcotica.

Praeparata. Extractum.

CXXVI. HYPERICVM.

§. 135. *Hypericum perforatum*. Flores,
Praeparata. Oleum.

CXXVII. HYSOPOVS.

§. 136. *Hyssopus officinalis*. Herba.
Praeparata. Aqua.

CXXVIII. IALAPPA.

§. 137. *Convolvulus Ialappa*. Radix.
Ponderosa et compacta esse debet.

Praeparata, Refina — Refina praeparata.

CXXIX. ICHTHYOCOLLA.

CXXX. IMPERATORIA.

§. 138. *Imperatoria Ostruthium*. Radix.

CXXXI. IPECACVANA.

§. 139. *Viola Ipecacua*. Radix.

Si frangitur, *vera radix*, *linea alba cineritia*, quam in medio habet, ab *Apocyni radice* dignoscitur, in qua, *linea haec fulva* apparet.

Variam, pro maiori vel minori, quam *radix* possidet *corricis* quantitate, *emericam vim* exferit, et modo fortiolem, modo leuiorem edit effectum.

Vires

Vires Ipecacuanæ, quas, in minoribus portionibus, ad quartam vel dimidiam Grani partem scilicet post singulas tres quatuorve horas data, in compefcendis hæmorrhagiis uteri exserit, *illustr.* DAHLBERGIVS, BARBAIRAC et BERGIVS testantur.

CXXXII. IRIS FLORENTINA.

§. 140. Radix.

CXXXIII. IVGLANS.

§. 141. *Juglans regia*. Fructus immaturi. — Nux.

Praeparata. Extractum. — Oleum.

CXXXIV. IVNIPERVS.

§. 142. *Juniperus communis*. Lignum. — Baccae. — Gummi Sandaraca.

Diuurnus *baccarum* usus, *urinam* reddit *cruentam*: uti PISO observavit.

Praeparata. Aqua. — Roob. — Spiritus.

CXXXV. LAC BVBVLVM et CAPRI- NVM.

§. 143. *Praeparata*. Saccharum Lactis.

CXXXVI. LAPATHVM ACVTVM.

§. 144. *Rumex acutus*. Radix.

CXXXVII. LAVENDVLA.

§. 145. *Lavendula Spica*. Spica florens.

Praeparata. Acetum. — Oleum. — Spiritus.

CXXXVIII.

CXXXVIII. LAURVS.

§. 146. *Laurus nobilis*. Folia. — Baccae.

CXXXIX. LEVISTICVM.

§. 147. *Ligusticum Levisticum*. Radix.

CXL. LINVM.

§. 148. *Linum uscatissimum*. Semen.
Praeparata. Oleum.

CXLI. LIQVIRITIA.

§. 149. *Glycyrrhiza glabra et echinata*. Ra-
dix.

Praeparata. Bacilli. — Succus.

LYTHARGYRIVM. vid. *Plumbum*.

CXLII. LVPVLVS.

§. 150. *Humulus Lupulus*. Coni recentes.

CXLIII. LYCOPODIVM.

§. 151. *Lycopodium clavatum*. Pollen Anthe-
rarum.

MACIS vid. NVX MOSCHATA.

CXLIV. MAIORANA.

§. 152. *Origanum Maiorana*. Herba.
Praeparata. Butyrum seu Vnguentum.

CXLV. MALVA ARBOREA.

§. 153. *Alcea rosea*. Flores.

CXLVI.

CXLVI. MALVA VVLGARIS.

§. 154. *Malva rotundifolia*. Herba.

CXLVII. MANNA CALABRINA.

§. 155. *Fraxinus Ornus*. Succus nativus. —
Manna canulata.*Praeparata*. Syrupus.

CXLVIII. MARRVBIVM ALBVM.

§. 156. *Marrabium vulgare*. Herba.*Praeparata*. Extractum.

CXLIX. MARVM VERVM.

§. 157. *Teuclerium Marum*. Herba.

CL. MATRICARIA.

§. 158. *Matricaria Parthenium*. Herba.

CLI. MEL.

§. 159. *Praeparata*. Mel despumatum. —
Mel Rosarum.

CLII. MELILOTVS.

§. 160. *Trifolium Melilotus officinalis*. Herba
— Flores.*Praeparata*. Emplastrum.

CLIII. MELISSA.

§. 161. *Melissa officinalis*. Herba.*Praeparata*. Aqua. — Oleum destillatum —
Spiritus.

CLIV.

CLIV. MENTHA CRISPA.

§. 162. Herba.

CLV. MENTHA PIPERITA.

§. 163. Herba.

Praestantior priori est: *Infusum*, in doloribus rheumaticis, arthriticis & podagricis magna efficit, & per sudorem atque urinam, morbi materiam educit.

Praeparata. Aqua. — Aqua Spirituosa. — Oleum destillatum.

CLVI. MERCVRIVS VIVVS.

§. 164. *Praeparata.* Aethiops antimonialis Huxhami. — Aqua phagadaenica. — Ceratum mercuriale. — Emplastrum mercuriale. — Mercurius alcalifatus. — calcinatus ruber. — dulcis. — praecipitatus albus. — sublimatus corrosivus. — Pilulae mercuriales. — Vnguentum mundificans Zelleri. — Neapolitanum.

CLVII. MILLEFOLIUM.

§. 165. *Achilea Millefolium.* Herba. — Summitates.

Praeparata. Extractum.

CLVIII. MILLEFOLIUM NOBILE.

§. 166. *Achilea nobilis.* Herba florens.

Priori est odoris multo suavioris, acutioris et magis aromatici.

MI-

MINIVM vid. *Plumbum*.

CLIX. MOSCHVS.

§. 167. Optimus est *Tunquinus*, cui bonitate cedit *Bengalensis* et *Moscoviticus*, qui vilissimus habetur. Genuinus laminae candenti impositus fere penitus evaporat, residuo tantum grisei cineris paulillo.

Praeparata. Pulvis *Tunchinensis*.

CLX. MYRRHA.

§. 168. Est Gummi Resina.

Praeparata. Essentia. — Essentia alcalifata.
— Extractum. — Liquamen. — Saccharum.

CLXI. MYRTILLI.

§. 169. *Vaccinium Myrtillus*. Baccae.

Praeparata. Succus. — Syrupus.

CLXII. NASTVRTIVM AQUATICVM.

§. 170. *Sisymbrium Nasturtium*. Herba recens.

CLXIII. NASTVRTIVM HORTENSE.

§. 171. *Lepidium Sativum*. Herba recens.

CLXIV. NICOTIANA.

§. 172. *Nicotiana Tabacum*. Folia.

CLXV. NITRVM.

§. 173. *Praeparata*. Acidum, vulgo, Spiritus Nitri acidus, — Acidum Nitri fumans, vulgo, Spiritus Nitri fumans

C

mans. — Liquor Nitri fixi. — Nitrum crystalli-
satum. — Spiritus Nitri dulcis.

CLXVI. NVX MOSCHATA.

§. 174. *Myristica*. Nux. — Macis.

Praeparata. Oleum Macis destillatum. —
Oleum Nucis moschatae expressum.

CLXVII. OLEA.

§. 175. Fructus.

Praeparata. Oleum Olivarum.

CLXVIII. OLEVUM PETRAE; Sive PETROLEVM.

§. 176. *Adversus perniones, tumores induratos
et rophos; et umbilico illitum, contra vermes, lauda-
tissimum est remedium. In pernionibus, bene cum
Asa foetida aut Allii et Ceparum succo coniungitur.*
Vid. *illustr. WALLERII Mineral. p. 253.*

CLXIX. OLIBANVM. Seu THVS.

§. 177. Est Gummi Resina.

CLXX. OPIVM.

§. 178. *Praeparata*. Extractum. — Laudanum liquidum.

CLXXI. ORIGANVM CRETICVM.

§. 179. Herba.

CLXXII. ORYZA.

§. 180. Semina decorticata.

CLXXIII.

CLXXIII. OVVM.

§. 181. Albumen. — Vitellus.

Praeparata. Oleum expressum.

CLXXIV. PAPAVER.

§. 182. *Papaver Somniferum.* Capita, —
Semina.*Praeparata.* Syrupus.

CLXXV. PAPAVER ERRATICVM.

§. 183. *Papaver Rhoeas.* Capitula, — Flo-
res.*Praeparata.* Extractum.

CLXXVI. PASSVLAE MAIORES.

CLXXVII. PASSVLAE MINORES.

CLXXVIII. PETASITES.

§. 184. *Tussilago Petasites.* Radix.

CLXXIX. PETROSELINVM.

§. 185. *Apium Petroselinum.* Herba recens.
— Radix. — Semen.

CLXXX. PILA MARINA.

CLXXXI. PIMPINELLA ALBA.

§. 186. *Pimpinella Saxifraga.* Radix.*Praeparata.* Effentia.

CLXXXII. PINVS LARIX.

§. 187. *Agaricus.* — Terebinthina.

Agaricus purgans drasticum est, quod tamen in sudoribus colligativis conducit, quando necessaria cum cautione datur.

Praeparata. Colophonium. — Oleum seu Spiritus Terebinthinae.

CLXXXIII. PIPER IAMAICENSE.

§. 188. *Myrtus Pimenta.* Fructus.

CLXXXIV. PIPER NIGRVM.

§. 189. Fructus.

Praeparata. Piper album.

CLXXXV. PLVMBVM.

§. 190. Lithargyrium. — Minium.

Praeparata. Acetum Saturni. — Aqua vegeto — mineralis Goulardi. Ceratum Saturni. — Cerrussa in laminis. — Emplastrum commune. Emplastrum Saturninum. Extractum Saturni. — Oleum. — Sal. — Vnguentum album. — nutritum.

CLXXXVI. POLYPODIVM.

§. 191. *Polypodium vulgare.* Radix.

CLXXXVII. POPVLVS BALSAMIFERA.

§. 192. Herba. — Gemmae.

CLXXXVIII. PORCVS.

§. 193. Axungia.

CLXXXIX.

CLXXXIX. PRVNELLA.

§. 194. *Prunella vulgaris.* Herba.

CXC. PRVNVS.

§. 195. Fructus.
Praeparata. Roob.

CXCI. PVLEGIVM.

§. 196. *Mentha Pulegium.* Herba:
Praeparata. Aqua.

CXCII. PYRETHRVM.

§. 197. *Anthemis Pyrethrum.* Radix.

CXCIII. QVASSIA.

§. 198. *Quassia amara.* Lignum radices.
Praeparata. Extractum.

CXCIV. QVERCVS.

§. 199. *Quercus Robur.* Folia. — *Boletus igniarius,* vulgo, *Agaricus Chirurgorum* dictus.

CXCV. RAPHANVS RVSTICANVS.

§. 200. *Cochlearia Armoracia.* Radix.

CXCVI. RESINA ANIME.

CXCVII. RESINA BENZOE.

CXCVIII. RESINA ELASTICA.

tamen
necef-

m seu

NSE:

M.

vegeto
- Ce-
mpla-
leum,

AMI:

CXIX.

CXCIX. RESINA ELEMI.

CC. RESINA GALBANI.

CCI. RESINA MASTICHES.

CCII. RHABBARVUM seu RHEVM.

§. 201. *Rheum palmatum*. Radix.

Cum B. MODELIVS satis clare docuit, radicem hanc *gypseas partes* in magna portione continere, omnino vsus eius in *pulvere* valde limitandus est.

Praep. Extractum. — Syrupus. Tinctura aquosa. — dulcis. —

CCIII. RIBES NIGRVM.

§. 202. Folia tenerrima. — Stipites. — Baccae siccae.

CCIV. RIBES RVBRVM.

§. 203. Baccae recentes. — *Praeparata.* — Roob. — Succus. — Syrupus.

CCV. ROSA RVBRA

§. 204. *Rosa centifolia*. Flores.

Praeparata. Aqua. — Iulepus. — Muchatum.

CCVI. ROSA SYLVESTRIS.

§. 205. Fructus Cynosbatos.

CCVII.

CCVII. ROSMARINVS.

§. 206. *Rosmarinus officinalis*. — Herba. —
Flores *ναῖ ῥοζην* Anthos dicti.

CCVIII. RŪBIA Tinctorum.

§. 207. Radix.

Eximium usum habet in *rachitide*, et *mensum*
fluorem promovet.

CCXIX. RŪBVS IDAEVS.

§. 208. Fructus recentes.

Praeparata. Aqua. — Roob. — Succus. — Sy-
rupus.

CCX. RŪTA.

§. 209. *Ruta graveolens*. Herba.

Praeparata. Acetum. — Oleum destillatum.

CCXI. SABINA.

§. 210. *Juniperus Sabina*. Folia.

Praeparata. Aqua. — Oleum destillatum.

CCXII. SACCHARVM.

§. 211. *Praeparata*. Sacharum clarificatum.

CCXIII. SAGO.

CCXIV. SAL AMMONIACVM.

§. 212. Spiritus anisatus. — volatilis vino-
fus. — volatilis urinosus.

CCXV. SAL CVLINARE.

— §. 213. *Praeparata*. Acidum seu Spiritus acidus. — Spiritus dulcis.

CCXVI. SALAB.

§. 214. *Orchis Morio*. Radix.

CCXVII. SALVIA.

§. 215. *Salvia officinalis*. Herba.

In sudoribus colliquativis, Decoctum saturatum semper utilissimum invenimus.

CCXVIII. SAMBUCVS.

§. 216. *Sambucus nigra*. Alburnum. — Baccac. — Flores. — Turiones.

Praep. Acetam. — Aqua. — Roob.

CCXIX. SANGVIS DRACONIS.

§. 217. *Pterocarpus Draco*. Resina.

CCXX. SAPO NIGER.

CCXXI. SAPO VENETVS.

§. 218. *Praeparata*. Balsamum. — Corpus pro Balsamo. — Linimentum. — Emplastrum.

CCXXII. SAPONARIA.

§. 219. *Saponaria officinalis*. Herba. — Radix.

CCXXIII. SASSAFRAS.

§. 220. *Laurus Sassafras*. Lignum. — Cortex.

Praepa-

Praeparata. Oleum destillatum.

CCXXIV. SATVREIA.

§. 221. *Satureia hortensis.* Herba.

CCXXV. SCAMMONIVM.

§. 222. Gummi Resina est, et ad *drastica purganda* pertinet.

CCXXVI. SCORDIVM.

§. 223. *Teucrium Scordium.* Herba.

CCXXVII. SEDVM MINVS.

§. 226. *Sedum acre.* Herba recens.

CCXXVIII. SEMEN SABADILLAE.

§. 225. Qualitatis est summe acris et causticae, *viribusque drasticis* pollet.

CCXXIX. SENNA.

§. 226. *Cassia Senna.* Folia.

CCXXX. SERPENTARIA VIRGINIANA.

§. 227. *Aristolochia Serpentaria.* Radix.

CCXXXI. SERPILLVM.

§. 228. *Thymus Serpillum.* Herba.

Praeparata. Spiritus.

CCXXXII. SEVVM OVILLVM.

CCXXXIII. SIMARVBA.

§. 229. *Quassia dioica*. Cortex.

CCXXXIV. SINAPI.

§. 230. *Sinapis nigra*. Semen.

CCXXXV. SODA HISPANICA.

CCXXXVI. SPERMA CETI.

§. 231. *Praeparata*. Emplastrum.

CCXXXVII. SPONGIA.

§. 232. *Praeparata*. Spongia cerata.

CCXXXVIII. SPONGIA MARINA.

CCXXXIX. SQVILLA.

233. *Scilla marina*. Radix.*Praeparata*. Acetum. — Oxymel. — Pilulae.
— Pulvis.

CCXL. STYRAX CALAMITA.

§. 234. Est Resina.

CLXLI. SVCCINVM.

§. 235. *Praeparata*. Oleum. — Sal volatile.

CCXLII. SVLPHVR CITRINVM.

§. 236. *Praeparata*. Balsamum Rulandi. —
Simplex. — Emplastrum. — Flores. — Lac.

CCXLIII.

CCXLIII. TAMARINDI.

§. 237. *Tamarindus indica*. Fructus.
 Praeparata. Pulpa.

CCXLIV. TANACETVM.

§. 238. *Tanacetum vulgare*. Herba. —
 Flores.
 Praeparata. Aqua. — Oleum.

CCXLV. TARAXACVM.

§. 239. *Leontodon Taraxacum*. Herba recens.
 — Radix.
 Praeparata. Extractum.

CCXLVI. TARTARVS.

§. 240. Praeparata. Cryſtalli. — Sal. — Tar-
 tarus chalybiatus. — Tartarifatus. — Vitriolatus. —
 Terra foliata.

CCXLVII. THYMVS.

§. 241. *Thymus vulgaris*. Herba.

CCXLVIII. TORMENTILLA.

§. 242. *Tormentilla erecta*. Radix.

CCXLIX. TRIFOLIVM FIBRINVM.

§. 243. *Menyanthes trifoliata*. Herba.
 Praeparata. Effentia. — Extractum.

CCL.

CCL. TRITICVM.

§. 244. Amylum.

CCLI. VALERIANA SYLVESTRIS.

§. 245. *Valeriana officinalis*. Radix.

-*Praeparata*. Aqua composita. — Extractum.

CCLII. VANILLA.

§. 246. *Epidendron Vanilla*. Siliquae.

CCLIII. VERBASCVM.

§. 247. *Verbascum Thapsus*. Herba. —
Flores.

CCLIV. VERONICA.

§. 248. *Veronica officinalis*. Herba.

CCLV. VINCA PERVINCA.

§. 249. *Vinca minor*. Herba.

CCLVI. VINCETOXICVM.

§. 250. *Ashlepias Vincetoxicum*. Radix.

CCLVII. VIRGA AVREA.

§. 251. *Solidago Virga aurea*. Herba.

CCLVIII. VITIS.

§. 252. *Vitis vinifera*. Acetum, — Spiritus
Vini, — Vina varia.

Praep.

Praep. Acetum concentratum. — destillatum.
— Oxymel simplex. — Spiritus rectificatus. — rectificatissimus.

§. 253. *Aceti* bonitas ex aciditatis gradu diiudicatur, quae, si cum urenti acrimonia coniuncta est, *Capsico*, vel aliis noxiis rebus indicat, id esse adulteratum. Male etiam *Oleum Vitrioli* ei additur, quod ei insignem, praesertim dentibus noxiam acrimoniam conciliat. Detegitur haec adulteratio, quam, referente HVMELIO in *tract. de Arthrit. tart. et scorb.* p. 43. *Batavi*, omni illi *Aceto* inferunt, quod in *Indiam* transmittunt, ut vigorem et limpidam claritatem conservet, *praecipitato* illo, quod sequitur, quando tale *Acerum*, *solutioni Lapidum Cancrorum cum Aceto saturatae* instillamus.

CCLIX. VITRIOLVM ALBVM.

CCLX. VITRIOLVM COERVLEVM.

CCLXI. VITRIOLVM VIRIDE seu MARTIS.

§. 254. *Praep.* Acidum concentratum, vulgo, *Oleum*. — Acidum tenue, vulgo, *Spiritus acidus*. — *Elixir acidum Halleri*. — *Liquoranodinus*. — *Naphtha*. — *Sal Martis*.

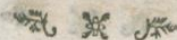
CCLXII. VRTICA MAIOR.

§. 255. *Vrtica pilulifera*. Herba recens.

CCLXIII. VVA VRSL.

§. 256. *Arbutus Vva Vrsi*. Folia,

CCLXIV.

CCLXIV. ZEDOARIA.

§. 257. *Kaempferia rotunda*. Radix.

Praeparata. Spiritus anisatus.

CCLXV. ZIBETHVM.

CCLXVI. ZINCVM.

§. 258. *Praeparata*. Flores.

CCLXVII. ZINGIBER,

§. 259. *Amomum Zingiber*. Radix. — Ra-
dix condita Bengalensis.

MEDI-

OPUSCULUM ACETVM COLONICVM

MEDICAMENTA PRAEPA-
RATA ET COMPOSITA.

Ea

Ea Medicamenta, quae asterisco notata sunt, ad quamlibet
Medici praescriptionem, ex tempore parantur,

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CC

CCLXVIII. ACETVM COLCHICI.

§. 260. Recipe, *Radici Colchici*, recentis, succulentae, et in tenues taleolos dissectae, Vnciam vnam.

Aceti Vini boni, Libram vnam.

Macera leni calore in *Phiala, vitrea*, per biduum, saepius phialam agitando, et postea cola cum expressione.

§. 261. *Acerum Vini destillatum*, de quo infra agitur, purius quidem et volatilius est *communi*, ab hoc vero maiori aciditatis gradu superatur: dum destillatur enim, in *empyreumate*, quod remanet, maximam deponit, quam antea habebat, aciditatem. Hinc, ad *Aceta infusa*, recte *Acerum commune*, si bonum sit, *destillato* praefertur: quia aliae, vires eius augendi, seu id, vt aiunt, concentrandi methodi pretiosiores sunt, quam, ut ad haec paranda adhiberi queant. Caeterum, ut, a fecibus et mucore, *Aceta* haec *infusa* eo certius defendantur, addatur eis *Spiritus renuioris Vini* duodecima pars; *Colchicæ Acerum* vero quovis anno paratur: quia, ultra anni tempus, vires non durant.

§. 262.

D

§. 262. Circa vires medicas huius remedii ad-
 huc disputant eruditi. Alii, in affectibus inprimis
hydropicis, ad coelum usque id attollunt; alii nul-
 lum eius se sensisse testantur effectum. Nos *Oxymel*
 inde paratum incassum adhibuimus; illustris FRAN-
 CKIVS vero, aliquot *Observationes* nobiscum com-
 municavit, quae eius salutiferum et diureticum ef-
 fectum confirmant; quem in *hydropicis* praestitit.
 Pari modo clariss. EHRMANN, in peculiari *Differ-*
tatione de Colchico, quae in illustr. BALDINGERI
Sylog. Diff. Vol. V. reperitur, ea, quae *Viennenses*
 de hac planta laudant, propriis observationibus cor-
 roborat. Diversitas soli natalis et climatis forte
 hunc dissensum parat: cum B. HALLERVS et
 KRATOCHVILLIVS *Radicem Colchici* sine ulla
 acredine, uti etiam in nostra regione est, invene-
 runt; alii vero, et inter eos perill. L. B. A
 STOERCK, acrem et urentem eius naturam testan-
 tur. Naturae insuper, quae in corpore cui imperat,
 proferre solet conamina, saepe ipsis Medicamentis
 adscribuntur. Non miramini igitur, alterum omni-
 no fugere, quod alter viderit. Optime caeterum
Acerum hoc cum *Aquis diureticis* miscetur, et ido-
 neo *Syrupo* edulcoratur. Primo in portione mi-
 nori, Drachma una datur, quae dosis temporis
 tractu ita augetur, ut tandem usque ad integram Vn-
 ciam, quin maiorem, ascendamus. Vulgo prae-
 scribitur *Oxymel* ex eo paratum, illudque, a Drach-
 ma una usque ad Vnciam, datum perbelle miscetur
Aqua quadam *destillata aromatica*. Vbi *diarrhoea*
 metuenda est, addatur *Laudanum liquidum*, vel
 aliud *Opiatum*. Plura vid. in Laud. STOERCKII
 Libell.

Libe
 serv
 eius

C

unar

dur
 rece
 Ace

ris
 pos
 tem
 hor

fio

J

C

ni

ni

J

Libell. de Colchic. autum. et illustr. COLLINI Observat circa morb. acut. et chron., qui magna, de eius efficacia, in pectoris hydrope refert.

CCXIX. ACETVM LAVENDVLAE.

§. 263. Recipe, *Florum Lavendulae* Libram unam.

Aceti Vini Libras Sex.

Insolentur in vase bene obturato per biduum, et fiat cum expressione colatura.

§. 264. Circa *Acera infusa* in genere notandum, quod quidem *Herbae* et *Flores* debeant esse recentes, sed tamen antea exsiccentur, quia alias *Acera* mucescunt.

§. 265. Praeter *Colchici* et *Saturni*, ex caeteris omnibus, facile sic dicta *Acera completa* parari possunt, si *Moschum*, nodulo impacto eis aliquo tempore immiserimus. Horum usum vero multi hominum abhorrent.

§. 266. Infervit pro *odoramentis* et *fomentationibus*, proprie in *capitis* diversis *doloribus*.

ACETVM LITHARGYRII. vid. *Acetum Saturni.*

CCLXX. ACETVM PROPHYLACTICVM.

§. 267. Recipe *Radicis Angelicae.*

Petasitidis, ana Vncias tres.

D 2

Herbae

Herbae Scordii,
Rutae, ana Sefquiun-
 ciam.

Corticum Citri, Vncias qua-
 tuor.

Myrrhae optimae, Drachmas
 sex.

Aceti Vini, Libras septem.

Stent in digestionem, donec *Acetum* saturatum fuerit, fil-
 tretur cum expressione, et
 postea adde

Camphorae, Vnciam dimidiam,
Mucilagine Gummi Arabici
 solutae.

§. 268. *Acetum Rutae saturatum Camphorae*
 nuptum, vices huius perbene supplet.

§. 269. *Coelo nubiloso,* ad praecavendum *vi-*
ribus epidemiae febrium malignarum, mane exhibe-
 tur ad Cochlear unum alterumve. Pari modo, pro
 excitandis *lypothimicis,* et eis, qui *halitibus car-*
bonum expositi fuerunt, valet. *Vapor* huius *Aceti,*
 peculiari illa *Machina,* quam *illustr. KAEMPFIVS* in-
 venit, et *incomparabilis ZIMMERMANNVS,* in
 dem *neuen Magazin für Aerzte* I. B. I. St.
 descripsit, *intestino recto* applicatus et admotus, in
affectibus syncopiticis, vires cito refocillat, et in
febris puridis malignis eximie conducit.

CCLXXI. ACETVM RVTAE.

§. 270. Recipe, *Herbae Rutae hortensis*, Libram unam.

Aceti Vini, Libras sex.

Stent in digestionem, donec *Acetum* fuerit saturatum, idque cum expressione filtretur.

Eodem modo ex *Sambuci Floribus*, *Sambuci Acetum* paratur.

§. 271. Inservit proprie pro odoramento vel *epithemaribus* ad pulsus et tempora, et tali modo *hystericis* et *convulsis* admodum proficuum est. Valet etiam in *capitis doloribus*. vid. §. 268.

CCLXXII. ACETVM SAMBVCI.

§. 272. Vid. §. 270. Tunc valet, quando natura, ad expellendam morbosam materiam, stimulo indiget, et, eo ex scopo, ab *Vncia dimidia* usque ad integram datur.

CCLXXIII. ACETVM SATVRNI.

§. 273. Recipe, *Cerussae in Laminis*, vel *Lithargyrii*, vel *Minii triti*, Libram dimidiam.

Aceti Vini, Libras duas.

Coque in vase *figulino*, et non *cupreo*, uti aliqui volunt, leni calore per spatium

tium horae unius, bacillo
ligneo laepius agitando.
Quod, post massam in
fiendo residentem, claris-
simum est, filtra et serva
pro usu.

§. 274. *Refrigerat, constringit, repellit, siccatur.*
Usus externus ad ambusta, tollendam partium inflam-
mationem, in ulceribus, fistulis, glandulis induratis
ad coercendum scirrhum, ne in canceram abeat, iam
a BOERHAAVIO et HEISTERO laudatus, post
GOVLARDVM autem imprimis celebris est. Prae-
cipua cautio in curis morbis requiritur, ubi ad pur-
gandam eam a maculis et ulcusculis, non sine sanita-
tis detrimento, saepe adhibetur. In genere notan-
dum, omnium Saturninorum usum valde esse mo-
derandum: quia, uti iam BOERHAAVIVS agnovit,
largior eorum applicatio, dirissima corporis mala,
et praesertim affectus phliseos excitat. In Elem.
Chym. T. II. p. 309., "Sex, Vir magnus ait, vel
"septem nobiles puellas huius fuci usu" (quae Satur-
"nina cosmetico scopo adhibuerunt) mortuas novi.

§. 275. Notemus hic, quod *Liquor probato-*
rius, qui ex *Auripigmento* et *Calce Viva* paratur,
non sufficiat, ut detegamus, an *Vinum Plumbo*
adulteratum sit; cum etiam *Stannum, Cuprum,*
Aurum, Mercurius, simili modo et colore, cum
Liquore hoc praecipitantur; si *Metalla* haec, *acido*
vegetabili soluta fuerint. Vid. C. WOLLINI *Diff.*
de Vin. Lithargyr. mangonifac. et *illustr. DELII*
Revision der Weinprobe auf Bley.

CCLXXIV. ACETVM SQVILLI-
TICVM.

§. 276. Recipe, *Radice Squillae praeparatae*
Libram unam.

Aceti Vini Libras sex.

Insolentur per triduum, ex-
prime et cola.

Coloris ex flavo fusci esse debet et clarum.

§. 277. *Veteribus (a)* iam celebre fuit reme-
dium, ad *viscidum* in *stomacho*, *intestinis*, *pectore*,
viisque urinariis incidendum et ex eis educendum.
In minori dosi, a Drachma una usque ad binas, *lorium*
pellit; in maiori vero, ad Drachmas sex vel inte-
gram Vnciam, *vomitum* excitat. Si minori por-
tione incipiatur, et tunc sensim dosi augeatur, ci-
tra *vomitum*, saepe usque ad Vnciae dimidium ascen-
dere possumus. Conducit praesertim in *affectibus*
catarrhalibus, *suffocativis*, a *pituitae stagnantis* co-
pia ortis, *asthmate pituitoso*, et *spasmodico*, in quo,
testante F. HOFFMANNO, *spasmos lenit*. In *hy-*
drope pectoris et aliis *affectibus hydropicis*, magna fa-
cit; uti quoque, in *viscerum abdominalium obstructio-*
nibus, eximii est usus. Si *hydropicis* datur, in eis
orthopnoeam et *anxietates intolerabiles* satis cito au-
fert. *Oxymel* inde paratum, ob admixtum *Mel*,
ad incidendos *crassos* et *pituitosos humores*, adhuc
praefertendum est. Datur hoc, eo ex scopo, Drach-
mis duabus usque ad sex, et aliis *Vomitoriiis*, tan-
quam coadiuvans, in varia portione additur. *Infan-*
zibus nuper natis, cum *Syrupi laxantis* aequali parte,
misceri,

misceri, et tali modo ad vomitum ciendum parvis cochlearibus, usque ad sufficientem effectum, exhiberi potest. *Acetum*, vel *Oxymel* in *Gargarismate* adhibitum, *auditus gravitatem*, *vertiginem*, *dolores capitis*, *coma somnolentum a causis pituitosis*, mirum emendat. Ad *Synapismos*, nostrum efficacius est *Aceto communi*.

Vbi *pulmones laesi*, *Squillitica* vitanda sunt. Male etiam in *febris acutis inflammatoriis* dantur; uti B. DE HAEN *Rat. Med. Part. I. C. II.* suadet, qui *Oxymel Squilliticum* ad *anriphlogistica* refert.

(a) Vid. *Lib. de Euporist.* qui GALENO adscribuntur, *Cap. 205.* et PLINII *Hist. Nat. Libr. XXIV C. 2.*

CCLXXV. ACETVM VINI CONCENTRATVM.

§. 278. Hieme, *Acetum* intenso frigori in *Vase terreo* aut *ligno* exponitur, et tamdiu relinquitur ibi, donec forte tertia quartave pars eius congelaverit, et quod in medio vase superest fluidi, perfracta aut pertusa glacie, effunditur usuique servatur. Vid. STAHLII *Opusc. med. chym. phys. p. 368.*

In *calidis regionibus*, ubi *frigoris* necessarius gradus deficit, in *Vase vitreo* amplo aperto, usque ad tertiae partis remanentiam, *Acetum* evaporetur, et tali modo concentrateur; nam in *acidis liquoribus*, primo *aquosae partes* avolant et *acidae* remanent.

Omnium maxime vero *concentratum* evadit *Acetum*, sequenti modo, quem *clar.* WESTENDOR-

FIVS

FIVS, in peculiari *Dissertatione, de Aceti Naphtha* propofuit.

Recipe, *Salis Sodae depurati*, Vncias sedecim.

Aceti Vini destillati, quantum sufficit ad perfectam saturationem. *Liquor percolatus* evaporetur et crystallifetur. *Crystalli* rursus, tenuissimo calore aut aere in *pulverem* redigantur. Postea *huius pulveris*, partes duae.

Immittantur *Retortae* satis amplae capacitatis, et sub continua agitatione minutim instilletur,

Acidi Vitrioli concentrati, pars una.

Retortae Balneo Arenae impositae, adaptetur vas recipiens magnum, clausis probe commissuris *vesica madefacta*, destillatio leni igne continuetur, usque dum nebulae in *vase recipiente*, et guttae ad extremum collum cessaverint.

Altero vel altero modo satis *concentrarum* est *Acetum*; si Drachma eius sufficiat ad saturationem scrupuli unius *Salis alcali vegetabilis fixi*.

§. 279. *Acetum concentratum*, multo efficacius est *communi* et *destillato*. In genere circa *Aceti* vires notemus, eius usum tam *in-* quam *externum*, uti ex *DIOSCORIDIS Lib. V. c. 17.* patet, satis antiquum esse. Nobile est *antidotum*, quod simul a *putredine* mirum defendit; resolvit etiam *coagulata*, erigit *nervos*, movet *spiritus*, et *sudorem* potenter excitat. *Februm* ergo *pestilentialium*, *malignarum* atque *putridarum* tempore, tam *interne* sumptum conducit, quam etiam *externae* fornaci, vel *carbounibus* superfusum; Saepe etiam, dum haec *febres*

grassantur, eo in *fomentationibus*, vel frigidis, vel tepesfactis, uti consultum est, sicut et *Enemata*, ex aequalibus partibus *Aquae* et *Aceti* parare, quae contra *putredinem* valebunt, prodest. Ex causis his, iam olim apud *Romanos* celebre fuit, qui eo praecipue copiose et frequenter in *castris* usi, ut se eo magis contra *contagiosos epidemiosve morbos* praemunirent. *Pestis* tempore, id, tanquam praestantissimum *prophylacticum*, etiam reperit SYLVIVS DE LA BOE. *Aceto* ad Vnciam unam alterumve prius epoto, hic *Medicus Peste* aegros securus invisit, et testatur *Prax. Med.* §. 489. se saepe omissi culpam *dolore statim capitis* luisse. *Externus usus*, ad *odorandum*, aeremque *contagiosis temporibus* emendandum, praecipue laudatur ab ISBRANDO DIEMERBROECKIO in *lib. de Peste* pag. 130. 133. et 170. Praeterea *Acetum* in *febris acutis, inflammatoriis, ardentium immanitate, variolis*, aliisque *febris exanthematicis* utilissimum est. *Largum eius usum internum* in *morbis melancholicis et maniacis*, laudabilem praedicant *Medici Viennenses*. In *debilibus, languentibus, syncopiticis, soporosis, vomiturentibus*, mirum quidem iuvat, si vel naribus orique adhibitum, vel in ventriculum ingestum fuerit. Eodem modo valde prodest *convulsis, hystericis, hypochondriacis*; Si sanguinis massa densa, vel rarefacta reperitur. De viribus, quae *Acetum* in *Clysteribus* adhibitum, ad *obstructiones alvi* pertinacissimas referendas, exsterit, inter alia, Vid. *doct. MARCI HERZ Briefe an Aerzte*. Antea iam eadem ratione *illustr. KAEMPFIVS Oxymel Simplex* adhibuit. *Aceti vaporem*, in *orthopnoea variolosa, ex pulmonum inflammatione*

flam
TV
viri
mo
pne
tion
stat
e. g
coti
tut
ex

pra
acc
der
sol
tu
Aq
hu
fuc
fec

ce
pu
na
P
m
et
fe
tu
a

flammatione, orta, prae aliis laudat *illustr.* TISSOTVS in *Avis au peuple sur la Santé*, et magnarum virium est ad tumores scirrhosos dissipandos. Pari modo conducit in quacunq[ue] alia *pleuritide* et *peripneumonia*. *Vteri haemorrhagiis*, tam in *fomentationibus*, quam *injectionibus*, certum auxilium praestat. Ad damna superanda, quae a variis halitibus, e. g. *carbonum*, oriuntur, et contra *plantarum narcoticarum* et fungorum venenum, maximam habet virtutem: Sicut non minus, in diversis *capitis doloribus*, *externus* eius *usus* excellens est.

Oxymel ex eo paratum *simplex* dictum, praecipuam meretur laudem, et *veteribus* iam satis acceptum fuit. Ob *indolem* eius *saponaceam*, et vires *densitatem sanguinis* incidendi et *crassos humores* dissolvendi, in plurimis *morbis acutis*, utiliter pro potu ordinario datur, vel solum, ad aliquot *Uncias*, in *Aqua* solutum, vel *Tartaro vitriolato* aut *Nitro* adhuc mixtum. *Purredini* resistit, *calorem* minuit, *sudorem* movet, *urinam* fecernit et alias *excretiones* secundat.

Speciatim in *Chirurgia* consulto adhibetur *Acerum*, ad discutiendas *sugillationes*, *inflammationes*, *purrida ulcera*, *morsus virulentos* et ipsam *gangraenam*. Inde BOERHAAVIVS *Elem. Chym. T. II. Proc. L. p. 184.* iudicat, *Chirurgos* ad haec externa mala, nil quidquam cognovisse pulchrius. Notum etiam est, ex *veterum Medicorum et Chirurgorum* scriptis, eos *Oxycrato* vel *Oxymelli* in *contusionibus*, *luxationibus*, *fracturis*, et in ipso *sphacelo*, partes affectas *fomentando*, frequenter usos fuisse.

Raro

Raro *Acetum commune* nude et solum, effectus medicinalis ergo praescribitur. Quodsi tamen id ipsum fiat, a binis *Vnciis* datur ad tres, *Syrupo* quodam antea edulcatum. *Concentrati*, quod etiam ad *haemorrhagias* valet, quae a *dente evulso* oriuntur, *scorbatica dentium profluvia* tollit, iam aliquot *Drachmae* id exserunt, ad quod *communis* plures *Vnciae* requiruntur. *Oxymellis Vnciae* tres vel quatuor, in *Aquae Libra* solvuntur, quacum vel *partes externae* fomentantur, vel haec *interne pro potu ordinario* datur.

Aceti usus culinaris, nemini non innotescit, cui, si indulserimus, *crassiciem* et *pinguedinem corporis* quodammodo minuit. Caeterum *Acetum*, ob vim suam *fibrarum cohaerentiam* et *humores* resolvendi, vitandum est in *feminis*, quae *chlorosi* et *debilitate fibrarum* laborant: quia toties quoties vidimus in eis, quae *genarum amoenum ruborem*, *rustici* quid esse putant, et ideo *Aceti* usui nimis indulgent, id, cum *faciei pallore*, simul *viscerum* et *concoctionis summam debilitatem* eis induxisse. Nocet etiam eius usus *nutricibus*: quia *Lac* earum, inde *infantibus ventris tormina*, et alia incommoda excitat.

CCLXXVI. ACETVM VINI DESTILLATVM. Seu SPIRITVS ACETI.

§. 280. *Aceti Vini* circiter quarta pars, e *Cucurbita cuprea stanno probe incrustata*, eliciatur *destillatione forri igne* instituta, per *Atembicum* ex stanno confectum. Postquam hoc *Phlegma* absumentum est, tunc ope *instrumenti*, quod *Recipiens* vocant, protrahatur *destillatio*, quam

quam diu *clarus* nec *empyreumaticus* prodit
Spiritus, qui *servetur*. Aliqua pars *Spiritus*
 primum *prodeuntis* *abiiciatur*, qui tunc *Spiri-*
tus *asservatus* *fortior* erit.

Sunt quidem *vitreae Cucurbitae* ad *destilla-*
tionem multo *securiores*; sed non *sufficiunt*, ubi
 magna *quantitas* *destillanda* est: tunc ergo *Vesica*
cuprea stanno probe incrustata, WEDELII *monitu*,
 quia *nullae de Cupro* partes in *destillatione* per *Re-*
cipiens *transeunt*, tuto *adhiberi* potest; *Alembi-*
cus vero *semper* ex *puro stanno* sit *confectus*.

§. 281. Ad *labores pharmaceuticos* et *chymicos*
diversos, e. g. ad *parandam Terram foliatam Tor-*
tari *adhibetur*. Vid. etiam §§. 261. 279.

CCLXXVII. ACIDVM NITRI. *Vulgo*
 SPIRITVS ACIDVS. Seu AQVA
 FORTIS.

§. 282. *Acidum Nitri Nordhusia* ad nos *venit*.

§. 283. *Interne*, ob *rodentem* et *causticam*
suam vim, non *adhibetur*. *Externe* vero, ope *Pe-*
nicilli, *excrescentiae*, quae *cornu indolem* *induerunt*,
 et *verrucae callosae*, eo *atinguntur*: Sed *summam*
poscit cautionem, ne *inde ulcera mali moris* *orian-*
tur.

CCLXXVIII. ACIDVM NITRI FV-
 MANS. *Vulgo* SPIRITVS NITRI
 FVMANS.

§. 284. *Rec. Nitri* *depurati*, *exsiccati* et *pulve-*
rifati, *libras duas*.

Immit-

Immittatur *Retortae vitreae tubulae*, satis capaci, et tunc sensim et pedetentim affunde

Acidi Vitrioli concentrati Nordhusiani, Libram unam.

Applicato *Excipulo* satis magno, et iuncturis vasorum probe clausis, leni igne *destillario* instituat. Ita, sub forma fumorum rubicundorum, *Acidum* prodit penetrantissimum, quod in *vitro*, epistomio vitreo clauso, sollicito custodiatur.

§. 285. Penetrantius et fortius est priori.

CCLXXIX. ACIDVM SALIS. Vulgo SPIRITVS SALIS COMMVNIS ACIDVS.

§. 286. Rec. *Salis communis exsiccati*, Libras duas.

Immitte in *Retortam vitream tubularam*, et successive instilla.

Acidi Vitrioli concentrati Nordhusiani, Libram unam.

Adaptetur *Excipulum* amplum, in quod

Aquae communis destillatae Vnciae tres infusae fuerunt, et instituat *Destillatio*, primo leni igne, qui gradatim augeatur, et tandem vehementissimus evadat, ita, ut ulterius vapores nulli prodeant.

Notan-

Notandum, quod *Retortae operculum* mobile debeat esse.

Acidum hoc ideo *Pharmacopoei* ipsi destillare debent, et non a *Seplasiariis* emere; quia ab *Acido* tali, quod *Seplasiarii* vendunt, *Spiritus salis dulcis* non sincerus acquiritur, et plerumque id *Spiritu salis tartari* adulteratum est.

§. 287. T. PARACELSVS, in *februm malignarum* curatione, huic *Acido* multum tribuit, et I. B. HELMONTIVS illud ad *dysuriam* et *ischuriam renalem* commendat. “Memini sane, SCHVLZIVS in *Praelect. in Disp. Boruss. Brand. p. 573.* ait, sane “*felicis effectus (in ischuria)* cum, post multa a Medicis frustra adhibita, superveniens *Cbirurgus* aliquot guttulas in iusculo offerret, magnamque gratiam “et laudem cita curatione reportaret. Est etiam *usus* “*externus*, ut *Melle Rosarum* distemperato, *gurgulio* “et *fauces inflammatae* eo tangantur, ne *suppuratio* “aut *plena corruptio* consequantur. In ipso quoque “*sphacelo*, ad progressum mali inhibendum, *Spiritus* “bene adhibetur.”

CCLXXX. ACIDVM VITRIOLI
CONCENTRATVM *Vulgo* OLEVVM
VITRIOLI.

§. 288. Optimum illud est, quod ex *Anglia* venit: Sed *Pharmacopoei* nostrates, *Nordhusia* sibi hoc *causticum acidum* procurant, ubi bonae notae ex *Virriolo Goslariensi* destillatur.

Sit *diaphanum* et *purum*, non ex *rubro nigricans*, nec *partibus heterogeneis* remixtum. Asservatur in *Vitro*, *pistillo vitreo* clauso.

§. 289.

§. 289. Summum hoc *Acidum causticum*, variis aliis *parandis remediis* et laboribus *pharmaceuticis*, ac *chymicis* inservit. Si *Aqua* sequenti modo diluatur, optimum praebet remedium contra eam *scabiem*, quae a praedominio *acrimoniae alcalinae* oritur; ad *haemorrhagias* sistendas; in *febribus putridis* et *humorum resolutione*.

Recipe, *Aquae fontanae* Vncias duas.

Huic guttatim instilla.

Acidi Vitrioli concentrati, Drachmam unam.

Post effervescentiam peractam, adde

Syrupi cuiusdam Drachmas duas.

Ter, quaterve in die, de hoc *Medicamine* Drachma una vel altera, ex copiosa *Aqua* sumitur.

CCLXXXI. ACIDVM VITRIOLI TENVE. Vulgo SPIRITVS VITRIOLI ACIDVS.

§. 290. Rec. *Aquae communis destillatae* libras sex.

Huic sensim instilla,

Acidi Vitrioli concentrati libram unam.

Vsui serva.

§. 291. Quanta, largus huius *Acidi* usus, ad *aestum febrilem* moderandum, et *putredinem* superandam praestat, cuilibet notum et compertum est. Nobis notare incumbit, in *morbis putridis* et *febribus biliosis*, usum eius non facile ultra limites extendi posse: quia, praemissis necessariis *Evacuantibus*, omnis fere *curationis* cardo, in usu eius liberaliori et *divino Cortice* versatur. Recte ideo etiam, in omnibus morbis, ubi *putridus fomes* suspicandus et praesens est, e. g. in *febribus*

sic

aliis
tur.
rias.
prae
mon
febr
dem
prin
mati
ad
exig
uti
falla
e. g.
ante
sang
dum
rum
eo
HAB
nam
mus
TIS
fuer
temp
quer
ficut
tame
niur
tent
dosi

sic dictis castrensibus, dysentericis, petechialibus,
 aliis *exanthematicis* et ipsa *peste*, liberaliter porrigi-
 tur. Quod vero caeteras *febres*, e. g. *inflammato-*
rias, et ubi praecipue, ad *aestum* temperandum,
 praescribitur, attinet, bene *maximi* SYDENHAMI
 monitum observetur, quod in moderandis *moribus*
febrilibus, ita *Medicum* versari oporteat, ut ne qui-
 dem gradu excedant, sed etiam minime plane sup-
 primantur. Vbique ergo, praesertim in *exanthe-*
maticis, ante eorum *eruptionem*, nisi praesentanea
 ad *putredinem* dispositio, vel *resolutus sanguis* alia
 exigant, saepe usus eius valde limitandus, et non,
 uti multi opinantur, tanquam remedium nunquam
 fallax et nocivum, ubique praescribendum est. Sic
 e. g. consulto quidem in *variolis*, ubi *ingens aestus*
 ante eorum *eruptionem* adest, et haec ob ingentem
sanguinis expansionem impediatur, ad praemunien-
 dum etiam a *putredine*, et mitigandam *alteram variolo-*
rum febrem, exhibeatur: sed videatur tamen, ne
 eo copiosiori dato, in illis, ubi, monente HVX-
 HAMO, calor augendus est, *Naturae salutaris co-*
namina ad aegroti damnum supprimantur: uti vidi-
 mus, quando ab illis, qui saluberrimum *illustr.*
 TISSOTI consilium sinistre intellexerunt, datum
 fuerit. Insuper notari meretur, *Acida mineralia*
 temperando simul *sanguinis massam* condensare,
 quem vero *vegetabilia* fluidiorem reddunt, et itaque,
 sicut priora in *morbis putridis* magis profunt, haec
 tamen in *morbis inflammatoriis veris* melius conve-
 niunt. Datur, pro *Morbi diversitate* et *Medici in-*
tentione, in variis, modo minori, modo largiori
 dosi, a Guttis quindecim nimirum usque ad inte-

gras Drachmas, vel in *Mixturis*, vel cum *Syrupo* quodam dulcatum. Praeterea venit ad *Gargarismata*, *Collutoria* et *Linctus*, quae in *angina inflammatoria*, *gangraenosa*, *aphthis* et aliis oris *ulceribus* valent. In *ulceribus* aliis *putridis* etiam id cum *Aqua* dilutum applicari potest.

CCLXXXII. AERVGO, Seu AES VIRIDE PRAEPARATVM.

§. 292. *Aes viride* in mortario lapideo pulverifetur et per *cribrum* traiciatur.

Sic etiam *Antimonium crudum*, *Lapides Caucrorum*, *Succinum*, et *Tutia* parantur. *Lapis Calaminaris*; antequam in pulverem redigitur, ter candefactus in *Aqua fontana* extinguitur. Quando vero, uti ut plurimum fit, iam *calcinatus* accipitur, tantum uti caetera *Medicamina* pulverifetur. Praecipue in *Antimonio*, *Lapide Calaminari* et *Tutia*, cura singularis adhiberi debet, quo in *pulverem* quam maxime *subtilent* redigantur.

§. 293. Ad *ulcera sordida* prudens eius usus non damnandus est; uti quoque ad varia *externa Medicamenta* venit. Caveatur autem, ne ad *Ossa* forsan admoveatur: quoniam iisdem *cariem* inducit.

AETHER VITRIOLI. Vid. *Naphtha Vitrioli*.

CCLXXXIII. AETHIOPS ANTIMONIALIS HVXHAMI.

§. 294. Rec. *Antimonii crudi praeparati*. Vncias tres.

Mercurii

Mercurii vivi rite depurati Vncias quatuor.

Florum Sulphuris Vncias duas.

Misceantur, adspargendo interdum aliquot
Aquae guttulas, diuturna trituratione, in
qua omnino res sita est tota, in *mortario*
lapideo, usque ad perfectam unionem, ut
et etiam *Microscopii* ope globuli *mercuriales*
non detegantur. Servetur in
Vitro.

§. 295. Bonum est *anthelminthicum*, et ei scopo
infantibus, a granis octo ad decem datur. Condu-
cit etiam ad liberandas *glandulas*, *mucositate* et *pi-*
tuita obsessas; corrigit *lympham acrem*; hinc con-
venit in *atrophia*, *scabie*, praesertim *venerea*, *inqui-*
namentis venereis, *tumoribus glandularum colli*, *ar-*
thritide serosa, *oculorum variis vitiis*, e. g.
amaurosi, et ipso *carcinomate*. Praesentibus *visce-*
rum exulcerationibus, ab usu eius vero abstinendum
est. *Adultis*, usque ad *Scrupulos duos*, dari potest.
Vt plurimum utile est, *Purgantia* ei addere. Vid.
HVXHAMI Oper. Tom. III. p. 143. Etiam *ulceribus*
venereis mundandis inspergitur.

Num eam virtutem, potentiam et securum
praesidium contra *variolos* praestet, uti *BOERHAA-*
VIO aequae ac *LOBBIO* et nostro tempore *illust.*
COTVNNIO visum fuit, definire non audemus,
sed eruditorum iudicio relinquimus. Ex nostra e-
nim opinione, uti etiam alii iam monuerunt, diri-
mendum prius foret, numne hic *Aethiops* aliave
Mercurialis, dum, ad leviozem *variolarum* decur-
sum

sum quidpiam conferunt, hanc vim magis destruendo id, quod plerumque in *infantibus* praesto est, et in *variolorum* decursum potenter operatur, *corpus seminis verminosi*, quam in bene regendis ipsis *variolis* praestet: qui tamen usus, si a cauto dirigatur *Medico*, non contemnendus plane foret. Datur huic scopo bis in die, a Granis decem usque ad Drachmam dimidiam, paucis *Camphorae* Granis mixtus.

Adhuc monendum est, de *Aethiops* nostro *illustr.* MARCARD *salivationem fere lethalem* ortam vidisse. Vid. THOMPSONII *medicinische Rathschläge*, ab *illustr.* MARCARD *ex Anglico in German. idioma translat.* p. 363.

Commode *Aethiops* hic, loco *Aethiopsis mineralis*, cuius praeparationem primus dedit GVALTERI HARRIS in *tract. de morb. acut. infant.* esse potest: nam praedominante *ventriculi acido*, ubi *Antimonium* vitandum est, *Mercurialia* et itaque etiam *Aethiops mineralis* nocent.

ALCOHOL VINI. Vid. *Spiritus Vini rectificatissimus.*

CCLXXXIV. ALVMEN VSTVM.

§. 296. *Alumen* in vase *siccili*, non *crusta obducto*, vel *ferreo calcinetur*, tamdiu effervescit ac tumet, et *Spiritibus expulsi*, *leve, porosum* et quam *spumosum* evaserit.

§. 297. Ad repurganda *ulcera*, praesertim ad *carnem luxuriosam* et *fungosas excrescentias*, quae in
nuper.

nuper natis circa umbilicum oriuntur, valet, et ei scopo, diversis Emplastris et Unguentis admiscetur. Internum usum laudant in colica pictonum, die Abhandlungen practischer Aerzte Part. II. fasc. 2. p. 80. Nobis vero in hac re deficit experientia.

ANIMA RHABARBARI. Vid. *Tinctura Rhabarbari.*

CCLXXXV. ANTIMONIUM CRUDUM PRAEPARATUM.

§. 298. Vid. §. 292. *Antimonium crudum impuritatibus cutis, sero acri viscido, ipsoque venereo, morbis arthriticis, contractura, et paralyssi, uti et gonorrhoea male tractata, summam meretur laudem. Vbi acidorum humorum copia in ventriculo adest, praemittuntur Absorbentia, vel coniunguntur cum eius usu; ne vomitum excitet. Ut ventriculum non offendat, utile est, id miscere cum Aromate, ad quam normam, Morsuli antimoniales Kunckelii et Pulvis purificans Kaempferi parantur, et itaque ei scopo exhibentur. Caeterum Antimonium datur, a Granis sex usque ad Scrupulum. Caveatur vero, ne in scirrhis viscerum obstructionibus, temere aegris infarciatur.*

In Decoctorum vel Infusorum praescriptione, in peria ligatum, si Sal Alkali Decocto non additum est, quod partium sulphurearum quasdam solvit, nullum usum habet, uti recte clar. MENGHINI in Comm. Instit. et Acad. Bonon. T. II. p. II. monuit. Plura de Antimonii usu, Vid. in HVXHAMII Oper.

CCLXXXVI. AQVA ANETHI.

§. 299. Rec. *Seminum Anethi* Libram unam.

Aquae Libras sedecim.

Macerentur per viginti quatuor horas, et postea destillatione, non fortiori ignis gradus acceleranda, eliciantur Librae sex.

Pari modo etiam eae, ex *Seminibus Anisi* et *Foeniculi*, parantur.

§. 300. *Destillatio* fiat, ex *Alembico* cum vase frigidario amplo, *Aqua frigida* semper repleta.

§. 301. Omnes §. 299. nominatae *Aquae*, *carminativae* sunt.

CCLXXXVII. AQVA ANISI.

Vid. §. 299. et 301.

AQVA ANISI SPIRITVOSA, Vid. *Spiritus Anisi*.

CCLXXXVIII. AQVA AROMATICA.

§. 302. Rec. *Florum Cassiae* Vncias duas.

Corticum Citri externorum recentium Vnciam unam.

Caryophyllorum aromaticorum Vnciam dimidiam.

Piperis lamaicensis Drachmas duas.

Spiritus Vini.

Aquae fontanae ana, Libras octo.

Digere per biduum et destillentur Librae octo; postea dilue cum

Aquae fontanae Libris quatuor.

Et tandem edulcora cum

Sacchari Canariensis Vnciis octo.

§. 303.

§. 303. In *Aquis Spirituosis* destillandis, requiritur *Spiritus Vini* satis probus.

§. 304. *Digestionem* secundat, *viscidum flauum fomitem* incidit, eosque idcirco et *solida* roborando, expellit. Conducit ergo in *ventriculi* et *intestinorum debilitate*, *concoctionis vitii* et *colica flatulenta*. Dosis, ab *Vncia dimidia* usque ad *integram* est: et, loco omnium aliarum *Aquarum carminativarum*, esse potest.

AQVA BATEANA. Vid. *Aqua styrica*.

CCLXXXIX. AQVA CALCIS VIVAE.

§. 305. Rec. *Calcis vivae*, probe *ustae recentis* Libram unam.

Immittatur *patinae terreae vitreae*, vel *lignae*, ac *desuper* affundantur.

Aquae fontanae purissimae Librae octo.

Interdum *Spathula lignea* misceantur, et *Aqua*, post *duodecim forte horas*, decantetur et *filtretur*.

Ad *minimum quolibet mense* recens paranda est.

§. 306. *Intus assumtae vires* sunt *abstergentes*, *diureticae*, *aperientes*, *stimulantes* et *acidum sopientes*. Prodest ergo in *omnibus morbis*, ubi *humorum acidorum*, *austerorum* et *mucosorum copia*, in *vitio* est; in *diversis cachexiae speciebus*, *chlorosi*, *diversis morbis exanthematicis chronicis lentis*, *scorbutique* ea *specie*, ubi *sales muriatici fixiores* in *sanguine haerent*, et *mobilitate* et *stimulo* indigent. In *cancro* *vis eius* adhuc *dubia* est, et ad *calculus* *inefficacem* eam *in-*

venit SPRINGSFELD, quod etiam ex acutissimi PRISTLEY observatis liquet. Cum *ventriculum* onerat, et *concoctionis viscera* eius diurnus usus laedit; utili modo, cum *interno eius usu, roborantia et stomachica* iunguntur. Nocet *Aqua* nostra, a multis supra modum laudata, in omni praedominio humorum *alcalescentium, biliosorum, acrium, putridorum*, hincque in omnibus morbis *putridis, acutis, phisicis*. Adhibendi eam ratio sequens est: exhibentur bis vel ter in die Vnciae tres, vel quatuor ad mensum et amplius. Datur vero vel Sola vel cum *Lacte* mixta. Plura vid in ill. DETHARDINGII *Diff. de Aqu. Calc. viv. usu salutar. in specie in morb. exanthem. chron.* et illustr. CARTHEUSERI *Dissert. de Calc. viv. interno usu*. Externe ad *ulcera plorantia, fistulas, viriliginem*, iam HIPPOCRATES eam laudavit: Facit vero etiam multum ad *inflammationes*, quas discutit; etiam ad *ambusta* et ipsam *gangraenosam corruptionem*.

AQVA CARVI SPIRIFVOSA. Vid.
Spiritus Carvi.

CCXC. AQVA CHAEREFOLII.

§. 307. Rec. *Herbae Chaerifolii*. Libras duas.

Aque fontanae, Libras sedecim.

Macera per viginti quatuor horas, et postea eodem modo uti §. 299. descriptum

fuit, Destillatione eliciantur, Librae octo.

Pari modo parantur, ex *Floribus Chamomillae, Aqua Chamomillae*; — ex *Herba Hyssopi, Aqua Hyssopi*; — ex *Herba Melissae, Aqua Melissae*; —

ex

ex *Herba Menthae piperitidis*, *Aqua Menthae piperitidis*; ex *Herba Pulegii*, *Aqua Pulegii*; ex *Herba Sabinae*, *Aqua Sabinae*; ex *Floribus Sambuci*, *Aqua Sambuci*, et ex *Floribus Tanaceti*, *Aqua Tanaceti*.

§. 308. *Herbae Floresque pro Aquis destillandis, recentis sunt, mediocriter tamen siccatae.*

§. 309. *Vires Aquae Chaerifolii diureticae sunt.*

CCXCI. AQVA CHAMOMILLAE.

§. 310. Vid. §. 307. *Vires Carminativae sunt.*

CCXCII. AQVA CERASORVM
NIGRORVM.

§. 311. *Rec. Caerasorum nigrorum, ex quibus antea succus expressus fuerit, Libras tres.*

Aquae fontanae Libras sedecim.

Stent per diem; postea destillatione eliciantur Librae octo.

Pari modo ex Fructibus Rubi Idaei, Aqua Rubi Idaei paratur.

Etiam ex Amygdalis amaris contusis, quarum Libra dimidia, ad parandas Libras sex Aquae sufficit, Cerasorum Aqua conficitur.

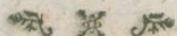
§. 312. *Vtraque Aqua ex Cerasis et Rubo Idaeo sapore et odore suavissima, vique summe rescienti, commendatissima est.*

CCXCIII. AQVA DESTILLATA
COMMVNIS.

§. 313. *Aqua fontana, lege artis destillatur.*

E 5

§. 314

§. 314. Ad *Solutiones* varias, e. g. *Tartari emetici*, *Mercurialium* etc. quae non ubi in *Aqua fontana simplici* solvuntur, inservit.

CCXCIV. AQVA FLORVM CASSIAE.

§. 315. Rec. *Florum Cassiae* contusorum Libram unam.

Aquae fontanae Libras duodecim.

Stent per diem. Postea *Destillatione* eliciantur, Librae sex.

Loco *Aquae Cinnamomi* est.

§. 316. *Vires stimulant*es sunt et *analepticae*.

CCXCV. AQVA FLORVM CASSIAE SPIRITVOSA.

§. 317. Rec. *Florum Cassiae* contusorum Libram unam.

Spiritus Vini.

Aquae ana, Libras octo.

Destillatione eliciantur Librae sex. Diluatur.

Aquae fontanae Libris duabus;

et edulcoretur.

Sacchari Canariensis Vnciis duabus.

Pari modo *Aqua Menthae piperitae spirituos*a paratur; sic vero quidem, ut Librae duae *Herbae Menthae piperitae*, ad octo Libras *Aquae* destillandas sumantur.

§. 318. Maiorum virium est *Simplici* et instar *Spiritus* sed non *Aquae* praescribatur. Datur ad aliquot

quot Drachmas si vel vires exhaustae fuerint, aut
nervorum imbecillitate laboretur.

CCXCVI. AQVA FOENICVLI.

Vid. §. 299. et 301.

AQVA FORTIS.

Vid. N. CCLXXVII.

CCXCVII. AQVA GRYSEA.

§. 319. Rec. *Mercurii Vivi depurati* Vnciam unam,
Acidi Nitri Vncias duas.

Reponantur in loco calido, ut *Mercurius*
solvatur, et ad usum seruetur.

Ad quamlibet praescriptionem dein.

Recipe, *Solutionis praescriptae* Vnciam dimidiam,
et adde

Succi expressi Chelidonii, vel in eius defectu,
Decocti Radicis.

Decocti Radicis Aristolochiae rotundae ana,
Libram dimidiam.

Misce.

§. 320. Conducit ad *ulcera fordida*, *cariem* et
synoviae effluxum cohibendum. Si cum *Aqua fontana*
diluatur, protest etiam ad *serpiginem*, *ficus* et *fissuras*,

CCXCVIII. AQVA HYSSOPI.

§. 321. Vid. §. 307. Ad *Mixturas beccicas* uti-
lis est.

CCXCIX.

CCXCIX. AQVA IVNIPERI.

§. 322. Rec. *Baccarum Juniperi* Libram unam.
Aquae fontanae Libras duodecim.
 Destillatione eliciantur Librae sex.

§. 323. Stimulando, *urinae excretionem* satis actuose promovet.

AQVA IVNIPERI SPIRITVOSA. Vid. *Spiritus Juniperi.*

CCC. AQVA MELISSAE.

§. 324. Vid. §. 307. *Vires nervinae et uterinae* sunt.

CCCI. AQVA MENTHAE PIPERITAE.

§. 325. Vid. §. 307. *Aqua carminativa et roborans* est.

CCCII. AQVA MENTHAE PIPERITAE SPIRITVOSA.

§. 326. Vid. §. 317. Longe praestantior et efficacior est *simplici*, et ratione portionis, qua danda, ea valent, quae circa *Aquam Florum Cassiae*. §. 318, notavimus.

CCCIII. AQVA NAPHAЕ.

§. 327. Rec. *Naphae*, seu *Florum Aurantiorum*, antea parum *Sale culinari conditorum* Libras tres, *Aquae*

*Aquae Libras sedecim,
Destillatione eliciantur, Librae octo.
Eodem modo, ex Rosis rubris, Aqua Rosarum pa-
ratur.*

§. 328. *Vtraeque odorem suavem et vim aliquam
reficientem possident. Aqua Naphae praesertim ad
affectus hystericos, tanquam antispasmodica conducit,
et eo ex scopo, ab Vnciis duabus usque ad quatuor,
datur. Illa ex Rosis communiter ad Aquas Ophthal-
micas adhibetur.*

CCCIV. AQVA OPHTHALMICA
COERVLEA seu SAPPHIRINA.

§. 329. *Rec. Salis Ammoniaci depurati Drachmas
duas.*

*Aquae Calcis vivae Libram unam.
Stent usque ad solutionem.*

§. 330. *In opthalmiis serosis, ter quatervae in
die, aliquot Guttulae oculis instillantur, es linreamina,
ad fomentandos eos, ea imbibuntur. Post operatio-
nes in oculorum affectibus institutas, etiam valet. Aqua
haec illa est, quam famosus Ophthalmicus Eques DE
TAYLOR frequens adhibuit.*

CCCV. AQVA OPHTHALMICA COM-
MVNIS.

§. 331. *Rec. Aluminis crudi pulverati Scrupulos
duos.*

Albuminis ovi, N. unum.

*Bene misceantur, sensim addendo
Aquae Rosarum Vncias octo.*

§. 332.

§. 332. In oculorum inflammationibus, et post Operationes in oculorum morbis institutas, adhibetur.

CCCVI. AQVA PHAGADAENICA.

§. 333. Rec. *Aquae fontanae destillatae* Libram unam.

Mercurii sublimari corrosivi Scrupulos duos et Grana quatuor.

Solvatur.

§. 334. Primus huius *Aquae inventor* RVLANDVS eam cum *Aqua Calcis* paravit, cui deinde MVRALDVS adhuc *Spiritus Vini* portiunculam, ad quamlibet Libram nimirum Vnciam, addidit. Sed praestat, *Mercurium* in *Aqua communi destillata* solvi: quia hac ratione nullum praecipitatum sequitur, et Medicamentum certioris effectus redditur.

§. 335. Praestantissimum est remedium, ad *ulcera*, praesertim *venerea* purganda, et eo ex scopo vel partes ea fomentantur, vel in urethram, illa iniiciatur. In *phymosi*, *paraphymosi*, *scrori* et aliarum partium *ulceribus venereis*, maximo cum effectu, sequenti modo tepide cum *plumaceolis* applicandum, *Aqua* nostra praescribitur:

Recipe, *Aquae phagadaenicae* Vncias sex.

Spiritus Vini crocati Vnciam dimidiam.

Liquaminis Myrrhae Drachmam unam.

Sief albi Rhazis Vnciam vnam,

Misce,

CCCVII. AQVA PVLEGI.

§. 336. Vid. §. 307. Utiliter admiscetur *Mixtu-
ris*, quae mensum ataxiam corrigunt.

AQVA RABELII. Vid. *Elixir acidum
Halleri.*

CCCVIII. AQVA ROSARVM.

Vid. §§. 327. et 328.

CCCIX. AQVA RVBI IDAEL.

Vid. §§. 311. et 312.

CCCX. AQVA SABINAE.

§. 337. Vid. §. 307. *Mensum* et haemorrhoidum
fluxum promouet, nervos commouet et vermes ex-
pellit. Vid. BOERHAAVII *Elem. Chym. T. II.
p. 68.*

CCCXI. AQVA SAMBVCI.

§. 338. Vid. §. 307. *Discutiens* et diaphoretica
est.

AQVA SAPPHIRINA.

Vid. N. CCCIV.

AQVA SATVRNI. Vid. *Aqua vegeto mineralis
Goulardi.*

CCCXII. AQVA SCLOPETARIA seu
TRAUMATICA GALLORVM.

§. 339. Recipe, *Herbae Absynthii,
Anethi,* Herbae

Herbae Salviae,
Tanacetii, ana Vncias duas cum
Drachmis duabus.

Serpilli,

Menthae piperitae.

Florum Lavendulae, ana sesquiunciam.

Conquassentur, et infunde cum

Aquae fontanae Libris duodecim.

Spiritus Vini Libris octo.

Stent per aliquot dies, vase optime clauso,
in calore temperato, et tunc lege artis
destillentur Librae octo.

§. 340. Primus *Aquam hanc vulnerariam*, cuius
compositionem, ad maximam partem, mutavimus,
descripsit LEMERY in *Cours de Chymie p. 2. c. 17.*
§. 2.

§. 341. Resolvit *sanguinem coagulum*, reducit
illum in motum, roborat *solida*, mundificat *vulnera*;
conducit itaque ad *luxata*, *fracturas*, *contusiones*,
sugillationes, *ambusta* et ipsum *panarium* duorum
priorum graduum. Commode una huius *Aquae*
pars cum duabus *Aceri* misceri potest.

CCCXIII. AQUA STYPTICA.

§. 342. Rec. *Aluminis crudi.*

Vitrioli coerulei ana, Vncias tres.

Aquae fontanae Libras duas,

Coque ad solutionem *Salium*, et filtrato Li-
quori adde

Acidi Vitrioli concentrati Drachmas
duas.

§. 343.

§. 343. Ad haemorrhagias in vulneribus ortas cohibendas adhibetur: sed simul ea remedia, vel chirurgica, vel interna, cum eius usu coniungas, quae plethoram minuunt, orgasmum sanguinis mitigant, vel etiam sanguinis discrasiam, unde saepe haemorrhagiae tales excitantur, vel saltem sustentantur. In narium vel aliis haemorrhagiis, quae a solis causis internis oriuntur, externus stypticorum usus, non nisi, quam maxima urgenti necessitate, et omnibus praemissis praemittendis, admittendus est.

CCCXIV. AQVA TANACETI.

§. 344. Vid. §. 307. Virtute antebelminthica pollet.

CCCXV. AQVA TRAUMATICA
THEDENII.

§. 345. Rec. Succi expressi Acerosae,
Spiritus Vini rectificati ana, Libras tres.
Sacchari canariensis Libram unam.
Acidi Virrioli tenuis Vncias decem.
Misceantur.

§. 346. Quoniam celeberrimo THEDENIO non placuit, sinceram Aquae suae formulam publici iuris facere, Aquam hanc ita retinuimus, uti in den neuen Beobachtungen für Wund- u. Aerzte, ab eo, et antea iam olim in antiquo Manuscripto (a) traditur, eo saltem discrimine, ut, pro plane inerti Aqua Acerosae, succum eius receperimus. Aliis insuper vitiis THEDENII formula laborat, nam Saccharum brevi

F

tempo-

cum

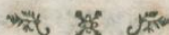
uso,
artis

uius
nus,
. 17.

ucit
era;
nes,
cum
quae

Li-
nas

43.

temporis spatio, in forma *flocculorum alborum* ex ea praecipitabitur, et, in *fomentationibus*, ex *Sacchari* cum *Vitrioli Acido* mixtione, *linreamina* tam *crassa* et *dura crusta* obducuntur, ut in *contusionum*, *luxationum* et *fracturarum curationibus*, maximis incommodis ansam praebet. Caeterum, in *vulneribus* et *ulceribus vasorum lymphaticorum*, in quibus, tanquam unicum et efficacissimum remedium *illustris PLENCIVS* pronuntiat, et ad *ambusta*, *sugillationes* uti quoque ad *Linreamina* imbibenda, quibus *Venae sectiones* deligantur, valet.

Qui tandem *Medicamentum antiphlogisticum*, *resolvens* et *roborans* in *luxatis*, *contusis* et *fractis membris* desiderat, quod tantis non laboret vitis, ex sequenti optimum effectum expectare potest.

Recipe, *Spiritus Vini rectificatissimi* Libras tres.
huic sensim et guttatim instilla,
Acidi Vitrioli concentrati sesquiunciam.
Postea adde
Succi Foliorum Quercii sesquilibram.
Herbae Acerosae Libram unam.
Millefolii Libram dimidiam.

Misce.

(a) In *Manuscripto* illo antiquo, quod *illustris KAEMPFIVS* possidet, *Aqua vulneraria* nostra, sequenti modo describitur.

Die sympathetische Tinctur zu machen, wor mit man alle Schäden, welche nicht tödlich sind, in 24 Stunden, ohne Schmerzen curiren kan.

Man nimt 24 Loth Spiritus Vini, welcher nichts von Feuchtigkett bey sich hat, dazu gieffet man zmal
fo

so viel Saurampfer-Wasser, (Notat *illustris Manuscripti possessor*, ex aliis eius locis liquere, sub *Aqua Acetosae, Infusum* huius plantae subintellektum esse), nach diesem solviret man vom besten Zucker, 8 Loth in ein wenig frischem Brunnen-Wasser, und gießet es auch zu dem vorigen; leßtlich gießt man noch vom Spirit. Vitrioli 8 Loth dazu, und rüttelt es wohl durch einander; darnach verlutirt man das Glas wohl mit Leimen, doch wird es vorher erst mit einer Blase zugebunden, darauf vergräbt mans in Pferdemitst ungefehr einer Ellen tief, und läßt es drey Tage und Nächte stehen, hernach wird es durch Matulatur-Papier filtrirt: dann ist es zum Gebrauch fertig.

CCCXVI. AQVA VALERIANAE
COMPOSITA.

§. 347. Rec. Radicis Valerianae officinalis Vncias
novem.

Levistici Vncias tres.

Herbae Pulegii Vncias duas

Sabinae, Vnciam unam.

Aquae fontanae,

Spiritus Vini ana, Libras octo.

Digere per biduum et destillentur Librae octo.

§. 348. In affectibus hysteriis, morbis spasticis et convulsivis, in mensum ataxia et hypochondriacorum stultentia, ab Vncia una usque ad duas datur, vel Mixturis in his morbis praescriptis admiscetur. Spasmos lenit, sudorem excitat, mensum fluorem promovet, et alias excretiones secundat.

CCCXVII. AQVA VEGETO, seu
VEGETABILI MINERALIS
GOVLARDI.

§. 349. Rec. *Aquae destillatae simplicis* Libras duas.
Spiritus Vini Vnciam unam.
Extracti Saturni Vnciam dimidiam.
Miscentur et servantur in vase vitreo.

§. 350. Divinum sane remedium est, in omnibus inflammationibus, a causis externis ortis, luxationibus, contusionibus, fracturis, oculorum variis affectibus, praesertim ophthalmiis, ulceribus, fistulis, ad ambusta, in panaritio, et in genere, ubi repellentia et exsiccantia sine damno adhiberi possunt. Pari modo conducit in haemorrhoidibus coecis nimis dolentibus, et in ipso sphacelo, ubi summo cum effectu cum *Cortice Peruviano* iungitur. Perniciosam autem merito nominamus illorum audaciam consuetudinem, qui *Aqua* hac gonorrhoeas virulentas sistunt, et fero modo cum corio humano ludunt. Auferunt gonorrhoeam, sed, loco illius, bubones et ipsam luen tales pestiferi homines producant. Plura de Saturninorum abusu. Vid. §. 274.

AQVA ZEDOARIAE ANISATA. Vid.
Spiritus Zedoariae anisatus.

AQVILA ALBA. Vid. *Mercurius dulcis.*

ARGANVM CORALLINVM. Vid. *Mercurius calcinatus ruber.*

ARCANVM DVPLICATVM. Vid. *Tartarus vitriolatus.*

ARCA-

ARCANVM TARTARI. Vid. *Terra felicata Tartari.*

ARGENTVM VIVVM DEPVRATVM.
Vid. *Mercurius vivus depuratus.*

CCCXVIII. AXVNGIA PORCINA.

§. 351. *Adeps* demptis *membranis*, *venulis* et *fibris*, tamdiu *Aqua* lavetur, donec *clara* et *non cruenta* effluat. Dein in *frustula* concisa *leni igne* liquetur; parum *Aquae* si additum fuerit, tandem coletur, et ab *aeris iniuria* servetur.

Eodem modo *Sevum Cervinum* et *Ovillum* parantur.

§. 352. Ad *Vnguenta* paranda necessaria est, et *ubivis* conducit; ubi *pinguedine* lubricandum est. *Sevum Cervinum* et *Ovillum* ad *Emplastra* veniunt.

CCCXIX. BACILLI DE LIQVIRITIA.

§. 353. Rec. *Radicis Liquiritiae* Vnciam unam.

Iridis florentinae

Amyli ana, Vnciam dimidiam.

Croci austriaci, *Spiritu Vini* irrorati

Scrupulum dimidium.

Sacchari albi Libram unam.

Subtilissime pulveratis adde

Mucilaginis Tragacanthae, quantum sufficit. ut fiat *massa*. ex qua formentur *Bacilli pennae anserinae* crassitie.

§. 354. In *tussi acri*, *raucedine* et *catarrhorum defluxionibus*, *humores acres*, *salsos*, *irritantes* demul-

mulcent, et inde hos affectus mitigant, si sensim
lingendo assumantur. Eundem usum habent *Pasta*
de Althaea, Trochisci becchici albi et nigri.

CCCXX. BALSAMVM seu VNGVEN- TVM ARCAEI.

§. 355. Rec. *Terebinthinae Larignae,*
Resinae Elemi,
Sevi Cervini ana, Vncias sex.
Olei Hyperici Vncias duas.
Lenissimo igne solve, et per *pannum*
traice; massa dein perpetua tritura-
tione cum *pistillo ligneo* instituta agi-
tatur, donec refrigeret.

§. 356. Optimum est *digestivum* atque *vulnera-*
rium, quod *suppurationem* promovet; *vulnerum* at-
que *ulcerum sanationem* secundat. Plura vid. in AR-
CAEI *Tractat de rebus vulnera curandi ratione* L. I.
p. 28.

CCCXXI. BALSAMVM AROMATI- CVM.

§. 357. Rec. *Olei Nucis Moschati expressi* Vnciam
unam.
destillari Caryophyllorum,
Lavendulae ana, Drach-
mam unam.
Succini, Scrupulum unum,
terantur in *mortario lapideo*, et
sensim adde,
Balsami peruviani nigri, sesqui-
drach-

drachmam, et fiat lege artis,
plane vitato igne; *Balsamum.*

§. 358. Cum *resolvit & solida roborat*, praecipue
se hac virtute commendat *abdomini illinitum*, in
ventriculi flatulentia & debilitate, *colica flatulenta*,
maximeque in *infantum torminibus*, & istis immo-
deratis *diarrhoeis*, quae, vel ex *consensu nervorum*,
vel *debilitate fibrarum* oriuntur. In *visus imbecilli-
tate & oculorum lippitudine*, utiliter *Balsamum* ma-
nibus *infricatum oculis* applicatur. Pari modo etiam
conducit in *serosis capitis affectibus*, si *temporibus*
illinitur. *Interne non detur.*

CCCXXII. BALSAMVM COMMEN- DATORIS.

§. 359. Rec, *Florum Hyperici*, recentium parum
siccatorum Vncias decem
infunde.

Spiritus Vini rectificati Libras tres.

Stent per biduum, tunc exprime et
adde,

Olibani,

Resinae Elemi,

Myrrhae electae ana, Vncias duas.

Aloes Soccotrinae, Drachmas duas.

Balsami Peruviani nigri, Vnciam unam.

Digere per biduum et filtra.

§. 360. In *capitis laesionibus*, *vulneribus partium
nervosarum et tendinosarum*, et in genere ubi *vul-
nera* statim consolidanda sunt, praecipua eius laus
est, ubi ad modum *celeberrimi SCHMUCKERI* Vn-
cia dimidia *Balsami* cum *Libra una Aquae Sclopeta-
riae*

riae Gallorum et Vnciis tribus Mellis Rosarum miscetur. Pari modo conducit in carie ossium, doloribus periostii, herpete et dentium doloribus, a carie et pituitosis stagnationibus ortis, quos, si aliquot guttulae pluma exceptae denti dolenti impostae fuerint, lenit.

B. ROSENSTEINIVS quidem Balsamum nostrum etiam interne ad vomitum sistendum et menses pellendas in phlegmaticis ad Guttas triginta in Vitzello Ovi dari iubet, sed magis frigidioris Sueciae incolis, quam nobis prodest. Eadem quoque valent de virtute, quam ei Vir perilluſtr. in febribus intermittentibus tribuit. Vid. ROSENSTEINI Scauß und Reise: Apotheke.

CCCXXIII. BALSAMVM OPTHALMICVM ST. YVEANVM.

§. 361. Rec. Buryri recentis non Saliti Vncias tres. Cerae albae Vnciam dimidiam.

Liquefactis et parum refrigeratis admisce.

Mercurii calcinati rubri subtilissime pulverati, Drachmas duas cum dimidia.

Forum Zinci Drachmam unam.

Camphorae, in Oleo Ovorum solutae, Scrupulas duos et Grana quinque.

Misceantur in mortario lapideo et fiat lege artis Balsamum.

§. 362. BOERHAAVIUS iam in Libr. de morb. oculor. C. V. contra pertinacem ophthalmiam Balsamum

*num quoddam laudavit, quod, ex Mercurio calcina-
 ro rubro, additis paucis Opii Granis, compositum.
 Teste quotidiana etiam experientia, Balsamum
 nostrum praestantissimum est tam in diversis oculo-
 rum inflammationibus, serosis praecipue et venereis,
 quam etiam corneae maculis, conjunctae cum ulcuscu-
 lis, cuiusve sint indolis, serophulosis e. g. vel a
 miasmate venereo ortis, ipsaque incipienti suffusione.
 Adhibendi modus hic est: tantillum eius, quantum
 aequat acus capitae maioris caput, aut Granum di-
 midium ad integrum, infricatur oculo, bis in die,
 mane scilicet et vesperi, haecque operatio ad sana-
 tionem usque continuatur. Notandum, haudqua-
 quam Balsamum hoc conducere quando iam inflam-
 matio inter corneae lamellas, in pus vertitur. Vid.
 Cl. THEDENII neue Bemerkungen, et Eiusdem,
 Unterricht für Wund-Ärzte. Pari modo in
 ophthalmiis sanguineis et siccis eius usus vitandus est.*

CCCXXIV. BALSAMVM SAPONIS.

§. 363. Rec. Corporis pro Balsamo saponis Libram unam.

Spiritus Vini rectificati Libras quatuor.

Digere et filtra.

§. 364. Eximium est medicamentum resolvens, quod simul inflammationes aufert. Conducit itaque in luxationibus, fracturis, inflammationibus, panaritio, tumoribus varii generis, ad ambusta et in omnibus laesionibus, ubi inflammatio auferenda et obstructa materia resolvenda est. Pari modo vel

Balsamum hoc, vel eius Corpus in Spiritu Serpilli solutum, vel cum Oleo Cornu Cervi foetido mixtum, summum affert auxilium, si in paralyfi et tabescentia membrorum, arthritica ariditate partium, tumoribus oedematosi, praesertim eis, qui post fracturas, vel fascias nimis arcte constrictas, sequuntur, et in ipsa anchylosi a Guttis triginta ad quinquaginta circa articulos vel partibus affectis ad ignem inungatur. Ei scopo etiam Sal quoddam Alcalinum Corpori addere, et sic vel per se, vel in Aqua Saturni Goulardi solutum; applicari potest, ubi tunc, praeter narratos morbos, etiam in omnibus excoriationibus et pernionibus a Cl. THEDENIO l. l. c. c. laudatur.

CCCXXV. BALSAMVM SVLPVVRIS.

§. 365. Rec. Sulphuris Citrini pulverati, Vncias tres.

Olei Nucum Juglandium Libram unam.

Coque in Sartagine ferreo facis amplo, lenissimo igne usque ad Sulphuris solutionem.

§. 366. Est hoc Balsamum, quod Sulphuris simplex appellatur, optimum praeterea et exigui pretii ad vulnera et ulcera digestivum, resolvens et discutiens. Applicatur itaque vulneribus, ulceribus, tumoribus induratis, gummatibus et rophis. Si cum Petroleo, Asa foetida, aut Allii et Coparum Succo coniungitur, utilissimum est ad perniones. Balsamum Sulphuris Rulandi a Simplici in eo differt, quod, ob admixtum Oleum Terebinthinae, tendinosis, et ligamentosis partibus magis conducat et ad eas idoneum

neum fit, nec non ulceribus sordidis, cacoethicis purgandis, maiorem exserat vim. Vid. RVLANDI curat. empyricar. Cent. I. Observ. 92.

CCCXXVI. BALSAMVM SVLPVRIS RVLANDI.

§. 367. Rec. Balsami Sulphuris Vnciam unam.
Olei Terebinthinae Vncias quatuor
Digere leni calore in vitro clauso ad
Balsami solutionem.

De usu vid. §. praeced.

BOLVS MARTIS. Vid. Globuli Martiales.

BVTYRVM ANTIMONII. Vid. Causticum
Antimoniale.

CCCXXVII. BVTYRVM seu OLEVVM CACAO.

§. 368. Diverso modo Butyrum seu Oleum Cacao paratur. Prima methodus haec est:

Nuclei Cacao, corrice suo liberati et minutim contracti, in calente lapide, vel etiam in mola versatili, in pulverem teruntur; hique tunc octo circiter Aquae fervidae partibus diluitur, et deinde aliquamdiu in olla, aut alio vase apto coquitur. Sic sensim ad superficiem copiosa adsurgit materia oleosa, subflavo viridiuscula, quae cochleari ablata ad usum servanda; immixtis moleculis rubescentibus liberatur, et ea propter eidem frigida aut calida Aqua reiterata vice affunditur; nbi tunc paulatim, Sevi animalis instar, indureseit, albidaque redditur.

Si

Si tali modo ex *Nucleis non rostis* paratum fuerit, grato odore et dulcissimo sapore quidem se commendat hoc *Buryrum*; minor tamen, quam per alteram mox describendam methodum, acquiritur copia; dein etiam tale *Buryrum* per *coctionem* tantum, factum, non ultra tres aut quatuor septimanas durat, cum *rancidam* facile induerit *qualitatem*. Cum vero fieri non possit, ut hoc *Buryrum*, ad singulos, quibus eodem indigemus, casus, satis recens, sincerum et integrum habeatur aut asservari possit, demum etiam id parandi facultas satis idonea non semper deur; omnino sequens praefenda methodus, hac tamen cautela observata, ut parum modo, et quo eo facilius a *corticibus* liberentur *Nuclei* torrentur.

Nuclei scilicet tali modo *rostri*, a *corticibus* liberati et in *grandiusculum pulverem* reducti, sacco *linneo* includuntur, qui *vapori Aquae bullientis* tam diu exponitur, usque dum *vapor totum pulverem* penetraverit: deinde hi *sacco* inclusi *Nuclei*, in *prelo* moderate calefacto, exprimuntur, donec omne *Oleum*, quod *sevi* colorem et *soliditatem* habeat, exierit.

Libra una *Nucleorum* a *corticibus* liberatorum, largitur *Buryri* *Vncias* quatuor.

§. 369. *Acre* temperat, demulcet, *siccum stridumque* emollit et laxat, *vias* facit *lubricas* et inde saepe *anodynam vim* praestat. Conducit itaque in *excoriatione*, *spasmo*, *colica spasmodica* et *nephritica*, *crispatura intestinorum*, *nephritide calculosa*, *dysuria* et *stranguria* ab *exulceratione vesicae ortis*. Porriguntur bisve terve in die, prout morbus et aegroti con-

conditio poscunt, Drachma dimidia, una vel duae
in lacte, vel iuscule, vel idoneo plantarum decocto.
Externe sanat nupernatorum excoriationes; mammil-
larum et labiorum fissuras; quin et demulcet haemo-
rrhoides caecas dolentes exulceratasque.

**CCCXXVIII. BUTYRVM seu VN-
GVENTVM MAIORANAE.**

§. 370. Rec. *Herbae Maioranae recentis,*
Butyri recentis non saliti ana Libram
dimidiam.
Contusa et probe mixta coquantur
leni igne, donec humiditas exhalave-
rit; tunc exprimantur et serventur
ad usum.

§. 371. In *narium*, quae *infantes* premit, *ob-*
structione, a *muco viscido* orta, expetitur. Etiam
abdomini tanquam *carminativum* illini potest.

CATAPLASMA EMOLLIENS. Vid.
Species emollientes pro Cataplasmatibus.

**CCCXXIX. CATAPLASMA MATV-
RANS. ***

§. 372. Rec. *Radiciis Altheae* Vncias quatuor,
Ficuum Vnciam unam.
Coque cum
Aquae fontanae, sufficienti quantitate
ad teneritudinem et contufis admisce
Ceparum contusarum,
Resinae Galbani in Vitello Ovi soluti,
ana Drachmas sex.

Mel-

Mellis Vnciam unam.

Farinae Seminis Lini, quantum sufficit ad formam Cataplasmatris.

§. 373. *Corio applicatum tumores et abscessus ad maturitatem vel suppurationem satis cito promovet.*

CATAPLASMA RESOLVENS. Vid.
Species resolventes pro Cataplasmatibus.

CCCXXX. CAUSTICVM ANTIMONIALE.

§. 374. *Rec. Antimonii crudi calcinati Vncias octo.*
Salis communis Libram unam.

Misceantur et immittantur Retortae tubulatae vitreae, in

Arenae Balneo positae; debito igne accenso, applicatur

Recipiens satis amplum in quo

Aquae fontanae Vncia una

Infusa fuit, ut vapores eo melius cocant, et probe lutata commissura, sensim et minimis semper portionibus adde

Acidi Vitrioli concentrari Vncias sex, et tunc igne gradatim aucto instituitur destillatio, usque dum nihil amplius prodit.

§. 375. *Potentissimum est causticum, quod in ponendo gangraenae et cariei limite, multum Chirurgis in usu est. Levissimam et circumspectam eius applicationem ope penicilli in staphylomaculis, sive sint elevationes scleroticae, sive proptoses iridis, sive*
ab

ab inflammatione et debilitate corneae orta, non solum Viri illustres IANIN in tract. de ocul. et RICHTERVS in observ. chir. laudant, sed ipsi etiam experientia edocti, huic rei testimonium exhibere possumus.

CAUSTICVM LVNARE. Vid. *Lapis infernalis.*

CAUTERIVM POTENTIALE. Vid. *Lapis causticus.*

CCCXXXI. CERATVM LABIALE.

§. 376. Rec. *Butyri recentis non saliti Libram dimidium.*

Passularum maiorum contusarum Vncias quatuor.

Coque ad consumptionem fluidarum partium et adde

Cerae citrinae Vncias duas.

Exprime et paululum refrigeratis adde *Olei Caryophyllorum destillati Guttas viginti.*

Denique massa in *capsulas papyraceas quadratae formae, effusa frigescat.*

§. 377. Ad labiorum, narium et papillarum fissuras adhibetur, et ad ambusta conducit. Abscessuum maturitatem etiam promovet, et dolores haemorrhoidum caecarum mitigat.

CCCXXXII.

suffi-

us ad
vet.

id.

I-

ofo.

ortae

igne

elius

sura,

oni-

sex,

(tua-

am-

po-

rur-

eius

five

five

ab

CCCXXXII. CERATVM MERCV-
RIALE FALCKII.

§. 378. Rec. *Mercurii calcinati rubri* Vnciam di-
midiam.

dulcis rite sublimati Vncias
duas.

Laevigentur supra *Lapidem marmo-
moreum* et *planum*, adspersa paulula
Aqua, ut fiat *Pulvis subtilissimus*, qui
siccatu miscetur cum

Sacchari Saturni Vncia una.

Iterum laevigatos *pulveres* insperge
in liquefactis

Cerae albae Vncias quatuor.

Olei Nucum iuglandium Vncias sex,
tandem adde

Olei Lavendulae destillatae, Guttas
triginta.

Denique fiat §. 376. praescripto mo-
do *Ceratum*.

§. 379. Praestantissimum est remedium, in om-
nibus *ulceribus veneris* et aliis *cutis vitiiis*, quae ab
acrimonia humorum oriuntur; detergit, sanat, et
saepe eo applicato *spasmi* illi, qui in *partibus sensibili-
rioribus* ab *acribus humoribus* excitantur, cito sistuntur.
Vel cum *evulso linteo*, *ulceribus* applicatur, vel *cuti*
infricatur. Vid. Cl. FALCKII *Lib. de morb. vener.*
germ. transl. p. 423.

CCCXXXIII.

CCCXXXIII. CERATVM SATVRNI
GOVLARDI

§. 380. Rec. *Cerae citrinae* Vncias quatuor.
Olei Nucum Juglandium Libram unam.
Solvantur *leni igne* et adde
Aquae fontanae Libram unam.
Extracti Saturni Vnciam unam.
Misceantur exactissime et fiat *Cera-*
tum, uti antea §. 376. descriptum.

§. 381. *Refrigerans est et discutiens*, quod congruit
ad *ambusta*, *ulcera inflammata* et *serpiginosa*.

CCCXXXIV. CEREOLI EXPLO-
RATORII.

§. 382. Rec. *Cerae citrinae*, Vncias sex.
Olei Olivarum Vnciam unam.
Haec *leni igne*, vitato *empyreumate*,
liquefacta, ab igne removeantur: tunc
tenuiores *lindei hollandici*, vel etiam
holoserici panniculos, decem polli-
cum longitudine et duorum latitu-
dine, leviter in *cylindros* convolutos,
massae adhuc *fervidae*, *spumanti* et
bullas in superficiem ferventi ita im-
merge, ut, si extraxeris, alterum
latus tantum *convoluri* huius *lindei*, *li-*
quore obductum tinctumve reperiatur;
refrigeratis *pannis*, singula *frustula*
in sex partes aequales secantur, qua-
rum unaquaeque ad alteram extremi-
tatem,

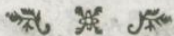

tatem, *pyramidatam* habet *figuram*; super *Marmor* tandem *frustula* polita et *sapone* delinita, primo *digitis*, et dein ope *corporis* cuiusdam *duri*, e. g. *Vitri*, convolvuntur, ut *Cylindrum* referant et *superficiem* habeant perfecte *complanatam*.

Massa debitam et idoneam habeat *spissitudinem*, et iustum *caloris gradum*, quando *lintea* ei immittuntur; quo *Cereoli* eo magis *laeves* fiant et *formae exactae*.

§. 383. *Cereolis*, vario scopo, *Chirurgi* utuntur: nimirum 1. ad *urethram*, a variis *venereis affectibus* angustatam, dilatandam. 2. Ad *medicamenta varia urethrae* applicanda; 3. In *fistularum vesicae et urethrae* curatione, ad *urinam* per hanc viam educendam, ne per *fistulam* transeat. His malis potissimum dicati sunt ei, quorum *formulam* §. praeced. dedimus. 4. Ad *sarunculas urethrae* auferendas. 5. Ad *gonorrhoeam suppressam* revocandam; cui scopo et adhibentur, quorum *formula* mox sequitur; et tandem 6. Ad *inflammationes urethrae* mitigandas, et *dolores atroces* sopiendos, in quo casu ei valent, quorum *descriptio*, sub titulo *Cereolorum mitigantium*, infra dabitur. In genere vero, circa eorum applicationem, notandum est, hanc satis in his rebus exercitatum *Chirurgum* desiderare; diuturnam eorum applicationem facile parere *urethrae debilitatem*; male etiam, quos *mitigantes* vocamus, cum *Saturnini* sint, *gonorrhoeae* adhuc *fluenti* applicari.

CCCXXXV.

CCCXXXV. CEREOLI FALCKII.

§. 384. Rec. *Therebinthinae lariginae* Drachmam unam.

Gummi Laccae pulverisati Drachmam dimidiam.

Sufficienti ignis gradu liquentur, et dein adde

Emplastri Mercurialis Vncias duas.

Mercurii dulcis rite sublimati Drachmas duas.

calcinari rubri subtilissime pulverati Scrupulos duos.

Misceantur omnia probe agitando, ne separentur et a se discedant, et fiant

Cereoli §. 382. praescripto modo.

Vid. FALCKIVM l. c. De usu vid. §. praeced.

CCCXXXVI. CEREOLI MITIGANTES.

§. 385. Rec. *Cerae flavae* Libras duas.

Leni igne liquatae admisce

Extracti Saturni Vnciam unam.

Misceantur continua agitatione, et ex hac ab igne remota Massa, fiant

Cereoli uti §. 382. descripti sunt.

Sunt isti quidem *Cereoli*, qui a HAVTESIERCKIO, LE DRAN et GOVLARDO laudantur: prae caeteris vid. *posterioris memoire sur les maladies de l'urètre, et sur remede specifique pour les guerir*, De usu vid. §. 383.

CCCXXXVII. CERUSSA.

§. 386. Rec. *Laminarum tenuissimarum Plumbi* quantum vis.

Suspendantur in vase *fistili*, in *Arenae Balneo* posito, in cuius fundo sit, *Aceti* quantum sufficit.

Digere *leni igne*, donec *Plumbum*, per *vapores Aceti*, in *calcem albam* mutatum fuit.

Pharmacopolae nostri, non ipsi *Cerussam* parant, sed haec ex *Batavia* ad nos mittitur. Observandum, ne *Creta* aut *Bolo* adulterata sit, quo casu cum *acidis* effervescit.

§. 387. Tanquam *exsiccans* et *repellens*, ad diversa *Emplastra* et *Unguenta exsiccantia*, sumitur. Male *excoriationes nupernatorum* ea exsiccantur; pessime etiam mulieres ea, tanquam *cosmetico*, utuntur; praeter maxima *damna*, quae *continuatus eius usus* sanitati infert, *faciem denigrat et corrugat*.

CCCXXXVIII. CHOCOLATA MEDICA.

§. 388. Rec. *Fructuum Cacao* quantum placet.

Coque cum

Aquae fontanae sufficienti quantitate, tamdiu, usque dum *cortices* facile separentur. Posteaquam ab his purgati sunt, torreantur supra *clibano*, et *grassiuscule* contundantur in *mortario*. Deinde in *aheno ex ferro fuso*, uno *pollice crasso*, ope *clavae* itidem ex *ferro fusae*, redigantur in *pulverem subtilem*. *Aheno dum*

Fabae

Fabae terantur, cacabus cum prunis supponitur, et tali modo illud in caloris gradu, quem manum facile ferre potest, continuo conservetur. Massae, dum coeat tandem forma, quae placet, detur,

§. 389. Descripsit *Chocolatam* hanc *Chymicorum patriae* praecipuus, *Clar. noster MOENCHIVS* in den *Bemerkungen über einige einfache und zusammengesetzte Arzneymittel*, qui etiam ibidem pag. 75. seqq. bene praerogativas depinxit, quas nostra formula prae caeteris habet. Vbi corpus sine exaestuatione blande nutriendum est, e. g. in *febris* lenis, *virium ingenti iactura*, optime convenit cum *Aqua* vel *Lacte* cocta. Cum in *phisi* non solum quodammodo vires sustentat, sed etiam saepe intolerabilem *tussim* valde mitigat, his miserimis aegris et ipsi Medico, si etiam morbum ipsum superare nequit, tamen maximo est solamine.

CCCXXXIX. CINERES CLAVELLATI DEPVRATI.

§. 390. Rec. *Cinereum clavellarorum* quantum vis.

Solvantur in

Aquae frigidae sufficienti quantitate, dein solutio filtretur et inspissetur.

Ad labores *chymicos* maiori depuratione indigent. In regionibus in quibus *Vinum* colitur, loco eorum *Sal Tartari* sumi potest, quod etiam purius et non cum *Salibus heterogeneis* commixtum est.

§. 391. *Sal Tartari et Cineres clavellati* interne dati, *acidum praedominans* destruunt, abstergunt *meatum* et *vasorum mucositates*, resolvunt *obstructiones*, et stimulant *organa se-et excretoria*, unde in omnibus *morbis*, in quibus *acidum praedominans*, e. g. in *ardore ventriculi*, et *humores piritosi tenaces* adsunt, conveniunt. Post assumpta *venena mineralia*, ad destruendum eorum *acidum causticum*, larga quantitate mature dentur. Optime exhibentur in *forma fluida*, *Liquamen* nimirum, vel uti etiam vocatur *Oleum per deliquium*. In *ardore ventriculi*, *rachitide*, huius *Liquaminis* Drachma una, cum *Syrupi* cuiusdam Vncia dimidia misceatur, et partitis et distantibus intervallis sumatur. *Venena* assumpta largiorem quantitatem poscunt: in hoc casu nimirum ad integras Drachmas quavis horae quarta parte sine omni additione id sumi necesse est. In *rachitide* laudat ROSENSTEINIVS Vnciam dimidiam *Cinerum*, in *Libra* una *Aquae fontanae* solvi, et ad Guttas viginti, triginta vel centum per diem in *Aquae fontanae* hausto dare, quod experientia confirmatum invenimus. Cum *Salia alcalina* calorem *sanguinis* augent, sedulo cavendum, ne dentur *plethoricis*, *biliosis*, vel ubi *inflammationis* metus est. Si vero ad modum CROLLII et RIVERII *acido* quodam saturantur, exsurgit *Sal medinum*, quod *cruda* incidit, *bilem* et *sanguinem turgentem* temperat, *obstructiones* solvit, et varias *corporis excretiones*, praesertim *urinae* promovet. In *obstructionibus glandularum mesenterii infantum* ex sequenti Medicamine praecipuum vidimus effectum:

Recipe,

Recipe, *Cinereum clavellatorum deparatorum*, vel
Salis Tartari Drachmam unam.

Aceti Vini boni, quantum requiritur ad
saurationem.

Postea adde:

Tincturae Rhei aquosae, Vnciam unam.

Vini Antimonii Huxhami Drachmam unam.
M.

In *infantibus* aliquot annorum incipiatur Guttis
decem, ter in die datis.

Non parum distat ab hac RIVERII methodo pro-
pinandi modus, quem HVLMIUS et alii nostri
temporis suadent. Numne *aeri fixo maiores effectus*
tribuunt, quam praestat, an in *phisi pituitosa, cal-
culo, paralyfi*, in *fluoribus sanguinis* promovendis
tanta exserat? accuratiori Eruditorum examini re-
linquimus. Modus caeterum, quo *aer hic fixus* in
corpore producitur, sequens est.

Recipe, *Cinereum clavellatorum depuratorum*, vel *Salis*

Tartari Drachmas duas.

Solvantur in

Aquae destillatae communis Libra una.

Signetur N. 1.

Deinde

Rec. *Aquae fontanae* Libram unam.

Acidi Vitrioli tenuioris Vncias duas.

M. Signetur N. 2.

Primo sumitur de *solutione* signata N. 1. Vncia
una, et postea statim de *Mixtura* N. 2.
eadem quantitas, et hoc omni hora reite-
retur.

Externe, Liquamen Tartari, cutem, quam optime ab omnibus impuritatibus liberat. Ad dissolvendos tumores lacteos puerperarum, externum Cinerum clavellatorum usum, laudavit Clar. LEVRET in Art des Accouchem. et ab aliis comprobatus fuit.

CLYSMA ANTISPASMODICVM. Vid. *Species antispasmodicae pro Clysteribus.*

CLYSMA CARMINATIVVM. Vid. *Species carminativae pro Clysteribus.*

CLYSMA EMOLLIENS. Vid. *Species emollientes pro Clysteribus.*

CLYSMA RESOLVENS. Vid. *Species resolventes pro Clysteribus.*

COLOPHONIVM. Vid. *Oleum seu Spiritus Terebinthinae.*

**CCCXL. CONDITVM CORTICVM
AVRANTIORVM.**

§. 392. *Cortices Aurantium* recentes, ab *interiori albedine* probe liberantur; tunc per diem in *Aqua pura* macerati, *Cribro inverso* aliquamdiu, ut parum siccentur, imponuntur, et tunc *Saccharo albo* ad consistentiam *tabulari* cocto, incrustantur.

Eodem modo condiuntur *Citri Cortices*. *Pharmacopolae* *Condita* communiter non ipsi parant: sed aliunde apportanda curant.

§. 393. Haec, uti etiam *Conditum Calami aromatici*, *Stomachica* sunt. *Corticum Aurantium* et *Citri Condita* praesertim ad *Morsulorum* compositionem. Ob singularem *idiosyncrasiam*, non omnibus haec *duo Condita* conducunt.

CCCXLI.

CCCXLI. CONDITVM CALAMI
AROMATICI.

§. 394. *Radices Calami aromatici in Aqua fontana coquantur, usque dum mollescant, et a superflua humiditate exsiccatis Sacchari superfunditur, ad consistentiam tabulari cocti quantum sufficit.*

De usu vid. §. praeced.

CCCXLII. CONDITVM CORTICVM
CITRI.

Vid. §. 392. et 393.

CCCXLIII. CONFECTIO SEMINIS
CYNAE.

§. 395. *Rec. Seminis Cynae integri quantum placet. Immittitur Aheni confectorio, super ignem collocato, atque affunditur Sacchari clarificati quantum sufficit Amyli exigua portio.*

Siccato ad lenem calorem Semini, denuo affunditur Saccharum et Amylum, et labor, Saccharum et Amylum affundendi et Semen rursus exsiccandi, continuatur, usque dum Semen Saccharo probe incrustatum fuerit.

Eodem modo Confectio Seminis Foeniculi paratur. Plerumque hae et aliae Confectiones a Conditoribus parantur.

§. 396. *Cum merito Semen Cynae, ad praecipua anthelmintica, refertur, Confectio haec pueris infertur, qui alia remedia nauseant, Datur a Drach-*

ma una usque ad Vnciam dimidiam in die, praesertim sub initium vel finem decrefcentis lunae, sub iuncto *Medicamento purganti*.

CCCXLIV. CONFECTIO SEMINIS FOENICVLLI.

§ 397. Vid. §. 395. *Carminativa* est; sed non commode *Confectiones* aliis *pulveribus* adduntur.

CCCXLV. CONSERVA ACETOSELLAE.

§. 398. Rec. *Herbae Acerosellae*, demptis caulibus quantum vis.

Contunde in *Mortario lapideo serpentino* dicto,

Pistillo ligneo, primum per se, et deinde cum

Sacchari purissimi duplo pondere, Sensim inter contundendum addendo, et donec optime misce.

Male *Saccharum Farinae* ad *Conservas* parandas adhibetur, quia parum *succi Plantarum* absorbet.

Eodem modo paratur *Conserva Cochleariae* ex *Herba Cochleariae* et *Rosarum*, ex *Rosarum Floribus*, qui vero *Sacco Linteo* includuntur, et tali modo antea, per sexagesimae partis horae unius spatium, *Aquae ebullienti* immittuntur.

§. 399. Vt plurimum, ut *Mixturae* debitam gratitudinem acquirant, et ad *Electuaria*, *Conservae* adhibentur. Ea ex *Acerosella*, grata gaudet aciditate, praescribitur itaque etiam in *Mixturis* et *Electua-*

Guariis temperantibus, sitim minuentibus, effervescentiam bilis sopientibus, et eis, quae contra putredinem valebunt. Calorem febrilem in hecticis et phthisicis quodammodo mitigat. Conservarum dosis est utplurimum ad Aquae Vncias sex Vncia una, in Electuariis tantum sumitur, quantum ad eius formam sufficit.

CCCXLVI. CONSERVA COCHLEARIAE.

§. 400. Vid. §§. 398. et 399. Adhibetur ad *Medicamenta*, quae *scorbuticam corruptionem* dominant, et *urinam* pellunt.

CCCXLVII. CONSERVA ROSARVM.

§. 401. Vid. §§. 398. et 399. Gratum saporem et colorem *Mixturis* conciliat.

CORPVS PRO BALSAMO. Vid. *Oleum Nucis Moschatae expressum.*

CCCXLVIII. CORPVS PRO BALSAMO SAPONIS.

§. 402. Rec. *Saponis veneti* exsiccati et pulverati
Libram dimidiam.

Admisce contundendo in *Mortario.*

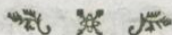
Olei Terebinthinae Libram dimidiam.

Vt fiat *Massa.*

De usu vid. §. 364.

CCCXLIX. CREMOR seu CRYSTALLI TARTARI.

§. 403. Rec. *Tartari albi crudi pulverati*, quantum vis.
Coque

Coque in sufficienti quantitate
Aquae fontanae,
 donec *Tartarus solutus* sit; *Solutio*
 haec deinde ad *cuticulam* usque eva-
 poratur et colatur, ubi tunc in loco
 temperato posita, ad vasis latera, ac
 in fundo copiose haerebunt *CrySTALLI*,
 quae effusa *Aqua colligendae*, exsic-
 candae et in *vitro* asservandae.

Cum in *Pharmacopoeis* nostris, nullo modo ad
 tam *album colorem*, quem habent *CrySTALLI*, reduci
 possunt; ex *Gallia* ad nos adportantur, ubi singu-
 lari artificio albae redduntur. Vid. *Mem. de l'Acad.*
des Scienc. de anno 1725.

§. 404. *Sal hoc digestivum, incidens, aperitivum,*
 et maiori dosi *laxans*, summas in *Medicina* meretur
 laudes. Domat perbelle *bilem*, minuit *calorem*, cor-
 rigit *putrescentes* atque *alcalescentes humores* et pro-
 movet *urinae excretionem*. Conducit itaque, in
 omnibus *febris acutis, inflammatoriis, biliosis, pu-*
tridis, diarrhoeis et dysenteriis praesertim *biliosis,*
cholera, ictero, aliis *viscerum obstructionibus, alcalina*
acrimonia, ardore ventriculi, qui a *biliosis, rancidis,*
pinguedinosi humoribus oritur. In *dysenteria biliosa,*
 quae in superiori anno apud nos *epidemico more*
 grassabatur, maximo cum effectu *Medicamen* no-
 strum dedimus. Vid. *Nostram Anweisung, wie man*
sich vor der Ruhr verwahren, und in Ermang-
lung eines Arztes selbst heilen kann. Non sa-
 tis etiam eius virtutes laudare possumus, quas nobis
 in illis *febris inflammatoriis* praestitit, in quibus
 simul

simul *saburra biliosa* in *primis viis* haeret, et *Venae sectionis* administrationem saltim ad aliquot tempus differre iubet. Datur a Drachma dimidia usque ad tres, terve quaterve in die, vel omni hora, vel bihorio ad Drachmam unam, ubi tunc etiam rem optime expedit, quando *vomitoria* ab aliis rebus contraindicantur, et hac via *saburra vitiosa* ex *ventriculo* educi nequit. Vel *Elaeo Saccharum* quoddam *Crystallis* additur; vel *Vnciae* aliquot cum *Sero Lactis* praescribuntur, vel aliis *eccoproticis* adduntur. Cum difficile *Crystalli* nostrae in *Aqua* solvuntur, et tantum in *Vnciis* tribus Drachma earum una (a), semper multa *Aqua* bene miscentur; quoniam tum multo aëuosiores sunt. Caeterum praebet etiam Medicamen hoc utilissimum effectum in *leucophlegmacia* et in ipsa *hydrope*, ubi vero ad minimum *Vnciae* dimidium dosis *Crystallorum* in die esto. Vid. VINC. MENGHINI in *Act. Bonon. Tom. IV.* et TROGHERVM in *Gaz. Salut. N. 18. anni 1762.* Haemorrhoidariis ad *obstructiones alvi* referandas, *inordinatos sanguinis motus* compescendos et alios eorum cruciatus, vera et secura anchora sunt. *Purgantibus resinosis* additae, eorum virtutem insigniter augent. Sufficiens quantitate *Aquae coctae*, et *Melli Rosarum* mixtae; bene in *aphthis* et *stomacace* pro *Gargarismate* temperanti et repurganti adhibentur. In debita, scilicet minori dosi, etiam ad *Dentifricia* veniunt.

(a) Vid. LEMERY in *Mem. d'Academ. Scienc. a. 1728.* secundum tentamina illustris SPIELMANNI in calore, qui *Thermometrum* ad quinquagesimum *scalae Fahrenheitianae* gradum sustineret.

Aquae

Aquae destillatae Vncia, tria tantum Grana *Crystal-
lorum* solvit.

CCCL. DECOCTVM ALTHAEAE.

§. 405. Rec. *Radici* *Althae* Vncias sex.
Passularum maiorum, demptis acinis,
Vncias duas.

Aquae fontanae, Libras sex.

Coque ad remanentiam Librarum
quatuor. Liquorem colatum sepone,
donec faeces subsiderint, et defaecat-
tum effunde.

§. 406. In acrimonia humorum, dysenteria et
sub usu *Mercurialium*, praesertim *Mercurii sublimati*
corrosivi, pro potu ordinario datur.

CCCLI. DECOCTVM ANTHELMIN- TICVM ROSENSTEINI.

§. 407. Rec. *Radici* *Graminis canini* Vnciam di-
midiam.

Flavedinis Corticum Aurantiorum
Drachmam dimidiam.

Florum Cassiae Scrupulum dimidium.
Coque in

Aquae fontanae Libris octo,
donec remanserit quarta pars: cola
et adde

Mercurii vivi Vncias duas.

Iterum coque lenius in vase terreo,
tecto et agitando saepius *Mercurium*
bacillo ligneo, et denique decante-
tur *Decoctum*.

§. 408.

§. 408. *Mercurius* cum *Aqua* lenius decoctus, evolaturus, se recipit in eandem aquam, et longe tenuissimo halitu, partibus ex pondere vix mensurandis, *Aquae* impertit virtutem, omni *labi verminosae* exitiosam. HUNDERTMARCK *lib. de Mercur. viv. & cum Sal. varie mixt.* in *C. H. summa vi. p. 73.* Quaeritur, an *Decocto Mercurio* ipsi, an multo magis *non rite depurato* ei admixto *Plumbo*, laudata virtus adscribenda sit? *Plumbum* enim *liquefactum*, *aquae* eandem impertiri virtutem testantur PALLAS et HEMPELIVS. Caeterum porrigitur *Decoctum* nostrum *pueris verminosis*, ab *Vncii* octo ad *Libram* unam, vel sola, vel cum lacte mixta. *Vsum* eius, in *Enemacibus* ad *ascarides*, iam DOVERVS laudavit, et ROSENSTEINIUS, in egregio libello de *infantum morbis*, confirmavit.

CCCLII. DECOCTVM HORDEI.

§. 409. *Rec. Hordei perlati* Vncias duas.

A farina adhaerente probe lavetur *Aqua frigida*, dein cum *Aquae*, *Libra* dimidia, aliquantulum coque; hac tunc *Aqua*, quae colorabitur abiecta, *Hordeum* immitte *Aquae bullientis* *Libris* quatuor, et coquatur ad dimidias.

§. 410. In *febris* ad *aestum*, *sicimque* infringendam, pro potu ordinario exhibetur. Pro rerum circumstantiis *succi acidi*, e. g. *Berberum*, vel *Citri* ad gratam aciditatem, vel *Syrupi aciduli*, e. g. *Citri*, vel etiam *Acidum Vitrioli* addi potest.

CCCLIII.

CCCLIII. DIACYDONIVM SIMPLEX.

§. 411. Rec. *Pulpae Cydoniorum cum Succo*, Libram unam.

Coque leni igne, cola et adde *Sacchari albi* Libram unam.

et tunc coque tandiu, usque dum *spissioris Electuarii* formam acquisiverit.

§. 412. Ob *austera aciditatem*, *ventriculum* roborat, *siim* et *aestum* temperat: unde in variis *diarrhoeis* convenit, et utiliter, a Drachma una usque ad Vnciam dimidiam, datur. Ob *mucilaginosam indolem* insuper commode cum eo *Purgantia resinosa* dantur.

CCCLIV. ELECTVARIVM LENITIVVM.

§. 413. Rec. *Pulveris Foliorum Sennae* Vncias quatuor.

Radicis Rhabarbari Vnciam unam.

Pulpae Tamarindorum Vncias duas.

Pulveris Seminis Anisi Drachmas sex.

Mellis despumati Libras duas.

Misceantur et fiant lege artis *Electuarium*.

§. 414. Ab Vncia dimidia ad unam datum, *album purgat*; interdum aliquot eius Vnciae *Portionibus* adduntur, quae *album leniter ducunt*: proprie vero ex *stimulandi scopo*, ab Vncia una usque ad tres, in *Clysteribus* adhibetur.

CCCLV.

CCCLV. ELECTVARIVM MVNDIFI-
CANS WERLHOFII.

§. 415. Rec. *Radicis Lapathi acuti* Vncias sex.
Ligni Guaiaci Vncias duas.
Corricis Ligni Sassafras Vncias qua-
tuor.
Foliorum Sennae sesquiunciam.
Rhei electi Vnciam unam.
Misceantur et fiat inde *Pulvis subtilissi-
mus.*

Pulvis hic in *Pharmacopoeis* aserve-
tur, et si a *Medico Electuarium* prae-
scribitur;

Recipe, *Pulveris praescripti*, partem unam.
Mellis despumati partes quatuor.
et ad quamlibet praescriptionem ex
tempore misceantur.

§. 416. Datur ad *sanguinis et humorum corruptio-
nem pituitosam et veneream* corrigendam, in *morbis
cutis, fluore albo et aliis inquinamentis veneris*, a
Drachmis duabus, usque ad sex. Pro rerum ne-
cessitate vel *Antimonialium* vel *Mercurialium* usus
eum eo iungitur.

CCCLVI. ELIXIR ACIDVM
HALLERI.

§. 417. Rec. *Spiritus Vini rectificatissimi* Vnciam
unam.
Sensim et guttatim instilla in *vase vi-
treo capaciore*
Acidii Vitrioli concentrati Vnciam
unam.

H

Et

Et serva ad usum.

§. 418. Primo *Elixir* hoc, quod etiam *Aqua Rabelii* vocatur, DIPPELIVS in *Tractat. de Vitae animalis morbo et Medicina* publicavit; ille vero ad unam *Acidi Vitrioli* partem, sex *Spiritus Vini* partes praescripsit, et, pro seculi sui genio, *Croci* et *Granorum Kermes* portiunculam addidit.

§. 419. *Sanguinis motus* compescit, *calorem* et *aestum febrilem* minuit, *corruptam bilem* corrigit et domat, *putredini* resistit, et *inordinatos nervorum motus* mitigat. Utilliter ergo adhibetur iu omnibus *febris acutis*, praesertim *biliosis*, *malignis*, in *febri variolarum putrida*, in *purpura*, *morbillis malignis*, *sanguinis eruptionibus praeter naturam ortis*, *haemoptysi* nimirum, *menstruorum* et *haemorrhoidum nimio fluxu*; pariter conducit in *nervorum morbis*, *spasmo*, *convulsionibus*, ipsaque, uti illustr. ZIMMERMANNVS in *Promptuar. Hannov. A. 1773. pag. 311.* testatur, *chorea Sancti Viti* et *epilepsia*. Valet etiam ad mitigandos *dolores podagricos*, *arthritis*, praesertim si *ingens inflammatio* adest, uti et *calculosos*. Interea notandum, non in omnibus his morbis, praesertim, qui *Nervorum systema* spectant, neque ubique, ex quorundam, qui magnum HALLERI nomen ob oculos habent, opinione, auxilium praestare, sed, in connubio aliorum *Medicaminum*, e. g. *antisepti*corum vel *antispasmodicorum* tantum, laudatas vires exferere. Caeterum praecipuam meretur laudem in omnibus *efflorescentiis*, quae aestate in *cute* erumpunt, in omnibus *exanthematibus chronicis*, e. g. *purpura chronica*, et in

in ea *scabie*, quae ex praedominio *Salium alcalinorum* orta, uti eo etiam *scorbuto*, ubi tales *sales* praedominantur. Pariter in *pure* ex *ulceribus* et *ossibus cariosis* in sanguinem resorpto, laudabilem *vim antisepticam* exserit; conducit etiam ad multa *februm symptomata* mitiganda, e. g. *cephalalgias*, *deliria* etc. Datur vel solum a Guttis decem ad viginti ex multa *Aqua*, vel in *Mixturis*; cuilibet *Vnciae* Guttiae eius viginti adduntur. Vel etiam ita cum *Syrupo* quodam porrigitur, ut ad sesquiunciam *Syrupi*, Drachma eius una sumatur. Ad *scabiem* curandam & *scorbuticos*, requiritur ad minimum in die Drachma eius una et continuatus usus. In illis, quorum ventriculus *Medicamen nostrum* ferre nequit, et *cardialgiam* atque *vomitum* excitat, statim ab eius usu abstinendum est.

Externe Elixir hocce *Aqua* dilutum, in mitigandis *spasmodicis membrorum doloribus*, *contusionibus* et *sugillationibus* prodest, sed minime uti *DIPPELIVS* putat, in *nodis podagricis*.

CCCLVII. ELIXIR APERITIVVM
CLAVDRI.

§. 420. Rec. *Cinerum clavellatorum depuratorum*,
Salis Ammoniaci depurati ana Vnciam
unam.

Solve in
Aquae Sambuci sesquilibra,
et adde

Extracti Aloes aquosi,
Myrrhae aquosi ana Vnciam
unam.

H 2

Croci

Croci Austriaci Drachmas duas.
 Misceantur et digerantur per *Nyct-
 bameron*, postea filtrentur per *Char-
 ram bibulam*, et serua ad usum.

§. 421. *Medicina* haec *saponaceae* est *indolis*; *in-
 cidit*, *resolvit*, *aperit*, *stimulat*, *sanguinis circulum*
auget, et *varias excretiones*, praesertim *mensum*
et haemorrhoidum fluxum promouet. Valet itaque,
 praesertim in *cacheeticis*, *chloroticis*, *pituitosis*, non
 solum ad referendas *viscerum obstructiones*, sed etiam
 ad tales *sanguinis eruptiones* producendas: caveat
 vero sibi *Medicus*, ne invita *Natura* talia *pellentia*
 administret, neque in *plethoricis* nimium eorum
 usum suadeat. In *infantium morbis rachiticis*, *atro-
 phicis* et *verminosis*, uti etiam ad *acidum* in eis prae-
 dominans infringendum, excellens *Medicamen* est.
Infantibus ultra annum datur a *Guttis* quatuor ad
 octo, *biennibus*, usque ad duodecim, *maioribus*
 usque ad *Viginti* quatuor, et *adultis* a *triginta* us-
 que ad *sexaginta*. In *maiori* dosi *album purgat*. *Iu-
 uenibus*, et *sanis plethoricis*, si *Medicina sanguinem*
pellens non expresse desideretur, pro *stomacho robo-
 rando Elixiria*, quae *calorem sanguinis* augent, non
 danda sunt.

CCCLVIII. ELIXIR BALSAMICVM HOFFMANNI.

§. 422. Rec. *Flavedinum Corticum Aurantiorum* ab
omni albedine mundatarum,
Corticis Petuviani ana *Vncias* duas.
 affunde

Vini

Vini albi generosi Libras duas.
 Stent per *Nychemeron* in digestionem,
 postea exprime et adde
Extracti Trifolii fibrini,
Genianae ana Vnciam unam.
 Solve et filtra per *Chartam bibulam*.

§. 423. Praestantissima est *Medicina* pro *chylificatione* secundanda et *ventriculo* roborando. *Vires* habet *antacidas, roborantes, carminativas* et *resolventes*. Conducit itaque, vel post *morbos* superatos, ad *appetitum* restituendum, vel etiam in *morbis chronicis* ipsis, ubi *inflationes ventriculi* aegrum vexant, ad *tonum ventriculi* aliquo modo conservandum; datur ergo utiliter in *dyspepsia, cacochylia, lienteria, variis diarrhoeis, hypochondriacis haemorrhoidalibus, cachecticis,* et ipsis *hydropicis affectibus*; praestat etiam verno tempore, ad usum *Seri lactis* et *Succorum ex herbis* illud ante meridiem assumere. Exhibetur a *Guttis* sexaginta ad centum in *Vino*, vel alio idoneo vehiculo. Vid. F. HOFFMANNI *Not. ad Poter. Observ. Cent. II. c. 39.*

Elixir Vitrioli Mynsicki easdem vires habet, nisi quod adhuc potentius, ad *cruda* incidenda et *ventriculum* roborandum, inveniatur. Convenit etiam adhuc magis *hypochondriacis, hysteriacis* atque *arthriticis*, uti et ipsis *scorbuticis*, vel eis, qui in *mari* vitam agunt. In *stomacho* roborando, omnibus palmam praeripit *Elixir nostrum stomachicum*, quod sequenti Numero docetur; *obstructiones viscerum* simul solvit et utiliter in omnibus *morbis*, ubi *tonus* roborandus est, adhibetur,

betur, idque eo magis, quoniam etiam nimius eius
 usus nullam *sanguinis* notabilem exaeftuationem exci-
 tat. Praeterea infigne *antifepticum* est, et utiliter
arthriticis et *podagricis* datur. Porriguntur haec
 duo *Elixiria*, nostrum *Stomachicum* nimirum et *Myn-
 sicti*, eadem quantitate et modo, uti *Balsamicum*,

CCCLIX. ELIXIR STOMACHICVM.

§. 424. Rec. *Radicis Gentianae* Vncias quatuor.
 infunde,

Vini albi generosi Libram unam,
 digere per duos dies, exprime et adde
Extracti Ligni Quassiae Vnciam unam.
Liquoris Tartari Solubilis Vncias qua-
 tuor.

Spiritus Vini rectificati Vncias duas.
 Misceantur, et iterum per aliquot ho-
 ras in *Balneo Arenae* digere et tunc
 filtra.

De usu vid. §. praeced.

CCCLX. ELIXIR VITRIOLI MYN- SICHTI.

§. 425. Rec. *Herbae Menthae piperitae*,
Salviae officinalis ana sesquiun-
 ciam.

Radice Calami,

Galangae minoris,

Florum Cassiae ana Vnciam unam.

Cardamomi minoris Drachmas tres.

Cor-

Corticum Citri Vncias duas,
 incisís contusís infunde
Spiritus Vini rectificati Vncias tri-
 ginta.

Digere per triduum, tunc exprime,
 filtra per *Chartam bibulam* et adde
Acidi Vitrioli tenuioris Libram dimi-
 diam.

Vid. MYSICHTI *Arment*, Sect. XVII. De
viribus vid. §. 423.

CCCLXI. ELIXIR VTERINVM.

§. 426. Rec. *Croci Austriaci* Vnciam dimidiam.
 infunde

Spiritus Vini rectificati Vncias quin-
 decim.

Digere parum, filtra et adde
Castorei Russici sesquiunciam.

iterum digere parum, filtra et adde
Herbae Menthae piperitae

Radicis Valerianae Sylvestris ana ses-
 quiunciam.

Digere iterum leni calore, exprime,
 filtra per *Chartam bibulam*, et adde

Olei Menthae piperitae Drachmam
 unam.

Serva ad usum.

§. 427. In *affectibus hystericis*, mensium *reten-
 sione* atque *ataxia*, in *morbis uteri serosis*, ad *partus
 dolores spurios* sistendos, et *veros*, si *deficiunt*,

excitandos, debita *foetus* positura, praestans *Medicamentum* est, si a Guttis triginta usque ad sexaginta a cauto propinatur *Medico*.

CCCLXII. EMPLASTRUM ADHÆSIVUM.

§. 428. Rec. *Resinae citrinae* Libram unam.
Terebinthinae larigenae Vncias quatuor.
 Liquentur, et colatis adde
Emplastri communis Vncias sex.
 Ex his simul leni igne liquefactis et bene mixtis, fiat
 lege artis *Emplastrum*.

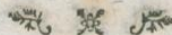
§. 429. Saniora nostrae huius aetatis *Chirurgiae* principia, antiquam illam, quam in ipso olim *CELSO* veneramus simplicitatem revocantia, nimium *Emplastrorum* usum, praesertim in *vulneribus*, prohibent: quae propter etiam plerumque, si omnia, quae *scientia* in *vulnerum curatione* praecipit, peracta sunt, in uniendis *vulnerum* labiis, *fascia* debito modo applicata, vel *sutura cruenta*, omnibus *Emplastris* omnino praefereuntur, et etiam praeferendae sunt. Quoniam vero ubivis istis auxiliis locus non datur, tunc ei scopo nostrum *Emplastrum* inservit. Adhibetur quoque ad *turundas* in *vulneribus* retinendas, uti et *aerem* a *vulneribus* avertendum; quod quidem etiam *Plumaceoli*, vel *simplex Cera*, seu multo magis *Emplastrum citrinum* praestant.

CCCLXIII. EMPLASTRUM ADHAE-
SIVVM WODSTOOCKIL.

§. 430. Rec. *Ichthyocollae finissimae, minutim incisae*
Vnciam unam,
Resinae Benzoës,
Storacis calamitae ana Drachmam
unam.
Spiritus Vini rectificati Libram unam.
Misce et solve leni digestionem in *Cucur-
bita vitrea* per viginti quatuor horas,
quae refrigerata dein cola. Tunc *Holo-
sericum nigrum et tenue,* quod tamen
densioris est texturae, supra *regulam*
nerricis fortius extenditur. *Massa*
Emplastri in Cacinum, et hic in *Aquam*
ferventem, immittitur, ut *gelatinosa*
massa diffuat. Haec nunc *Penecillo*
magno et molli in *Holosericum* ex-
pansum, quantum fieri potest, par-
cissime transferatur, idque probe an-
tea semper siccata, ter quaterve,
eiusque nimirum repetatur, donec
Holosericum speculi polituram induerit.
Hoc facto, *Emplastrum* probe sicca-
tum, et dein ex *regula* exemptum, in
frustula secatur.

Praescripta quantitas ad *Holosericum* trium ulna-
rum obducendum sufficit. Si *gelatinosa massa* are-
facta fuerit, *Spiritu frumenti* mollior redditur.

§. 431. Parvis *vulneribus carnofis* dicatum est.

CCCLXIV. EMPLASTRUM ANTI-COLICVM.

§. 432. Rec. *Emplastri de Galbano Crocati* Vncias quatuor.

Solve leni igne, postea

Recipe, *Asae foetidae*,

Terebinthinae ana Vnciam unam,

Solve leni igne et omnibus mixtis adde

Olei Cornu cervi foetidi,

Menthae piperitae ana Drachmam unam.

et fiat lege artis *Emplastrum*.

§. 433. *Superiori aut inferiori abdominis regioni in cardialgia, colica flatulenta, imbecillitate ventriculi, vomitu, diarrhoeis, dysenteriis, henteria, fluore coeliaco, passionibus hysteriis, flatulencia hypochondriacorum tanquam roborans, et calefaciens, parum calefactum imponitur, et tandiu relinquatur, donec sponte decidat.*

CCCLXV. EMPLASTRUM CICVTAE.

§. 434. Rec. *Succi Herbae Cicutae seu Conii maculati* Libram unam

Pulveris Herbae Cicutae Libram dimidiam.

Leniter inspissantur in vase figulino, sub perpetua agitatione, ad *Pulvis* consistentiam, et tunc adde, antea quidem leni igne liquatis,

Cerae

Cerae flavae Vncias decem,
Terebinthinae larigenae Vncias qua-
 tuor.
Olei Olivarum Libram dimidiam.
 Fiat lege artis *Emplastrum*.

§. 435. Potens est *resolvens*, quod ipsos *infarctus* in *hypochondriis*, si non inveterati sunt et macilentis applicetur, temporis tractu, adhibitis una, quae interne iuvant *Medicaminibus*, resolvit. Sic etiam discutit omnes *tumores induratos*, incipientes *scirrhus*, et interdum, uti experientia edocti sumus ipsa *ganglia*. Tanquam praestans *anodynum* ipsi etiam *cancre* applicari potest. Ad *dolores* vero in *arthritide* et *podagra* mitigandos, neque hoc, neque aliud *Emplastrum anodynum*, uti quidam temere suadent, applicetur.

Cum *Emplastrum nostrum*, sicut alia, *poros cutis* obstruit, ob acrem suam indolem, si diuturne applicetur, saepe *pruriginem*, *vesiculas* et *erysipelatem* ipsam in loco, ubi impositum, excitat: unde recte *Perill. Eques* L. B. A WOLTER in *Pharmacop. milit.* monet, caute eo mercandum esse; praesertim in eis, qui tenellam habent cuticulam.

CCCLXVI. EMPLASTRUM CITRINUM.

§. 436. Rec. *Resinae citrinae* Libram unam.
Cerae citrinae Vncias octo.
Sevi cervini Vncias quatuor.
Terebinthinae larigenae Vncias duas.

Omnia

Omnia liquando et colando fiat *Emplastrum*, quod in *Capsulas quadratae formae*, quae antea *Oleo Olivarum* oblatae sunt, effunditur.

§. 437. Ad *ulcera* maturanda valet, et utiliter *focis*, ubi *Vesicatoria* applicata fuerint, vel solum, vel cum *Vnguento* quodam, e. g. *Digestivo simplici*, seu *Balsamo Arcaei* ad *suppurationem* promovendam, imponitur. Vid. etiam §. 429.

CCCLXVII. EMPLASTRUM COM- MVNE.

§. 438. Rec. *Pulveris Lithargyrii* Libras duas.
Olei Olivarum Libras tres.
Coque lento igne in *lebetē metallico*
sub perpetua agitatione,
Sensim addendo
Aquae fontanae, quantum sufficit,
in cuius *Vnciis* sedecim,
Aluminis crudi *Vncia* una
solutum fuerit. Coque donec bene
solutum fuerit, et *Aqua frigida* in-
stillata, *massa* digitis non ulterius ad-
haereat.

§. 439. *Discutit*, *repellit* et *affluxum humorum* copiosorem ab *ulceribus* arceat, sicque *exsiccat*. Ut-
liter itaque *ulceribus inflammatis*, ad *ambusta* et *tumoribus calidis*, quos digerit, applicatur. Inservit etiam ad paranda alia *Emplastra*.

CCCLXVIII.

CCCLXVIII. EMPLASTRUM DE
GALBANO CROCATVM.

§. 440. Rec. *Resinae Galbani* Drachmas sex.

Terebinthinae larigenae unciam unam.

Liquatis et per *pannum linteum* traiectis, admisce

Emplastri de Meliloto Vncias sex,
antea cum

Cerae Citrinae Vncia una,

Sub perpetua agitatione liquatis et
probe mixtis. Tandem adde

Croci austriaci pulverati, et cum ali-

quot *Guttis Spiritus Vini* irrorati

Drachmas sex. Misceantur et fiat

legeartis *Emplastrum*.

§. 441. *Emollit, maturat et resolvit* egregie.
Vtiliter adhibetur ad *mammaram tumores lacteos*,
quos vel *resolvit*, vel ad *suppurationem* perducit.
Anodynā etiam exserit vim, et ideo ad *sedandos*
dolores in contusionibus et subluxationibus applicetur.

CCCLXIX. EMPLASTRUM GVM-
MOSVM.

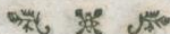
§. 442. Rec. *Gummi Ammoniaci*,

Resinae Galbani ana Vnciam unam.

Terebinthinae larigenae Vncias qua-
tuor.

Lento igne liquefactis et per *lintheum*
pannum traiectis, admisce sub perpe-
tua agitatione

Em-

Emplastri communis, separatim liquefacti Libram unam,
ita ut fiat lege artis *Emplastrum*.

§. 443. *Emollit*, *maturat* et *digerit abscessum* fientem, iam vero facti et rupti reliquam duritiem *resolvit* ac *emollit* egregie: praesertim utile invenitur ad *tumores glandularum* resolvendos. Praeterea valde id ipsum *irritare* et saepe inde *magnos dolores* excitari, notandum.

CCCLXX. EMPLASTRUM DE MELILOTO.

§. 444. *Rec. Emplastri citrini* sesquilibram.

Leni igne liquefacto admisce
Pulveris Herbae Meliloti cum Floribus,
Vncias quinque

Radicis Althaeae Vncias duas.

Bene mixtis porro sub perpetua trituratione adde, separatim leni igne solutis et colatis

Gummi Ammoniaci Vnciam unam

Terebinthinae lavigenae Vncias duas.

§. 445. *Resolvit* eximie omnes *tumores*, et non resolvendos bene *emollit*; praepreprimis ordinatur in *tonsillarum* et *parotidum tumore seroso*, ubi utiliter cum *Camphora* adhuc maritatur. Ad resolvendos *inguinis adenum tumores*, et ipsos *testiculos recentes scirrhusos*, cum *Emplastro de Cicuta*, et vel *Oleo Tartari* vel *Cornu Cervi foetido mixto*, multas meretur laudes.

CCCLXXI.

CCCLXXI. EMPLASTRUM MER-
CVRIALE.

§. 446. Rec. *Emplastri communis* Libram unam.

Liquefacto, ab igne remoto et pau-
lulum refrigerato, adde sub per-
petua agitatione,

Mercurii vivi Vncias tres
qui prius cum

Terebinthinae larigenae Vnciis tribus,
in mortario lapideo ita mixtus est, ut
nulli *Globuli Mercuriales* amplius ap-
pareant.

Fiat lege artis *Emplastrum*.

§. 447. Potentissime tumores induratos, prae-
sertim venereos, scirrhosos, bubones, rophos, gum-
mata et ipsa ganglia resolvit et discutit; conducit
etiam ad dolores illos osteocopos mitigandos, qui a
causa venerea orti, uti et ad hemicranias et cepha-
laeas inveteratas. Usus huius *Emplastri* diuturnum,
etiam in sanguinis massam agere, et Salivationem
promovere, quae vero interpositis et reiteratis Pur-
gantibus praecaveretur, notum est.

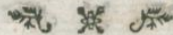
CCCLXXII. EMPLASTRUM
SAPONIS.

§. 448. Rec. *Emplastri communis* sesquilibram.

Liquefacto leni igne, sub perpetua
agitatione sensim admisce,

Saponis Veneti exsiccati et pulverati
Vncias quatuor.

Cam.

Camphorae, in *Oleo Olivarum* solutae
Vnciam dimidiam.

Deinde effunde in *Capsulas charta-
ceas* quadratae formae.

§. 449. *Resolvit tumores frigidos*, minuit *hypochondriorum duritiem*, et quam optime *mammarum tumores lacteos* tollit; uti etiam, ad resolvendas *contusiones*, non minus conducit. Non facile *arthriticis*, *podagricis* et *rheumaticis*, ad sopiendos *dolores*, imponatur: quia ut plurimum *materiam morbosam* retropellit, et inde magna damna excitat. Praeterea notandum, hocce *Emplastrum*, non ultra duodecim horas, in eodem loco esse relinquendum, sed ab eo removendum; praesertim in tenerioribus: ne *cuticulam* elevet dolore cum multo. *Infantibus*, *abdomini* illitum, *alvum ex fecibus duris* obstinatam, solvit et reserat.

CCCLXXIII. EMPLASTRUM SATURNINUM.

§. 450. *Rec. Cerae Citrinae*,

Sevi Ovilli ana Libram unam.

Olei Olivarum Libram dimidiam.

Leni igne liquatis, et paululum refrigeratis, sub perpetua agitatione admisce

Extracti Saturni Vncias sex.

Fiat *Emplastrum molle*.

§. 451. Adhibetur ad *inflammationes*, ut *discutiat*, defendat ab *ulceratione* et *gangraena*, itemque *assu-*
xum

sum humorum ab ulceribus arceat, exsiccet ea et roboret. Saturnina ad potentissima pertinere repellentia, in usu eorum probe observandum, et ideo, ubi retrogressio materiae peccantis versus interiora metuenda est, caute eis mercandum, vel multo magis ea plane fugienda esse, notari saltem meretur.

CCCLXXIV. EMPLASTRUM DE SPERMATE CETI.

§. 452. Rec. *Spermatis Ceti recentis* Vnciam unam,
Cerae albae Vncias duas.
Olei Olivarum Vncias quinque.
 Leni igne liquatis fiat *Emplastrum*.

§. 453. MYNSICHTVS, qui primus huius *Emplastri* formulam dedit, *mammis puerperarum* post partum non lactantium, vel etiam ablactantium, impositum, et per aliquot dies gestatum, laudat tanquam optimum remedium, quod *lac coagulatum* seu *concretum* solvit, eiusque abundantiam absumit: hincque omnibus ex *lacte doloribus* et *tumoribus* opponitur. Vid. *Eius Armament. Sect. XXVI. p. 520.* In *tumoribus mammarum durioribus* tamen, in *Cataplasmatum* forma *resolventia* praeferenda sunt; praesertim si *inflammati* sunt. Caeterum *Emplastrum nostrum* adhiberi potest ad *fugillata*, *contusa* et *oedemata*; ubi utiliter *Sale volatili*, *Cornu Cervi*, *Camphora* vel *Croco* maritatur.

CCCLXXV. EMPLASTRUM DIASULPHVRIS RVLANDI.

§. 454. Rec. *Cerae flavae* Vnciam dimidiam,

I

Colo-

Colophonii Drachmas tres,
Liquatis, et ab igne remotis admisce
Balsami Sulphuris Rulandi Vncias tres;
Myrrhae ad pondus omnium.
Misce, et fiat lege artis *Emplastrum*.

§. 455. Resolvit tumores, mundat et sanat ulcera,
et praesertim ad *inveterata* conducit. Auctorem ha-
bet MARTINVM RVLANDVM *Patrem*. Vid. RV-
LANDI *Cur. Empyr. Cent. I. p. 58.* et *Secreta Spa-*
gyrica.

CCCLXXVI. EMPLASTRVM VESI- CATORIVM.

§. 456. Rec. *Cerae flavae* Vncias novem.

Terebinthinae larigenae Vncias tres
cum dimidia.

Liquefiant leni igne, et deinde adde
Pulveris Cantharidum grosso modo tri-
tarum, Vncias quatuor,

Camphorae Vnciam dimidiam, in

Olei Olivarum Vnciis tribus solutae.

Refrigerata efforma ad typum crassio-
ris *cylindri*, et involve in *Chartam*
Oleo Olivarum oblitam.

§. 457. Quaelibet huius *Emplastri* Vncia, duas
Cantharidum Drachmas complectitur. Si maiores
vires desiderentur, singulis *Emplastri* Vnciis, duo
Cantharidum Scrupuli, aut si lenius id agere ma-
luerimus, singulis Vnciis cuiuslibet alius satis idonei
Emplastri, duae huius nostri Vnciae addantur. In
priori casu, octo *Cantharidum* Scrupulis, in poste-
riori autem, quamlibet *Emplastri* Vnciam, quatuor
Scrupu-

Scru-
rum
ut si
aequ
thar
agit

§
loci
tanc
Prae
neg
plast
bet;
cant

fatis
auge
Pari
perf
que
dam
bus
vire
cum
mur
qua
Noc
lore
et in
du.
nost

Scrulpis *Cantharidum* misceri, manifestum est: quorum itaque mixtorum ratio ita ad se mutuo habet, ut si *Emplastri Cantharidum* et alius *Emplastri* partes aequales praescribantur, tantum in Vncia una, *Cantharidum* Drachma una reperiatur, quod satis mite agit.

§. 458. Supra *Corium* extenditur, et diversis locis, qui antea bene *Acero* fricentur, ad *vesicas* excitandas, ut plurimum per duodecim horas imponitur. Praestantissimum in multis morbis iuuamen esse, nemo negat. Quoniam vero etiam perversa horum *Emplastrorum* administratio magnis damnis ansam praebet; sedulo casus illos determinabimus, ubi indicantur et ubi nocent.

1. *Cantharides*, tali modo externe applicatae, satis actuose in *sanguinem* agunt, & *circulum* eius augent; uti quotidiana experientia etiam testatur. *Partibus acribus*, quibus *stimulando* agunt, id eas perficere, omnino extra dubium est. Sequitur itaque, ut conducant, ubi generali *stimulo* ad *augendam sanguinis circulationem* opus est, e. g. in *febris* si *languor* in *circulo sanguinis* observetur, et vires deficient; in *paralysi* et illa *apoplexia*, ubi cum *pulsu parvo* copiam *humorum serosorum* suspicamur; porro in promovendis *sanguinis profluviiis*, quando eorum suppressio ex *stimuli defectu* orta est. Nocere vero, quilibet videt, in *febris immenso calore*, *turgescencia vasorum* et inde orto *sopore febrili*, ut et in vehementi *suppuratoriae* et *variolosae febris* gradu. In genere notandum, uti prudenter *scientiae nostrae venerabile lumen*, illustr. TRALLESIVS monet,

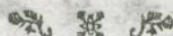
net, in adhibendis his *Emplastris* semper eo esse respiciendum, num, *circulo sanguinis aucto*, nocere possint; ideo eis in omni *plethora* caute mercandum, et non nisi praevia *Venae sectione* adhibenda sunt.

2. *Partes acres in sanguinem resorptae in Nervos* agunt et eos vellicant: sequitur itaque, ut in illis *Nervorum morbis Vesicatoria* prosint, qui *stimulum* talem desiderant; ut sunt, *variae spasmodum species*, *catalepsia* et ipsa *epilepsia*, ubi irritando *inordinatum spirituum motum* tollunt. Liquet vero simul etiam, ea subiecta, quae magna *irritabilitatis* facilitate gaudent, difficile haec remedia ferre; uti ipsi, in *irritabili foemina*, satis evidenter observavimus.

3. Ex *Cantharidum acris indole*, quam cum sanguine communicant, apparet, *Emplastra* haec *cacochymicis*, *scorbuticis* atque *hydropicis* nocere: uti etiam *ulcera*, quae relinquunt et mali moris sunt, testantur. Quod *febres putridas* et *biliosas* attinet, omnino *Cantharides*, uti *venerandum illud sidus*, *ILL. TRALLESIVS*, pro more suo, eleganter docet, *diathesin* illam *alcalinam* et *puridam* augent: attamen earum usum in his *febris* restringendum potius et moderandum, quam plane eliminandum, arbitramur. Si enim *languor* in *circulo sanguinis* observatur, et *vires depressae* sunt, vel *materia morbi ad viscus nobile* transposita, revellenda est, usum eorum in talibus *febris* cum *illustr. AEPPLI* suademus; quo casu vero notandum, quod tunc loca, ubi *Vesicantia* imposita fuerant, *sphacelosa* communiter evadant, quem *sphacelum* vero, si *emortua pars* diligenter

diligenter abraditur, *suppurationem* promoventibus deligatur et debitis *antisepticis* interne aegro succurritur, modo vires corporis non plane sufflaminatae sint, *suppuratio magna* bono cum successu, uti toties observavimus, sequitur.

4. *Irritatio*, quam in loco, ubi imponuntur haec *Emplastra*, excitant, et subsequens *suppuratio*, *maiolem*, ad loca, ubi applicata, *adfluxum humorum* conciliant, et itaque etiam *revellendi scopo*, praemissa *Venae sectione* vel aliis debitis remediis, profunt in *deliriis febrium*, *phrenitide*, *pleuritide*, praesertim si *respiratio* suppressa et *excretio per pulmones* interrupta est, *terhargo*, *cephalalgia* a *causa pituitosa*, *hemicrania*, *angina*, *ophthalmiis serosis*, *aurium* et *dentium doloribus* a *causis pituitosis* ortis. *Revellendi* huic scopo quidem, ut plurimum in *suris* applicantur *Vesicantia*; sed in *morbis capitis*, praesertim *oculorum*, *dorso*; uti, et in *dentium affectibus processui mastoideo*; porro etiam, in variis *morbis inflammatoriis*, ad ducendam *inflammationem* versus *cutem*, saepe ipsis locis affectis, e. g. in *angina*, *circa collum*; in *pleuritide* et *peripneumonia*, *pectori* et in *abdominalium viscerum inflammationibus*, *abdomini* imponuntur. Respiciendum vero tunc maxime ad *inflammationis gradum*, qui magnus non esse debet: praeterea notandum, magis in *inflammationibus spuris*, quam *veris* hanc methodum prodesse. In locis talibus, ut et subiectis, quae *seniori cuticula* gaudent, *mitius* seu *temperatum Vesicatorium* quoddam eligendum esse, cuilibet notum et compertum est.

5. Quoniam *Vesicantia* motibus illis, quos in sanguine excitant, et *irritatione* illa, quam aequè in toto *Nervorum systemate*, ac etiam in loco, ubi imposita sunt, creant, materiam morbosam ab *interioribus* versus exteriora dirigunt; eo magis ad *diversorum exanthematum* eruptionem promovendam, his etiam aliorumve *morborum venenis* ad *interiores partes* retrogressis, ad haec iterum provocanda prodesse, perspicuum est; cum etiam *Nervorum spasmos* tollunt. Applicentur itaque vel *suris*, vel *brachiis*, vel etiam, ubi periculum in mora est, utrisque ad promovendam *variolarum, morbillorum* et aliorum *exanthematum* eruptionem, si *stimulo* haec indigeat, et iterum eis revocandis, si retrogressa fuerint. Idem valet de retrogressa *scabie, arthritide, podagra, rheumatismo*, ita et ubi in *partem nobiliorem* metuendus *decubitus humorum*, seu iam factus, et *orthopnoea, anxietas, colica, delirium, apoplexia* vel alia mala orta. Si cum *arthritide, podagra, rheumatismo* vel etiam *malo ischiatico*, nulla notabilis *inflammatio* coniuncta est, bene per totum morbi decursum applicantur, quia morbus tali modo secure averruncatur. Quando in *malo ischiatico* dolor fixus iam per aliquot tempus duravit, magna *inflammatio* cum ingenti *tumore* adest, ita ut *suppuratio* in musculis metuenda est, sollicitè *Vesicantia* et alia *irritantia* fugienda sunt.

6. Prae aliis, *Vesicatoria* in *vias urinarias* agunt, *ardorem* in illis, *stranguriam* et saepe etiam ipsum *missum cruentum* excitant; praesertim si loca iam *epidermide* privata, iterum *pulvere Cantharidum* consper-

conspergantur, vel, quod magis approbandum, eis de novo *Emplastrum vesicans* imponatur. Vitanda sunt ideo in eis, qui *inflammatione renum*, vel *mixtu cruento* laborant. Caeterum malum hoc in magnam partem avertitur, si *Decocta demulcentia* et *Emulsiones*, praesertim *Camphoratae* intus dantur, quae certissimum afferunt levamen. Tandem

7. in determinandis *Vescicatoriorum* viribus, semper fere ad *febrem* illam *artificialem*, quam excitant, respiciendum esse, bene monet *illustr. TRALLESIVS*. Ex *Emplastro Vescicatorio* etiam *Globuli* pro *Fonticulis*, cum difficulter suppurant, parantur. Utilliter quoque *Pulvis Cantharidum vulneribus a morfu canis rabidi* ortis inspergitur. Inter alia scripta de *Vescicantibus*, ea legi merentur, quae *controvertentes illustr. Viri TRALLESIVS* et *AEPLI* ediderunt, uti etiam *nostri TIMMERMANNI doct. Diff. de Vescicantium locis*.

CCCLXXVII. ESSENTIA AMBRAE LIQVIDA.

§. 459. Rec. *Ambrae verae griseae* Scrupulum unum. Immittatur *Phialae*, et lenissimo carbonum igne liquetur, et tunc affunde *Liquoris anodyni mineralis Hoffmanni*, parum calefacti Vncias duas. tandem adde *Moschi orientalis* Grana quatuor. Servetur in Vitro bene clauso ad usum.

§. 460. *Cerebrum nervosque roborat, Spiritus languentes excitat; sed summe calida Medicina est. Praesertim convenit senibus et phlegmaticis, quibus in vertigine, ad memoriam confortandam, in paralyti et ipsa apoplexia serosa datur. Insuper emmenagogam atque aphrodisiacam habet vim: multi vero hominum, praesertim ex foeminis, suaveolentia talia tolerare nequeunt. Datur a Guttis quindecim usque ad triginta. In gonorrhoea habituali, a Guttis quatuor usque ad decem, ASTRUC Essentiam nostram propinavit et laudat.*

CCCLXXVIII. ESSENTIA BALSAMI
CANADENSIS MVNDIFICANS.

§. 461. *Rec. Mercurii sublimati corrosivi Scrupulum unum.*

Solve in

Spiritus Vini rectificati Vnciis quatuor.

Porro

Recipe. Balsami Canadensis veri et genuini (a),

Gummi Guaiaci ana Vnciam unam,

Solve in

Spiritus Vini rectificari Vnciis quatuor.

Faecibus subsidentibus, liquores limpidi per inclinationem effundantur, et misceantur additione

Olei ligni Sassafras puri et sinceri Drachmarum duarum.

(a) *Balsamum Canadense, quod ex Pino Canadensi fluit, ubique, loco Balsami Copaivae, quod ex Copaisera officinali venit, adhiberi potest.*

§. 462.

§. 462. Prodest in omnibus morbis, ab *impuritate* et *acrimonia humorum* ortis, praesertim *venereis* et *scabiosis*. Commode etiam tunc porrigi potest, quando *lues venerea scorbaticis inquinamentis* coniuncta invenitur. *Calidam esse Medicinam*, quae *phlegmaticis* magis prodest, probe notetur. Datur bis in die a Guttis decem ad viginti in *cyatho Vini*, vel *Aquae*.

CCCLXXIX. ESSENTIA BALSAMI CANADENSIS ROBORANS.

§. 463. Rec. *Balsami Canadensis genuini* Vncias tres.
Gummi Guaiaci Vnciam dimidiam.
Spiritus Vini rectificati Libram unam.
 Digere leni calore per tres dies, filtra et adde
Olei Menthae piperitae Drachmas duas.

§. 464. Etiam haec *Medicina* potissimum *phlegmaticis* dicata est, roborat *nervos*, pellit *urinam*, *sudorem* movet et *balsamica* gaudet virtute. Datur itaque in *arthritis serosa*, in *podagra*, praesertim si *debilitas insignis* in partibus affectis observatur, et *inflammatio* usum eius non prohibet. Porro conducit in *debilitate viarum urinarium* et in ipsa *gonorrhoea* et *fluore albo*, si benignae sunt naturae. Si in his *fluoribus acrimonia* simul adest, bene *Essentia* priori, quam *mundificantem* nominavimus, miscetur. *Essentia* haec *roborans* datur bis vel ter in die, ad cochleare parvum. Vid, Cl, FALCKII *Libr. de morb. vener. pag. 411.*

CCCLXXX. ESSENTIA CARDAMOMI.

§. 465. Rec. *Cardamomi minoris* pulverati Vncias tres.

affunde

Spiritus Vini rectificati Vncias quindecim.

Digere ad sufficientem extractionem, dein exprimatur et filtretur *Essentia*.

Eodem modo paratur ex *Radice Gentianae rubrae*, *Essentia Gentianae*; et ex *Herba Trifolii fibrini*, *Essentia Trifolii fibrini*.

§. 466. *Carminativa* est; conducit in *anorexia*, *dyspepsia*, *cardialgia* et *colica*, si a *frigidis causis* ortae sunt; excitat etiam *Nervos* et eis amica est. Datur, a Drachma dimidia usque ad integram, in *Vino*, vel alio vehiculo.

CCCLXXXI. ESSENTIA CASTOREI.

§. 467. Rec. *Castorei Moscovitici* Vncias tres.

Spiritus Vini rectificati Vncias quindecim.

Digere per tres dies, tunc exprime et filtra.

§. 468. In *affectibus spasmodicis et hysteriis* commendatissima Medicina est. Datur a Guttis Viginti usque ad quadraginta, et saepe utiliter *Opiaris*, vel *Liquore anodyno minerali Hoffmanni* miscetur. Etiam *Clysteribus antihysteriis et anticolicis* ad Drachmam unam

unam addi potest; non minus mulieribus ad odora-
eum praebetur.

**CCCLXXXII. ESSENTIA CORTI-
CVM AVRANTIORVM.**

§. 469, Rec. *Corticum Aurantiorum ab interiori al-
bedine mundatorum* Libram dimidiam.
*Fructuum Aurantiorum immaturorum
tenellorum* Vncias duas.
Contusis affunde
Spiritus Vini rectificati Libras tres
cum dimidia.
Digere in *Balneo Arenae* per aliquot
dies, deinde probe exprime et per
Chartam emporeticam filtra.

§. 470. Egregium est *stomachicum et carminati-
uum.* Datur a Drachma una usque ad duas.

**CCCLXXXIII. ESSENTIA COR-
TICIS CASCARILLAE.**

§. 471, Rec. *Corticis Cascarillae* Vncias tres.
*Cinerum clavellatorum, vel Salis Tar-
tari* Drachmam unam.
Affunde
Spiritus Vini rectificati Libram unam.
Digere ad sufficientem extractionem,
et dein exprimatur et filtretur *Essen-
tia,*

Eodem

Eodem modo ex *Cortice Peruviano*, *Essentia Corticis Peruviani simplex*; et ex *Radice Pimpinellae albae*, *Essentia Pimpinellae* paratur.

§. 472. Conducit ad *ventriculi vitia* pellenda, et *viscera debilitata* iterum roboranda; simul *pulmonibus* prodest. Eundem usum habet, et adhuc majorem in *roborando* vim exserit *Essentia Corticis Peruviani simplex*. *Essentiae ex Gentiana et Trifolio fibrino*, insigni *amaritudine* adhuc ab his differunt, quarum prior quidem longe *calidior* posteriori est. Dantur hae *Essentiae* a Guttis triginta ad octoginta, non solum post *morbos superatos*, ad *tonum* restituendum, sed etiam in *chylicatione* depravata, in *diarrhoeis diuturnis*, ad *status* in *hypochondriacis* et aliis *primarum viarum vitiis* a *debilitate fibrarum* ortis, dissipandos, in *cura Seris lactis*, seu *Succorum Herbarum*, quas veris tempore homines celebrant, et sub usu *Fontium medicatorum*, ad *tonum ventriculi* conservandum. Vitiliter miscentur cum *Liquore Terrae foliatae Tartari*, vel, qui viliori pretio est, *Liquore Tartari solubilis*: quoniam tunc, ad aufe-
rendas in *vasis minimis obstructiones*, et incidendas *cruditates* in *ventriculo* et *primis viis* acervatas, eo actuosiores evadunt. *Essentia Trifolii fibrini*, cuius *colorem viridem* saepe *Pharmacopolae Virriolo Veneris* male exaltant, proprie *scorbuticis* dicata est; quanquam ab *Essentiis ex Cortice Peruviano et Radice Gentianae vi antiseptica* longe superatur.

CCCLXXXIV. ESSENTIA CORTICIS PERUVIANI ALEXIPHARMACA HVXHAMI.

§. 473. Rec. *Corticis Peruviani optimi*, pulverati Vncias duas.

Flavedinis Corticum Aurantium Currasavensium, Sesquiunciam.

Radicis Serpentariae virginianae Drachmas duas.

Croci austriaci Scrupulos duos.

Infunde

Spiritus Vini rectificati Vncias viginti.

Stent per aliquot dies, tunc exprime et cola.

§. 474. In febris, tam intermittentibus, quam lentis, nervosis, putridis, petechialibus et pestilentialibus datur, quando vires deficiunt, et ad roborandum corruptionique resistendum, a Drachma una usque ad Vnciam dimidiam. Vid. HVXHAMI Opera T. I. pag. 246. et T. II. p. 118.

CCCLXXXV. ESSENTIA CORTICIS PERUVIANI COMPOSITA WHYTTHII.

§. 475. Rec. *Corticis Peruviani optimi pulverati* Vncias quatuor.

Aurantiorum pulveratorum,

Radicis Gentianae pulveratae ana Sesquiunciam.

infunde in

Spiri-

Spiritus Vini rectificati Libras quatuor.

Digere ad sufficientem extractionem, exprime et cola.

§. 476. Praestans *Medicamen stomachicum* est, et utiliter adhibetur in *hypochondriacis*, qui *ventriculum flatibus* distentum habent, et in *nervorum debilitate*. Caetera liquent ex §. 472. Datur bis in die, ad Cochlear unum in *Vino*, vel alio vehiculo. Vid. R. WHYTTII *Oper. pag. 481-484.*

CCCLXXXVI. ESSENTIA CORTICIS PERUVIANI SIMPLEX,

Vid. §§. 471. et 472.

CCCLXXXVII. ESSENTIA FULIGINIS CLAUDERI.

§. 477. Rec. *Cinerum clavelatorum* Libram dimidiam.

Solve in

Aquae Sambuci Libris tribus.

Solutioni adde

Salis Ammoniaci depurati Vnciam unam.

Fuliginis splendentis pulverari Vncias duas.

Digere in *Vitro probe clauso* per aliquot dies, et postea filtra per *Chartam bibulam*.

§. 478.

§. 478. *Summum hoc Medicamentum* praebet *resolvens*, quod *excretiones* omnis generis promovet, speciatim *urinam* pellit, *sudorem* excitat, et in promovendis *sanguinis fluoribus* efficacissimum deprehenditur. Conducit etiam ad *exanthemata* non rite, vel difficile erupta, vel retrogressa revocanda: cum insuper in *viscerum obstructionibus* magnum affert auxilium, etiam hac via, curandis variis *chronicis morbis* ansam praebet, e. g. *asthmari*, *febri quartanae*, *ictero*, *cachexiae*, &c. Sed caute hac *Medicina* pellenti mercandum, et saepe aliis *temperantibus* eam mitigandam esse, probe observetur. Datur a Guttis triginta usque ad centum.

CCCLXXXVIII. ESSENTIA GENTIANAE.

Vid. §§. 465. et 472.

CCCLXXXIX. ESSENTIA MYRRHAE.

§. 479. *Myrrhae electae tritae* Vncias duas.

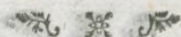
Affunde

Spiritus Vini rectificati Vncias decem.

Digere, filtra et serva ad usum.

§. 480. *Interne data sanguinem* valde expandit, *morum* accelerat, et *profluvia* eius promovet, simul ad optima refertur et pertinet *Balsamica*. Si *menstrua* vel *haemorrhoides* urgenda promovendae, datur quidem interdum a Guttis triginta ad sexaginta.

Sed

Sed maior, in alia forma, et melior *Myrrhae* usus est. *Externa* huius *Essentiae* applicatio vero celebrior est, tanquam *vulnerarium* et *balsamicum* ad *ulcera* purganda sanandave. Et haec quidem ad *partes carnosas*; altera vero, quae cum *Sale alcalino* paratur, ad *partes osseas* adhibetur. Haec etiam priori *saturatio*; ergo etiam *potentior* est.

CCCXC. ESSENTIA MYRRHAE ALCALISATA.

§. 481. Rec. *Myrrhae electae tritae* Libram dimidiam.

Cinerum clavellatorum Vncias octo.

Aquae fontanae sesquilibram.

Digere in *Vase vitreo* per aliquot dies, dein filtra per *pannum lineum*, leni igne ad *Mellis* consistentiam evapora, et affunde

Spiritus Vini rectificati Vncias viginti.

Digere et extrahe *Essentiam*, quae filtretur.

De usu vid. §. praeced.

CCCXCI. ESSENTIA PIMPINELLAE.

§. 482. Vid. §. 471. *Diaphoresin* movet, *urinam* pellit, *pituitosos humores* incidit, et inde praesertim ad *affectus catarrhales pituitosos*, e. g. *anginam pituitosam*, adhibetur a *Guttis* viginti usque ad sexaginta.

CCCXCII.

CCCXCII. ESSENTIA TRIFOLII
FIBRINI.

Vid. §§. 465. et 472.

CCCXCIII. ESSENTIA VALERIANAE
COMPOSITA.

§. 483. Rec. *Radicis Valerianae officinalis,*
Serpentariae Virginianae ana
Vnciam unam.

Camphorae Drachmam unam.

infunde cum

Spiritus Vini rectificati Vnciis octo.

Post sufficientem extractionem ex-
prime et filtra.

§. 484. *Vires Essentiae sunt diaphoreticae, uteri-
nae, antisepticae et antispasmodicae. Datur in af-
fectibus hystericis, in februm malignitate et virium
depressione a Guttis quadraginta ad sexaginta.*

CCCXCIV. EXTRACTVM AB-
SYNTHII.

§. 485. Rec. *Herbae Absynthii* Libram unam,
Coque cum
Aquae communis Libris sex,

Per horae unius spatium; deinde *Sacculo linteo*
immittantur, et *prelo succus* exprimatur, affuso pau-
lulo *Aquae frigidae*; neque ab hoc *Succo* expimen-
do prius absteineatur, quam *latex expressus* nullum

K

am-

amplius habet colorem et saporem. Omnia expressa et mixta stent per *Nycthemeron*, ut spissum a claro separetur, et tunc filtra ea per *Manicam Hippocraris*, ut liquor clarus et pellucidus evadat. Postea leniori igne liquor evaporetur, et si iam *Syrupi* consistentiam acquisiverit, in tantum ignis gradus minuatur, ut *lenissimus* fiat, et liquor non *Empyreuma* contrahat. Tandem vero, usque ad *Mellis spissioris* consistentiam, *Succus* inspissatur, continua agitatione cum *Spathula lignea*.

Pari modo ex *Herba cum Floribus Chamomillae*, *Extractum Chamomillae*; ex *Herba Marrubii*, *Extractum Marrubii*; ex *Herba cum Floribus Millefolii*, *Extractum Millefolii* et ex *Herba Trifolii fibrini*, *Extractum Trifolii fibrini* parantur.

Extracta tali modo parata, nullum, ut in *menstruo aquoso* soluta *sedimentum* subsidere patiuntur.

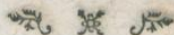
§. 486. *Extracta*, ex quibus, vel per se, vel cum *Gummatibus*, *Pilulae* formantur, *humiditatem* ex *aere* valde attrahunt, et quidem pro diversa *plantarum* variarum, unde haec petuntur *Extracta*, ratione. Oritur hoc ex duplici causa, ab *empyreumate* scilicet, a quo, non obstante etiam accuratissima ignis directione, in *inspissatione*, *Extracta* aliquid participant; et a *Sale alcalino*, quod *plantis* inhaeret. Nam sicut corpora tali modo, uti in *empyreumate* fit, destructa, *humiditatem* ex *aere* attrahunt, ita haec *salia alcalina*, nunc in *Extractis* magis coangustata, quoque facile *humiditatem* sibi conciliare, omnibus notum

notum est. Probe hoc ideo notetur: quia *Pharmacopola*, *Pilularum Massas*, ex *folis Extractis* conficere non possunt; sed tantum *pulveris* al cuius, ut *Pilularum Massam* referant, addere debent. Sic, si *Medicus* Drachmas duas *Extracti* alicuius praescripserit, aeger tantum unam fortassis accipiet, alteram autem in illa, qui ad formandam *Massam* additur *pulvere*.

§. 487. *Extractum Absynthii* fragrantiam, quam *Planta* possidet, ad plurimum amittit, dum totum *amarorem* habet; inter *amarissima* illud numerandum, quo sapore ipsam *herbam* etiam a *Vaccis* comestam, harum *lac*, sic etiam *ovium carnes* eodem modo inficere, notum est: nec non ex usu nimis diuturno et longinquo nostri *Extracti*, *lac puerperarum* instar *fellis amarum*, et infanti noxium evasisse, BORRICHIVS docuit, in *Act. Hafniens. Vol. II. p. 15* et magnus ille *Historiae Naturalis Antistes*, venerandus *Eques A LINNAEVS* in *Flor. Suecic. N. 735*. confirmavit. Caeterum *stomachum* roborat, *acidum primarum viarum* infringit, stimulat, *humores glutinosos* incidit, et *languidos fibrarum motus* excitat. Laudem inde praecipue meretur, in *affectibus cachecticis*, *hydropicis*, *obstructionibus viscerum*, *malo hypochondriaco*, contra *vermes*, et in *bilis defectu*. Moneri vero etiam non abs re erit, id ipsum *Nervis* valde inimicum observari, et multis absque *capitis dolore*, dum hoc gravat, adhiberi non posse, quo casu *gratiora amara* magis profunt. Datur a *Granis* decem ad viginti, vel in *Pilularum forma*, vel cum *Liquore* quodam, e. g. *Tarrari solubilis* vel

K 2

Terrae

Terrae fol. Tartari, vel etiam *Aqua* quadam *destillata* solutum. *Externe*, et *vermium symptomata* graviora mitiganda, applicatur.

CCCXCV. EXTRACTVM ACETOSELLAE.

§. 488. Rec. *Herbae recentis Acetosellae* Libram unam,
in mortario ferreo contundatur, *succus* exprimatur, et tunc adde
Aquae communis Libras tres.
Coque per horae unius spatium; deinde *sacculo linceo* immittatur, et
uti in *Absynthii Extracto* §. 485. dictum est, caetera fiant, nisi quod, si
diversae expressiones misceantur, et ad *Extracti* consistentiam evaporentur, etiam his *succus ex Planta* antea
expressus addatur, et in hoc praeparando ignis, ne gradu excedat, probe regatur.

Pari modo paratur ex *Herba recenti Aconiti Napelli*, *Extractum Aconiti*; ex *Herba Conii maculati*, *Extractum Cicutae*; ex *Herba Daturae*, *Extractum Daturae* et ex *Herba Hyosciami nigri*, *Extractum Hyosciami*.

§. 489. Quoniam in *Acetosellae Extracto*, grata amaritudo cum *acido essentiali* iuncta est, utiliter datur in *febris putridis*, *scorbuto alcalino*, et in genere, ubi, cum *obstructionibus viscerum*, *alcalina acrimonia* combinata est. *Ventriculum* insuper perbelle

belle roborat, et inde non inepte sub usu *Aquarum foteriarum* datur. Dosis est, a Scrupulo uno, usque ad Drachmam dimidiam. Nullum calorem excitat.

CCCXCVI. EXTRACTVM ACONITI.

§. 490. Vid. §. 488. *Extractum* hoc neque, ne noceat, nimium sit recens, neque supra anni tempus paratum, in quo enim casu iners evadit.

§. 491. Ad *venenosas*, uti multa docuerunt experimenta, numeranda *plantas*; attamen *Perillustr.* L. B. A. STOERCK multa, de *salutifera* eius *virtute* narrat; *serum acre* per *sudorem*, *urinam* vel *alvum* eliminat, in *morbis arthriticis doloribus ossium venereis*, prodest, et in *tumoribus scirrhosis* saepe ipsas *Cicutae vires* superat, ipsumque *cancrum* sanat, atque *ulcera refractaria* consolidat. Non omnes hos viderunt in tanto gradu effectus laudatos, neque etiam nos; invenimus tanquam potens *resolvens*, quod vero *scientiae nostrae opprobria*, *scirrhum* inventeratum atque *carcinoma*, non raro, uti alia, intactum reliquit; ipsum *carcinoma* in peius ab eius usu verti, non absolum sonat; observatum etiam est, saepe alia *resolventia*, e. g. *Gummi Ammoniacum*, eadem et maiora, quam nostrum *Extractum* praestitisse. Laudes itaque, quas *Viennensium* et *Perill.* STOERCKII *assentatores* tam confidentes divulgant, omnino intra iustos limites restringendae. Miscentur *Extracti* nostri Grana quatuor cum *Sacchari Vn-*cia dimidia, de quo tunc *pulvere* bis terve in die Grana quatuor — sex — decem usque ad Scrupulum unum

unum et plus dantur. Saepe *Perillustr.* STOERCKIVS cum *Cicutae Extracto* miscuit, interdum etiam his *Mercurialia* addidit, unde certe *Medicina* haec actuosior redditur. Plerumque usum diuturnum per plures hebdomadas continuatum desiderat. In *cephalalgia serosa Extracti* huius usum suadet *illustr.* KAEMPRIVS, in opusculo praestantissimo, *Enchiridio medico*. Plura vid. in *Perillustr.* STOERCKII libello de hac planta.

CCCXCVII. EXTRACTVM ALOES AQVOSVM.

§. 492. Rec. *Aloes hepaticae pulveratae* Libram unam.

Solve in

Aquae fontanae fervidae Libris quinque.

Stent per biduum in vase vitreo, ut partes resinosae a Gummosis separentur, et tunc filtretur et inspissetur *Liquor* ad *Extracti* consistentiam.

§. 493. *Aperit, alvum purgat,* et ei scopo diversas *Pilularum Massas* ingreditur. Cum *menfes et haemorrhoides* eo revocari possunt; notandum crebriorem *Aloeticorum* usum ad hunc fluxum disponere. In genere in *plethoricis* horum usus vel plane vitandus, vel tamen moderandus est. A Granis quatuor ad sex incidendi scopo. *Pilulis* additur, quae in *obstructionibus, ictera, fluxibus sanguinis suppressis* conducunt. A Granis quindecim ad Drachmam dimidiam, *alvum purgat.*

CCCXCVIII.

**CCCXCVIII. EXTRACTVM ALOES
POERNERI.**

§. 494. Rec. *Aloes soccotrinae pulveratae* Vnciam unam.

Aceti Vini boni Vncias sex.

Digere per aliquot dies, tunc *liquorem* filtra, et evapora ad *Mellis spissioris* consistentiam.

§. 495. *Extractum* hoc non ita *calidum* et *stimulans* est, quam *aquosum*, et, cum *leniter purgantibus*, simul *vires contra putredinem* possidet; conducit praesertim in *morbis lentis*, ubi *putridum in viscido pituitoso* lente evolvitur. Si in *hypochondriacis haemorrhoidum fluxus* excitandus, nec non in *mensum ataxia* et ad *obstructiones* referandas, tutius datur *aquoso*. Dosis a *Scrupulo dimidio* ad unum est, et praescribitur plerumque in *Pilularum* vel *Elixirii forma*. A *Granis* tribus ad *quatuor tantum aperiens* est, alvum non purgans.

CCCXCIX. EXTRACTVM CATHOLICVM seu PANCHYMAGOGVM.

§. 496. Rec. *Extracti Rhei* Vncias duas.

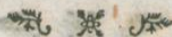
Aloes aquosi Vnciam dimidiam.

Hellebori nigri Drachnam unam cum *Granis* triginta sex.

Misceantur in *mortario calefacto* cum

K 4

Resinae

Resinae Ialappae tritae Drachmis duabus et Granis viginti quatuor, et serva ad usum.

Extracti huius *compositi*, in quo antiquum nomen, ob crebriorem *Medicorum* praescriptionem; retinuimus, Drachma dimidia constat ex *Scrupulo* uno *Extracti Rhei*, Granis quinque *Extracti Aloes*, Granis duobus *Extracti Hellebori* et Granis tribus *Resinae Ialappae*.

§. 497. Satis valide ad Drachmam dimidiam, imo robustioribus, usque ad Drachmam unam datum, *alvum purgat*, et praesertim *serosos humores* educit. In minori dosi, e. gr. ad *Scrupulum* dimidium, in *infantibus seminium verminosum* destruit. Proprie vero dicatum est pro *basi Pilularum purgantium et mercurialium*.

CD. EXTRACTVM CHAMOMILLAE.

§. 498. Vid. §. 485. Laudes *Chamomillae* omnino non negligendae sunt, et *Extractum* nostrum *vim antispasmodicam*, insignem *antisepticam* possidet; inde utiliter datur in *febris intermitentibus*, *febris purridis*, *colica flatulenta*, *torminibus puerperarum*, *mensum ataxia*, variis *diarrhoeis*, ipsa *dysenteria* et *cardialgia*. Dos *huius Extracti* consueta, *Scrupulus* unus vel *Drachma* dimidia est; sed in *febris* maior desideratur *quantitas* et *continuatus usus*. Commode etiam *Extracto Corticis Peruviani* iungitur, quem *Corticem* superare *Chamomillam* sua *contra putredinem* virtute, docuerunt *experimenta Perill*. PRINGLE.

CDI.

CDI. EXTRACVM CICVTAE.

§. 499. Vid. §. 488. *Extractum* probae notae est *crassum*, ex *fusco viridescens*, et *ingratissimi foeroris*, quasi a *muribus*.

§. 500. *Obstructa* reserat, *indurationes* firmissimas et *scirrhos* solvit, et quae non resoluit, ad benignam redigit *suppurationem*; *cancro mammaram* vel aliarum partium, limites ponit, eiusque *acre* emendat, *foerorem* dispellit et *ichorem* in *bonum pus* vertit, vel etiam *cancrum* vere sanat. Aliis *ulceribus* medetur, *fistulas* et *sinus* claudit et consolidat, visum *cataracta* nondum inveterata obnubilatum restituit, et incipientem *cataractam* vel solvit, vel progressam eius prohibet. Profuit equidem in *arthritide*, *spina venosa*, *ulceribus serpentibus*, *ulceribus uteri*, *fluore albo*, in *tumoribus hypochondriorum*; in *infantibus* ad reserandas *indurationes glandularum mesenterii*, in *ictero*, *anasarca*, *rachitide*, *amaurosi*, *zinea capitis*, *russi convulsiva*, a retrogressa *scabie* orta, ad *tumores cysticos* minores dissipandos et maiores emolliendos, et liquandos. Conducit etiam in *scrophulis* et *testiculis induratis*. Haec sunt quae *Perillustr.* STOERCKIVS, *illustr.* COLLINVS, QVARIN, LOCHERSVS, LEBERSVS, PALVCCI, TARTRETAUX, HALESIVS, ROSENSTEINIVS, ARMSTRONG'S, RUTTY, FOTHERGILE, FARR et alii, de hoc *Medicamento* laudant. Alii, et quidem multi etiam sunt, qui nullam ei vim adscribunt; praeter hos etiam multi, inter quos B. HAENIVS eminent, qui *damna* eius usum inferre praedicant.

dua

no-
nem;
pulo
Aloes,
ribusimo
tum,
lucit.
i, in
oprie
um et

A E.

nino
vim
detfe-
erpe-
dy-

con-

sed

nua-

eru-
omil-
xpe-

CDI.

Sic WHYTTIVS, AVTORES PHARMACIAE
 HELVETICAE, SCHMUCKERVS, *debilitatem*
nervosam, cardialgiam, syncopen, vertiginem, nauseam
ructus abdominis inflationem, membrorum tremorem et
totius corporis debilitatem ex eius usu in quibusdam
 aegris observaverunt. Si verum fateri debeamus,
 extra dubium est, *Viennenses* quidem laude hoc re-
 medium nimis extulisse; cum tamen egregia eius
resolvendi virtus, praesertim si ad *febrem* illam *ar-*
tificialem respiciamus, quam remedia talia excitare
 conspicitur, negari nequeat. Nec dubitamus, quin
 idem in multis nominatis morbis saepe optimos praes-
 tet effectus; sed non tam confidenter eos neque eo
 certo eventu, uti *Perillustr.* STOERCKIVS et eius
Affectae docent: quoniam hic etiam proh dolor!
Vulgare effatum, non semper in Medico esse, ut aeg-
ger releveretur, pluries verum reperitur. Sunt ita-
 que in omnibus morbis, ubi *resolvens* desideratur,
 iustae *Cicutae* laudes; praestat certe, quae alia pos-
 sunt, et non-raro maiora; sed etiam saepe intacta
 reliquit, quae tamen aliis cedunt remediis, e. g.
Mercurialibus; uti ipse *Perillustr.* STOERCKIVS
 passim fateri videtur. Quoniam omnino *acrem,*
Extractum nostrum, naturam habet, et non ubivis
motus illos febriles, quos excitat, salutare evadunt,
 sequi videtur, ut in ipso e. g. *carcinomate aperto*
 vincendo, omnino sit reiiciendum, eo magis, quo-
 niam nullae verae *observationes* persuadent, in *vero*
cancro aperto auxilium attulisse. Modus propinandi
 hic est: *Extractum*, addito *pulvere Cicutae*, in *Pi-*
lularum formam mutatur; initium fit plerumque a
 parva dosi, a Granis duobus bis in die, post octi-
 dum

duum ter de die, quae postea ita augeatur, ut Drachma una sesquialtera, binae ad sex usque, per diem consumantur. Sumto *Medicamento*, bibitur vasculum *infusi Theae* vel simile. Interdum utiliter *Aconiti Extracto*, vel *Mercurialibus* vel etiam ipso *Cortice peruviano* miscetur. Qui plura scire desiderat, praeter *Viennensium scripta*, adeat *illustr. MURRAY incomparabile opus de Mat. Med. et illustr. GMELINI doctissim. de Venenis libr.*

CDII. EXTRACTVM CORTICIS CASCARILLAE.

§. 501. Rec. *Corticis Cascarillae* Libram unam
incisis superinfunde

Aquae communis Libras octo.

Coque ad dimidiam partem, tunc exprime et ulterius progredere uti §. 485. de *Extracto Absynthii* dictum est.

Pari modo paratur ex *Cortice Peruviano*, *Extractum Corticis Peruviani aquosum*; ex *fibris Hellebori nigri*, *Extractum Hellebori nigri*; ex *Radice Gentianae rubrae*, *Extractum Gentianae*; ex *Ligno Quassiae*, *Extractum Quassiae*; ex *Radice Rhabarbari*, *Extractum Rhabarbari*; ex *Radice Taraxaci*, *Extractum Taraxaci*; et ex *Radice Valerianae officinalis*, *Extractum Valerianae*.

§. 502. *Extractum* hoc primum, in *Norico tractu* natum et celebratum est, encomio I. L. APINI *Professoris quondam Altorfni*. Vid. *Eius Febris epidemicae historica relat. Norimb. anno 1697. edita.*

§. 503.

§. 503. *Roborat, resolvit et simul calefacit; unde praesertim in morbis frigidis ventriculi, intestinorum, pectoris et uteri, e. g. diarrhoeis nimis, dysenteris, lienteris, fluxu coeliaco, fluore albo, gonorrhoea benigna, et post varias haemorrhagias prodest. Datur etiam in febribus re- et intermittentibus, loco Corticis peruviani, quem vero virtute, uti multi putaverunt, non superat; quanquam saepe aegri Cascarrillam admittunt, qui Corticis Peruviani usum tolerare nequeunt. Exhibetur Extractum nostrum a Granis quindecim usque ad dimidiam Drachmam.*

CDIII. EXTRACTVM CORTICIS PERUVIANI AQUOSVM.

§. 504. Vid. §. 501. *Libra una Corticis largitur Extracti aquosi Uncias tres, et Vinosi Uncias sex. Solutum Extractum, colorem ex claro fuscum habere debet.*

§. 505. *Divinum hunc Corticem optimum esse roborans, antisepticum, hincque antifebrile, et quidem in febribus intermittens, tam re- quam irregularibus, uti et soporosis; porro in febribus continuis remittentibus, putridis, exanthematicis malignis e. g. petechialibus, in ipsa peste; in febribus lentis, atque in genere, ubi debilitas fibrarum vel nervorum adest, e. gr. post morbos chronicos, in immoderatis pollutionibus nocturnis, tabe dorsali &c. omni notum est Medico, et clare docent viri immortales, SYDENHAMVS, RAMAZINI, MORTON, FRID. HOFFMANNVS, WHYTTIVS, TORTI, WERLHOFFVS, MONRO, HVXHAMVS,*

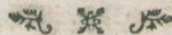
MVS,

MV:
NIV
TIS
dem
scien
esse
dum
oritu
bus,
rum
ditio
phel
TR.
usur
fit,
tam
auct
in h
rem
qua
prae
non
TEL
NIC
tion
quia
exq
carb
dun
nos
sicca
ros,

MVS, SWIETENIVS, SENAC, ROSENSTEINIVS, MEADIVS, PRINGLE, HAENIVS, TISSOTVS, alii, et quotidiana experientia. Equidem extra dubium esse credimus et testantur illa scientiae nostrae lumina, pariter praestantissimum esse remedium, si in omnibus morbis, qui periodum certam servant, et a latente febre intermittente oriuntur, e. gr. in anxietatibus, cordis palpitationibus, cephalalgis, tussi, rheumatismis, et ad nervorum nimiam irritabilitatem obtundendam, sub conditionibus cuilibet Practico notis, exhibetur. In phthisi ulcerosa quidem MEADIVS, Venerandus TRALLES, FRIBORG et ipse WERLHOFFIVS usum eius damnant; sed, pace horum Virorum dictum sit, semper non solum ex eo dato febrem diminutam, et minime expectorationem, uti hi Viri credunt, auctam vidimus, sed etiam maiorem fructum inde in hoc morbo accepimus, quam ex laudatis aliis remediis, Musco Islandico, Polygala amara &c., quae nobis vel nullum, vel deteriore effectum praestiterunt. Suademus itaque Corticem nostrum non solum in phthisi pituitosa, sed etiam cum SWIETENIO, PRINGLE, ROSENSTEINIO, HAENIO et TISSOTO in ipsa ulcerosa, hac tamen cautione, ne detur, praesenti inflammatione insigniori, quia maximo iure in febribus inflammatoriis veris et exquisitis, Cortex ab omnibus fere Auctoribus atro carbone notatur. Ad vermium fomitem eliminandum, et in gangraena et sphacelo, magna remedium nostrum facit, quanquam SHARPIVS in gangraena sicca inutile illud invenit. In sphacelo senum, qui digitos pedis corripit, ad mentem POTTII cum Opii Extracto

unde
rum,
eris,
a be-
atur
Cor-
outa-
asca-
tolem
im a
n.
S
gitur
So-
bere
esse
qui-
n ir-
con-
ma-
ribus
i vel
im-
&c.
im-
OR-
IVS,
HA-
IVS,

tracto in connubio datus, certe unicum *Cortex* manet Medicamen, a quo iuvamen exspectari potest. Praeterea maximas exserit *China* nostra vires, in morbis hystericis, affectibus hypochondriacis, convulsivis et, praesertim praemissis evacuantibus et resolventibus, uti BRENDelius et MILLAR docent, in *tussi convulsiva*; porro in *fluore albo*, et *haemorrhagiis*, quae a debilitate summa, vel causa putrida oriuntur. In vulneribus et ulceribus, internus *Corticis* usus, laudabilem supparationem promovet, et a gangraena partes defendit. In carcinomate non multa facit, et in febribus catarrhalibus multo magis nocet quam prodest.

Pulveris forma, seu uti vocant, in substantia datus, cuilibet alii praeparationis generi, palmam praeripit, et si imbecillior stomachus pulverem non fert, *Infusio frigida*, et dein *Decoctio*, merito *Extracto* praeferendae sunt: quia inspissando partes aromaticae, a quibus utique magna *Corticis* laus dependet, avolant. In infusione frigida tantum partes gummosae solvuntur, et haec exhibendi ratio itaque praesertim in illis morbis, in quibus tantum subtiliores partes balsamicae desiderantur, e. g. in *phitisi*, omnibus aliis praefertur. In febribus intermittentibus caveas, ne nimis cito ad *Corticem* confugas, ut ne febris nimis cito sufflaminetur; febres soporosae vero protinus eius usum postulant. Olim quidem Itali, e. g. FRASSONVS, TORTI, circa ineunium febrilium paroxysmorum tempora Medicamen nostrum dederunt, sed minus tutum hoc est, quia tali modo, uti etiam WERLHOFIVS observavit, modo tantillum febris sopitur, et

et u
hen
por
vetu
supp
dus
dim
Cinn
omr
port
suffi
tina
usqu
Scru
dens
gred
null
Prae
qui
"pro
"ced
"gis
"no
"op
cum
le re
bend
tione
quae
duca
sunt,
robo
Vale

et ut plurimum sequens paroxysmus cum maiori ve-
 hementia erumpit. Detur itaque Apyrexiae tem-
 pore, non tantis autem dosibus, ut *ventriculus* gra-
 vetur, vel uti SYDENHAMVS ait, *febris* potius
 supprimatur, quam sanetur. WERLHOFII mo-
 dus, quem nos etiam suademus, erat, Drachmam
 dimidiam *Corticis*, cum *Sacchari* Granis duodecim et
Cinnamomi Grano dimidio misceri, et talem pulverem
 omni bihorio aegro exhiberi. Triginta sex talium
 portionum ut plurimum pro sananda *tertiana benigna*
 sufficiunt. Quandoque prudentis Medici est, per-
 tinaciter insiltere, et itaque praescriptam portionem
 usque ad integram Drachmam vel etiam quatuor
 Scrupulos augeri, sed saepe etiam non minus pru-
 dens est, pro suo iudicio aliis modis curationem ag-
 gredi: nam utique dantur *intermittentes febres*, quae
 nullo modo *Corticis*, sed plane aliis remediis cedunt.
 Praeterea TORTI consilium probe tenendum est,
 qui in *tractat. de febribus perniciosis* p. 202., “quo-
 propius ait, febres ad *intermittentium* naturam ac-
 cedunt, eo facilius Cortice sanantur, quo vero ma-
 gis naturae appropinquant *continentium*, sive *sy-*
nocharum, eo difficilius, et tanto maiori prudentia
 opus est.” Qui *Pulveris formam* fastidiunt, illis
 cum *Syrupo* vel *Roob* convenienti in *Electuarium* il-
 le redigi potest, aut etiam eis *Morsuli* illi exhi-
 bendi sunt, qui infra describuntur, tali quidem ra-
 tione, ut primo a Medico diiudicetur, an *aromata*,
 quae ad hos *Morsulos* veniunt, etiam aegro con-
 ducant? Nam *Morsuli* nostri praecipue eis dicati
 sunt, qui *Aquis Soreritis* utuntur, ubi pro *stomacho*
 roborando, in die unus, duo, tresve sumi possunt.
 Valent etiam *infantibus* contra *vermes*. In-

manet
 Prae-
 no- his
 ulvis
 resol-
 do-
 s, et
 causa
 ternus
 ovet,
 e non
 magis
 a da-
 mam
 ulve-
 Deco-
 quia
 tique
 sione
 haec
 s, in
 fide-
 . In
 o ad
 ami-
 po-
 vs,
 rum
 inus
 RL-
 tur,
 et

Infusio frigida, quae proximum locum iuxta *Pulverem* tenet, ita instituatur, ut *Unciae* duae *Corticis* cum *Aquae frigidae* *Libra* per aliquot dies infundantur, interdum vitrum agitando et cum bacillo ligneo terendo: de quo *Infuso* omni bi- tri- vel quadrihorio *Uncia* una vel duae capiuntur. Cum *Vino* etiam *Cortex* infundi potest, e. gr. *Libra* eius dimidia cum *Vini* *Libris* sex; quod *Vinum* praecipue conducit post *morbos superatos*, ad tonum partium restituendum, et in *corporis debilitate universali*. *Decoctum*, pro rerum circumstantiis, modo saturatius, modo tenuius paratur, ut plurimum vero *Unciae* duae *Corticis* cum quatuor *Libris Aquae*, ad quartae partis remanentiam coquantur.

Extractum nostrum illis solum relinquitur, qui vel aliam *Corticis* formam plane nauseant, vel ubi leniter roborandi tantum animus sit, e. gr. in *diarrhoeis*, *ventriculi debilitate*, sub usu *aquarum foteriarum*, ad *hypochondriacorum symptomata* mitiganda etc. Datur etiam, in aliis morbis, *infantibus*, et *teneris mulieribus*, quando aliam formam non admittunt. Dosis a *Scrupulo* dimidio usque ad *Drachmam* dimidiam est; solvitur vel *Liquore* quodam *Salino* vel *Aqua destillata*, vel in *Pilulari* forma exhibetur. Quoniam *vis tonica* omnino in *partibus resinosis* latere videtur, inde, cur *Extractum Vinosum* adhuc potentius operari, et ibi praeferrari, ubi *valentiora roborantia* indicantur, colligitur. Datur eadem quantitate, uti *aquosum*, et aliis *roborantibus* saepe unum vel alterum *Extractum* miscetur.

§. 506. Maxime tandem etiam valet *Cortex*, si in *Enematibus* praescribitur, praesertim ad *affectus verminosos* sopiendos, et in *febris* eorum, semper exoptatissimum ex talibus *Clysteribus* effectum consecuti fuimus. Praeterea usus eorum praecipuus indicatur, in *febris putridis* et *affectibus gangraenosus* ad *sphacelum* tendentibus. Non solum in *partibus externis gangraena* et *sphacelo* affectis, *Fomentationes* adhibentur, quae ex *Corticis Decocto* conflant, sed etiam haec profunt in *internarum partium, intestinorum gangraena*; ubi *abdomen* tali *Decocto* fomentatur. In *angina gangraenosa* non tantum epithemata cum *Decocto* facta adhibentur, sed etiam ope *syringae* gurgulioni iniiciuntur. Vel in *Aqua*, vel *Acero*, vel *Vino*, huic scopo *Cortex* coquitur, et tali *Decocto* ut plurimum adhuc alia remedia, e. g. *Sal Ammoniacum*, *Sal C. C.*, *Camphora* etc. adduntur.

CDIV. EXTRACTVM CORTICIS PERUVIANI VINOSVM.

§. 507. Rec. *Corticis Peruviani optimi* Libram unam,
 incisus affunde
Vini Rhenani vel *Gallici* Libras octo.
 Stent per tres dies in digestionem, tunc
 exprime et ulterius progredere uti
 §. 485. dictum est.

De *viribus* vid. §. 505.

CDV. EXTRACTVM DATVRAE.

§. 508. Vid. §. 488. *Extracti* huius *Vncia* una,
Salis communis et *Tartari Vitriolati* *Drachmas* tres
 continet.

L

§. 509.

§. 509. Atrum venenum narcoticum est, quod vero *Perillustr.* STOERCKIVS, felici cum successu, in affectibus melancholicis et maniacis tentavit; quem effectum salubrem etiam alii comprobaverunt: uti neque nobis exempla defunt, ubi iuvamen in his morbis attulit. Certe usus eius summam requirit cautionem, et minima incipiendum est dosi, Grano scilicet dimidio, imò etiam quarta tantum huius ponderis parte. Nam ex usu eius, saepe gravia et periculosa oriri posse symptomata, e. g. *capitis obnubilationem et gravitatem, cephalalgiam, vertiginem, sensuum torporem, dolores rheumaticos, ruffim, singultum, languorem totius corporis,* GREDINGIVS plurimis docuit *observationibus*, quae in B. LVDWIGII *Adversar. Med. pract.* leguntur, et ex quibus simul patet, non *sopians* solum esse, sed insignem etiam *acrimoniam* continere. Quanquam, ex *maniacis aegris, Lipsiae* una mania hoc remedio post recidivas sanata est, quatuor alii constans, et caeteri undecim temporarium levamen acceperunt, tamen in his morbis toties a GREDINGIO incassum, imò non saepe cum mali exasperatione adhibitum fuit. In septem aegris morbum peiorem reddidit, et tres miseram mortem obierunt. In *Nosocomio Holmiensi, Extractum Daturae* plus praestitit, quam reliqua a *Perill.* STOERCKIO laudata remedia: ex quatuordecim aegris *epilepsia* detentis, octo perfectam sanitatem recuperarunt, quinque levamen acceperunt, et unicus saltim inde nil auxilii expertus est. *Clar. SIDREN* etiam in *Dissert. de Stramonii usu*, quatuor historias *epilepticorum* exhibet, qui ex usu *Extracti* nostri sanati fuerunt. Interim a *Perill.* STOERCKIO in *epilepticis* frustra et sine effectu adhibitum fuit.

Non

N
troc
in m
prof
nota
Noff
remo
Extr
ut i
quor
GIV
mod
Scru
effe
expe
STO
illud
hic il
Scrup

CD

§.
mach
vero
etiam
thrii
domin
septic
dimid
notat

Non in tanto gradu, vires *Extracti Hyosciami* atroces sunt; quod pariter *Perillustr.* STOERCKIO, in *morbis melancholicis, maniacis* et etiam *epilepticis* profuit: a GREDINGIO vero quoque atro carbone notatur. Dari potest a Grano dimidio usque ad tria. Nostrum est, omnem, qui, frustra adhibitis aliis remediis, in morbis talibus gravioribus, horum *Extractorum* virtutes experiri decreverit, monere, ut non nisi cum summa ea adhibeat cautione: quoniam non absona videtur opinio, GREDINGIVM liberatori horum *Extractorum* propinandi modo, nam *Hyosciami Extractum* usque ad binos Scrupulos in die adhibuit, ad deteriorem eorum effectum, multum contribuisse. In *haemoptysi* et *expectoratione languente*, in quibus pari modo STOERCKIVS *Hyosciami Extractum* dedit, plane illud vitandum, neque temere imitandum est, quando hic illud ad Grana octo, quindecim, qui integrum Scrupulum praescripsit.

CDVI. EXTRACTVM GENTIANAE.

§. 510. Vid. §. 501. *Amarum, roborans, stomachicum, antifebrile* atque *anthelminticum*, valde vero etiam *calidum* est. Conducit praesertim vero etiam in *cachexia, chlorosi, ictero, hydropo, arthritide, ventriculi vitiis, a debilitate et acido praedominanti, ortis.* Ad optima etiam refertur *antiseptica.* Datur a Granis quindecim ad Drachmam dimidiam, modo eodem, qui in aliis *Extractis* annotatus invenitur.

L 2

Cum

Cum hoc conveniunt *Extracta* ex *Taraxaco* et *Trifolio fibrino*, nisi quod non tam *calida* sint, quam *Gentianae Extractum*; magis etiam haec *viscidos humores* et *obstructiones* solvunt: unde in *ictero*, *hydrope*, *febris intermitentibus* etc. praerogativam prae *Extracto Gentianae* tuentur.

CDVII. EXTRACVM HELLEBORI NIGRI.

§. 511. Vid §. 501. Potenter *alterans*, *solvens*, *stimulans*, praecipuum certissimumque *emmenagogum* est, quod ideo, praesertim in *tenerioribus*, summam postulat cautionem. Convenit in specie in *statu phlegmatico*, ubi non solum *obstructiones* solvendae, sed etiam *obstructa sanguinis profluvia* provocanda sunt; conducit ea ex causa etiam in *morbis melancholicis*, *maniacis*, *soporosis* et *apoplecticis*. Datur a *Granis* tribus usque ad *Grana quindecim*. Quanquam, uti etiam *B. ROSENSTEINIVS* observavit, *Extractum* hoc omni fere *purgandi* virtute destitutum; tamen utiliter aliis *Purgantibus*, a *Granis* tribus usque ad quinque, additur. In illis *faeminis*, quae *irritabiliori nervorum systemate* gaudent, *Extractum* hoc vel plane vitetur, vel summa tantum adhibita cautione porrigatur: quod etiam valet in *plethoricis*, *sanguinis summa expansione* et *proclivitate ad morbos inflammatorios*. Vetustate *Extractum Hellebori* noxium fit. Non etiam, uti alia *Extracta*, in *forma liquida* praescribatur. Caeterum satis antiqui usus fuit; sed a *THEOPHRASTO PARACELSO*, sub *Daurae* nomine, in primis revocatum est.

CDVIII.

CDVIII. EXTRACTVM HYOSCIAMI.

Vid. §§. 488. et 508.

CDIX. EXTRACTVM MARRVBII.

§. 512. §. 485. Praestans ad incidendum et resolvendum est, quod praecipue ad *picuitosos pectoris* et *uteri affectus* conducit. In ipsis *pulmonum abscessibus*, inter alios B. DE HAEN laudat. Datur usque ad Drachmam dimidiam.

CDX. EXTRACTVM MARTIS.

§. 513. Rec. *Limaturae Martis depuratae* Vncias quatuor.

Superinfunde in *vase vitreo*

Aceti Vini Libram unam.

Digere per tres dies, filtra et residuo iterum adde

Aceti Vini Libram unam.

Sic digerendo, colando et de novo

Acerum ad residuum addendo, progredere usque ad perfectam *Limaturae* solutionem. Dein singulas solu-

tionem. Dein singulas solu-

tionem misce et coque in *vase ferreo*,

sub perpetua cum spatula agitatione,

et lento igne, usque ad *Mellis* con-

sistentiam.

§. 514. Inter praestantissima numerandum est *ronica*, atque *aperientia*: quod vero *ventriculi vires* non valde diminutas, et, sub usu, frequentiore

L 3

motum

motum desiderat. In *chlorosi* et *menstrum defectu*, si *laxitas fibrarum*, et *languidus humorum motus* in caulis sint, excellens remedium est. Pari modo, in variis *ventris fluoribus*, si *fibrae roborandae sint*, uti et, in *febris intermittentibus* praesertim *quartanis*, quae non raro soli *Cortici* non cedunt, summam laudem meretur. Conducit etiam in *obstructionibus infimi ventris*, quas saepe prae aliis remediis solvit, praesertim, si aliis debitis *Medicamentis* iungatur: utiliter inde adhibetur in variis *cachexiae speciebus*, in *malo hypochondriaco*, in *ictero*, et ipsa *rachitide*. Non minus etiam valet in *infantibus verminosis*. In *plethoricis* cautio summa adhibenda est, et, non nisi praemissa *Venae sectione*, adhibendum. Datur in *Pilularum forma*, a Granis octo usque ad Scrupulum unum. Saepe cum *Cortice Peruviano* bene miscetur; ut plurimum etiam recte ei *aroma* quoddam additur. In *affectibus uteri pituitosis*, mixtio nostrae cum *Hellebori Extracto*, placet. Praeterea inservit *Extractum* hoc, ad parandos *Globulos martiales*, et conficiendam *Martis Tincturam*.

Martialia non danda sunt *phlogisticis*, *scirrho affectis*, *biliosis*, et qui *fibram* habent *rigidam*. Sub eorum usu etiam abstinendum est ab *alcalinis* et *acidis fossilibus*.

CDXI. EXTRACTVM MILLEFOLII.

§. 515. Vid. §. 485. Praestans *tonicum* est, quod simul *spasmos* insigniter lenit, et in diversis *haemorrhagiarum speciebus*, e. gr. nimio *haemorrhoidum fluxu*, *menorrhagia*, *haemoptysi*, conducit. In *doloribus*

loribus post partum, ad spasmos leniendos; in ventriculi flatulentia et malo hypochondriaco, bonum auxilium praestat; praesertim, si cum Chamomillae Extracto iungitur. Valet etiam in iis, qui pollutionibus nocturnis, nimium vexantur. Datur a Granis quindecim usque ad Drachmam dimidiam. Extracto praestantior est Succus ex recenti Herba expressus.

CDXII. EXTRACTVM MYRRHAE.

§. 516. Rec. Myrrhae rubrae, grosso modo pulveratae Libram dimidiam,

Solve in

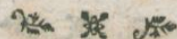
Aquae communis fervidae Libris tribus,

Stent per biduum, et tunc inspissetur Liquor ad Extracti consistentiam.

§. 517. Praestans Medicina balsamica est, quae praesertim, in glutine spontaneo et inerti fibra convenit; roborat, resolvit, sanguinis circulum auget, profluvia eius pellit et optimis accensetur antisepti-
cis atque anthelminticis. Conducit ideo praesertim, ad morbos uteri pituitosos; ad profluvia sanguinis pellenda, si a lentore in fluidis intercepta sunt; ad pituitam in ventriculo haerentem incidendam atque hunc simul roborandum; ad obstructions viscerum in haemorrhoidariis et hypochondriacis referandas. Datur, vel in Pilularum forma, a Granis quindecim ad Scrupulum unum; vel Extracti huius Drachma una cum Sacchari albi Vncia dimidia, pro quatuor vel sex dosibus, miscetur: quod gratum Medicamentum recte F. HOFFMANNVS in Medic. Systemat.

ru, si
n cau-
o, in
te, uti
ranis,
nmam
rioni-
mediis
s iun-
hexiae
et ipfa
vera-
a est,
dum.
ue ad
viano
roma
tosus,
Prac-
bulos
ectis,
orum
fossi-

II.
quod
bae-
dum
a do-
ibus

mar. laudat. In *morbis pthificis*, *Myrrhae* usus vel plane vitandus, vel tamen valde moderandus est.

CDXIII. EXTRACTVM NVCVVM IVGLANDIVM.

§. 518. Rec. *Fruſtuum Juglandium immaturorum*
Libram unam.
Coque cum
Aquae fontanae Libris quatuor
et deinde ulterius progredere uti §.
485. dictum est.

§. 519. *Extractum* hoc *saporem* habet *acrem*, *amaricantem* et quodammodo *aromaticum*. Praestantissimum *roborans* est, quod ubique conducit, ubi alia *roborantia* iam laudavimus. Praesertim ad *lumbricos* necandos adhibetur: cui quidem scopo, *Extracti* Drachmae duae in *Vncia* una *Aquae Cinnamomi* solvuntur. De hoc *Liquore* ab initio *infantibus biennibus* vel *triennibus* *Guttae* viginti vel triginta dantur; dein *quadraginta* et ultra pro cuiusvis aetate. Subiungitur sub usu, *decreſcentis lunae* tempore, postquam *sex* vel *octo* dies usus continuatus est, *purgans* quoddam. Plura vid. in clar. FISCHERI *Comment. de vermibus in H. C. et anthelmint. p. 14. seqq.*

CDXIV. EXTRACTVM OPII.

§. 520. Rec. *Opii orientalis optimi* *Vncias* quatuor.
In *frustula* minutim scissum in *cucurbita vitrea* solve in

Vini

Vini albi Libris quatuor.

Solutionem filtra et lenissimo ignis gradu ad *Extracti* formam inspissa.

§. 521. *Opium calidae et acris esse naturae*, quod, praeter vim suam anodynam et narcoticam, cordis et arteriarum motus accelerat, et itaque circulum sanguinis auget; extra dubium positum credimus, et, inter alios, Venerandus TRALLESIVS in *Opere eximio et sui generis unico*, de hoc *Medicamento* clare docuit. Patet inde, correctiones aromatibus factas, cum haec a falsa veterum opinione, *Opium esse frigidae naturae*, ortae, omnino reiiciendas esse: neque praeterea, cum partes volatiles, quibus tamen eius, quam agendi virtutem praestat, adscribendam putamus, ab acidis quasi destruuntur, etiam his corrigi *Opium*, nobis persuademus, sed recte, si praescribatur, *Extractum* nostra hac methodo parari et adhiberi credimus; quod ab omnibus impuritatibus liberatum est, verum sine virium castratione.

§. 522. *Opium*, vi sua narcotica, omne spasmorum genus certissime tollit, dolores sopit, et nervorum irritabilitatem infringit. Praescribitur ergo in genere, ubi nervorum systema motum est, in hyperemfibus et eatharsibus, diarrhoeis nimis, tenesmo, cholera, si antea materia irritans probe evacuata est. In dysenteris, praesertim biliosis et inflammatoriis usus eius vel cautus vel nullus sit. Ab initio quidem dolores sopit, postea vero oriuntur dolores colici graviores, febris auctior, maior tenesmus et alvi obstructionis, ubi tunc humores acres putridi in cor-

pore remanent. Detur itaque eo tantum tempore, quando *dolores* et *febris* plane cessant, et ex *debilitate* tantum *intestina* adhuc *nimis irritabilia* sunt, et inde *tenesmus* excitatur. Exhibetur tunc etiam commode in *Enematis* a Granis duobus usque ad tria. In *cholera*, SWIETENIVS duo vel tria grana *Opii*, in *Aquae destillatae* Vnciis quatuor solvi, et cochleatim, donec turbae sedentur, exhiberi iubet. Prodest etiam *Opium* in *spasmodicis*, *hystericis*, *hypochondriacis*, *doloribus calculosis*, *nephriticis*, *colicis*, *tussi spasmodica*, si antea *tenax pituita* educta fuerit, et, ad *fluores sanguinis* nimios sistendos, si *spasmi* eos concomitentur, et iam *pulsus* magnitudo minuta observetur. In genere notandum, nullam *inflammationem*, nullam *febrem putridam*, subesse debere, si *Opium* demus; neque insignem *plethoram* vel *turgescientiam vasorum*; in *morbis intestinorum* videatur, ne ex copiosiori eius usu, *paresis intestinorum* oriatur: quod praesertim de *colica pitonum* valet, in qua quidem *Opium* laudatur. In *variorum morborum diarrhoeis symptomaticis* e. g. in *pleuritide*, *variolis* &c. saepe in *Opio* omne iuvamen positum est; si recte administratur. In *haemorrhagiis uteri gravidarum*, probe causae, unde ortae, prius investigandae sunt; ob insequens *puerperium*; etiam in *doloribus ad partum spuris*, usus eius moderatus sit; in *affectionibus arthriticis* et *podagricis* vero plane nullus: quoniam retrogressioni horum morborum versus interiora ansam praebet. Male etiam in *pleuritide* et aliis *morbis inflammatoriis*, a quibusdam, ad sedandos dolores commendatur: nos multo magis illud cum SWIETENIO, PRINGLE, TRILLERO et TRALLESIO

LESIO tanquam summe noxium ad hunc scopum
 reiicimus. Quando a *spasmis sanguinis fluores* in-
 tercepti sunt, eos etiam provocare potest, et, ex
 eadem causa, *exanthematum eruptionem* promovet,
 atque ea revocat, si *depressa* perspiciuntur ex *pulsu*
debili: sed videatur, ne eruptio impediatur a *vasis*
nimis turgidis; quo casu *Opium* nocet. Itidem eius
 usus vitandus in *febre variolorum suppuratoria*, in
 omni *febris* gradu nimio, in *febribus malignis*, et
 ipsa *peste*. Ad sistendam intolerabilem *tussim* in
morbillis, adhibetur quidem, sed summa cum cau-
 tione. In *maniacois*, *Opiata* quidem *furorem* immen-
 sum mitigant; sed copiosus eorum usus *melancho-*
liae, *maniae* rebelliori ansam praebet. Equidem
 in *februm vigiliis* caute eis mercandum, in plurimis
 casibus, plane vitanda sunt; quod etiam in *ceph-*
algiis valet. In *phisi* quidem *tussim* tolerabiliorem
 reddunt, blandum somnum conciliant, et *diar-*
rhoeas sistunt, sed quoniam eorum usu *obstructiones*
 et *inflammationes* in pulmonibus, uti et *febris* augen-
 tur, non nimis in eo liberaliores sumus. In *spha-*
celo senum, qui *digitos pedis* corripit, POTTIVS
 ad Grana tria intra nychthemeron *Extractum* no-
 strum summo cum effectu dedit. Vid. etiam §. 505.
 Datur a Grano dimidio ad duo, adulto et non as-
 fueto: continuato usu, a consueta dosi aegri nul-
 lum levamen experiuntur: unde semper augenda
 est. Externe quidem *dentium dolores* sopit, sed
 haec, uti et ea methodus, quando *infantibus* ad
somnum conciliandum datur, improbanda est. Cum
causticis mixtum, *doloris* illius sensum, quem haec
 excitant, valde mitigat. *Purgantium* cum *Opiaris*
 miscela,

miscela, rationi quidem contraria videtur, laudatur tamen a multis, et SYDENHAMVS post, omnes *purgantium* et *vomitoriorum* motus, *Opiatum* exhibuit.

EXTRACTVM PANCHYMAGOGVM.
Vid. N. CCCXICX.

CDXV. EXTRACTVM PAPAVERIS
ERRATICI.

§. 523. Rec. *Capitum papaveris erratici*, ante ipsorum maturitatem, paulisper adhuc viridescens, et priusquam florum petala iam deciderunt, decerpendum Libram unam.

Concisus et contusus coque in *Aquae fontanae* Libris octo per horae unius spatium, deinde sacculo linteo immittantur, *prelo* succus exprimatur, et caetera fiant, uti §. 485. dictum fuit.

§. 524. In *tussi acri*, ad sistendas *diarrhoeas*, et ubi lene et blandum *purgativum* desideratur, *adultis* a Granis sex usque ad Scrupulum exhiberi potest. *Pilificis* praepremis innocuum solamen affert.

CDXVI. EXTRACTVM QVASSIAE.

§. 525. Vid. §. 501. Libra una *Ligni Quassiae*, tantum *Extracti* Vnciam unam porrigit,

§. 525.

§. 526. Ad optima pertinet *amara, stomachica* et *anthelminthica*. *Ventriculi vitia* quam optime emendat, *bilis inertiam* corrigit, *pituitam* incidit, *obstructiones* referat, *fibras* roborat, *urinae excretionem* promovet, et *vermibus* contrarium est. Datur ergo in *dyspepsia, anorexia, lienteria*, variis *diarrhoeis, cachexia, ictero, affectibus leucophlegmaticis* et *hydropicis*. Cum nullum insignem calorem excitat, etiam *plethoricis* dari potest. Dosis est, a Granis quindecim usque ad Drachmam dimidiam, in *Pilularum* vel *Elixirii forma*.

CDXVII. EXTRACTVM RHABARBARI seu RHEI.

§. 527. Vid. §. 501. Clementer *alvum* laxat, *bilem vitiosam* corrigit, aperit et roborat. Convenit ergo praesertim in *alvi fluxibus, ictero, viscerum abdominalium obstructionibus*. In *hypochondriacis* tamen vitandum est. *Vrinam* etiam promovet et *colore citreo* tingit. Datur a Scrupulo uno usque ad Drachmam unam. Infervit pro basi *Pilularum*, in quibus *fortiora stimulantia* fugimus.

CDXVIII. EXTRACTVM SATVRNI.

§. 528. Rec. *Aceti Saturni* quantum vis.
Evapora leni igne ad consistentiam tenuioris *Mellis*.

§. 529. Quod *internum usum* attinet, quando nimirum e. g. in *gonorrhoeis, pollutionibus, affectibus pthificis*, temere laudatur, eum valde impro-

improbamus, cum dirissimum semper *venenum* maneat. Externe eadem praeflat, quae de *Acero Saturni* §. 274. dicta sunt. Inservit quoque pro *Emplastro Saturnino*.

CDXIX. EXTRACTVM TARAXACI.

Vid §§. 501. et 510.

CDXX. EXTRACTVM TRIFOLII FIBRINI.

Vid. §§. 485. et 510.

CDXXI. EXTRACTVM VALE- RIANAE.

§. 530. Vid. §. 501. *Aquosum* nostrum *Extractum*, pro *inerti* quidem a multis praedicatur; oritur vero hoc, quando ad parandum illud *Valeriana dioica* et non *officinalis Linnaei* sumitur: de qua posteriori, *Extractum* omnino efficax accipietur; uti quilibet experiri potest.

§. 531. Ad sopiendam nimiam *nervorum sensibilitatem*, *spasmos* sistendos et *obstructiones* referendas, summam meretur laudem. Laudant igitur *Valerianam* maximo iure HALLERVS, TISSOTVS, BRISBANE, BRADLEY et alii in *affectibus hysteriis*, *clavo hysterico*, *hemisrania*, *chorea St. Viti*, *epilepsia*, aliis *spasmodum speciebus*, et *visus debilitate*. Non vero TISSOTI effato subscribimus, qui eam *epilepsiam*, in qua *Valeriana* incassum adhibita fuit,

fuit, pro insanabili pronuntiat. Valet etiam vero Medicamentum nostrum contra vermes, et venit ad sequentem linctum, quem *Perill.* STOERKIVS ad hunc scopum laudat:

Recipe, *Radicis Valerianae Sylvestris*,
Seminis Santonici ana Drachmas duas.
Radicis Jalappae Drachmam dimidiam.
Oxymellis squillitici quantum sufficit ut
fiat *Linctus*.

Omni trihorio *parvum Cochlear* detur, sed aegre infantes capiunt.

Extractum nostrum a Scrupulo uno usque ad Drachmam dimidiam datur. Saepe cum *Opiatis* bene combinatur, et quando *anxietatem* aegris exitat, *aroma* quoddam ei additur.

FLORES SALIS AMMONIACI.

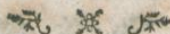
Vid. *Sal Ammoniacum depuratum*.

CDXXII. FLORES SVLPVVRIS.

§. 532. Rec. *Sulphuris citrini*,

Arenae lotae ana quantum vis.

Misceantur et coniiciantur in *Cucurbitam vitream*, superimposito *Alembico*, cuius *rostrum*, ad avertendum *aeris* accessum, bene et arte obturatum fuerit. Deinde convenienti *ignis* gradu sublimentur, superimpositis *vasis sublimatoriis* duobus tribusve; ubi observandum, ut, remoto priori, alterum subito imponatur, et sic

sic labor continuetur, donec *Florum* sufficiens copia collecta fuerit. Finita *sublimatione*, *Pulvis flavi coloris tenerrimus*, ex *Alembico* penna anserina abstergitur, usuique servatur.

Pharmacopoeae Flores Sulphuris non ipsi parant, sed pueros et viliori pretio emunt.

§. 533. Ex foetore, quem feces alvinae et sudor ab assumpto *Sulphure* induunt, luculenter apparet, omnino eum ab humoribus nostris solvi posse. Post incomparabilis *SANCTORII* observata et experimenta circa *transpirationem nostram insensibilem*, ubi omnem morborum fomitem etiam per has vias expellendum esse, *Medici* crediderunt, certe nimio *Sulphuris* usu nocuerunt. Attamen *methodo medendi temperatori* stabilita, verae *Sulphuris* laudes, quoque a multis nimis neglectae sunt et negliguntur. *Interne* datum sanguinem valde expandit, *circulum* eius auget, *mucum tenacem* incidit, *sudorem* movet, *sanguinis profluvia* pellit, *exanthematum eruptionem* secundat, *flatuum exitum* faciliat, *obstructiones serosas* solvit, et ad optima pertinet *anthelmintica*. Dantur ergo *Flores* nostri, in omnibus morbis illis, qui a recensitis causis oriuntur, quas prudens eorum usus aufert. Praesertim vero conducunt, ad *scabiei* aliorumque *exanthematum chronicorum* eruptionem promovendam, seu ad ea revocanda, si retrogressa fuerint; in morbis pectoris, e. g. *tussi*, *asthmate*; in affectibus *arthriticis*, *podagricis*, *rheumaticis*, si *mucus tenax*, humorum *phlegmaticorum* copia, cohibita *transpiratio*, *exanthemata retrogressa*,
vel

vel sanguinis, e. g. haemorrhoidum suppressio, in cau-
 sis sunt. Laudat ea ex causa etiam *Lactis Sulphuris*
 usum B. WERLHOFIVS in *leucophlegmatia*, quae
 post *febrem scarlatinam* facile oritur. Equidem *Sul-*
phuris usus eximius est in morbis, qui homines ag-
 grediuntur, in metallorum fodinis laborantes, vel
 cum talia metalla tractant, quae partibus saturninis,
 mercurialibus et arsenicalibus inquinata sunt: sicut
 etiam notum est, *Sulphur*, si cum *Mercurialibus*
 propinatur, sistendi et prohibendi salivationem,
 quam haec excitant, vim habere. Vbi plethora vel
 bilis saburra adest, *Sulphurea* fugienda esse, cui-
 libet notum putamus. Flores nostri, qui, prae *Sul-*
phure crudo selectiori, nullam praerogativam aliam
 habent, quam quod in eis acidum fortius exstet;
 dantur a Granis quatuor ad Scrupulum dimidium et
 integrum. In *scabie retrogressa*, ubi certissimum et
 fere unicum est remedium, ut plurimum largior re-
 quiritur quantitas, et, a Drachma dimidia usque ad
 Scrupulos duos, atque in valde *phlegmaticis*, ad in-
 tegram Drachmam, dari potest. Saepe utiliter *Sul-*
phurea temperantibus e. g. *Nitro* miscentur: prae-
 fertim, ubi sanguinis profluvia non impetuose revo-
 canda sunt. Dantur vero etiam casus, ubi pruden-
 ter aliis calidis e. g. *Myrrha*, vis eorum pellens au-
 getur. Infantibus verminosis, vel *Aethiops Anti-*
monialis vid. N. CCLXXXIII. datur, vel Flores no-
 stri, a Granis quatuor usque ad decem, cum dupla
Sacchari parte exhibentur, recteque etiam in obstru-
 ctionibus glandularum mesaraicarum, atrophia et ra-
 chitide porriguntur. Externe Sulphur siccat, repel-
 lit et sanat; summa ergo cautio in Unguentis illis

M

sulphu-

sulphureis, quae contra *scabiem* valent, adhibenda est, suntque non nisi *humoribus peccantibus* antea probe eductis & correctis, administranda. Recte quidem, ad mentem *Perillustr. PRINGLE*, *irritans* quoddam, quod nimis subitam retropulsionem aliquo modo praecavet, Unguentis talibus additur; sed notari meretur, *Unguenta mercurialia sulphureis* semper praeferenda et securiora esse. *Suffimenta ex Sulphure*, vel *vestimenta suffimento sulphureo* impraegnata, in *scabiosis* quoque vitanda sunt: quia hoc modo *materia peccans*, etiam retropellitur.

Lac Sulphuris, ratione virium, cum *Floribus* convenit; nisi quod mitioris sit indolis, et ergo largiori dosi, a *Scrupulo uno* scilicet usque ad *Drachmam dimidiam*, exhiberi potest.

CDXXIII. FLORES ZINCI.

§. 534. Rec. *Zinci in frustula redacti* Libram unam.

Iniice in *crucibulum cylindricum*, quod oblique positum esse debet, *operculo* probe tegatur, et in *furno fusoria* tamdiu *carbonibus* circumdetur, usque dum *Zincum* fusum fuerit. Si tunc *operculum* de *crucibulo* elevatur, accessu aeris, *Zincum* cum fumo inflammatur, qui fumus, ad latera *crucibuli* adiacet, instar *levium et alborum stocculorum*: hi *stocculi cochleari ferreo* recipiuntur, et labor, *crucibulum operculo* tegendo, et in-

tra quinque vel sex minorum spatium, iterum elevando, tamdiu continuatur, usque dum flocculi non amplius apparent.

Fumus ex Zinco a pulmonibus exceptus, haemoptysin excitat: in labore praescripto itaque multa cautio adhibenda est.

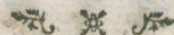
§. 535. EX GAVBII, PERCIVAL et aliorum observationibus, *Flores Zinci*, a Grano uno usque ad duodecim dati, *vermes* necant et *epilepsiam* tollunt. Nos eos in cassum adhibuimus; et *Clar. ODIER* quidem testatur, in multis sine effectu illos se dedisse: in princio aliquod morbi levamen eos afferre, continuato usu vero nullam virtutem ab eis vidisse. Saepe *vomitus* et alia mala symptomata excitant. *Externe* adhibiti, *vim exsiccantem* et *roborantem* praestant, et ideo variis *Unguentis ophthalmicis*, quae in *oculorum lippitudine* et *ophthalmiis serosis* valent, admiscentur. Vid. GAVBII *Adv. par. arg.* HART *Diff. de Zinco eiusque florum usu medico. Medical and Phil. Comment. Edinb. Vol. II. pag. 309. et Vol. III. pag. 191.* SWIETENII *Comm. in Boerhaav. Aph. T. IV.*

CDXXIV. FOMENTATIO ANTI-PHLOGISTICA.

§. 536. Rec. *Saponis Veneti* Vncias tres.
Solve in
Aquae Calcis vivae Libris duabus.
Adde

M 2

Spiritus

Spiritus Vini Vncias quinque
Sief albi Rhazis Vnciam dimidiam.
 Misce.

§. 537. In *uteri* et aliorum *viscerum abdomina-*
tium inflammationibus, cum praestantissimo effectu
calide, *linctis semper bene expressis*, applicatur. *Re-*
solvit, *sudorem* excitat, et alias *excretiones* secundat,
 praesertim *lochiorum*. In illis *uteri inflammationi-*
bus, quae a *partu difficili* oriuntur, divinum inven-
 nimus eius effectum.

GELATINA BERBERVM.

Vid. *Roob Berberum*.

GELATINA RIBIVM.

Vid. *Roob Ribium*.

CDXXV. GLOBVLI AD FON- TICVLOS.

§. 538. Rec. *Emplastris Vesicatorii* quantum vis.
 Ex hoc formentur *Globuli Pisi magni-*
tudine.

§. 539. Quando *fonticuli* difficulter suppurant,
 vel ubi *irritatio magna* indicatur, *Globuli* hi prae-
 scribantur, et omnibus aliis huius generis merito
 praeferruntur.

CDXXVI. GLOBULI MARTIALES.

§. 540. Rec. *Extracti Martis* Vncias quatuor.
Cryſtallorum Tartari pulveratorum Vn-
 cias duas.
 Misceantur et fiant *Globuli* ponderis
 unius Vnciae.

§. 541. *Globulis* talibus *Oxycratum*, vel *Aqua*
Saturni Goulardi, pro *fomentationibus* ad *contusiones*,
vulnera ſclopeteria, *articulos luxatos*, *anchyloſin* et
haemorrhagias ſaturantur, et magnum in his malis
 uſi afferunt auxilium. Vid. *THEDENII Neue*
Bemerkungen, et *Eiusdem Unterrichts für Wundts*
Arzte. Ad *internum uſum*, *Globulo* tali ſuperinfun-
 duntur *Vini albi generoſi* Vnciae tres, quae, cum po-
 ſtea noctu ſteterint, utiliter poſt *iſterum*, *febres in-*
termittentes, in *affectibus oedematofis*, *leucophleg-*
macia et *ipſa hydrope*, ſingulis aliquot hebdomada-
 rum diebus, mane hauriuntur.

HYDROMEL SIMPLEX.

Vid. *Mel deſpumatum*.

CDXXVII. IVLEPVVS ROSARVM.

§. 542. Rec. *Sacchari albi* Vncias ſedecim.
 Solve ſupra igne moderato, in
Aqua Roſarum Vnciiſ novem.
 Poſt unicam *ebullitionem* cola.

§. 543. Facit ad edulcorandas *Mixturas* et
Porus.

am.
 omina-
 effectu
 r. Re-
 undat,
 ationi-
 inve-
 is.
 agni-
 rant,
 prae-
 herito
 XVI.

CDXXVIII. KERMES MINERALE.

§. 544. Rec. *Antimonii crudi grosso modo triti* Libram unam.

Lixivii caustici Libras tres.

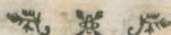
Coque leni igne, per horam unam duasve, dein *liquorem* fervidum per *chartam bibulam* filtra; refrigerato *liquore*, *pulvis* subsidet, et in eo sua sponte ad fundum praecipitatur, qui *rubicundum* habet *colorem*, *insipidus* est et *inodorus*. Tandem hic *Pulvis* *Aqua* sufficienter edulcoretur et sicetur.

Ex *Antimonio* remanenti, superfuso *Lixivio*, et repetito qui praescriptus, ab ore, denuo aliquid *Kermes* obtinetur; una vero coctione ex *Libra Antimonii* *Drachmae* tredecim et *Grana* sedecim eius impetran-
tur. *Liquor clarus*, ex quo *Kermes* praecipitatus fuit, praeterea, uti suo loco docetur, *Sulphur auratum* largitur.

§. 545. Summum et praeclarum est *resolvens*, *humores tenaces incidens*, *sanguinis massam purificans* et *diaphoreticum medicamentum*. Conducit itaque, in omni *humorum lentore*, in *morbis a corrupta et coagulata lymphâ* ortis, *scabie*, *exanchematibus chronicis*, aliis *foedis cutis impuritatibus*, *ulceribus antiquis*, *rima capitis*, *achoribus*, *glandularum tumoribus* et eis *obstructis*, *rachitide*, *febris intermittentibus*, *chlorosi*, *affectibus caccheeticis*, *leucophlegmaticis*, et ipsa *hydrope*. Pari modo convenit in *morbis rheumaticis*,

cis, arthriticis, podagricis, pectoris serosis, praefertim in asthma piritoso, catarrho suffocativo, ubi copia humorum tenacium et serosorum adest, et in tussi convulsiva. Datur adultis, a Granis quatuor usque ad duodecim; infantibus bi- et triennibus, a Grano dimidio usque ad integrum; maioribus usque ad duo aut tria. In maiori dosi, vel Salibus mediis nuptum, alvum purgat. Si rite praeparatum est, nullam nauseam et vomitum excitare debet, nisi in primis viis praedominanti acido. Quando cum uno vel altero nominatorum morborum, labes venerea coniuncta est, Kermes recte Mercurialibus miscetur,

Sulphur auratum Antimonii, cum nostro hoc medicamento convenit; nisi quod hoc regulinis partibus magis scateat, et ideo facile nauseam et vomitum excitet, si paulo maiori dosi datur. Exhibetur itaque etiam infantibus, tantum a quarta parte Grani usque ad integrum, et in adultis, a Granis duobus usque ad quatuor. Tractu temporis continuatoque usu vero, semper dosis augeri potest, citra nauseam vel vomitum. In affectibus asthmaticis et catarrho suffocativo, saepe consulto in tali dosi datur, ut vomitum cito cieat. De combinatione Mercurialium cum hoc Sulphure, vel uti notavimus, cum Kermes. Vid. der Edinburger Versuche und Bemerkungen, 1 Band, pag. 52. et B. WERLHOFII Specimen I, de medicament. alterant. et Mercurio. Externe adhibetur Sulphur nostrum, ad ulcera sordida atque antiqua purganda sanandave.

CDXXIX. LAC GUMMI AMMONIACI.

§. 546. Rec. *Gummi Ammoniaci* Vnciam unam.
Arabici Drachmam unam.

Aquae Hyssopi Vncias octo.

In mortario marmoreo tere: donec
Gummata soluta sint.

§. 547. Possidet vires *viscidum pituitamque* incendi, *obstructiones* resolvendi, *sanguinem* commovendi, *fluxusque* eius promovendi. Datur inde, ad *ruffum humoralem*, *asthma humidum*, *pleuriticam*, *peripneumoniam*, alios *pectoris affectus*, in *viscerum abdominalium glandularum mesaraicarum*, *mensium* aliorumque *sanguinis fluxuum obstructionibus*. Praesertim utiliter tunc etiam *Puerperis* datur, quando in his, a *lochiorum retentione*, *pectoris oppressio*, vel alii *pectorales morbi* oriuntur. Exferit etiam *Lac* hocce *vim anthelminticam*; sed difficulter *infantes*, *nauseosum* hoc *Medicamen* admittunt. Si solum datur, ad *Cochlear* unum alterumve, omni tri- vel quadriflorio exhiberi potest. Vt plurimum aliis *Mixturis beccicis* et *resolventibus*, ab *Vncia una* usque ad tres vel quatuor, additur.

CDXXX. LAC SVLPHVRIS.

§. 548. Rec. *Sulphuris citrini pulverati* Libram unam.

Lixivii caustici Libras tres.

Coque ad perfectam *Sulphuris* solutionem in *sartagine ferrea*, et *filtratae*
solu-

Solutioni sensim et guttatim, usque dum ulterius non turbatur, adde Mixturam sequentem:

Recipe, *Aquae fontanae partes duodecim.*

Sensim ei instilla

Acidi Vitrioli concentrati partem unam.

Pulvis albicans praecipitatus, Liquore decantato, edulcoratur Aqua fontana et exsiccat.

§. 549. De *viribus* vid. §. 533. *Sulphurea Medicamina* etiam effectus a sumptis *venenis rodentibus, Arsenico* et *Mercurio corrosivo*, ortos, quia ea destruntur et decomponuntur, valde infringunt. Miscetur, eo ex scopo, *Lactis* nostri Drachma cum *Aquae Vnicis* quatuor, et de hoc *Medicamine*, omni horae dimidia parte, *Cochlear* unum alterumve sumitur.

CDXXXI. LAPIDES CANCRORVM PRAEPARATI.

§. 550. Vid. §. 292. In *primis viis acidum* absorbent, et inde vel soli, a Scrupulo uno usque ad duos et integram etiam Drachmam, dantur, vel cum aliis *absorbentibus* miscentur. Recte talibus remediis, quae *ventriculum* gravant, *aroma* quoddam additur; usus eorum vero non protrahatur. In quibusdam, ex singulari *Idyosyncrasia*, *Lapides* hi, uti *cancri* ipsi, varia incommoda excitant, *anxietates* nimirum et *vomitus*, quos ut plurimum *efflorescentia cutis* sequitur, quae *febri scarlatinae* similis est. In *morbis putridis* et *biliosis*, *Lapidum* ho-

rum usus vitetur, et si *absorbentia* desiderentur, alia praescribantur, An in *fluore albo* tanta miracula praestent, uti *Perill. L. B. A. STOERCK* contendit, non inquirimus.

CDXXXII. LAPIS CALAMINARIS PRAEPARATVS.

§. 551. Vid. §. 292. *Externe vim exsiccantem et catharticam* praestat; ideoque in talis generis *Vnguentis* adhibetur. In *ulceribus sordidis* etiam inspergi potest.

CDXXXIII. LAPIS CAUSTICVS.

§. 552. Rec. *Lixivii caustici filtrati* quantum vis.

In *vase ferreo* tamdiu evapora, donec guttula *Lapidi frigido* instillata indurescat. Tunc *Sal* hoc *crucibulo* immittatur, et ignis ei admoveatur, usque dum in *Olei* forma fluat, quod subito effundatur in *canalem ferreum* calefactum et *Oleo Olivarum* illitum, qui *pennae anserinae* magnitudinem habet; tandem in frustula idonea secatur, et in vitro probe clauso servatur ad usum.

§. 553. Olim remedium hoc inter *arcana* habitum fuit, et primus descriptionem eius dedit *FELIX PLATERVS* in *Observ. Lib. II. p. 552.*

§. 554.

§. 554. Tempore usus, loco, cui necessarium est, *Emplastrum* quoddam tenax, in medio, quantum satis est, perforatum, imponitur: deinde foramini *Lapis* noster, quem *Chirurgi*, *Cauterium potentiale* vocant, immititur, et aliud *Emplastrum* superimponitur, ne in aere diffluat; ita maneat per horae dimidium vel integram, quo tempore elapso, crassissima cutis, absque magno dolore, perusta et mortificata est. *Escharae* lapsus deinde *Vnguento digestivo* quodam promovetur.

Magni usus est in *hypersarcosibus* et *callis* absumendis, si prudenti manu applicetur. Ad *verruccas* merito *mirius cauterium* adhibetur: quia facile talibus fortioribus, *malignam* et *carcinomatofam* induunt indolem. Ad *fonticulos* applicandos, vel *Vesicatorium*, vel *Cauterium actuale*; et ad *tumores* aperiendos, *culter chirurgicus* praefertur.

Lapis infernalis potentius hoc *caustico* agit, et in *carie ossium* non raro ipsius *ignis* vires superat.

LAPIS DIVINVS.

Vid. *Lapis ophthalmicus*.

CDXXXIV. LAPIS INFERNALIS.

§. 555. Rec. *Argentii probe cupellati* Vnciam unam.
 in *vase vitreo* ei affunde
Acidi Nitri fumantis sesquiunciam.
 Balnei calore *solutio* evaporetur ad
siccitatem usque; dein *Sal exsiccatum*
 ampliori *Crucibulo* immittatur, et in
 princi-

principio leni igne fundatur, deinde hic paululum augeatur, cessante vero ebullitione, quando massa instar *Cerae* fluit, subito in *canalem ferreum*, eodem modo, uti §. 552. docuimus, effundatur.

De usu vid. §. praeced.

CDXXXV. LAPIS OPHTHALMICVS.

§. 556. Rec. *Vitrioli de Cypro*,

Aluminis crudi ana Vncias quatuor.

Pulverata misceantur, deinde liquefiant leni igne in *vase figulino non vitreato*, et parum refrigeratis adde *Camphorae*, cum *Spiritu Vini* in pulverem redactae Drachmas duas.

Misceantur et serva *Lapidem* ad usum.

§. 557. Vncia una huius *Lapidis*, in *Libra* una *Aquae* cuiusdam *destillatae* solvitur, *solutio* filtratur, ut *Liquor* clarus evadat, et tali modo in *fomentationibus* et *injectionibus* applicatur. *Refrigerat, repellit, mundificat, exsiccat* et *roborat*. *Proprie oculorum morbis solutio* haec dicata est, et in eorum *lippitudine, ophthalmia humida*, post *operationes* in *oculis* institutas, partes affectas *fomentando*, adhibetur; uti non minus, summo cum effectu, in *debilitate* et *obstructione viarum lachrymalium*, incipientique *Fistula lachrymali, Syringae Anellianae* ope iniicitur. Praeterea haec *solutio*, ad aliorum *vulnerum inflammationes, ulcera sordida* purganda et *fistulas* valet.

CDXXXVI.

CDXXXVI. LAVDANVM LIQVIDVM
SYDENHAMI.

§. 558. Rec. *Extracti Opii* Vncias duas.

Vini albi generosi Vncias sedecim.

Digere per tres dies, dein filtra et
serua ad usum.

Quaelibet Vncia huius *Laudani*, continet Drachmam unam *Extracti Opii*: ut itaque Drachma eius, Grana septem cum dimidio de *Opio*, comprehendat.

§. 559. Refertur, quoad nomen et rei prima notitia commendata fuit, ad auctorem THEOPHRASTVM PARACELSVM. SYDENHAMVS sui *Laudani* praeparationem primo dedit in *Observ. Medic. circa morb. acutor. hist. et curat. Sect. IV. c. 3.*

§. 560. Vfus eius diiudicatur ex eis, quae §. 522. de *Extracto Opii* diximus, et ibi adhiberi potest, ubi hoc laudavimus. Datur, a Guttis decem usque ad triginta et ultra. In *affectionibus hysteriis, spasmodicis et convulsivis, Liquor Cornu Cervi succinatus* et *Liquor anodynus mineralis Hoffmanni* ei addi potest; in *diarrhoeis nimis, vel hypemeresibus, aliisque excretionibus praeter naturam excedentibus, roborantia*; et sic pro rerum circumstantiis alia remedia. *Infantibus*, qui infra annum sunt, tantum duae vel tres Guttulae dentur; *biennibus*, usque ad quinque, et *maioribus*, usque ad decem.

CDXXXVII. LIMATVRA MARTIS DEPVATA.

§. 561. Rec. *Limaturae Martis* quantum vis.

Ope *Magnetis*, ea ramenta, quae illo attrahuntur, separentur a caeteris, in *pulverem* subtilissimum redigantur, usuique serventur.

§. 562. Tali modo *Limatura* depurata, nullum vomitum excitat, et ea ex causa etiam, ad ea, quae ex *Marte* parantur remedia, non alia sumitur: quia ut plurimum *Limatura* haec, *Cupri* seu *Aurichalci scoe*, inquinata invenitur. Ratione *virium*, ea videantur, quae §. 514. de *Extracto Martis* diximus. Datur a Granis duobus usque ad *Scrupulum* integrum.

CDXXXVIII. LINIMENTVM SAPONIS.

§. 563. Rec. *Saponis veneti rosi* Vnciam unam.
affunde

Spiritus Vini Vncias quatuor.

Spiritus Vini accenditur, et massa tam diu *bacillo ligneo* miscetur, usque dum *Spiritus* non amplius flagrat; refrigeratis dein admisce
Camphorae *Scrupulos* duos.

§. 564. Communicavit nobiscum *Limimentum* hoc praestans, *scientiae nostrae venerandus Antistes illustr. KAEMPFIVS*, *Consil. aul. Hassiac. B. Patris nostri*

TIS
 quae
 caete-
 redi-
 illum
 quae
 quia
 chalcē
 ea vi-
 imus.
 inte-
 nassa
 sque
 grat;
 utum
 risses
 parer
 ostri

nostri KAEMPFIJ equidem, *vir circa scientiam me-
 dicam bene meritus*, iam usum huius *Linimenti*, in
 ampla sua praxi, laudabilem invenit, et *illustr. fi-
 lius*, *parentis* gloriam semper adhuc magis exor-
 nans, pari modo, in multis casibus, effectum ex-
 optatissimum de eo vidit, neque nos, diversimode
 eo usos, sine iuvamine reliquit. Quae de *Balsamo
 Saponis* §. 364. laudavimus, etiam de *Linimento*
 hoc valent, imo certe maiora de eo expectanda.
 Nam, ob *Alcali*, in hoc *Linimento* ab accenso *Spiritu
 Vini* exaltatum, ob admixtam etiam *Camphoram*,
 vires eius magis penetrant et potentius referant;
 aliqualem etiam ei *vim antispasmodicam* tribui, non
 absonum videri potest, cum experientia quotidie
 ea probetur. Nos eo usi fuimus, ad auferendam
pedum intumescētiā, quae post eorum *ulcera*, pur-
 gatis et correctis *humoribus*, sanatisque *ulceribus*,
 rebellis remanebat, et nulli remedio cedere voluerat,
 nisi huic *Linimento*. Pro rerum circumstantiis, *Spi-
 ritu Terebinthinae* vel *Salis Ammoniaci*, vires eius
 adhuc exaltare possumus.

CDXXXIX. LINIMENTVM
 VOLATILE.

§. 565. Rec. *Olei Amygdalarum recenter expressi*
 Vnciam unam.
Camphorae Drachmam dimidiam.
Spiritus Salis Ammoniaci Drachmam
 unam.
 Misceantur exacte in *mortario mar-
 moreo*, donec coeant.

§. 566.

§. 566. In inflammationibus internis, peripneumonia, pleuritide viscerum abdominalium inflammationibus, colica flatulenta et tympanitide, pectori vel abdomini infricatur, maximo cum morbi levamine. Si nimirum praegressa sint, quae praemittenda vera scientia iubet.

CDXL. LIQVAMEM MYRRHAE.

§. 567. Rec. *Extracti Myrrhae aquosi* Drachmas duas.

Solve terendo in

Olei Cerae Vncia dimidia,

et serva ad usum.

§. 568. In vulnerum, partium exsanguium, et ulcerum curatione, ob eximias suas vires balsamicas et roborantes, adhibetur. Notandum vero, Myrrhae usum continuatum, saepe vulnerum et ulcerum labia exsucca atque arida reddere.

CDXLI. LIQVOR ANODYNVS MINERALIS HOFFMANNI seu SPIRITVS VITRIOLI DVLCIS.

§. 569. Rec. *Spiritus Vini rectificatissimi* Libras quatuor.

Immitte in *Vitrum* altius et amplum, epistomio probe munitum, deinde sensim et per vices affunde

Acidi Vitrioli concentrati Libram unam.

Admixtio

Admixtio haec cum calore et strepitu fit, et *Liquorem* limpidum in rufum mutat. Mixta rite obserata stent per septem dies in loco frigido; tunc *Liquorem* effunde in *retortam*, et huic applicato simulque probe obserato recipienti, destilla ea ex *Arenae Balneo*, lenissimo *ignis* gradu. Prodit sic primo, ponderis *Librarum trium Spiritus summe subtilis, inflammabilis et flammans, gratissimi saporis odorisque*, quem exime, et sub *Liquoris anodyni* nomine serua. Iterum applicato recipienti probe obserato, destillatio repetatur eodem caloris gradu, cavendo, ne *Offa nigra* decurrat in *receptaculum*. Sic prodit *Phlegma acidum, sulphureum*, cui simul *Naphtha Vitrioli*, sive *Oleum Vitrioli dulce seu Vini* innatat. Haec a *Phlegmate*, affusa *Aqua*, ut *Naphtha* ad superficiem ascendat, separatur, et in *vitro, epistomio* probe munito, seruat.

Si *Liquor anodynus sulphur* redoleat, ad *saturacionem* usque, *Alcali* quoddam adiiciatur, et *Destillario* repetatur.

Quando *Offae illi nigrae*, quae a *destillatione* restat, denuo *Alcohol*, in debita quantitate additur, et *praeuia frigida digestionem* destillatur, *Liquor* tunc obtinetur, qui *fragrantior* priori est.

N

Cele-

Celebris ille *Liquor*, qui, a *Monacho* MANCHINI, nomen suum obtinuit, paratur, si *Naphtha Vitrioli*, cum portione *Resinae*, quae a destillatione remanet, digeratur; unde colorem suum accipit. Vid. *Chymici summi, illustr.* SPIELMANNI *Institut. Chym.* p. 151.

§. 570. Iam pridem THEOPHRASTVS PARACELSVS, in scriptis suis, meminit *Olei* cuiusdam *Vitrioli dulcis*. Arcanam vero et nullibi antea traditam praeparationem invenimus, in *CORDI libr. de artificiosis extractionibus Part. III. Cap. XI. p. 228.* unde dein ipsa haec descriptio transiisse videtur in CONRADI GESNERI *Lib. de Secretis*. Hinc subinde eiusdem Medicinae mentionem fecerunt ROBERTVS BOYLE, IO. BOHNIVS alique *Scriptores Chymici*. Tandem, anno huius seculi decimo undecimove, *Pharmacopoeus* MARTMEYER, qui primo *Islebiae* vixerat, et dein *Halam Magdeburgicam* digressus, primus magnis encomiis Medicamentum hoc commendavit et vendidit. Ab hoc deinde MARTMEYERO, cuius res profus attritae erant, praeparandae huius Medicinae modum edocuit B. FRIDERICVS HOFFMANNVS.

§. 571. *Naphtha Vitrioli*, a Guttis sex usque ad viginti, vel *Saccharo* excepta, vel aliis mixta, optimas exserit vires *sedativas, anodynas, carminativas, antisepticas, et rescientes*, in multis morbis maximi usus. *Affectus spasmodicos, hystericos, morbos putridos, humorum lentorem, soporosos, apoplecticos, paralyticos, diversas dolorum species, e. g. colicos, arthriticos, podagricos, capitis etc.* tantum

tum nominabimus, caeteros cuiuslibet *Practici* iudicio relinquentes. In *diarrhoeis* et *dysenteris*, utiliter *Purgantibus Naphtha* nostra additur; saepe etiam recte cum *Laudano*, vel *Oleo animali Dippelii*, vel cum *Liquore C. C. succinato*, pro rerum circumstantiis, miscetur. In *Parturientium laboribus* saepe optimum *Naphtha* praestat auxilium; si rite eius usus administratur. Dolores a *dentibus cariosis* ortos, aliquot guttulae *lanugine bombycino* exceptae, et *denti carioso* applicatae, saepe satis cito fiunt.

Liquor anodynus, viribus longe debilior est, inde etiam multo largiori dosi porrigi potest, a Guttis nimirum triginta, usque ad centum et ultra. Dolendum vero, hoc *Medicamen* centies et millies sine ratione praescribi, et eius vires quemlibet rudem *Empyricum*, *Agyrtam*, quamlibet etiam *mulierculam* diiudicandas sibi sumere. Quidam hominum, *Liquoris usum*, uti in Praxi invenimus, plane tolerare nequeunt.

De *Liquoris anodynii externo usu* notandum superest, eo saepe *Species cephalicas*, quas pro *cucuphis* nominant, bene irrorari. In *panaritia*, digitus *Liquore* madefactus, ad *materiae* destructionem, accenditur.

CDXLII. LIQVOR ANTIPHLOGISTICVS B. BRANDAVII.

§. 572. Rec. *Vitrioli communis* Libram dimidiam.
Salis Tartari Drachmas sex.

N 2

Saccha-

Sacchari canariensis. Libram unam.

Solve in

Aceti Vini destillati Libris duabus.

Stent in *digestione* perviginti quatuor horas, tuncque filtra et adde

Spiritus Vini rectificati,

Succi Acetosae recenter expressi ana Libram unam.

Tandem lege artis destilla.

§. 573. Convenit *Liquor* hic *vulnerarius* quodammodo cum *Aqua traumatica Thedenii*: et eum tanquam *Aquam hanc correctam* considerare; nemo gravabitur, qui vires eius expertus fuit. Non solum valent de illo omnia ea, quae §§. 341, et 346. de *Aqua sclopetaria Gallorum et traumatica Thedenii* laudavimus, sed etiam, tanquam *defensivum* et *antiphlogisticum*, in *inflammationibus*, *gangraena*, *haemorrhoidibus coecis dolentibus*, aut *Lanceola* antea incisis, in *chaemosi*, *prerygio*; et tanquam *stipticum* in *haemorrhagiis*, summo cum effectu applicatur. Valet insuper ad *ulcera scorbutica*, praesertim debitis simul coniunctis *internis*, ad *perniones* et *varices*, ubi cum *Vnguento* quodam miscetur et tepide imponitur. Caeterum, usus tempore, *Liquor* noster, modo maiori, modo minori *Aquae* quantitate, diluatur.

Semper cum maximo effectu, *Beatus noster BRANDAVIVS*, *Chirurgus* *experientissimus*, in *ampla* sua, praesertim *Praxi militari*, hunc *Liquorem* adhibuit.

CDXLIII. LIQVOR CORNV CERVI
SVCCINATVS.

§. 574. Rec. *Salis Succini veri* Vnciam unam.
Solve in *Mortario Lapideo*, cum
Spiritu Cornu Cervi rectificato, quantum
sufficit ad saturationem.
Dein filtra et serva ad usum.

Punctum Saturationis est, quando nulla *ebullitio*
amplius sentitur, et *Sal Succini* in *Spiritum* solutum
est Vnciae quatuor *Spiritus Cornu Cervi*, circiter
Vnciam unam *Salis Succini* saturant.

§. 575. Potenter *resolvit*, *stimulat*, *sudorem*
excitat, *urinae excretionem* secundat, et *antispas-*
modicam vim exserit. Datur ergo potissimum,
quando *maereria morbosa* in corpore haerens, versus
exteriora pellenda est; e. g. *exanthemata varia*,
morbi arthritici, *podagrivi* retrogressi: ubi varia
inde pendentia *symptomata*, praesertim *spasmos* et
affectus convulsivos, satis cito aufert. Ad auferen-
das *convulsiones*, quae in *infantibus* a *difficili denti-*
tione oriuntur, hoc *Liquore* nihil praestantius inve-
nit *Magnus BOERHAAVIUS*. In genere valet et-
iam *Liquor* hic, in *omni spasmorum genere*, et
praesertim *affectibus hystericis*, quos, si cum pru-
dentia et absentia *plethora* datur, ut plurimum prae-
ter omnem expectationem, uno quasi momento
tollit. Datur, a Guttis quindecim usque ad sexa-
ginta et ultra. *Infantibus*, a Guttis duobus usque ad
duodecim. Pro rerum circumstantiis, *Laudano li-*
quido misceri potest.

obls

N 3

CDXLIV.

CDXLIV. LIQVOR NITRI FIXI.

§. 576. Rec. *Nitri depurati* Vncias octo.

Repleatur eo *Crucibulam* fortissimum, ignem ferens, ad dimidias. Ne inter ebullendum, *Nitrum* oras *Crucibuli* egrediatur; moderato igne permittit flueri: tuncque successive *parvae spatulae ferreae* ope, adde *Carbonum pulveratorum* tantum donec nulla *detonatio* sentiat, et omnis cesset *strepitus*. Deinde reponere *Crucibulum* in loco frigido per aliquot horas, ut, ex humido attracto, *Massa Crucibulo* eximi queat, quae tandem cum *mortario lapideo* in cellam reponatur, ut in *Liquorem* deliquescat, qui filtratur, usuique asservetur.

Temporis tractu *urentem* et *causticam indolem* amittit; hincque saepe *praeparatio* eius reiteranda est.

§. 577. Valet *externe* ad *absumendos clavos pedum, varices* et *callos*, qui eo attinguntur. *Interne* non datur.

CDXLV. LIQVOR TARTARI SOLVIBILIS.

§. 578. Rec. *Tartari Solubilis* Vncias quatuor.

Solve in

Aquae destillatae communis et *frigidae*
Vncis octo,

adde

adde
Spiritus Vini rectificati Drachmas
 duas.
 Filtra per *chartam bibulam* et usui
 serua.

§. 579. *Tartarus solubilis*, seu *tartarificatus*, cum
 quo *Liquor* hic easdem vires possidet, est *Medica-*
mentum saponaceae indolis, abstergens, aperiens, diu-
reticum, optimum resolvens, et in maiori dosi, al-
vum movens. Temperat insuper *sanguinem commo-*
rum et bilem, colliquat humores lentos, coagulatos et
viscidos, statusque pellit. Conducit inde, in *visce-*
rum obstructionibus, scirrhis, strumis, febribus acu-
tis et intermittentibus; alvi et urinae impedimentis,
a pituita tenaci, vel materia sabulosa ortis; atrop-
hia, rachitide, arthritide, ictero, mensium ataxia,
affectibus haemorrhoidalibus, leucophlegmaticis, hy-
dropicis, scorbuticis, hypochondriacis, et uti inter
alias, observationes illustr. MYZELII testantur, in
 ipsa *melancholia et mania.* Ipse *Tartarus solubilis*, a
 Drachma dimidia usque ad unam, datur. Vbi *alvus*
 sollicitanda est, maior requiritur dosis, et *morbi per-*
tinaciores, continuatum eius usum et saepe per plures
menses desiderant. *Liquor* eius ut plurimum aliis *Mix-*
turis, ab *Vncia* una usque ad tres, additur, vel in eo
Extracta varia solvuntur, quae actuosiora reddit.
 In *ventriculi ardore*, qui *saburram biliosam rancidam*
 pro causa agnoscit, a cochleari uno ad duo, ter qua-
 terve in die, porrigi potest. Si, in *Liquoris* huius
 Sesquiuncia, *Mannae Vnciam* unam solvamus, *Me-*
dicamentum habemus, quod ad optima pertinet
eccopro-

eccoprotica, et ipsis *infantibus recens natis* conducit, quibus paulatim minoribus cochlearibus porrigitur, et *puerperis*, quando in his *alvus ducenda*, maxime congruum est; si eis in praescripta portione porrigatur.

Tartarus Vitriolatus easdem fere vires agnoscit. In genere circa *Salium mediorum* usum notandum est, modo hoc, modo alterum prae altero, insigniorem praestare effectum.

Terra foliata Tartari, quam summus BOERHAAVIVS, maximo iure, tam eximie laudat, omnium consensu, inter *Salia media*, primum occupat locum, et itaque omnia de ea et adhuc maiora, quae *Tartari Solubili* adscripsimus, valent. In *Elem. Chym.* BOERHAAVIVS "Vidi, ait, sane mira per hoc medicamentum praestita: liquefacit enim omnia obstinatissima obstructa: hinc ad scirrhum curandum mihi optime successit, dum sensim malum resolvetur: unde quoque testantur Auctores scirrhum hepatis inde curari." Ipsa *Terra foliata*, uti et *Liquor eius*, eodem cum *Tartaro Solubili* exhibentur modo.

CDXLVI. LIQVOR TERRAE FOLIATAE TARTARI.

§. 580. Rec. *Terrae foliatae Tartari* quantum vis. In vase vitreo, humido aeri tamdiu expone, usque dum *Sal* liquefactum est; deinde per *Chartam bibulam* filtra et usui serva.

De *viribus* vid. §. praeced.

CDXLVII.

CDXLVII. LIXIVIVM CAUSTICVM.

§. 581. Rec. *Calcis vivae* Libram unam.
 Superinfunde
Aquae fontanae Libras sex.
 Ebullitione cessante adde
Cinerum clavellatorum Libram dimi-
 diam.
 Coque in *Lebete ferreo*, usque dum
Lixivium pennam anserinam, ei im-
 missam, rodit; tunc dilue Massam cum
Aquae fontanae sufficienti quantitate
 et filtra.

§. 582. Ad paranda alia *Medicamenta et labores pharmaceuticos* adhibetur.

CDXLVIII. LOOCH DE FARFARA.

§. 583. Rec. *Radiciis Tussilaginis Farfae recentis*
 quantum placet.
 Ablue et coque cum
Aquae fontanae sufficienti quantitate
 ad mollitiem, deinde in mortario la-
 pideo contunde et per *Cribrum* traice.
 Postea.

Recipe, *huius Pulpae* Libram unam.
Mellis despumati Libras duas.
 Coque ad *Pultis* consistentiam et ad
 usum serva.

§. 584. Eximium habet usum in *tussi catarrhali*,
raucedine et aliis *pectoris affectibus*, ubi *resolvit* et

ducit,
 gitur,
 xime
 porri-
 oscit.
 ndum
 gnio-
 AA-
 nium
 cum,
 rari
 ER-
 dica-
 tina-
 mi-
 vere-
 he-
 quor
 odo.
 O-
 vis.
 ndiu
 tum
 fil-
 VII.

expectorationem promovet. Vt plurimum ad aliquot Vncias *Mixturis beccicis* additur, vel solum, ad Cochleare unum alterumve omni, bi vel trihorio in die datur. Ob *Mel* admixtum, simul varias *excretionem*, praesertim *urinae* secundat. In *asthmate humido*, et ad *expectationem*, in *pleuriticis* et *peripneumonicis* facilitandam, bene Vnciae duae *Looch* huius, cum Vncia una *Oxymellis Squillitici* miscentur, vel etiam *Lac Gummi Ammoniaci* ei additur.

CDXLIX. LOOCH SANVM ET EXPERTVM.

§. 585. Rec. *Radicis Liquiritiae* pulveratae.

Althaeae pulveratae.

Gummi Tragacanthae ana Vnciam unam.

Pulveris Ireos florentinae Drachmas sex.

Misceantur et fiat *Pulvis subtilissimus*.

Pulvis hic in *Pharmacopoeis* asservetur, et si a *Medico*, *Looch sanum et expertum* praescribitur,

Recipe, *Pulveris praescripti* Scrupulos quatuor.

Syrupi emulsi Vncias duas

et, ad quamlibet praescriptionem, ex tempore misce.

§. 586. *Looch* hoc a MESVE ad nos pervenit, qui Caput, quo de eo agit "Looch, inchoat, sanum et expertum invenimus ad tussim, raucedinem a frigore vel pituita crassa, in thorace ac pulmone comprehensa." Vbi in *russi acri materia irritans* demulcenda est, *Looch* hoc, summo cum effectu adhibetur,

hibetur, et, eo ex scopo, ad aliquot cochlearia parva, iterum iterumque in die datur. Satis commode aliis *Mixturis* etiam additur. Valet etiam in aliis *morbis*, e. g. *dysenteria*, *ardore urinae* ab *acri materia* orto etc. tanquam bonum *demulcens*.

CDL. MAGNESIA ALBA.

§. 587. Rec. *Salis Anglicani amari* Libras duas.

Solve in

Aquae fontanae fervidae Libris octo,
per *Chartam bibulam* filtra. Dein

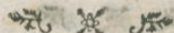
Recipe, *Cinerum clavellatorum depuratorum* Libram unam.

Solve in

Aquae fontanae fervidae Libris quatuor.

Hos solutos *Sali Anglicano* tamdiu sensim instilla, usque dum hic ex *Sale* factus *Liquor* non amplius turbatur, sed clarus remanet. Porro soluta, seu *Liquores* hoc modo mixti, in *vase cupreo*, *stanno* probe incrustato, parum ebulliant, et per *pannum lineum* filtrentur. Deinde *Massam albam* remanentem tamdiu *Aqua fontana ferventi* ablue et edulcora, usque dum haec *Aqua*, ab instillato *Aceto Saturni*, non turbatur; *Pulvis* denique sicce- tur et ad usum servetur.

Si *Sal Anglicanum* genuinum fuerit; *Pulvis* levis- simus et albissimus, et in *Acido Vitrioli* plane solvi

solvi potest: Sin vero *Calce* et huius generis partibus adulteratum fuerit, remanet *materia gypsea*, solutionem respuens.

Pharmacopoeae quidem saepe, quin plerumque, *Magnesiam* a *circumforaneis* emunt; sed interdum hoc esto: quia ut plurimum adulterata est.

§. 588. Ab octoginta et ultra forte annis innotuit. De gloria inventi, cui adscribenda, non satis vero constat. Ut plurimum adscribitur *Monacho*, *Romae Canonico*, natione *Baravo*, quem aliqui pro *Comite*, *Palma* nominis vendunt. Alii HELMONTIO adscribunt, alii FABRO et alii tandem P. FRAVENDORFERO. Primam descriptionem dedit THEOD. ZWINGERVS, in *Diss. de Nitri natura et usu in Medicina*, et post eum B. VALENTINI in *relatione, de Magnesia alba, novo genuino polychresto et innoxio pharmaco purgante, Roma nuper advecto. Giessae 1707.*

§. 589. *Magnesia* haec non solum vim acidum in primis viis absorbendi praestat, sed etiam alvum leniter laxat; si ad Semiunciam detur. Inter Absorbentia primum occupat locum, et eo ex scopo, a Drachma dimidia usque ad unam, si Acidum praedominetur, in illis etiam morbis, ubi illud abundantia et copia peccat, recte datur. Praefertim dicata est *Nutricibus*: quia non solum, si interdum in die, a Drachma una ad duas datur, alvum aperitam reddit; sed etiam Lac ab aciditate defendit et praemunit. Ut simul *ventriculi vires* conserventur, statusque expellantur, consulto tunc, Unciae unius *Magnesiae, Flavedinis Corticum Aurantium* et *Seminis Poeniculi ana*, Drachma una additur. Caeterum

rum

rum *Magnesia* etiam valde conducit *hypochondriacis*; pari modo, ubi *fortius movens et stimulans* vitandum est, e. g. in *gravidis*; et ob *absorbentem vim*, peculiari modo *infantibus lactentibus*, ad *acidum* infringendum et *materiam caseosam* educendam. Commode his cum *Syrupo* quodam ita misceri potest, ut, ad *Vnciam Syrupi*, *Scrupuli* quatuor veniant: quod *Medicamentum*, ad parva cochlearia, crebrius in die datum, *infantes* facile admittunt.

CDLI. MEL DESPUMATVM.

§. 590. Rec. *Mellis crudi* Libram unam.

Coque in

Aquae fontanae Libris duabus.

Despuma et ad consistentiam *Syrupi* redige.

§. 591. *Hydromellis indolem saponaceam*, vires *densitatem sanguinis incidentes et dissolventes crassos humores, excretionem per urinam* promoventes, iam *veteres Graeci* maximo iure laudaverunt, et inde, in variis morbis, praesertim *febris acutis*, instar *porus ordinarii*, recte praescripserunt: quia, hoc modo, cum *humoribus nostris fluida* melius miscentur. *Externe* equidem magni apud eos fuit usus, et adhuc laudem meretur, ad fomentandas *partes luxatas, fractas, contusas et inflammatas*: quia quam optime *inflammationi* resistit et *sugillationes* aufert. *Experientissimum* igitur *BRAMBILLAM* miramur, eum hunc *Hydromellis* usum obnubilare et abrogare ausum fuisse; cum tamen quotidiana experientia con-

contrarium docebit. Ob admixtum *Acerum*, *Hydromel* adhuc superant vires *Oxymellis simplicis*, de quo vid. §. 279.

CDLII. MEL ROSARVM.

§. 592. Rec. *Mellis despumati* Libram unam.
Muchari Rosarum Vncias novem.
 Coque ad Consistentiam *Syrupi* et cola.

§. 593. Cum *Hydromelle* easdem vires habet; nisi, quod, a *Rosarum Mucharo*, quandam gratiam acceperit. Ad *aphthas* purgandas, cum *Acido Virrioli*, et in *Gargarismatibus*, quae contra *anginam* valent, ad aliquot Vncias praescribitur. Adhibetur etiam in *Collyriis*.

CDLIII. MERCVRIVS ALCALISATVS.

§. 594. Rec. *Mercurii vivi depurati* Vnciam unam.
Lapidum Cancrorum Vncias duas.
 Mixta terantur §. 294. praescripta methodo.

§. 595. *Mercurius noster*, quem BURTON, CHEYNE, HVXHAMVS et BROOCKS laudant, praesertim valet ad *impuritates humorum venereas* corrigendas, *gonorrhoeam*, *bubones* et alia *inquinamenta venerea*. Datur a Scrupulo dimidio usque ad Drachmam dimidiam, et ne *Sativario* excitetur, purgantia e.g. *Resina Talappae* ei adduntur. Conducit etiam *Medicamentum* hocce, in *obstructionibus viscerum*, *ventore humorum* et *accumulatis humoribus pituitosis*.

CDLIV.

CDLIV. MERCVRIVS CALCINATVS
Vulgo PRAECIPITATVS RVBER.

§. 596. Rec. *Mercurii vivi depurati* Vncias quatuor.

Solve in

Acidi Nitri Vnciis octo.

In *cucurbita vitrea* per *Balneum Arenae* evaporetur, usque ad siccitatem.

Quo facto *Massa* eximitur, et in *crucibulo vitreato*, ignis debito gradu, sub perpetua *Spatulae lignae* agitatione, tandiu calcinatur, usque dum *colorem pulcherrime rubrum et splendorem* induerit.

§. 597. Quando, in *cochleari ferreo*, supra ignem hic et *Mercurius praecipitatus albus*, plane, nullis partibus remanentibus deflagrant, genuini et non adulterati sunt; sin vero partes aliquae remaneant; *calcinarus*, ut plurimum eum *Minio*; et *praecipitatus albus*, cum *Cerussa* vel *Magisterio Marcasitae*, inquinatus est.

§. 598. Ad *carnem luxuriantem* absumendam et *ulcera venerea*, praesertim, si *callosa* et *fistulosa* sint, purganda, et eorum *suppurationem* promovendam, maximo cum usu, in *Chirurgia* adhibetur. In *Unguentis ophthalmicis*, quae, in *affectionibus oculorum venereis*, valent, quoque adhibetur.

Caeterum in hoc et aliis *Mercurialibus* adhibendis semper summa cautione opus est, et non a quolibet *Empyrico* praescribantur, uti toties proh dolor! ipsi hic vidimus.

CDLV.

Hy-
de

et

bet;
tiam
Vi-
nam
etur

VS.
iam.

ipta

ON,
ant,
reas
ina-

e ad
our-
iam
len-
IV.

CDLV. MERCVRIVS DVLCIS.

§. 599. Rec. *Mercurii sublimati corrosivi* Libram unam.

In mortario vitreo, vel lapideo, hic adspargendo interdum aliquot *Aquae* guttulas, teratur, et tunc ei addantur.

Mercurii vivi depurati Vnciae decem. Utraque ita sensim misceatur, ut nulli globuli *mercuriales* amplius appareant, sed *Pulvis nigricans* resultet. Hoc *Pulvere* impleantur, *vitra* portionibus medicis dicata, tali modo, ut duae vel tres partes eorum vacuae relinquuntur, haecque tunc in *Cupellam ferream*, vel *Crucibulum Arenae* repletum imponantur; tunc primo, ignis *levior gradus* ei admoveatur, sensim vero is magis augeatur, usque dum *Mercurius* plane elevatus sit. *Orificia vitrorum* tamdiu aperta relinquuntur, donec omne *humidum* expulsum fuerit; deinde vero *Charta convoluta* clauduntur. Finita *sublimatione*, *vitra*, *panni* ope, eximuntur, et postea *panno aqua humectato* involvuntur, ut frangantur. Tandem *corpus albicans ponderosum*, quod *Mercurius dulcis* est a *Mercurio vivo* superius adhaerente, et a *partibus flavescenibus*, provide

provide separatus, eximitur et nunc
addita

Mercurii vivi depurati Vncia una,
iterum sublimatur, et eodem, quo
ante tractatur modo.

Altera hac *sublimatione*, *Mercurius dulcis* iam
fatis purus redditus fuit, ita et reiterata ulterior
sublimatio, tanquam superflua considerari potest.
Ut vero de probitate *Mercurii dulcis* eo certiores
simus

Recipe, *Mercurii dulcis* Vnciam unam
redigatur in *pulverem subtilissimum*,
et teratur cum

Salis Ammoniaci Drachma una
in sufficienti copia

Aquae fontanae

soluti. *Aqua a Pulvere*, per *char-*
tam bibulam separetur, *Pulvisque A-*
qua fontana abluatur et iterum sicce-
tur.

§. 600. *Color niger*, qui oritur, si, cum *Aqua*
Calcis vivae, *Mercurius dulcis* miscetur, non semper
de probitate *Mercurii dulcis* testatur; eundem enim
colorem induit mixtio *Aquae Calcis vivae* cum *Mer-*
curio sublimato corrosivo, quando hic *Arsenico* adul-
teratus est: uti ille invenitur, qui venalis a *Bata-*
vis copiose evehitur. Hoc vero maxime improba-
mus: quoniam *Pharmacopolae* tanta *heroica* ipsi pa-
rare debent. Quando mixtio *Mercurii dulcis* cum
Aqua Calcis non *nigrum* colorem acquirit, quoque
non statim *Mercurius* accusandus est, quia hoc, ex
Aqua Calcis non proba, esse potest.

O

§. 601.

§. 601. *Resolvit, sanguinem purificat, ptyalismum excitat, in maiori dosi album laxat, et alias excretiones promovet.* Inter praestantissima et securissima pertinet *Mercurialia*: quod ergo, quamquam multi infra dignitatem suam putant, hoc tam antiquum et ubivis notum remedium praescribere, omnibus aliis, certo sensu, praefendum est. Praecipue utimur eo, ad sanandos *venereos morbos*, e. g. *luem ipsam, fluorem album malignum, gonorrhoeam malignam, scabiem veneream* et alia *inquinamenta venerea*; porro ad *infarctus, obstructions viscerum, scirrhus, scrophulas* resolvendas; et ad *vermes* necandos. Modus cum adhibendi quidem ut plurimum est, qui a Grano uno semel vel bis in die detur; et quae dosis, addito semper Grano, ita augeatur et continuetur, usque dum *salivatio* excitata sit, qua orta, ita dosis eius sensim sensimque, uti aucta fuit, minuatur. Sed recte haec methodus improbanda est: quia *salivatione* excitata, ut plurimum corpus ab hac magis laeditur, quam a morbo ipso, quem aufert: et alio modo eundem *Mercurius* noster praestat effectum. Insuper *methodus salivatoria* est valde incommoda, ob *suffocationis metum* et alia gravissima symptomata valde periculosa; ob *Mercurii* nimis celerem elapsam e corpore valde incerta et inefficax, et ob *Mercurii* facilem metastasin ad varia corporis loca, valde timenda. Vitetur itaque *salivatio*, nisi ob *symptomata* maxime urgentia, et ubi ex largiori *Mercurialium* usu, et morbi *venerei* gradu insigniori, in quo facilius, quam alibi *salivatio* movetur, ea evitari nequeat. Datur itaque *Mercurius* a Grano ad duo, quatuor, sex usque ad duo-

duo
iori
moli
non
laxa
ei C
Min
dicu
fitis
Cae
usu
tion
corp
et a
num
fere
nost
moc
nera
id p
que
a cr
ribu
mor
exi
que
cul
Eio
inci
secc
rem
eru

duodecim, et, pro rerum circumstantiis, adhuc ma-
 iori quantitate, tali vero ratione, ut, si *salivationis*
 molimina apparuerint, per aliquot dies, *Mercurius*
 non porrigatur, et, si hoc non sufficit, *eccoprolice*
laxans quoddam detur. Ut iliter eo ex scopo etiam
 ei *Camphora*, *Absorbentia* et *Sulphurea* adduntur.
 Minuendae et augendae dosis modum, quilibet *Me-*
dicus in quolibet casu determinare debet, interpo-
 sitis simul idoneis *Decoctis sanguinem purificantibus*.
 Caeterum, semper vitandum est, ne *diarrrhoeae* sub
 usu eius oriantur: quia per has, sicut per *saliva-*
tionem, *Mercurius* nimis cito, quam iustum est, ex
 corpore expellitur. Qui *debilitata* habent *viscera*,
 et *alvum* semper *laxam*, insuper *Mercurialium inter-*
num usum male ferunt, et in eis ideo *inunctio* prae-
 ferenda est. *Resolvendi* ob finem porrigitur *Mercurius*
 noster, a Grano uno usque ad quatuor, et eom-
 mode ei *Sulphur auratum Antimonii*, vel *Kermes mi-*
nerale additur. Ut *Anchelminticum infantibus*, ad
 id proprie idoneis additis *Purgantibus*, a Grano us-
 que ad tria etiam plura quidem datur; sed tamen,
 a crebriori *Mercurialium usu*, in tam teneris corpo-
 ribus recte abstinendum est. In *hydrophobia*, a
morsu canis rabidi orta, etiam *Mercurii dulcis* usus
 eximius invenitur; si alia debita iungantur, et quo-
 que in *hydrope*, prudens eius administratio non in-
 culpanda est; quia non solum *infarctus* et *obstru-*
ctiones solvit, sed etiam *viscidos* et *renaces humores*
 incidit, et *excretiones*, praesertim illam *per urinam*
 secundat. Ratione virium eius, quas ad *facilio-*
rem variolarum decursum contribuit, si, ante earum
 eruptionem, ad aliquot Grana detur, valeant ea,
 O 2 quae

oryalis-
 et alias
 et se-
 quan-
 oc tam
 ribere,
 Prae-
 c. g.
 rhaeam
 nta ve-
 cerum,
 nes ne-
 pluri-
 in die
 o, ita
 exci-
 mque,
 thodus
 pluri-
 morbo
 Mercu-
 us sa-
 is me-
 ulosa;
 valde
 astasin
 r ita-
 entia,
 bi ve-
 alibi
 itaque
 ue ad
 duo-

quae §. 295. de *Aethiope Antimoniali* diximus. Notemus tantum hic, in *variolis malignis*, *Mercurialium* usum vitandum esse.

Sub huius vel aliorum *Mercurialium* usu, circa *dieta*m, eius leges exacte observare debet aeger; abstinere nimirum ab omnibus *acidis*, *austeris*, *salsis*, *difficilis concoctionis* et *aere frigido*. *Primae viae* etiam, ante eorum usum *eccoproticis* a *sordibus* probe liberandae, in *plethoricis vena secanda* est, et per aliquot dies, *acres humores corrigentia*, e. g. *Serum Lactis*, *Decocta demulcentia* danda sunt. Non misceatur etiam *Mercurius* noster cum *Salibus*, unde *corrosivam* accipit *indolem*. Quia *dentes* valde laedit, *pilularis forma*, omnibus aliis praeferranda est.

Caeterum *Mercurialium* usus vitandus est, in omni *humorum nimia solutione*, *scorbuto*, et *saburra acida* atque *austera*, in *primis viis* hospitante. *Arthritici*, *podagrivi* et qui *debiliori nervorum systemate* praediti sunt, *hystericae*, *hypochondriaci* etc. pari modo *Mercurialia* male ferunt, et *gravidis* etiam non improvide detur. In genere observandum, *Mercurialium* usum potius restringere, quam ampliorem reddere, cuiuslibet prudentis esse *Medici*; quia frequentiori eorum usu, tractu temporis, tanta mala corpori inferuntur, quae tunc nulli fere remedio cedunt; ut sunt *dolores* illi *rheumatici* atque *arthritici*, qui a *resistanti* in corpore *Mercurio* orti, tam frequenter animadvertuntur. Valde inde iam dolendum est, quosdam ex *Chirurgis* nostris, et hos non solum, quin etiam *pueros pueros Empyricos* et alios homines vilioris conditionis, qui *sibi impune occidendi facultatem sumunt*, tam liberaliores in porri-

porri-
ro a
rum.
rosiv
dact
vum
dirib
blica
esset
herc
dum
circ:

ferti
viri
tur
Dra
viva

CI

S

porrigendo nostro *Mercurio* conspici. Horreat vero animus noster, quando, suafu horum imperitorum, miseri aegroti ipsum *Mercurium sublimatum corrosivum*, in quandam certam *Pilularum Massam* reductum, ita devorare videntur, ut saepe intra parvum temporis spatium, plurimae Drachmae huius *divissimi veneni* deglutitae sint. Numne *saluti publicae* prospiceretur, si *Pharmacopolis* interdictum esset, ad eiusmodi imperitorum praescriptum, tanta heroica et summe periculosa remedia, quae providum poscunt virum, parare, relinquimus eis, qui circa bonum reipublicae curam gerunt.

Ad *ulcera venerea* purganda sanandave, praesertim, quae circa *glandem* et *praecipitium membri virilis* et in *genitalibus mulierum* oriuntur, adhibetur etiam *externe Mercurius dulcis* tali modo, ut Drachma eius una, cum Vnciis octo *Aquae Calcis vivae* misceatur.

CDLVI. MERCURIUS PRAECIPITATUS ALBUS.

§. 602. Rec. *Mercurii vivi depurati* Vncias quatuor.

Solve in

Acidi Nitri Vnciis octo;

Solutum diluatur

Aquae communis destillatae Libris quatuor.

et sensim ei instilletur sequentis *soluti* tantum, donec nihil amplius praecipitabitur:

O 3

Reci.

No-
curia-
circa
aeger;
s, sub-
primae
rdibus
est, et
e. g.
Non
unde
laedit,
omni
acida
rthri-
temate
pari
etiam
idum,
o am-
edici;
tanta
reme-
ne ar-
orti,
e iam
et hos
et a-
npune
es in
porri-

Recipe, *Salis Ammoniaci* Vncias duas.
Salis Tartari depurati Vnciam unam.
 Solve in
Aquae communis destillatae Libris qua-
 tuor.
 et filtra.
 Si *praecipitatio* hac *solutione* finita est,
 adhuc ad perficiendam ulteriorem
praecipitationem, *solutioni mercuriali*
 instilla
Olei Tartari per deliquium quantum
 sufficit
 ad *praecipitationem* peragendam. *Pul-
 vis albus* ad fundum *praecipitatus*,
 postea *filtro chartaceo* immittatur, et
 ita *Aqua frigida* affusa edulcoretur,
 ut *Aqua*, quacum *Mercurius* ablutus
 est, *Acetum Saturni* non turbet, si
 ei instilletur.

De probitatis notis vid. §. 597.

§. 603. Mitioris indolis est, quam *calcinatus
 ruber*; quoniam vero securiora pro *interno usu* ha-
 bemus *Mercurialia*; etiam hic tantum *externe* adhi-
 beatur in *ulceribus venereis*, praesertim ad *Vnguenta*,
 quae in *affectibus oculorum venereis*, et *scabie*, vel
 aliis *foedis cutis inquinamentis*, valent.

MERCURIUS PRAECIPITATUS
RUBER.

Vid. N. CDLIV.

CDLVII.

CD

§

Si
nico

§.
quid
cont
buer
R. V
Sed
SAN

CDLVII. MERCVRIVS SVBLIMATVS
CORROSIVS.

§. 604. Rec. *Mercurii vivi depurati* Vncias qua-
tuor.

Solve in *Cucurbita vitrea* in
Acidi Nitri Vnciis octo.
et evapora ad siccitatem. Deinde ad-
misce, adhibita necessaria cautione,
in *mortario vitreo*, vel *lapideo*,
Vitrioli communis calcinati,
Salis communis probe siccata ana Vn-
cias octo.

Hoc facto, *vitra potionibus medicis*
dicata, cum hoc mixto tali modo im-
pleantur idque *sublimetur*, uti in *Mer-*
curii dulcis paratione §. 598. dictum
fuit. *Finita sublimatione*, ex refri-
geratis *virris* massa eximitur, quae
albissima, *splendens* et *compacta* esse
debet: quoniam alioquin *sublimatio*
repetenda est, ut hanc indolem ac-
quirat.

Si *carbonibus* iniectus odorem *Allii* spargit, *Arsen-*
nico adulteratus est. Vid. etiam §. 600.

§. 605. Ad dirissima pertinet *Venena*. Superiori
quidem iam seculo fuerunt, qui tanquam summum
contra *venereum virus medicamen*, inter *arcana* ha-
buerunt; uti ex STEPH. BLANCARDI *Chirurg.* et
R. WISSEMANNI *Tract. de Lue vener.* apparet.
Sed primum, *Scientiae nostrae magni viri*, *perill.* A
SANCHEZ et L. B. A SWIETEN rectum eius usum
docue-

docuerunt. Modus, quo *perillust.* A SWIETEN eo quam tutissime et cum maxima euphoria, sine ullo molesto symptomate, uti praecipit, hic est. Solvuntur *sublimari* nostri Grana duodecim in *Spiritus frumenti* Libris duabus, et huius *mixturae* datur mane et vesperi cochlear plenum, superbibendo Libram dimidiam vel integram *Decocti* cuiusdam *demulcentis*. Vid. SWIETENII *Epist. ad Benevenuto*. Negare quidem nemo potest, hoc remedio saepe tales *morbos venereos* curatos fuisse, qui in alia *Mercurialia* rebelles fuerunt, et etiam haec *sanandi methodus* aegrotis hoc commodum affert, ut, quoniam *Mercurius sublimatus* nullas sensibiles *excretiones percutim* movet, et raro *salivationem* excitat, non cogantur, se hypocausto calido includere, sed exeuntes rebus suis vacare possint. Interim etiam verum est, non omnem *morbum venereum* eo superari, et non raro etiam eum nocere, praesertim, si tam imprudenter detur, uti a multis, qui se *curationibus medicis* immiscent, vidimus. Speciatim notemus, abstinendum ab eo esse in illis aegris, qui *ruffim siccam* habent, aut quibus *solutio* haec *ardorem circa pectus* excitat; porro in eis, qui *haemorrhagiis* sunt subiecti; qui *debiles* sunt, et in quibus *scim*, *dolores capitis* et *tormina* creat. Caeterum, si ad sanandos *venereos morbos* praescribatur, ante eius usum, circa *corporis praeparationem* et *digestam* ea quoque observentur, quae §. 601. de *Mercurio dulci* annotavimus, simulque iungatur abundans *Decoctorum demulcentium* usus. Dato hoc *Mercurio*, plerumque *urina* copiose fluit, et curatio modo primo iam mense absolvitur, modo vero usque

que
nest
nost
sequ
Gra
men
nar
rigi
ris
rebe
diu
spe
S
ind
mus

sap
lib
em

pu
ter
co
na

que ad tertium protrahitur. In alio morbo satis funesto, *carcinomate* nimirum, quoque *medicamentum* nostrum valet, et a *Perillustr.* L. B. A. SWIETEN sequenti modo datum fuit: *Mercurii sublimati* Grana quatuor, in Libris quatuor *Spiritus frumenti* solvuntur, et mane et vesperi, ad Vnciam unam, cum *Decocto quolibet demulcenti diapnoico* porrigitur. Quanquam *methodus* haec diuturni temporis spatium requirit; tamen semper in morbo tam *rebelli* et *funesto*, exoptatissimum praestabit remedium; quod tamen non in omni casu semper expectationem implet.

Solutio mercurialis magnam partem nauseosae suae indolis amittit; si sequenti in modo eam exhibeamus:

Recipe, *Mercurii Sublimati corrosivi* Grana duodecim.
Solve in
Spiritus Vini Gallici vel *Rhenani* sesquilibra
Aquae Cinamomi Spirituosae Libra dimidia.

Vt vero eo magis *metallicus* et *nauseosus Mercurii* sapor obnubiletur, praescriptionis tempore, quaelibet *solutionis* Vncia, cum binis Drachmis *Syrupi emulsivi*, misceatur.

Quoniam *Cochlear* huius *Medicamenti*, si *Syrupus* admixtus fuerit, nondum quartam Grani partem de *Mercurio* continet, praeterea huius *Mercurii* corrosiva indoles iam a *Spiritu Vini* et *Aqua Cinamomi* moderatur et deinde, admixto *Syrupo*, ad-

huc magis obvolvitur, non ita timenda est *solutio* nostra, quando mane et vesperi ad Cochlear datur, uti ei volunt, qui *Pilularum formam* amant. Interim, si observeretur, ventriculum a nostro medicamento laedi, quod continuam *nauseam* et *ardorem* excitet; nobis, nostro ex arbitrio, indicatur, a *Mercurii Sublimari corrosivi interno usu* plane abstinendum, et in alio *Medicamine* iuvamen quaerendum esse: nequaquam vero sicut in multorum praxi, cum maximo aegroti detrimento observavimus, nunc clanculum, sub alia forma, *venenum* hoc, quod iam in strictissimo sensu evadit, aegris ingurgitare auctores simus. In genere omnes, qui *praxim medicam* exercent, hortamur, ut, quantum possint, a *Mercurii corrosivi usu interno* abstineant, et eum tantum tunc, quando mitiora incassum data fuerint, adhibeant.

De *externo usu* vid. ea, quae §. 335. de *Aqua Phegedaenica* diximus. Raro *Mercurius corrosivus* ipse, seu, uti dicitur, in *substantia externe* adhibetur.

CDLVIII. MERCURIUS VIVVS DEPV RATVS.

§. 606. Rec. *Mercurii vivi* quantum vis.

Immittatur *Retortae terreae* in *Balneo Arenae* positae, apposito simul *excipulo*, *Aqua* repleto. Igni subministrato, *Mercurius* in *excipulum* transcendit, qui finita *destillatione* separatur et usui servetur.

§. 607.

§. 607. De *Mercurii vivi usu interno* vid. §§. 295. 408. et 595. In *humorum impuritatibus*, ad *obstructiones* referendas et *affectus venereos* curandos, quoque *Mercurius vivus*, *Pilularum Massis*, a Granis quatuor-duodecim usque ad integrum *Scrupulum* et ultra additur. Modum, eum in *Ileo* tali ratione adhibendi, ut usque ad integram *Libram* praescribatur, improbandum esse censemus. De *vi-ibus Mercurii vivi*, ad *Lac* in *nutricibus*, vel prohibendum, vel augendum, si *Amulcorum* more adhibetur, nihil dicimus. Notemus adhuc *illustr. KAEMPFIVM* observasse, a copioso *Decocti nostri anthelmintici* usu, in femina *Salivationem* iam ortam fuisse. Semper itaque, sub omni *Mercurialium usu*, sive *in- sive externe*, si *salivationem* cum eis excitare animus non est, eo respiciendum, ut additis, vel interpositis *Purgantibus*, ei precaveatur.

Caeterum *Mercurius vivus*, ad varia *Vnguenta* venit, de quibus suis locis agitur.

CDLIX. MORSVLI ANTIMONILES
KVNKELII.

§. 608. Rec. *Sacchari albi* Libram dimidiam,
Coque in
Aquae fontanae Vnciis quatuor,
ad consistentiam *tabulati* et adde
Antimonii crudi praeparati Vnciam
unam.
Florum Cassiae grasso modo tritorum
Drachmam unam.

effunde

DEIHO

07.

effunde sub perpetua *spatulae ferreae* agitatione, ne *Antimonium* ad fundum secedat, in formam huic rei dicatam, et tandem divide in *tabulas*, seu *morsulos* Drachmarum duarum ponderis.

Vid. Io. KVNKELII *Laborat. Chym. p. 432.*

§. 609. *Vires et usus* eorum diiudicentur ex eis, quae §. 298. de *Antimonio crudo* diximus. Duo vel tres horum *Morsulorum* in die dari possunt.

CDLX. MORSVLI CHINATI.

§. 610. Rec. *Sacchari albi* Libram unam.

Coque in

Aquae fontanae Libra dimidia

ad consistentiam *tabulati*, et adde
Pulveris Corticis Peruviani Vncias tres

Conditi Corticum Aurantium in *tabulas secti* Vnciam unam.

Specierum pro Morsulis Imperatoris Drachmas tres.

effunde in idoneam formam, et fiant *Morsuli* ponderis Drachmarum duarum.

De usu vid. §. 505.

CDLXI. MORSVLI IMPERATORIS.

§. 611. Rec. *Sacchari albi* Vncias sedecim.

Coque in

Aquae fontanae Vncijs octo
ad *tabulari* consistentiam et adde
Succi Citri recenter expressi Sesquiun-
ciam.

Amygdalarum dulcium excorticatarum
et in *frustula secatarum* Vncias duas.
Corticum Aurantium in frustula se-
catorum,

Conditi Corticum Citri in frustula se-
cata ana Vnciam unam.

Specierum pro Morsulis Imperatoris
Drachmas tres.

Misceantur et fiant uti §. praeced.
praescriptum fuit, *Morsuli.*

§. 612. Sub usu *Aquarum Soteriarum*, et in ge-
nere, ubi *stomachi vires* sustentandae et roborandae
sunt; utiliter praescribuntur.

CDLXII. MORSVLI MARTIALES.

§. 613. Rec. *Sacchari albi* Libram dimidiam.

Coque in

Aquae fontanae Vncijs quatuor.
ad consistentiam *tabulari* et adde
Limaturae Martis depuratae subtilissi-
me pulveratae Vnciam unam.

Florum Cassiae grosso modo contuso-
rum Drachmam unam.

et

et fiant *Morsuli*, uti §. 608. praescriptum reperitur.

§. 614. Dantur ab uno usque ad tres, quin quatuor *Morsulos* per diem, in omnibus illis *morbis*, in quibus §. 514. *Extractum Marris* laudavimus.

CDLXIII. MVCHARVM ROSARVM.

§. 615. Rec. *Florum Rosarum rubrarum recentium*
 Libram unam,
 in
Aquae fontanae Libra una
 per aliquot dies digere, exprime,
 cola et serva.

§. 616. Ad parandum *Rosarum Mel* inservit.

CDLXIV. MVCILAGO SEMINIS CYDONIORVM.

§. 617. Rec. *Seminis Cydoniorum* Drachmam unam.
 affunde
Aquae Rosarum Vnciam unam.
 Leni calore fiat *Mucilago*.

§. 618. Ad *ambusta*, *oculos inflammatos*, et *lenem* illam *inflammationem*, quae ex *solis aestu* oritur, et ad *excoriationes* valet.

CDLXV.

**CDLXV. NAPHTHA VITRIOLI
seu OLEVUM VINI.**

§. 619, Rec. *Acidi Vitrioli concentrati Nordhusiani.*

Spiritus Vini rectificatissimi ana Vncias octo.

Spiritus, in lagenam vitream infuso, instilletur minutatim *Acidum Vitrioli*.

Postea stent in cella, vel alio loco frigido, per quatuor hebdomadas,

et tunc ex *retorta vitrea* destilletur, igne moderato ac debili, usque ad

dimidias. *Naphtha* dein separetur, quae neque odorem *Sulphureum* neque

saporem acidum amplius possidet, album colorem habet, et nulla ulter-

iori rectificatione indiget. Ad residuum iterum.

Spiritus Vini rectificatissimi Vnciae quatuor

addantur, et *destillatio* repetatur, ubi tunc rursus *Naphtha* acquiritur, quae

lege artis separetur. In *vitris probe munitis*, *Naphtha* usui seruetur.

De *viribus* vid. §. 571.

**CDLXVI. NITRVM CRYSTALLISATVM
seu DEPV RATVM.**

§. 620, Rec. *Nitri communis* Libras tres.

Solve in

Aquae

prae-
qua-
s, in
M.
rium
rime,
t.
S
nam.
lenem
r, et
XV.

Aquae fontanae fervidae Libris duodecim.

Liquor adhuc calidus, per *chartam emporeticam*, coletur, et in loco frigido reponatur, ubi tunc statim elegantissimae, purissimae, satisque densae ac longae *Crystalli pyramidales* oriuntur, quae colligantur, super *chartam emporeticam* in aere libero siccentur et usui serventur.

§. 621. *Sal hoc medium*, summas possidet vires *temperantes, resolventes, antispasmodicas, carminativas, et antiphlogisticas*. Convenit ideo in *orgasmo sanguinis, in sanguine denso, in morbis inflammatoriis, et febribus ardentibus*. Quoniam fibras nostras insigni modo relaxat et debilitat, in *affectibus spasmodicis*, praesertim *infimi ventris, et flatulentis*, saepe optimum affert auxilium, ex eadem causa vero omnino plane vitandum est in *febribus putridis et malignis*; uti quoque in *hecticis et lentis*: quia eius usu, fibrae iam debilitatae, adhuc magis relaxantur. Eadem ex ratione, si in *haemorrhagiis, ad orgasmum sanguinis* temperandum, praescribitur, semper respiciendum esse, quilibet videt, ne detur insigni *fibrarum debilitate* iam praesenti, nec ea, ex nimio eius usu, inducatur. Praeterea, *Nitrum vires ventriculi* valde debilitat: hinc eius usus, in *depravata digestionem, in omnibus diarrhoeis, dysentericis et aliis alvi fluoribus*, quoque sollicito vitandus est. Cum vero in *primis viis cruda* incidit, *bilem* temperat, atque *alvum stimulando* sollicitat;
recte

recte in *obstructionibus* et *segnitie alvi*, datur: praefertim, quando *spasmi* vel *summa fibrarum strictura* in causis sunt. Datur a *Scrupulo* usque ad *Drachmam unam*. *Faucium* et *tonsillarum inflammationi*, in *Gargarismatibus* adhibetur, et *irritandi scopo*, *E-nematibus*, a *Drachmis tribus* usque ad *sex* additur. *Mira de Nitri abusu*, qui tempore et *suasu BACONIS VERVLAMII* in *Anglia* invaluit, *IOH. HVM-MELIVS* in *tract. de Arthrit. p. 32. §. 19.* profert.

CDLXVII. OLEVUM ABSYNTHII DESTILLATVM.

§. 622. Rec. *Summitatum Absynthii recentis parum*
et *modice vero siccatarum Libras viginti*
quinque;
Incisae et *conquassatae* macerentur per
triduum in
Aquae fontanae Libris septuaginta
quinque,
additis
Salis communis Libris tribus.
Destillentur postea e *vesica*, ad *tertiam*
partem repleta, et *Oleum, Aquae* in-
natans, separetur.

Eodem modo destillatur ex *Floribus Chamomillae, Oleum Chamomillae;* — ex *Floribus Lavendulae, Oleum Lavendulae;* ex *Herba Melissa, Oleum Melissa;* — ex *Herba Menthae piperitae, Oleum Menthae;* — ex *Herba Rutae, Oleum Rutae;* — ex *Herba Sabinae, Oleum Sabinae;* — et ex *Herba Tanacetii, Oleum Tanacetii.*

§. 623. Triplici modo *Olea destillata* adulterantur. 1. Commiscentur cum *Oleis expressis*: quod detegitur, quando *Olei* guttulam, in *chartam papyraceam* infundimus, et haec tunc atramentum non admittit. Etiam, quando *Oleum destillatum* in *Spiritu Vini rectificatissimo* solvimus, et ei admixtum expressum in parvas guttulas separatim apparet. 2. Cum *Oleo Terebinthinae* adulteratur: quod tamen odor statim detegit, et 3. Cum *Spiritu Vini* quandoque combinantur: quod experimur; Si *Oleum* cum *Aqua* commiscuerimus, ubi tunc, si *Spiritus Vini* ei additus fuerit, *Aquam albam* et *lacteam* reddit.

§. 624. *Consueta Olea destillata* propinandi methodus est, ut, sub *Elaeosacchari* forma, dentur, sic, ut paucis exceptis, quae suis locis notabimus, ad *Sacchari canariensis* Vnciam unam, praescripti *Olei destillati* Guttas sedecim vel viginti veniant. Et haec portio plerumque quatuor doses exhibet, ita, ut aeger in qualibet dosi, *Olei* guttas quatuor vel quinque capiat. Semper *Elaeosacchara* haec, quae vel sola dantur, vel pro corrigendo sapore, vel etiam tanquam *condiuvantia*, aliis remediis, in varia dosi adduntur, a *Pharmacopolis* ad praescriptionem recentia parentur.

§. 625. *Oleum Absynthii viridem* habet colorem, et de amaritudine plantae participat. Convenit, in languore post febres, concoctione depravata, in affectibus verminosis, spasms, variis inde evacuationibus praeter naturam ortis, torminibus, singultu. Ad vomitus et infimi ventris spasmos sistendos, conducit

Mixtura

*Mixtura sequens concentrata, de qua omni bi-vel tri-
horio Guttæ quindecim — viginti vel triginta ex-
hibeantur.*

Recipe, *Olei Absynthii destillati* Drachmam
unam.

Solve in
Spiritus Vini rectificatissimi,

Liquoris anodyni mineralis Hoffmanni
ana Vncia dimidia.

**CDLXVIII. OLEVUM AMYGDALA-
RVM EXPRESSVM.**

§. 626. Rec. *Amygdalarum non rancidarum* quantum
vis.

Contusæ et sacco inclusæ, *prelo*
parum tepesactò sensim exprime, do-
nec omne *Oleum* fuerit expressum.

Perinde est, num ex *dulcibus*, an ex *amaris A-*
mygdalis, paratur *Oleum*, quia unius naturæ utrum-
que, quod largiuntur, est.

Pari modo, *Oleum Nucum Juglandium*, *Oleum*
Lini, et *Olivarum*, quæ verò *Pharmacopœe* non
ipsi parant, oriuntur. Postremum ex *Italia*, *Gallia*
et *Hispania* ad nos venit.

§. 627. Antequam rectum huius *Olei* usum indi-
cemus, statim ab usum notemus, qui eo peragitur,
quando *recens natis* et *puerperis*, pro more consue-
to, porrigitur, ubi non solum *ventriculum* onerat
et debilitat, sed etiam ob *saburram* illam, quæ in
recens natorum intestinis haeret, acrem induit indo-

lem, hincque eos magis cruciat, quam quod profit. Meliora, si remedia illa, quae benigna natura ipsa subministrat, non sufficiunt, ad educendum *Mecconium*, nobis restant. Pari modo non *puerperis* opitulatur, si in quolibet *Puerperio* *Oleum* hoc porrigatur. Et datur eis itaque tantum tunc, quando, a *stricturis dolorificis* vexantur: ubi vero probe quidem respiciendum, ne *saburra biliosa*, vel *austera*, in *primis viis* haereat: quia tunc *Olea* rancidam induunt indolem. Idem valet, quando tanquam *emolliens*, *relaxans* et *obrundens Medicamen*, in illis casibus datur, ubi *crispatae* et *induratae partes* relaxandae sunt, e. g. *nephritide calculosa*, *colica spasmodica*, *tussi*, vel ad *acrimoniam* obtundendam e. g. in *urinae ardore*, *pectoris asperitatibus* adhibetur. A Drachma una, usque ad dimidiam Vnciam, vel in *Emulsionibus oleosis* porrigitur, vel adhuc in maiori dosi, Vncia una nimirum in iusculo calido exhibetur. *Vermibus oleosa* infesta esse, et ea tanquam potentissima remedia consideranda, quae eorum interitum promovent, et expulsionem efficiunt, omnibus notum esse, putamus. Datur ideo eis etiam *Oleum* nostrum, in iusculo calido, ab Vncia una, usque ad duas Imo plures. Consulto etiam *Clysmata* ex eo parantur, quae praesertim in cruciatibus, quae ab *ascaridibus* oriuntur, valent. Caeterum dolendum, quod largiori et continuato *talius Oleorum* usu, *primae viae* debilitentur, et hac ratione, generationi *humorum lentorum* et *piruitosorum* in intestinis, quae *vermium fomitem* constituunt, ansa praebeatur: et itaque, ex hac causa, usus *Oleum* nostri omnino limitandus est. In casu sumpti *Venerit*

emol

89

ro-

rodentis, larga *Oleorum* deglutitio, si mature dantur, obvolvendo *partes acres*, eorum funestos effectus ita impediunt, ut, ad eorum plenariam destructionem et expulsionem, tempus detur. In *Clysteribus*, quae *emolliendi* et *relaxandi* scopo, iniiciuntur, ab *Vncia* una usque ad duas additur. *Hydropicis* etiam *externe* abdomini utiliter *Olea* infricantur: quam methodum iam prisca antiquitas laudavit. *Auribus* nostrum *Oleum* instillatur ad *animalcula*, quae irrepserunt, et *sordes* earundem *induratas* emolliendas.

Easdem *vires* habent *Oleum Lini*, *Oleum Nucum Juglandium* et *Oleum Olivarum*: postremum tamen et *Lini Oleum* ideo praeferenda censemus, quia ad inducendam rancidam naturam, non tam prona sunt, quam caetera. In genere notandum, sedulo esse cavendum, ne aeger *Olea rancida* accipiat, hinc a *Pharmacopolis*, *Oleum Amygdalarum* semper in minima quantitate, quae non ultra aliquot dies durat, exprimendum. *Oleum Nucum Juglandium*, prae aliis *Oleis*, contra *vermem solitarium*, quandam propriam et sibi privam vim possidere, non credimus. *Oleum Lini*, prae caeteris, *ventriculum* valde onerat.

CDLXIX. OLEV M ANETHI DESTILLATVM.

§. 628. Rec. *Seminis Anethi concusi* Libras quatuor.
 Infunde cum
Aquae fontanae Libris sedecim.
 adde
Salis communis Libram unam.

R 3

Stent

profit.
 a ipsa
Meco-
ris o-
 porri-
 do, a
 qui-
stera,
 im in-
emol-
 s casti-
 taxan-
asmo-
 .g. in
 r. A
 vel in
 n ma-
 calido
 ea tan-
 ae eo-
 iciunt
 eis et
 Vncia
 etiam
 n cru-
 . Cae-
 ato ta-
 et hac
 uitofo-
 itruunt,
 us *Ole*
Veneri
 ro-

Stent per triduum, tunc destilla e Vesica, ad tertiam partem repleta, et *Oleum Aquae* innatans separetur.

Eodem modo parantur ex *seminibus Anisi*, *Oleum Anisi*; — et ex *seminibus Foeniculi*; — *Oleum Foeniculi*. Vtraque vero ex *Thuringia* iam parata ad nos veniunt.

§. 629. Hoc, uti etiam Olea ex *Anisi* et *Foeniculi seminibus*, possidet vires aromaticas, stimulantés et carminativas; hincque praescribuntur, in variis *insimi ventris vitis*, e. g. *torminibus*, *flatulentia*, *ventriculo debilitato*. Si Olea haec *essentia*, *Isalappae Resinae* adduntur, eam in corpore nostro solubiliorem reddunt. In *Clysteribus*, quae contra *spasmos* et *status* sunt, una cum *Oleo Olivarum* ad *Scrupulum* unum vel *Drachmam* dimidiam, loco *confectorum Oleorum coctorum* addi possunt. Caeterum *Oleum Anisi*, quod butyraceum, album et penetrantissimum est, *enchymosibus*, summo, cum effectu, illinitur.

CDLXX. OLEVM ANIMALE DIP- PELIL.

§. 630. Rec. *Olei Cornu Cervi foetidi* quantum vis. Leni igne, ex *Cucurbita vitrea* cum *imposito Alembico*, destilla, et quod primam exstillat *Oleum limpidum*, ab insequenti magis iam flavescenti, et ita secundum a tertio, mutato *excipulo*, separetur. Ad primam portionem

nem limpidam plane rectificandam, una destillatio, leni igne instituta sufficit: posteriores vero, ut plurimum binas requirunt, in quibus itidem pars limpida, mutato excipulo, ab insequenti impuriori, separetur, et tali modo labor continuetur, usque dum omne *Oleum*, limpidum et album fluit.

Ne color limpidus brevi tempore, accessu aeris, iterum in *flavescentem* et successive in *nigrum* mutetur, et *Oleum* pristinam turbidam et graveolentem resumat naturam, opus est, ut in *vitris parvis*, Drachmam unam vel duas capientibus, plenis, probe et exacto obturamento et ligatura munitis, servetur, et haec in arenam inverso modo ponantur. Si nihilominus, tractu temporis desideratum *colorem limpidum* amiserit, *unica destillatione* hic iterum restitui potest.

§. 631. IOH. BAPT. HELMONTIVS in *Auro-ra Medicinae*, primus suavit *Oleum Cornu Cervi foetidum* rectificatione depurari. Post hunc I. C. DIPPELIVS commendavit *Oleum suum animale in tractatu*, qui inscribitur *Vitae animalis morbus et Medicina*. Primus celebre hoc *Oleum* fecit *Berolini Comes quidam de Wittgensteiniorum familia*, primis praesentis seculi annis, qui, e *stercore humano*, illud infinita fere rectificatione paravit, unde quoque notitiam I. C. DIPPELII, eodem tempore *Berolini degentis*, non effugit, qui statim intellexit, ex quilibuscunque animalium partibus id parari posse. No-

fram compendiosam hoc *Oleum* conficiendi methodum docuit MODELIVS in *Commerc. litter. Norico a. 1741. p. 321. seq.*

§. 632. Penetrans hoc Medicamen agit *resolvendo, sudorem excitando et sedando*. Post hoc *Oleum* assumptum, ut plurimum somnus longus sequitur, et aegri roborati expergefiunt. In *nervorum systema* satis valide agit, et *inordinatos nervorum motus* compescit, hinc valet, et, uti observationes dignissimae et nostra etiam experientia testantur, profuit, in omni *spasmodorum genere, convulsionibus, epilepsia*, et uti VATERVS, non incelebris olim *Medicinae Doctor*, in speciali *Programmate de Olei animalis effic. contra hydrophob. et Lauro Cerasi venenum* docuit, in ipsa *hydrophobia*. Praemittenda vero esse, quae scientia iubet, et absente *plethora*, vel *vasorum turgescencia*, Medicamen hoc administrandum esse, quilibet de ipso iudicabit. Quoniam insuper vis eius resolvens, et antispasmodica insignis est, etiam in *cephalalgia, hemicrania, otalgia, odontalgia*, si a *causis pituitosis* vel spasmis, ortae sunt, maxime valet. Itidem si *plethora*, vel insignis *inflammatio* illud non prohibeat, consulto detur, in *arthritide, podagra et rheumatismo*. Efficaciam eius, quam in *febris intermittentibus* praestat, B HALLERVS in peculiari *Dissertatione Anno 1747. Goettingae edita*, laudavit. In iis praesertim *febris* adhibeatur, ubi aegrorum in *frigoris stadio* certantium vires, eius violentiae succubituras esse, metuendum est; tunc enim mox ante *frigoris paroxysmum* datum, satis cito et actuose vires cordis

cordis auget, et salutarem sudorem producit: si aliquot horas ante accessum datur, saepe modo aegri paroxysmum sentiunt. In *iuuenibus* et *plethoricis*, eius usus valde limitandus, vel multo magis pro- scribendus est. In *oculorum* autem *suffusione* etiam illud valere, probat *illustris* BAUMERVS, in *Act. Moguntin. T. I.* ubi praeterea eius vires, quas in morbis *spasticis* et *epilepticis* exferit, satis validus confirmat. Datur a Guttis decem usque ad quadra- ginta, vel in vehiculo largiori, vel *Saccharo* exceptas. Quandoque, bene ei *Liquor anodynus mineralis* vel *Naphtha Viurioli* adduntur.

Externe applicatum equidem *vires* eximias *resol- ventes* possidet, et in *tuberculis*, post *morbos arthri- ticos* non solum, sed etiam in *tophis*, *exostosis* et *glandulis induratis* valet, uti quoque supra laud. BAUMERVS l. c. testatur. Nobis ipsis *Vir illustris* confirmavit, in nominatis casibus, semper de *Oleo* hocce maiora vidisse, quam de laudato *Cicutae Em- plastro*. Consulto etiam *Oleum* nostrum *Vnguentis*, quae contra *spasmos* valent, et *anodynam vim* praes- tant, additur. Si *spinae dorsi* hoc *Oleum*, ante *fe- bris paroxysmum*, inungitur, in multum imminui- tur *frigoris sensatio*: quod etiam *Oleum C. C. foetidum*, *Succini* et *Terebinthinae* praestant. Plura vid. in MAUCHARTI *Dissert. de Oleo animati Dippelii. Tu- bing. 1745. habit.*

CDLXXI.

P 5

etho-
torico

resol-
oc O-
equi-
orum
n mo-
iones
ntur,
nibus,

olim
e Olei
vene-
tenda
thora,
mini-
oniam
signis
algia,
asmo,
a, vel
nsulto
Effi-
prae-
e An-
aer-
igoris
ituras
frigo-
vires
cordis

CDLXXI. OLEVUM ANISI.

§. 633. Vid. §. 628. et 629. An huius *Olei* Guttæ duodecim ad quindecim cum *Syrupo* quodam datae, uti *cel. MAIAVLT* vult, ad *Arsenici* vires obtundendas sufficiant? valde dubitamus.

OLEVUM CACAO EXPRESSVM.

Vid. N. CCCXXVI.

CDLXXII. OLEVUM CAIEPUT.

§. 634. *Oleum Caieput*, in nostris *Pharmacopoeis* non paratur, sed ex *India orientali* ad nos advehitur, ubi, uti perigrinatores referunt, ex *Cardomomo* medio acquiritur. Vid. *illustr. MARTINI Diss. epistol. de Oleo Wittnebiano seu Caieput. 1751.*

§. 635. Eximium et praestantissimum est *Medicamen nervinum* atque *anodynum*, quod in *morbis spasmodicis, colica flatulenta, cardiologia*, praesertim, uti *divinus WERLHOFFVS* pluribus docuit, *podagrica, in affectibus hystericis, motibus convulsivis; caralepsia, chorea St. Viti, linguae paralyse et mensum ataxia spasmodica*, praemissis eis, quae *prudenti Medico*, ante huius *calidi Medicamenti* usum, indicata fuerint, satis cito medelam affert. Datur ei scopo, vel sub §. 624. praescripta *Elaeosacchari* forma, vel a Guttis quatuor ad sex cum appropriato vehiculo. *Externo, sugillationes et suffusiones* potenter discutit, et consulto *Vnguentis nervinis* additur.

CDLXXIII.

CDLXXIII. OLEVUM CARYOPHYLLORVM DESTILLATVM.

§. 636. Rec. *Seminis Amomi* Libram unam,
affunde

Aquae fontanae Libras septendecim,
destilla et tunc

Recipe, *Caryophyllorum aromaticorum* Libras
duas,

tritris affunde

Aquae supra semen Amomi abstra-
ctae Libras sedecim

in quibus

Salis communis Vnciae quatuor

solutae sunt. Stent per aliquot dies

in loco calido, postea destilla ex *Ve-*

sifica ad tertiam partem repleta, et qui-

dem, quia *Oleum Caryophyllorum*, ob

specificam suam gravitatem, diffici-

lius ascendat, igne paulo fortiori; ubi

tunc una cum *Aqua* *Oleum* prodit,

quod sicut et *Oleum Florum Cassiae*,

Ligni Sassafras et *Macis*, fundum pe-

tit.

Cumque *Caryophylla* vix unica destillatione omne

Oleum dimittunt, *secunda*, quin *tertia* instituat

destillatio, ita quidem, ut *Aqua* a priori *Oleo* separata,

illis adiiciatur.

Pari ratione, ex *Floribus Cassiae*; *Oleum Florum*

Cassiae et ex *Macis*; *Oleum Macis* destillentur, nisi

quod in his *Semen Amomi* omittatur.

Vt

Olei
odam
vires

poeis
rehi-
lomo-
Diff.

dica-
pas-
, uti
rica,
psia,
axia

dico,
fue-
opo,
vel
ulo.
utit,

CIII.

Vt genuina habeantur *Olea* haec *pretiosiora*, *Pharmacopoei* illa ipsi destillare debent; omnia enim, quae ex *Batavia* advehuntur, adulterata deprehenduntur.

§. 637. Ob *igneam* seu *causticam naturam*, *interne* non datur, sed a *Chirurgis*, in *carie ossium* et *sphacelo*, *veri ignis* instar, magno cum effectu adhibetur. *Gossypio* instillatum, *denti carioso* inditum, si *nervum* contigerit, eum certe destruit, et *cariei* limites ponit, hacque ratione a *doloribus* liberat. Sed cavendum, ne frequentiori huius, vel aliorum *acrium Oleorum* usu, *dentibus sanis* noceatur. *Oleum Florum Cassiae* et *Ligni Sassafras*, in *carie ossium* eadem vires habent; quapropter etiam praecclare fide dignissimi *TVLPII observationes*, prius horum *Oleorum* ad separandas *partes cariosas* tanquam potentissimum viribus, laudarunt et commendarunt. *Oleum Ligni Sassafras*, praecipue in *carie venerea* praestans est. Caeterum *Olea* haec *Unguentis nervinis* adduntur.

CDLXXIV. OLEVM CERAE DESTILLATVM.

§. 638. Rec. *Cerae flavae* Libram unam.
Scindatur in frustula tam parva, ut *Retortae* orificio commode immitti possint, eisque repleatur ad dimidium. Tum infundatur *Arenae purissimae* tantum, quantum capit *venter Retortae*.

Cale-

Calefiat tum lente *Retorta*, donec
Cera liquescens Arenam sibi permiscu-
 erit et eam imbiberit; imponatur
 furno *Arenae*, et applicato *Excipulo*,
 instituaturn *destillatio*. Adhibito pri-
 mo leni *Ignis gradu*, prodire solet
Aqua acidula, foetens, pauca, una
 cum *Spiritu*; calore dein aucto, ascen-
 det sensim *Oleum tenue*, et dum de-
 stillaverit, in *Excipulo*, instar *Butyri*,
 concrefcens; hoc, ubi ultra prodire
 negat, maior adhibendus est *ignis*, et
 fortis quidem *suppressionis gradus*, cu-
 ius ope mox ascendet sub *Butyri* for-
 ma, tota *Cerae* massa, in *Excipulum*.
 Sine ulla ulteriori additione, tandem
 iterum *Oleum* hocce destilla, *Oleum*
 limpidum et tenue, a butyraceo se-
 para, et sic *rectificatum* serva.

§. 639. Tantas vires balsamicas, detergentes et
 sanantes possidet, ut in *vulnere* maximi
 usus sit, si modo ibi eius usus caveatur, ubi *ingens*
inflammatio vel adest, vel metuenda est. Praefer-
 tim conducit ad *partes tendineas*, *manuum rhagades*,
 et ad ipsos *perniones*. Vid. H. BOERHAAVII *Ele-*
ment. Chym. Part. II. Proc. 36. et 37. Interne quidem
 a *Guttis* tribus ad sex datum, satis valide *urinam* pel-
 lit; sed ob nimiam eius acrimoniam, non huic scopo
 adhibendum esse, censemus.

CDLXXV.

har-
nim,
hen-

in-
m et
ad-
tum,
arici
erat.
rum
leum
eas-
fide
Oleo-
ntis-
leum
tans
dun-

E-

ut
nitri
ium.
tum
Cale-

**CDLXXV. OLEVUM CHAMOMILLAE
DESTILLATVUM.**

§. 640. Vid. §. 622. *Vires carminativas, anti-
spasmodicas, atque anodynas* exferit, et inde, in af-
fectibus flatulentis, et morbis spasmodicis, praesertim
qui ab inordinatis haemorrhoidum, et menstruorum
fluoribus oriuntur, §. 624. praescripto modo datur.

**CDLXXVI. OLEVUM CORNV CERVI
FOETIDVM.**

§. 641. *Cornium Cervi* frustulatim concisorum
quantum vis. Innitte Retortae lutatae, alembicon
terreo vitreato munitae, ac igne aper-
to, gradatim praecedendo, adeo ut
tandem Retorta ignita plane compa-
reat, rem administrato. Sic prodi-
bit, adhibi o gradu primo, *Phlegma*,
secundo ac tertio *Sal volatile* et *Spiritus*,
itemque *Oleum empyreumaticum sub-
tilius*; quarto tandem, *Oleum foeti-
dum, crassum, nigricans*. Omnia sin-
gulorum graduum, mutato *Recipiente*,
a se invicem separentur. *Sal volatile*
dein sublimetur et tali modo rectifi-
cetur, et *Spiritus* quoque de novo
abstrahatur.

§. 642. *Interne* non adhibetur, sed *externae*, prae-
sertim in pauperibus, loco *Olei animalis Dippelii*,
adhi-

adhi
conv

CD

§.
ticib
rant
suavi
tum
sibi i

§.
stima
ventr
suam
suavi
profi
Gutt

Ol
Cedr
tame
his C
tur,
do c
rum
frica

adhiberi potest. *Mulieribus hysteri-
cis pro odoratu
convenit.*

CDLXXVII. OLEVUM CORTICVM
AVRANTIORVM EXPRESSVM.

§. 643. Quoniam *Olea*, quae in *Italia*, ex *Cor-
ticibus Aurantium* et *Citri*, per *expressionem* pa-
rantur, et ad nos inde advehuntur, valentiora et
suaviora nostris *destillatis* deprehenduntur; consul-
tum putamus, *Olea* haecce *Pharmacopoeos* nostros
sibi inde procurare.

§. 644. Tanquam *nervinum*, *antispasmodicum* et
stimulans conducit hoc *Oleum*, in omnibus *infimi
ventris affectibus*, qui a *spasms* et *flatibus*, ortum
suum ducunt; uti quoque *hysteri-
cis*, quando eis
suaviora Medicamina non planè contraria sunt, valde
proficuum conspicitur. Pro *Sacchari* *Vncia* una,
Guttae eius duodecim sufficiunt.

Oleum Citri, quod ex *Italia*, sub nomine *Olei del
Cedro* venit, cum nostro quidem convenit, viribus
tamen multo debilius est. Cum *Elaeosaccharis*, ex
his *Oleis* paratis, alia *Medicamenta* gratiora reddun-
tur, et *Purgantibus* addita, eorum vires aliquo mo-
do corrigunt. Huic scopo, in *Pharmacopoeis*, *Saccha-
rum canariense*, *Pomis Aurantium* vel *Citreis a-
fricatur*, donec odore et sapore bene imbutum sit.

CDLXXVIII.

LAE

anti-
n af-
rtim
orum
tur.RVI
rumicon
per-
o ut
pa-
odi-
ma,
tus,
sub-
veri-
fin-
nte,
rile
tifi-
ovo
ill
ae-
lii,
hi-

CDLXXVIII. OLEVM CORTICVM
CITRI EXPRESSVM.

Vid. §§. 643. et praeced.

CDLXXIX. OLEVM FLORVM
CASSIAE.

§. 645. Vid. §. 636. *Vires huius Olei, quod loco Olei Cinnamomi est, roborantes, stimulant, celeriter rescipientes et nervinae, omnia superant. Locum ergo habet in collapsis gravidarum, parturientium et puerperarum viribus; quando nulla febris, vel inflammatio subest, aut sanguinis immoderatus fluxus, e. g. mensium, lochiorum etc. metuendus. Porro etiam eximie conducit, in affectibus spasmodicis infimi ventris, qui a retrogressa materia arthritica, podagrica vel rheumatica orti sunt, et in lipothymis valet, quae eos frequenter aggrediuntur, qui, toleratis morbis, insignem virium defectum perpeffi fuerunt. Quia hoc, sicut et Oleum Macis et Ligni Sassafras ad valida pertinet, in iuvenibus et plethoricis, circa eorum usum magna cautio adhibenda est. Insuper Oleum nostrum, valentissimam vim aphrodisiacam praestat. Ob memoratam nominatorum Oleorum calidam naturam tantum Guttae octo ad Sacchari Vnciam veniunt. Tale Elaeosaccharum vel solum, vel cum Aqua quadam destillata grata exhiberi potest. In celebri Pulvere Solari Cellensi Oleum Cinnamomi, seu nostrum Florum Cassiae solum vires laudatas exserit. De externo Olei Florum Cassiae usu. Vid. §. 637.*

CDLXXVIII

CDLXXX.

CDLXXX. OLEV M FOENICVLI.

Vid. §§. 628. et 629.

CDLXXXI. OLEV M HYPERICI.

§. 646. Rec. *Florum Hyperici recentium parum sic-
carorum* Libras tres.*Vini albi* Libram dimidiam.*Olei Olivarum* Libras duas.Stent per aliquot dies in loco calido
in *infusione*, postea exprimendo cola
et adde*Terebinthinae larigenae* Libram unam.

Serva ad usum.

§. 647. Ad optima pertinet *vulneraria* et *balsa-
mica*, quae *vulnerum* et *ulcerum* sanationem promo-
vent. Possidet insuper, si *vulneribus* applicetur, in
quibus *nervorum laesio* adest, tantam *vim anodynam*,
ut applicato eo, satis cito *symptomata*, quae inde
oriuntur, cessent. Pro *parvis vulneribus*, tanquam
domesticum remedium, nihil pulchrius invenitur.

CDLXXXII. OLEV M LAVENDVLAE
DESTILLATVM.

§. 648. Vid. §. 622. Ob *virtutes nervinas*, inser-
vit eis *Vnguentis* conficiendis, quae talem virtu-
tem habent.

Q CDLXXXIII.

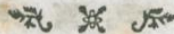
VM

CD

A

d loco
ter re-
ergo
puer-
inflam-
s, c. g.
etiam
ai ven-
lagrica
valet,
oleratis
erunt.
ssafras
circa
nsuper
siacam
m cali-
nciam
n Aqua
celebri
eu no-
xferit.
37.

LXXX.

CDLXXXIII. OLEVUM LIGNI
SASSAFRAS.

§. 649. Rec. *Rasurae Ligni Sassafras* Libras sex.
Aquae fontanae Libras triginta sex.
Salis culinariae Libram unam.

Macerentur per quatuor dies in loco calido, postea destillentur ex *Vesica*, ad tertiam repleta: Sic prodit *Oleum*, quod, uti iam §. 636. notatum fuit, non more aliorum, in superficie natat, sed fundum petit.

§. 650. *Penetrantissimum, actuosissimum et summe stimulan*s *Oleum* est, quod simul *cacoehymicos, pituitosos humores* corrigit, et tunc praesertim datur, quando *humorum motus ad corporis peripheriam* augendus est. Valet igitur in *morbis arthriticis, podagricis, rheumaticis*, non rite procedentibus, in *impuritatibus humorum pituitosis et venereis*; praesertim, quando languens natura stimulanda et excitanda videtur. De dosi vid. §. 645. et de usu *Externo* §. 637.

CDLXXXIV. OLEVUM LINI EX-
PRESSVM.

Vid. §§. 626. 627.

CDLXXXV. OLEVUM MACIS DE-
STILLATVM.

§. 651. Vid. §. 636. *Carminans et roborans* est, quod praesertim ad *ventriculi dyspepsiam, in diarrhoeis*

is et
gref
Etia
robo
vini

C

§.
nerv
flatu
conc
datu
plica

C

§.
pelli
prae
com
affec
lorif

OL

V

is et affectibus flatulentis valet, si necessaria praegressa sunt. De dosi, qua exhibenda vid. §. 645. Etiam externe adhibitum et ventriculo illinitum, vim roborantem et carminativam praestat. Unguentis nervinis quoque additur.

**CDLXXXVI. OLEVUM MELISSAE
DESTILLATVM.**

§. 652. Vid. §. 622. *Ingens antispasmodicum et nervinum est, quod in affectibus hystericis, colica flatulenta, affectibus soporosis et ipsa apoplexia serosa conducit. In cephalalgiiis hystericarum, tam interne, datum, quam externe, vertici et temporibus applicatum valet.*

**CDLXXXVII. OLEVUM MENTHAE
DESTILLATVM.**

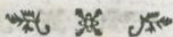
§. 653. Vid. §. 622. *Stomachum roborat, flatus pellit et spasmos lenit; ideoque datur praemissis praemittendis, ad vomitum sistendum, singultrum compescendum, in variis diarrhoeis, cholera et in affectibus spasmodico-flatulentis. Valet etiam in dolorifico spasmodico mensium fluore.*

OLEVUM MYRRHAE PER DELIQUIVM.

Vid. N. CDXL.

Q 2

CDLXXXVIII.

CDLXXXVIII. OLEVUM NVCVM
IVGLANDIVM.

Vid. §§. 626. et 627.

CDLXXXIX. OLEVUM NVCIS MO-
SCHATAE EXPRESSVM.

§. 654. Rec. *Nucum Moschatarum* quantum vis.

In frustula redigantur, *sacculo* inclu-
dantur, qui tunc super *vaporem Aquae*
ferventis aliquamdiu exponitur, et
deinde *prelo* parum calefacto *Oleum*
exprimitur.

Raro vero apud nos paratur, sed plerumque ex
India advehitur, ubi pari modo ex *Nucibus Moscha-*
zis contusis, *Aquae ferventis* *vapore* irrigatis, dum
adhuc calent, *Oleum* hocce exprimitur.

§. 655. *Vires roborantes, sistentes et anodynas*
habet, si *externe* in *diarrhoeis, vomitibus, ventri-*
culi debilitate, torminibus, affectibus flatulentis, vel
aliis *concoctionis viarum* vitiis, *ventriculi regioni* ap-
plicetur. Adhibendum vero tantum esse, *evacua-*
tis antea primis viis, et non uti multi *Agyrtarum,*
Empyricorum et muliercularum, in *diarrhoeis* et *ipsis*
dysenteriiis faciunt, statim ab initio, quando corpus
adhuc *humoribus peccantibus* scatet, quilibet vidit,
qui aliqualem nostrae scientiae notitiam habet. *Tempo-*
ribus illinitum in quibusdam, praesertim in *infan-*
tibus, *somnum placidum* conciliat. Caeterum inser-
vit

vit P
Drac
iusda

VI

C

§.

§.

ubiqu
dum
busta
coria
impl
adhil
dant

CD

§.
Sudor

vit pro *Balsumorum Corpore*, ita quidem, ut ad Drachmas quinque huius *Corporis*, *Olei destillari* cuiusdam Drachmae duae veniant.

CDXC. OLEVUM OLIVARVM.

Vid. §§. 626. et 627.

CDXCI. OLEVUM OVORVM EXPRESSVM.

§. 656. Rec. *Ovorum recentium* quantum vis.

Coque ut indurentur. Postea *Vitellos* exime, contritos atque in *sartagine*, donec rufescant, et pinguedinem quandam emittant, leniter affatos, adhuc ferventes, et forti *sacco* inclusos, exprime et *Oleum* serva.

§. 657. *Blandum et demulcens Oleum* est, quod ubique convenit, ubi aliquid leniendum et obrundendum indicetur. Adhibetur ideo praesertim, ad *ambusta*, *haemorrhoides dolentes*, *ani* et *genitalium excoriationes*, ad *papillarum* et *labiorum fissuras*. Ad implendas *foveas*, quae post *variolas* remanent, male adhibetur: quia *maculas flavescentes*, faciem defoedantes, post se relinquit.

CDXCII. OLEVUM RVTAE DESTILLATVM.

§. 658. Vid. §. 622. *Interne* datum satis actuose *sudorem* pellit, *spasmos* lenit, et *mensium fluorem* pro-

promovet. Valet ideo in *affectibus hysteri-
cum ataxia*, *morbis spasmodicis*, et ubi in *statu
phlegmatico*, aliquid praeternaturale in corpore hae-
ret, quod *sudore* expellendum iudicatur. *Vermibus*
etiam contrarium est, unde *infantibus* hoc ex scopo
exhiberi potest.

CDXCIII. OLEVUM SABINAE DESTILLATVM.

§. 659. Vid. §. 622. Tam potenter *sanguinem*
mouet, *circulum* eius auget, et in *uteri vasa* cum
tanta violentia agit, ut eius usus summam desideret
cautionem. Datur itaque quando eo *mensēs* provo-
care nobis est animus, tantum in *summe phlegmati-
cis corporibus*, et ubi *humorum pituitosorum copia* eos
retinet. Caeterum in *paralyti*, ubi *partes languidae*
fortiori stimulo excitandae sunt, bono cum effectu
datur, etiam ad *certissima et potentissima* pertinet *an-
thelmintica*. Vnciae uni *Sacchari*, tantum *Guttae*, sex
huius *Olei* tam valde *stimulantis*, pro tribus; *infanti-
bus* vero, pro sex dosibus, praescribatur. Exhibetur
etiam ad *Guttas* duas tresve in *Ovo serbilit*. Quid de
Sabinae vi foetum pellendi sentiendum, hic non di-
iudicamus; nobis annotare sufficiat, *sub quibusdam*
conditionibus certis, talia remedia dari, et nostrum
Medicamen ad potentissima pertinere moventia; hinc-
que consultum iudicamus, *Pharmacopolis* interdicere,
tanta heroica non pro quolibet homine, praesertim
foeminis non maritatis, dispensare. *Vires*, quae ei,
ad *foetum mortuum* expellendum, adscribuntur, du-
bias tamen iudicamus. Si haberet eas; tamen ho-
dierna

dierna sanioribus et melioribus principiis superstructa *Obstetricandi scientia*, multo tutiora eaque certiora remedia suadet, quam talem methodum, quae cum matris gravissimis periculis coniuncta est.

Externe Oleum nostrum, et Herba Sabinæ pulverata, contra *cariem ossium* magnam efficaciam possident, et non satis laudari possunt. *Vlcera etiam a vermibus*, praemuniunt, *carnem luxuriantem* absumunt, et in genere in *ulceribus putridis* conducunt.

CDXCIV. OLEV M SATVRNI.

§. 660. Rec. *Sacchari Saturni* Vncias quatuor,
Superaffunde.

Olei Terebinthinae Vncias octo.

digere per aliquot dies, donec *colorem rubrum* acquisiverit.

§. 661. In *ulceribus depascentibus, membranarum et tendinum vulneribus* eximii usus est.

CDXCV. OLEV M SVCCINI RECTIFICATVM.

§. 662. Rec. *Succini contusi,*
Arenae ana Libras tres.

Ex *Retorta capaci, Arenae igne gradatim* adhibito, destilletur. *Vas recipiens cum Aqua calida*, ad *Sal volatile* in ea solvendum, eluatur, quae per *chartam emporeticam* prius *Aqua*
made-

madefactam, ab *Oleo* separetur, et post factam eius exhalationem, *Sal* colligatur, quod *sublimatione* rectificetur, et sub titulo *Salis Succini volatilis* usui fervetur. *Oleum* deinde misceatur cum *Cinerum* partibus duabus, e *Retorta* lento igne destilletur et *Oleum limpidum* primo exstillans album, ab insequenti rubro, separetur, alterumque de novo *rectificetur*, ut omnia *limpida* et *alba* evadant; quae ferventur.

In labore hocce, etiam *Salis* pars, dum *Oleum* fluit, sublimatur, quod a parietibus vitri auferatur.

Ob caritatem pretii, nam Sexagesima tantum pars *Salis* ex *Succino* obtinetur, quandoque vel *Sale Ammoniac*, vel *Crystallis Tartari*, vel aliis *Salibus medicis* adulteratur. In priori casu, cum *Alcali fixo* mixtum, *urinosum* spirat odorem, et in posteriori, super ignem detentum, non totum volatile avolat.

§. 663. Tam *Oleum*, quam etiam *Sal volatile*, magna sunt et potentia *Medicamenta moventia*, *stimulantia*, et *resolventia*, quae varias *corporis excretiones*, *sudoris* praesertim et *urinae*, potenter promovent. In variis ideo *morbis retrogressis*, vel *non rite succedentibus*, e. g. *arthritide*, *podagra*, *rheumatismo*, *exanthematibus variis*, certissimum et satis cito auxilium afferunt, et *sudore excitato*, qui *empyreumaticum* odorem spargit, hos morbos pro- vel revo-

revocat. Non minus laudandae eorum vires anti-
spasmodicae, quas exserunt; si in *affectibus hysteri-*
cis, convulsivis et epilepticis dantur; et quoniam no-
biliora stimulantia vix habemus, eorum usus etiam in
affectibus paralyticis et apoplecticis serosis valde sua-
 dendus. In *spasmis hysteriis* sistendis et ad *urinam*
 pellendam, quando a *spasmo* retinetur, recte AGRICOLA
 et BOERHAAVIUS, *Succini salis* quandam
 propriam efficaciam adscripserunt. A Guttis quin-
 que usque ad octo, quidem etiam hocce *Oleum in-*
terne exhiberi potest, quia tamen in plurimis casu-
 bus, illud multo calidius deprehenditur, quam
 prodest, ut plurimum *Salis volatilis usus internus*
 praefendus, quod a Granis duobus usque ad de-
 cem, et, si probe ab adherenti *Oleo stimulantis*,
 quod diligenti *rectificatione* acquiritur, liberatum
 fuit, usque ad integrum Scrupulum, vel cum *Vino*,
 vel *Aqua destillata* quadam, vel in *Emulsionibus*
 dari potest.

Sal Cornu Cervi volatile eandem indolem habet, et
 notari de eo meretur, SYDENHAMO et BOER-
 HAAVIO suadentibus, ad *morbos arthriticos et po-*
dagricos averruncandos, nihil praestantius inveniri,
 quam si ad *diapnoen* excitandam, in horis matutinis,
 aegris Grana duo huius *Salis* exhibeantur. In *spha-*
celo, praesertim illo, qui *senes* aggreditur, utraque
Salia divina sunt remedia, et saepe ipsius *Corticis*
 vim superant. In *febrium malignarum summa debi-*
litate, ad *pulsum erigendum*, in *morbis biliosis et pu-*
tridis, uti etiam ad *exanthemata febrilia* pro — vel
 revocanda, *Sal Succini* ob *acidam suam indolem*, *Sali*
 C. C.

r, et
 Sal
 rectifi-
 ni vo-
 einde
 et O-
 lbum,
 al-
 ut
 quae
 leum
 tur.
 pars
 Am-
 me-
 fixo
 iori,
 it.
 tile,
 sti-
 cre-
 pro-
 non
 heu-
 satis
 ppy-
 vel
 evo-

C. C. omnino praeferendum est. Si haec *Salia* ad exemplum ROGERII BACONIS et HVXHAMII, cum *Aceto Vini* digerantur et destillentur, *gratiora*, multo vero etiam *debiliora irritantia*, quamquam contra *putredinem valentiora*, evadunt.

Spiritus Cornu Cervi rectificatus in iisdem morbis, in quibus *Sal volatile* laudavimus, a Guttis viginti usque ad sexaginta dari potest; *maïorem* autem propter oleosas cum eo combinatas partes, *calorem* in sanguine excitat. In genere, circa horum *remediorum stimulantium usum internum*, adhuc inculcamus: non danda, ubi *motus humorum celerior* conspicitur, ubi *plethora* adest, quando in *primis viis saburra vitiosa* haeret et ubi *tonus fibrarum integer et floridus* apparet. Vitanda ergo sunt praesertim in *iuvenibus, sanguineis, plethoricis et biliosis*.

Externe Oleum Succini summas exserit vires *resolventes et antispasmodicas*, et eadem ex causa in *spasmis, paralyti et tumoribus frigidis* cum maximo effectu infricatur. *Temporibus applicatum, dolores capitis a causa serosa ortis*, praesertim *hystericos*, saepe supra omnem expectationem, quam celerime tollit. Vtiliter tunc, cum *corpore pro Balsamo*, in *Balsami* formam redigitur. Convenit praeterea cum *Oleo animali Dippelii*, de quo vid. §. 632.

CDXCVI. OLEVM TANACETI DESTILLATVM.

§. 664. Vid. §. 622. *Vires roborantes*, et praesertim *anthelminticas* habet, et ideo scopo ex posteriori

riori ut plurimum sub *Elaeosacchari forma* exhibetur, vel aliis *antheiminthicis* additur. Etiam *externe* abdomini illinitum *vim antheiminthicam* praestat.

CDXCVII. OLEVUM TARTARI PER DELIQVIVM.

§. 665. Rec. *Salis Tartari*, vel *Cinerum clavellatorum depuratorum* quantum vis. In vase *virreo* plano, tam diu in loco *humido*, *aeri* exponatur, usque dum in *Liquorem Sal Tartari* vel *Cineres clavellari* soluti fuerint, qui *filtratur*.

De usu vid. §. 391.

CDXCVIII. OLEVUM seu SPIRITVS TEREBINTHINAE.

§. 666. Rec. *Terebinthinae larigenae* Libras duas. funde in *Aquae fontanae* Libris sex, et deinde *destilla lento igne ex vesica* ad tertiam repleta, et post *destillationem*, *Oleum* seu *Spiritum* ab *Aqua* separa.

Residuum, quod in *vesica* remanet, praebet *Terebinthinam coctam*, quae ulteriori *coctione* absque *Aqua* instituta, in *Colophonium* reducitur.

§. 667.

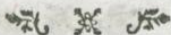

§. 667. *Membranis, nervis, tendinibus, lacera-
tis, punctis, sectis, semisectis*, calide infusum, in-
comparabile anodynum, antispasmodicum et consoli-
dans praebet. *Arteriis, venisque* in magnam hae-
morrhagiam laesis, promptissimum et securissimum
stypticum constituit, si tam calide, quam aeger
ferre potest, *splenis appressis*, applicetur; simul
nervis prospicit, *putredini* resistit, et *vasorum con-
solidationem* promovet: unde non satis laudandum
deprehenditur. Pari modo *tumores frigidus*, si eis
calide infricetur, discutit. Vid. H. BOERHAAVII
El. Chym. T. II Proc. 35. Ganglion ad carpum or-
tum, eo quotidie illito *illustr.* PLENCKIVS dispu-
lit. Vid. *Eius Mat. Chirurg. p. 453.*

Interne a Guttis decem usque ad quindecim
datum, *diuresin* quidem satis valide excitat, et tan-
quam *balsamicum et mundificans*, in *gonorrhoea* lau-
datur; sed ob calidam eius indolem, et in *vias uri-
narias* tam actuosas vires, ut non raro ipsum *mictum
cruentum, renum, vel aliarum partium inflamma-
tionem* cieat, ut *interne* exhibeatur, suadere non pos-
sumus; et ideo eis, qui tamen cum eo periculum
facere non abdicabunt, saltim inculcamus, ut cir-
cumspecte id adhibeant. Tanta penetrabilitas huic
Oleo aethereo inest, ut *cuti infricatum*, ipsam *uri-
nam odore violaceo* dotet. Vid. KAAVW BOERHAAVE
de perspir. N. 430.

Colophonium ad *Emplastra* venit. *Fumus* ex
eo accenso *pthificos* magis onerat, quam eis prodest,
uti toties invenimus.

OLEVM

OLEVM VINI.

Vid. N. CDLXV.

OLEVM VITRIOLI.

Vid. N. CCLXXIX.

CDXCIX. OXYMEL COLCHICI.

§. 668. Rec. *Aceti Colchici* Libram unam.*Mellis puri* Libras duas.Misceantur; supra *leni igne* coque in
vase figulino ad *Mellis* consistentiam
et cola.Pari modo cum *Aceto Squillitico*, *Oxymel Squilli-*
ticum paratur.De *viribus* vid. §. 262.

D. OXYMEL SIMPLEX.

§. 669. Rec. *Aceti Vini* Libras duas.Evaporetur ad dimidiam partem, et
tunc adde*Mellis despumati* Libram unam.Coque in *vase figulino* ad *Syrupi* con-
sistentiam.De *usu* vid. §. 279.

DI. OXYMEL SQVILLITICVM.

Vid. §§. 277. et 668.

DII.

DII. PASTA DE ALTHAEA.

§. 670. Rec. *Radicis Althaeae recentis in taleolas dissectae* Vnciam unam.

Ebulliat in

Aquae fontanae Libris quatuor ad partis dimidia consumptionem. In colatura quodlibet seorsim dissolve *Gummi Arabici purissimi*, *Sacchari canariensis* ana Libram unam. Colentur et colatura igne lento, ad *Extracti* consistentiam, continuo spatula, eam movendo redigatur. Tunc ab igne remota massa agitetur multum et celeriter, quo albescat, subinde adspargendo.

Albuminum duodecim Ovorum recentium in spumam conquassatorum.

Aquae Naphae Vnciam dimidiam. Inspissentur lento calore sub perpetua agitatione, donec manibus nihil amplius adhaereat, deinde affundatur in laminam, conspergatur.

Amyli quantum sufficit et lege artis siccetur et servetur.

De usu vid. §. 354.

DIII. PILVLAE ANTIHYSTERICAE.

§. 671. Rec. *Asae foeridae*,

Castorei ana Sesquidrachmam.

Salis Succini volatilis Drachmam dimidiam. *Olei*

Olei animalis Dippelii Guttas viginti.
Misceantur et fiat, cum *Essentiae*
Myrrhae sufficienti quantitate, *Massa*
Pilularis.

§. 672. In genere valent, ubi *spasmus* laxandus
et mitigandus est, et itaque praesertim conveniunt,
ad *hypochondriacorum* et *hystericarum* atrocias lenien-
das. Exhibentur eo ex scopo, a Granis duodecim
usque ad Drachmam dimidiam, quandoque etiam
bene, cuilibet tali portioni, *Extracti Opii* Granum
dimidium vel unum additur. Exferit quoque
Massa nostra *vim anthelminticam*.

DIV. PILVLAE ECPHRACTICAE seu POLYCHRESTAE.

§. 673. Rec. *Extracti Acerosellae*,
Chamomillae,
Gentianae,
Marrubii,
Myrrhae ana Drachmas duas
et Scrupulos duos
Aloes aquosi Vnciam dimid.
Gummi Ammoniaci Drachmas duas et
Scrupulos duos.
Misceantur et fiat *Massa Pilularis*.

§. 674. Alterum *Polychrestarum Pilularum* titu-
lum ideo retinuimus, ut *Pharmacopolae vulgi* peti-
tionibus, qui tales *Pilulas* sub hoc titulo exposcunt,
satisfacere possint. In *obstructionibus infimi ventris*,
tan-

tanquam *incidentes*, *aperientes* et *resolventes* praescribantur; *alvum* simul leniter ducunt, et *sanguinis profluvia* proritant. Ordinaria harum *Pilularum* dosis, pro *adulto* Drachma dimidia est, ad quam *Extractorum amarorum* et *Gumm. Ammoniac.* Grana viginti quatuor, seu de quolibet Grana quatuor et de *Extracto Aloes* Grana sex veniunt. Quando *haemorrhoidum* vel *mensium fluxus* maiori stimulo provocandus est, *Extracti Hellebori nigri* Grana duo pro dosi addi possunt. In *obstructionibus hypochondriacorum*, et ad proritanda *menstrua* in *chloroticis*, *Extractum Martis*, ad Grana sex cum *Pilulis nostris* combinetur. Si maior *laxandi*, vel multo magis *purgandi vis* desideratur, *Pilularum nostrarum* et *Extracti Panchymagogi* aequales partes misceantur.

DV. PILVLAE MERCVRIALES seu PVLVIS ALTERANS.

§. 675. Rec. *Mercurii dulcis rite parati* Drachmas duas.

Sulphuris aurati Antimonii Drachmam unam.

Gummi Guaiaci Sesquidrachmam.

Misceantur fiat *Pulvis* et ad praescriptionem cum

Spiritus Vini sufficienti quantitate fiant *Pilulae*.

§. 676. Conveniunt hae *Pilulae*, vel *Pulvis* fere in omnibus cum *Pulvere* illo *alteranti*, quem
PLV-

PLV
divin
alter
varit
vene
riger
vit.
vit o
mod
tion
quoc
In n
vene
eo f
tunc
appa
Pulv
faep
gem
Extr
tur,
quan
mori
atur
cali
dera
Vro
Fra
ber,
Ara

PLUMERIVS in *Act. Edinburg T. I.* descripsit, et
 divinus noster WERLHOFFIVS, in *Spec. I. de Medic.
 alter. de Mercurio*, tanquam praestans resolvens in
 variis obstructionibus viscerum, scirrhis, in morbis
 venereis, uti et aliis lymphae impuritatibus, ad cor-
 rigendam humorum labem, summo cum iure lauda-
 vit. Non solum corrigit humores peccantes, resol-
 vit obstructiones, sed etiam per sudorem agit, et hoc
 modo saepe cachexias, hydropem, viscerum obstru-
 ctiones et ipsos incipientes scirrhos sanat; si per ali-
 quod tempus huius Medicamenti usus continuetur.
 In morbis venereis, praesertim bubonibus et scabie
 venerea, praestantissimum semper invenimus, quando
 eo sic usi sumus, ut interdum Purgans quoddam
 tunc interposuimus, quando salivationis molimina
 appaerint. Exhibemus in principio Pilulas seu
 Pulverem ad Grana quatuor, et progressu temporis,
 saepe usque ad integrum Serupulum, dosin hanc au-
 gemus. Si Granis sex vel octo harum Pilularum,
 Extracti Panchymagogi Drachma dimidia addi-
 tur, Pilulas mercuriales purgantes habemus. Quan-
 quam, ob admixtum Guaiacum, Pilulae hae, in hu-
 morum lentore et humoribus viscidis, insignem effe-
 ctum praestant, tamen ob huius Guaiaci indolem
 calidam, in plethoricis et exsuccis, multo cum mo-
 deramine adhibendae sunt.

Auctor Libelli germanici *Fragmente zur Arzeneys
 Naturkunde und Geschichte*, qui anno 1780.
 Francof. ad Moen. apud Fleischerum prodiit, perhi-
 ber, se ante quadraginta annos a Consiliario aulico et
 Archiatro Serenissimi Landgravii Hesso-Homburgen-
 sis,

R

fis, illustr. KAEMPFIO, descriptionem *Pilularum* accepisse, quae ex *Mercurio dulci*, *Sulphure aurato Antimonii*, *Pilulis polychrestis* et *Gummi Guaiaci* compositae et cum *Essentia Succini* in *Pilularum formam* redactae fuerunt.

DVI. PILVLAE SQVILLITICAE.

§. 677. Rec. *Gummi Ammoniaci*,
Radicis Squillae recentis ana Vnciam
 dimidiam
 contusis simul in mortario lapideo, adde
Pulveris Cardamomi minoris Vnciam
 dimidiam.
 Misceantur et fiat *Massa Pilularis*.

§. 678. In *obstructionibus viscerum*, *asthmate humido*, *nephritide pituitosa* et *sabulosa*, *dysuria* et *ischuria*, a *causis pituitosis* ortis, *leucophlegmacia* et ipsa *hydropse*, a *Scrupulo uno* usque ad *dimidiam Drachmam*, summo cum effectu dantur. Vid. etiam §. 277.

DVII. PVLPA CASSIAE.

§. 679. Rec. *Cassiae fistulae ponderosae* quantum vis.
 Aperiantur *fistulae*, et *medulla una* cum *seminibus* sollicitè eximatur, in *sufficiente quantitate*,
Aquae ferventis

dissol-

 dissolve et per *cribrum* traice, *Colaturae* huius, *lento igne* ad *Mellis* consistentiam redactae *Librae* uni adde *Sacchari canariensis* *Libram* dimidiam, et coque ad iustam *Pulpa* consistentiam.

Eodem modo paratur *Pulpa Prunorum* et *Tamarindorum*.

§. 680. Ab *Vncia* una usque ad duas data *alvum* leniter ducit, sed saepe *maxima tormina* creat, *Emaribus* itaque tantum ad aliquot *Vncias* addatur. *Quidam Auctores*, ab eius usu, *lotium viridiusculonigrum* observaverunt; quod alii negant.

DVIII. PVLPA PRVNORVM.

§. 681. Vid. §. 679. Praesertim in *pauperibus* pro *Electuariorum basi* inservit.

DIX. PVLPA TAMARINDORVM.

§. 682. Vid. §. 679. *Eximias* eius *vires eccoprotice laxantes*, *antiphlogisticas*, *stim sedantes*, *acrimoniam bilis corrigentes*, et quas contra *putredinem* praestat, quae etiam in omnibus fere *morbis*, praesertim *febris*, cuiusvis sint generis, tanti effectus sunt, non pluribus laudabimus: quia, nemo est, qui id nesciat. Datur ab *Vncia* una usque ad tres. Plerumque cum aliis *Medicamentis* combinatur. In *febris acutis*, *biliosis*, *putridis*, *inflammatoriis*, tanquam *temperans*,

diluens et antiphlogisticum, sequens Decoctum pro potu ordinario exhiberi potest:

Recipe, *Pulpa Tamarindorum* Vnciam unam.
Solve in
Aquae fontanae fervidae Libris quatuor.
Colaturae adde
Nitri depurati Drachmas duas.
Roob Ribium Vnciam unam.
Misceantur.

Eodem ex scopo *Pulpa nostra* in tali, vel pro rerum circumstantiis modo maiori modo minori portione, *Sero Lactis* vel *Decocto Hordei* additur.

PVLVIS ALEXIPHARMACVS SINICVS, seu ANTILYSSICVS LONDINENSIS.

Vid. *Pulvis Tunchinensis*.

PVLVIS ALTERANS EDINBURGENSIVM.

Vid. N. DV.

DX. PVLVIS ANODYNVS.

§. 683. Rec. *Pulveris Diatrogacanthae* Vncias duas.
Extracti Opii Grana duo.
Misceantur inter se exacte.

§. 684. Vbi in forma solida leni anodynum expectitur, *Pulvis noster* inservit, cuius Drachma, tantum octavam Grani partem de *Opio* comprehendit.

PVLVIS

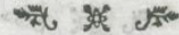
PVLVIS ANTISPASMODICVS.

Vid. *Pulvis temperans.*

DXI. PVLVIS DENTIFRICIVS.

§. 685. Rec. *Corticis Peruviani* Vncias duas.*Radici Ireos florentinae* Vnciam unam.*Salis Ammoniaci depurati* Vnciam dimidiam.*Sanguinis Draconis* Drachmas sex.*Gummi Myrrhae* Drachmas tres.Miscce fiat *Pulvis.*

§. 686. *Mucum tartareum* non solum a *dentibus* detergit, sed etiam, si eo *gingivae* fricentur, eas roborat, hincque *vācillantes dentes* firmat, et *scorbatica gingivarum profluvia* sistit. Praesertim sollicitè omni die *gingivae* tali *pulvere* fricandae sunt; neutiquam vero *dentes ipsi*: quia crebriori tali fritione nitorem amittunt. Sufficit itaque, si hi tantum omni quatuordecim dierum spatio *Pulvere* fricentur, et saltem omni die diligenter Os Aqua pura colluatur. Sin vero negligentia iam *dentes mucore tartareo ingenti* obducti et *nigricantes* reperiuntur, ante usum huius *Pulveris* primum singulo die, *pulverato pane ustularo* aliquamdiu *dentes* purgentur. Caeterum *Pulvis noster* praecipue eis conducit, qui in mari vitam degunt.

**DXII. PVLVIS seu SPECIES DIA-
TRAGACANTHAE.**

§. 687. Rec. *Gummi Tragacanthae,*
Radicis Althaeae,
Sacchari albi ana Vncias duas.
Misce, fiat *Pulvis.*

§. 688. Partim ubi acres et falsi humor^{is} adsunt,
e. g. in asperitate, raucitate, arrosione faucium, in
dysenteria, urinae ardore, ad plures Drachmas pro
lubitu *Pulvis* hic lambitur, partim etiam, ad cor-
rigenda alia *Medicamenta,* adhibetur.

**DXIII. PVLVIS GALACTOPOEVS
ROSENSTEINI.**

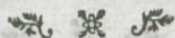
§. 689. Rec. *Magnesiae albae* Vnciam unam.
Flavedinis Corticum Aurantium,
Seminis Foeniculi ana Drachmam
unam.
Misce fiat *Pulvis.*

§. 690. *Nutricibus,* ad aliquod *Cochlearia parva*
in die datur. Plura vid. §. 589.

DXIV. PVLVIS INFANTVM.

§. 691. Rec. *Magnesiae albae* Vnciam unam.
Seminis Foeniculi Drachmam unam.
Sacchari canariensis Vnciam dimidiam.
Misce fiat *Pulvis.*

§. 692.

§. 692. Loco noxiorum *Opiatorum*, vel aliorum
inanium remedium, mulierculis hic *Pulvis a Phar-*
macopolis exhibeatur; quando, *infantes nuper*
natos ventris doloribus cruciari, dicunt. Datur a
Granis sex usque ad quindecim, ter quaterve in die.
Plura vid. §. 589.

DXV. PVLVIS PURIFICANS KAEMPFII.

§. 693. Rec. *Antimonii crudi pulverati* Vnciam di-
midiam.

Magnesiae albae Drachmam unam.

Sacchari canariensis Drachmas quin-
que.

Florum Cassiae Drachmam dimidiam.

§. 694. De *viribus* vid. §. 298. Datur a Drach-
ma dimidia usque ad unam.

DXVI. PVLVIS SQVILLITICVS.

§. 695. Rec. *Radici Squillae praeparatae* Drach-
mam unam.

Vincetoxici Drachmas sex.

Nitri depurati Vnciam unam.

Misce, fiat *Pulvis*.

§. 696. *Pulveris huius*, quem HELMONTIVS
et STAHLIVS iam laudaverunt, vires, quos in
asthmate, tam *humido*, quam *spasmodico*, in *catarrho*
suffocativo, in *affectibus cachecticis*, in *obstructioni-*
bus viscerum et inde ortis *morbis leucophlegmaticis* et

R 4

hydro-

hydropicis, praestat, non satis laudandae sunt; uti quoque in variis *viarum urinarium vitii*, e. g. *nephritide*, *ischuria* maximi est usus. Datur in principio, ne *Squilla vomitum* exciret, in minori portione, ad Grana quatuor nimirum vel sex. Dos haec vero deinde sensim, usque ad Scrupulum, quin dimidiam Drachmam, augeri potest. Vt plurimum, post *Pulveris* huius usum, *urina* copiose fluit. Quando *ventriculum Squillae Pulvis* nimium irritat *Camphora* adhuc additur. Plura vid. §. 277.

DXVII. PVLVIS STERNVTATORIVS.

§. 697. Rec. *Foliorum Nicotianae*,
Herbae Maioranae,
Florum Lavendulae ana Vnciam unam.
 Misce fiat *Pulvis*.

§. 698. Conducunt *Sternutatoria Medicamenta*, in *congestionibus humorum pituitosorum versus caput* et *morbis a lenta et tenaci pituita in capite haerenti*, e. g. in *vertigine*, *hebestantibus oculis*, *capitis doloribus* et aliis malis ex talibus causis ortis. *Plethora* vero praesenti, in proclivitate ad *morbos apoplecticos*, in eis, qui *insigne irritabile nervorum systema* habent, in *gravidis*, et qui iam *haemoptysis* perpeffi fuerunt, non administrantur.

DXVIII. PVLVIS STOMACHALIS BIRCKMANNI.

§. 699. Rec. *Radici Ari* Drachmas duas
Calami aromatici,

Pim-

Pimpinellae albae ana Drachmas tres.

Florum Cassiae Drachmam unam.
Tartari Vitriolati Drachmas duas.
 Misce, fiat *Pulvis*.

§. 700. Descriptionem huius *Pulveris* primo dedit QVERCETANVS in *Pharm. dogmat. restitut.* *Mucum* incidit, resolvit, stimulat, *status* pellit et *ventriculi vires* roborat. Conducit ex hac causa in *ventriculi debilitate*, in *hypochondriacis*, in *febris intermittenribus*, in *morbis pectoris pituitosis*, in *flatulentia* et *debilitate intestinorum*. Datur a Drachma dimidia usque ad duas ter quaterve in die. G. BAGLIVIVS hunc *Pulverem* frequens in usu habuit, et in porrigendo eo, uti WERLHOFIVS in *Observ. de febr. p. 45.* notavit, usque ad Drachmas quinque progressus est.

DXIX. PVLVIS TEMPERANS.

§. 701. Rec. *Nitri depurati*,
Tartari Vitriolati ana Vnciam unam.
Pulveris Diarragacanthae Drachmas duas.
 Misce, fiat *Pulvis*.

§. 702. In *sanguine denso et rarefacto*, uti in genere ubi *sanguinis circulus* nimium auctus conspicitur, et ubi *alvus* leniter stimulanda est, convenit et a Drachma dimidia usque ad integram datur. Male vero eis, qui *terrorem* passi fuerunt, exhibetur,

R 5

tur,

tur, et insuper notandum, crebriorem talium *Pulverum* usum *ventriculi vires* valde debilitare.

DXX. PVLVIS TVNCHINENSIS.

§. 703. Rec. *Moschi optimi* Grana sedecim,
Pulveris radice Valerianae sylvestris
 Scrupulum unum.
Camphorae Grana sex.
 Misce, fiat *Pulvis*.

§. 704. ANDREAS RIED in *China*, de *Medicamento*, quod ex *Moschi* Granis sedecim, *Cinnabaris* *nativae* et *Vermillon* ana Granis viginti quatuor, compositum erat, contra *morsus canis rabidi* effectum tristem, tantam efficaciam viderat, ut redux in *Angliam*, illud Anno 1744. in *Philosoph. Transact.* publici iuris fecerit. Quoniam de *Vermillon* dubius erat, quid *Chinenses* sub hoc intelligerent; pro eo *Cinnabarim Antimonii* substituit. Cum vero omnis vis in hoc *Pulvere*, uti iam KLEINIVS, nec non nuper *illustr. NICOLAI*, in *libro eximio*, cuius Titulus est: *Recepte und Curo Arten* statuunt, soli *Moscho* debetur, *Cinnabarim*, cuius efficaciam inter alios *Viri magni, illustr. TRALLESIVS* et *CARTHEVSEVS* maxime dubiam reddiderunt, consulto omisimus, et in locum eius efficaciora, *Radicem Valerianae* et *Camphoram* substituiimus.

Quod vero nunc *Moschi vires* attinet, *Medicamentum* est *summe penetrantissimum*, quod *circulum sanguinis* cito et insigni modo auget, irritat, resol-

resol-
 vos e
 num
 exant
 guini
 Obse
 in me
 peric
 res,
 mate
 russi
 potif
 bella
 tandi
 gior
 suetu
 dium
 pluri
 rum
 morb
 exp
 rum
 teric
 malig
 tegr
 mor
 dica
 Gran
 Ad
 tur,
 stri
 qual

Pul- resolvit, sudorem potenter movet, roborat, *ner-*
vos erigit et effectum antispasmodicum atque anody-
num exferit. Praeterea morbi materias, praesertim
exanthemata, versus corporis peripheriam ducit, san-
guinis profusiva pellit, et venereos appetitus excitat.
Observationes etiam inde docuerunt, quod profuerit,
in morbis convulsivis, epilepticis, hysteriis, in febrium
periculosis symptomatibus; ut sunt: singultus, tremo-
res, spasmi, subsultus tendinum, deliria, anxietates a
materia morbi versus nobiliora retrogressa, ortae, in
tussi spasmodica, hydrophobia, mania, et in genere,
potissimum ad symptomata febrium malignarum de-
bellanda. Ratione portionis, in qua dandus, no-
tandum, quod, ut *Chinenses* imitemur, paulo lar-
gior esse debeat, quam nostrorum Medicorum con-
suetus mos est, et minimum, ad Scrupulum dimi-
dium exhibendus. Post eum assumptum, sequitur ut-
plurimum sudor ingens, somnus tranquillus, et dolo-
rum et spasmodorum remissio. In *variolis*, vel aliis
morbis exanthematicis retrogressis, praeter omnem
expectationem, spasmos, convulsiones et singul-
tum aufert, pulsum erigit et exanthemata versus ex-
teriora, excitato sudore copioso ducit. In *febrium*
malignarum periculosis symptomatibus, usque ad in-
tegrum Scrupulum exhiberi potest: quod etiam de
morbis epilepticis et maniacis valet. In *tussi spasmo-*
dica, usus eius ingens est, et *infantibus tunc ad*
Grana quatuor, imo sex et octo exhiberi idem potest.
Ad funestos effectus, qui a morsu canis rabidi oriun-
tur, et, ad hydrophobiam, praescripta Pulveris no-
stri portio, pro una Dosi, exhibenda est; post
quam tantus sudor sequitur, ut saepe per quadra-
ginta

*Pul-**S.**estris**dica-**baris**com-**ctum**in An-**isact.**abius**o eo**mnis**nec**exi-**Cur**arim,**lustr.**e du-**ocum**poram**Medi-**circu-**ritat,**esol-*

ginta octo horas duret. *Spasmodici* et *convulsivi* affectus ut plurimum, post *sudorem*, statim cessant. Cui *Pulvis noster* non arridet, *Moschi* Grana decem, sedecim, vel viginti cum *Sacchari* Drachma dimidia miscere, vel tali modo in *Pulvere*, vel addita *Aqua* quadam *destillata*, in *Mixturae* forma exhibere potest. Quando *Spasmus* prohibet, ne aeger *Medicamina* per os assumere possit, etiam cum *Saccharo* mixto ad Drachmam dimidiam *Enematibus* consulto additur. *Moschum*, instar *amuleti* adhibitum, contra *variolarum virus* et *contagium* valere, primus docuit *Perill.* A LINNEE et postea comprobaverunt *illustri*. WICHMANNVS et OPITZIVS. Multae *foeminarum*, *Moschi* odorem non tolerant, et tunc consulto, *illustri* NICOLAI suadente, cum *Camp-phora*, *Asa foetida* vel *Castoreo* eius odor aliquo modo obnubilatur. Saepe vero, uti experti sumus, plane *suaveolentium* usum non admittunt. Plura vid. in *Philosophical. Transact. Act. Havniens.* passim, et P. F. GMELINI *Diff.* quam, de *Pulvere nostro*, Anno 1750, *Tubingae* ventilavit.

DXXI. RESINA IALAPPAE.

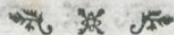
§. 705. Rec. *Radicis Ialappae ponderosae* Libras sex. Crassiuscule contunde et affunde, *Spiritus Vini rectificati* Libras duodecim. Stent infusa in loco *calido* per aliquot dies. Postea colentur fortiterque exprimantur. *Extractio* haec toties repeta-

petatur, donec *Spiritus Vini* superflusus non amplius tingitur. Omnibus tandemque *extractionibus* acquisitis, commixtis et filtratis, *Aqua* affundatur *fontana*; et *Spiritus Vini* ope distillationis inde evocetur. Sic *resinosa Jalappae substantia* in fundo *Cucurbitae* haerebit, quae *Aqua limpida* aliquoties lavetur, et in vase, *Aquae ferventi* immisso, ad picream consistentiam redigatur, ac denique in *cylindros contortos* efformata asservetur.

Quia *Resina* haec saepe cum aliis rebus adulterata est, *Pharmacopolae* eam ipsi parent.

§. 706. *Purgantes* eius vires omnibus notae sunt. *Infantibus* infra quatuor annos, melius *Pulvis Radicis Jalappae*, vel aliud congruum *Purgans* exhibetur; sed, pro *infantibus* ab annis quatuor usque ad duodecim, Dosis huius *Resinae* est. Grana duo — tria — quinque — et *adultis* Grana sex — octo decem, ad summum; sed tantum in *robustioribus* Grana duodecim. In *morbis inflammatoriis*, *biliosis*, et in eis hominibus, qui *fibras* habent *strictas*, et *ariditate intestinorum* laborant, uti quoque in *haemorrhoidariis*, qui *alvi obstructionibus* obnoxii sunt, et in *plethoricis*, *resinosa* talia *purgantia* sedulo fugienda sunt. In *phlegmaticis*, *hydropicis* et ad *vermes* expellendos *Resina* nostra, vel etiam *Pulvis Jalappae* maxime conducit.

Quando

Quando cum aequali parte *Amygdalarum dulcium Resina* haec teritur, *praeparata Resina* audit, quae *Resinae simplici* recte praefertur, et in genere omnium exhibendi modus optimus talis est, quando cum *Syrupo emulsivo* porrigitur. Antea etiam ad maiorem *Resinae* solubilitatem, ea cum *Elaeosaccharo* congruo teri potest. De *Resina praeparata* alterum tantum quam de *Simplici* praescribitur.

Borussicae aulae Archiater quondam I. H. GUNDELSHEIMER, primo *Resinam praeparatam* introduxit; hic quidem eam tribus partibus *Amygdalarum* et duabus *Resinae* paravit, quam praeparationem huius successor STAHLIVS, ita mutavit, ut aequales partes sumserit.

DXXII. ROOB BERBERVM.

§. 707. Rec. *Succi Berberum depurati* Libras quatuor.

Sacchari canariensis Libram unam.

Coque in *vase figulino*, ad *Mellis* consistentiam.

Eodem modo parantur, ex *Ribium* et *Rubi idaei succo*, *Roob Ribium* et *Roob Rubi idaei*.

§. 708. *Berberum aciditas*, ob *puritatem* et *efficaciam*, omnibus *acidis vegetabilibus caeteris* praeferenda est, et praefertim in *morbis inflammatoriis, biliosis et putridis* valet. *Roob* hoc, uti et quod ex *Ribium* et *Rubi idaei* fit succo, *Mixturis temperantibus, antiphlogisticis* et eis, quae contra *putredinem* valent,

valen
praef
cessar
haec

§.

§.
simul
oedem
HEL
Roob
SWIE
p. 256

valent, ad aliquot Vncias additur. *Roob Berberum*, praesertim in *diarrhoeis putridis* et *dysenteriis*, si necessaria praemissa fuerint, valet. Caeterum *Roob* haec, etiam *Gargarismatibus* adduntur.

DXXIII. ROOB IUNIPERI.

§. 709. Rec. *Baccarum Juniperi maturarum recentium conquassatarum* Libras octo.

Coque in sufficienti quantitate

Aquae fontanae

donec mollescant. Tunc per *Setaeum*, et modice, exprimantur. *Sucus* inde prolectus cum

Sacchari canariensis Libra una

lento igne, ad *Mellis* consistentiam redigatur.

§. 710. *Juniperi vires stimulantibus; diureticae et simul roborantes*, in *morbis pituitosis*, praesertim *oedematosis* et *hydropicis*, tam eximiae sunt, ut iam HELMONTIUS inter *arcana* habuerit. Optima *Roob* hoc exhibendi methodus quam L. B. A. SWIETEN in *Comm. in Boerhaav. aph. 7, IV. p. 258.* docet, haec est:

Recipe, *Roob Juniperi* Vncias quatuor.

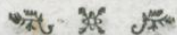
dilue in

Aquae Juniperi Libris duabus

et adde

Spiritus Juniperi Vncias duas.

Exhi.

Exhibeantur aegris, de hoc *Medicamine*, omni
 bi — vel trihorio Vnciae duae. Interim, quia *Lu-*
niperina Medicamina simul satis fortiter in *sanguinem*
 agunt, vitanda in eis sunt, in quibus *sanguinis pro-*
fluvia, citra damnum, provocari, non credimus, uti
 quoque, qui *renum inflammationi*, vel *mielii cruento*
 obnoxii, ea vitent.

DXXIV. ROOB RIBIVM.

Vid. §§. 707. et 708.

DXXV. ROOB RVBI IDEI.

Vid. §§. 707. et 708.

DXXVI. ROOB SAMBVCI.

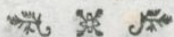
§. 711. Rec. *Succi Baccarum Sambuci maturarum* Li-
 bras sex.

Sacchari albi Libram unam.

Moderato igne, sub perpetua agita-
 tione, ad iustam consistentiam coque.

§. 712. *Celebre domesticum remedium* est; et, quia
suppressam transpirationem, sine magna *sanguinis*
exaestuatione, restituit, valet non solum in *fibris*,
 quae inde ortae; sed etiam in *affectibus rheumaticis*
 atque *arthriticis*. Datur usque ad integram Vnciam.
Medicis utplurimum, pro *Electuariorum Basi*, in-
 servit.

DXXVII.

DXXVII. ROTVLAE BERBERVM.

§. 713. Rec. *Sacchari canariensis* Vnciam unam.
in *pulverem* redactum leniter incalescat
in vase *cupreo stanno obducto*, et postea
admisce,
Succi Berberum depurati Vnciam di-
midiam,
et ex eo, absque coctione, ad *tabulari*
consistentiam redacto, ad *Rotulae* legem
artis, ope *Spatulae ferreae* formantur.

§. 714. Ad *stom* in *morbis* sedandam *lambendae*
exhibeantur, vel etiam in *potu ordinaro* solvantur,
qui inde *gratam aciditatem* accipit.

**DXXVIII. SACCHARVM CLARIFI-
CATVM.**

§. 715. Rec. *Sacchari albi* Libram unam,
Solve in
Aquae fontanae ferventis Vnciis no-
vem.
et post unicam ebullitionem cola.

§. 716. Edulcorandus *Medicamentis* inservit.

DXXIX. SACCHARVM LACTIS.

§. 717. Rec. *Lactis recens mulsi* quantum vis,
Coque illud communi methodo et
adde

S

vel

vel Gallii albi, vel Coaguli vitulini, vel Albuminum Ovorum in spumam conquassarorum quantum sufficit, ut fiat Lactis coagulatio. Serum Coli ope separatum, et per chartam emporeticam filtratum, in Vase figulino, quod vitro crustatum, leni calore, usque dum sexta tantum pars remanserit, evaporetur, et ut Crystalli oriantur, in loco frigido reponatur. Crystalli collectae Aqua frigida abluantur, in loco tepido inter chartas siccentur, ac tandem vitro inclusae, in loco sicco et temperato conferventur.

Plerumque ex Helvetia, ubi optimum et in copia Sal hoc paratur, expetitur.

§. 718. Inventum est LVD. TESTI, Medici Veneti, e cuius schedis deinde, ipso mortuo, ANT. VALISNERIVS praeparandi modum exposuit in *Ephem. Nat. Cur. Cent. III, Obs. 33.* edidit deinde etiam Anno 1709 TESTI peculiarem librum de hoc Saccharo et arthritide.

§. 719. Ad sanguinem commotum aliquo modo temperandum, bilem inaequantem mitigandam, et expectorationem facilitandam, a Drachma una usque ad integram Unciam, in die dari potest. Conducit praesertim in pleuritide, peripneumonia, haemoptysi, et eis, quorum ventriculus vim Nitri temperantem tolerare nequit. Etiam in febris lentis, pchis, dolo-

dolor
res
pari
buro
quac
habe
ficac
Ant
com
nostr
teria
ferti
bis
prae

D

S.

§.
picu
morb
epid
bella
Coc

doloribus rheumaticis et arthriticis praebetur: sed res magnas et inauditas inde non promittimus. Sic pari modo, tanta in *arthritide fixa*, *podagra* et *scorburo* id praestare, quanta ei a multis tribuuntur, nequaquam confirmabimus, neque id compertum nos habemus. Nobis *Medicamen* est, cum quo alia efficaciora, ut sunt *Kermes minerale*, *Sulphur auratum Antimonii*, *Flores Sulphuris*, *Saccharum Myrrhatum* commode exhiberi possunt. Caeterum *Saccharum nostrum*, etiam cum *Infuso* quodam, vel *Aqua Sotteria* praebere potest. *Serum Lactis* ipsum, praefertim si, pro diversa *Medici* intentione, id pro *Plantarum succis*, maritatum fuerit, maiora praestat.

DXXX. SACCHARVM MYRRHAE
HOFFMANNI.

§. 720. Rec. *Extracti Myrrhae aquosi* Drachmas
duas.
Sacchari canariensis Vnciam unam.
Exacte misceantur.

§. 721. Vid. §. 517. Ad *Stomachum* roborandum, *pituitam* in eo haerentem resolvendam, in *uteri* *morbis serosis*, *haemorrhoidibus pituitosis*, in *aere epidemico maligno*, et ad *colluviem verminosam* debellandam, praestans *Medicina* est, si, ad aliquot *Cochlearia parva*, in die datur.

DXXXI. SACCHARVM seu SAL
SATVRNI.

§. 722. Rec. *Cerussae in lamellis* Libram unam.

Immittatur *Cucurbitae vitreae* et infunde

Aceti destillati quantum sufficit ad plenariam solutionem.

Calide digere, *Liquorem frigesactum* evapora in *figulino vase*, ad cuticulam usque, et ad formandas *Crysallos* in loco frigido reponatur. *Crysallos* leni calore exsiccentur et usui seruentur.

Ex *Batavia* plerumque *Pharmacopoei* Sal hoc sibi procurant.

§. 723. *Externe* applicatum refrigerat, confirmit, repellit, siccatur, et itaque eundem usum habet, simul vero etiam similem poscit cautionem, quam §. 274. de *Aceto Saturni* indicavimus. Praeterea ad alia, praesertim varia *Ophthalmica*, venit *Medicamenta*. Ratione *usus interni*, quem temere multi, ad ductum quorundam *Angliae Medicorum*, imitantur, ea videantur et valeant, quae §. 529. de *Extracto Saturni* diximus. BOERHAAVIUS in *Elem. Chym. T. II. p. 456.* "Interne, de *Saccharo Saturni* ait, commendatur pro remedio salubri contra haemoptoen, haemorrhagias, mictum sanguinis, gonorrhoeas, fluores albos et similia, tum etiam pro mitificante remedio contra acrimoniam sanguinis, sed nunquam ausus fui facere periculum;

“lum: quia felices successus haud vidi ab aliis adhi-
 “bentibus natos; et quoniam novi vix dolosius ha-
 “beri tetrumque magis venenum, quam ab hoc
 “plumbo, quod statim in Cerussam reducitur ac aci-
 “dum ab occurrente quacunque re inde absorbetur.
 “Hinc lethale, nec facile postea sanandum, vene-
 “num corpori inducitur.”

**DXXXII. SAL ACETOSELLAE
 ESSENTIALE.**

§. 724. Rec. *Succi Herbae Acetosellae recenter ex-
 pressi et subsidendo depurati* quan-
 tum vis.

Evaporetur ita, ut tertia modo pars
 reliqua fiat, et colatum per *Manicam
 Hippocratis* exhaletur ulterius, usque
 dum cuticula appareat. Reponatur tunc
 in *vase vitreo* ad locum frigidum, ut
CrySTALLI in eo concrecant, quae in
Aqua pura solvantur, et facta per fil-
 trum depuratione, provide coagulen-
 tur, atque ut eo *purius Sal* evadat, solu-
 tio et *CrySTALLORUM* generatio,
 repetantur, usque ad plenariam
 albedinem. *Liquor*, post primam
CrySTALLORUM procreationem, remanens,
 ulterius inspissetur, et denuo
 ad eas acquirendas reponatur.

§. 725. *Sal* hoc suavissimum, cum *succis nostris*
Saponem naturalem constituit, et nobiles exserit vi-

res temperantes atque aperitivas. Datur ex hac causa, a Scrupulo uno usque ad integram Drachmam, non solum in multis et variis morbis, praecipue febris acutis, ad sanguinem, bilem temperandos, sed etiam ad obstructions leviores, praesertim in haemorrhoidariis, hypochondriacis et issterleis solvendas. Quando bilis saburra in ventriculo haeret, consulto ante Vomitoriorum administrationem, *Sal nostrum* ad aliquot Drachmas in die exhibetur; urinam praeterea movet, et inde etiam in *dys-* et *ischuria*, quae vel ex inflammatione, vel ex muco acri, vias urinarias obsidenti oriuntur, adhibitis aliis necessariis remediis, conducit. Optima et suavissima exhibendi methodus est, quando cum quarta *Elaeosacchari Citri*, seu *Corticum Aurantium* parte misceatur. Aestatis tempore tali pulvere ad gratum saporem addito, potus temperans parari potest.

DXXXIII. SAL AMMONIACVM DEPV RATVM.

§. 726. Rec. *Salis Ammoniaci* Libram unam.
Pulveretur in mortario lapideo et filtro iniice, cui sensim affunde
Aquae fontanae ferventis Libras duas.
Postea *Liquorem* in loco frigido reponere, et *Crystalli* in *Liquore* subsidentes exsiccentur. *Liquor remanens*, pro ulteriori *Crystallorum* collectione, exhalationis ope in *Cucurbita vitrea* institutae, concentretur.

§. 727.

§. 727. *Sal Ammoniacum*, quod *Brunsvigae a fratribus GRAVENHORSTIIS*, in forma conorum minorum, instar *Sacchari* paratur, nulla depuratione indiget, et *Aegyptiaco* multo purius et candidius est.

§. 728. *Sal nostrum* praestantissimum in multis morbis utile *Medicamen* praebet: *humores viscidos, crassos et tenaces* incidit, *obstructiones* solvit, *varias excretiones*, praesertim eas, per *sudorem et urinam*, et in maiori dosi *alvinam* promovet; *fibras languidas* stimulat, roborat, *flatus* pellit, *purrido*, uti inter alios *Perillustr. A PRINGLE* experimentis clare docuit, resistit, et in ipsa *gangraenosa et sphacelosa* diathesi conducit. Valet itaque in *cruditatibus primarum viarum*, et uti iam *MVYS* in peculiari *Dissert.* probavit, et *WOLFIUS, LOESECKE* et alii confirmaverunt, non solum ad omne *februm intermittentium* genus, sed praecipue etiam in *febris mesentericis, obstructione glandularum mesaraicarum, rachitide, febris putridis*, potissimum in earum *diarrhoeis symptomaticis*, et ad *hypochondriacorum atque haemorrhoidariorum mala*, praesertim *infimi ventris inflationes* mitigandas et auferendas. Quoniam etiam *menstruorum fluorem*, si a *fibra languida et copiosa pituita* retinetur, satis certe promovet, quoque etiam ad *horum ataxiam*, uti in genere in *faeminis chloroticis* valde prodest. Si *gangraena* metuatur; vel haec etiam aut ipse *sphacelus* praesto sit, utiliter cum *Cortice Peruviano* iungitur, et *Corticis celebrata vis antifebrilis* maxime ex eius connubio augetur. Ordinaria dosi *Grana duodecim usque ad Scrupulum unum* sunt; sed in morbis

morbis pertinacioribus, uti sunt quaedam ex *febris intermittentibus species*, vel ubi periculum in mora versatur, e. g. in *gangraenae* vel *sphaceli* metu, maior indicatur portio, et tunc omni trihorio ad dimidiam Drachmam, imo ulteriori dosi, exhibendum est. In *mensum ataxia*, et ubi *valenter roborans* indicatur, consulto ad mentem BOERHAAVII *Limaturae*, vel potius *Extracti Martis* et *Salis nostri* pondera aequalia praescribuntur. Ad *viscerum obstructions* referandas, et in *febris mesentericis*, *Sali Ammoniaci* alia *digestiva*, e. g. *Tartarus tartarizatus* adduntur. In *malignarum* et *putridarum febrium debilitate* insigni, recte additis aliquot *Camphorae Granis*, eius *vis antiseptica* augetur, et simul tali ratione eo celerius saepe succumbentis fere naturae vires eriguntur. Saepe in *febris intermittentibus* et *gangraena*, tanta *Sal* hoc praestat, quanta a solo *Cortice* non expectanda, hincque non satis eius frequens, tamen quoque prudens usus suadendus est.

Non minor est *externa eius vis*, ubi *sanguinem stagnantem* in *sugillatis* et *contusis* resolvit, a *putredine* servat, in *luxationibus* et *fracturis* *fibras* simul roborat, et a *gangraena* et *sphacelo* praemunet. Solvitur eo ex scopo *Vncia una*, vel *Vini generosi* vel *Oxyerati* *Libra una* et ad partes affectas tepide fovendas tali modo adhibetur. In *pauperibus*, ubi *Cortex*, ob maius pretium, in *fomentationibus* non semper adhiberi potest, praesertim tales ex *Sale Ammoniaci* valent; uti in genere consulto etiam eis ex *Cortice*, *Salis* huius aliqua portio additur. *Li-*
quor,

quor
graen
quen

sangu
stenc
rimi
Fom
scrip

flam
prin
mer
omr
etia
tere
In c
hac
plic
thal

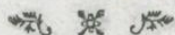
quor, quem magnus BOERHAAVIUS contra *gan-
graenam* habuit, maximam meretur laudem, et se-
quenti modo paratur:

Recipe, *Aceti Rutae,*
Vini generosi,
Infusi Scordii ana Libram unam,
in his solve
Salis Ammoniaci depurati Vncias
duas.

Caeterum quoque etiam *Sal* hoc, ubi tantum
sanguis stagnans resolvendus, vel *inflammationi* resi-
stendum est, ad mentem *experientissimi* et *celeber-
rimi* SCHMUCKERI, cum *Nitro* combinatur; uti
Fomentatio eius sic dicta *frigida* docet, cuius de-
scriptio haec est:

Recipe, *Salis Ammoniaci depurati,*
Nitri depurati ana Libram unam.
Aquae communis Mensuras viginti
quatuor.
Aceti Vini Mensuras sex.

Praeter usum, quem *Fomentatio* haec in *in-
flammaris partibus externis* praestat, etiam abrasis
primo capillis, consulto frigide caput ea fo-
mentatur, in *phrenitide*, in *apoplexia sanguinea* et
omni *sanguinis intra cranium accumulatione*, unde
etiam in *capitis laesionibus* et post *chirurgicam capitis*
terebrationem, quam *Trepanationem* vocant, valet.
In *capitis doloribus* ab *orgasmo sanguinis* ortis, lintea
hac *fomentatione* imbuta, fronti et temporibus ap-
plicantur multo cum iuvamine, et in *oculorum oph-
thalmiis sanguineis* etiam adhiberi ea potest,

Sal Ammoniacum tandem, quoque ad *ulcera sordida* purganda, inspergi potest, et ad mentem *Perill.* A PRINGLE *Unguentis Sulphureis*, quae contra *scabiem* valent, additur.

DXXXIV. SAL AMMONIACVM SICCVM seu ANGLICANVM.

§. 729. Rec. *Salis Ammoniaci depurati* Drachmam unam.

Cinerum clavellatorum depuratorum, seu *Salis Tartari* Drachmas duas. Subito invicem misceantur, et in *vitris epistomiis vitreis* munitis probe ferventur.

Pro lubitu etiam *Olei* cuiusdam *destillati*, e. g. *Lavendulae* Guttae aliquot addi possunt.

§. 730. Infervit pro odoroamento, resuscitando *hystericas* et *lypothimicos*. Valet etiam ad *mucum* resolvendum et educendum in *gravedine*, *doloribus capitis*, *otalgia* etc. Sed videatur, ne frequentiori usu, *inflammatio tunicae Schneiderianae* oriatur; abstinendum ab eo igitur est praesertim, in *morbis inflammatoriis* et *vasis capitis sanguine turgidis*.

DXXXV. SAL ANGLICANVM DEPVRAIVM.

§. 731. Rec. *Salis anglicani* Libram unam.
Solve in

Aquae

Aquae fontanae ferventis Libris tribus.

Evapora ad cuticulam usque, in loco frigido, ut coeant *CrySTALLI*, repellantur, et *CrySTALLI*, a *prima solutione* ortae, tantum siccantur et usui ferventur.

§. 732. *Laxantia* ea, quae ex *Salibus amaris*, parantur, ideo ad praecipua referenda sunt, quia non solum *alvum* exacte purgant, sed etiam *simulionum fibrarum canalis intestinalis* conservant. *Sal nostrum* eo ex scopo in tenerioribus, ad Vnciam dimidiam, et in adultis et robustioribus, ab Vncia una usque ad sesquiunciam, quandoque etiam, ad duas et in maiori quantitate, ita praescribitur, ut in sufficienti *Aquae calidae* quantitate solvatur, et partitis haustibus capiatur. In genere Vncia una huius *Salis* pro laxando adulto sufficit. Modo etiam tantum aliquot Drachmae, ad acuenda alia remedia laxantia, adduntur. In minori dosi, a Drachma dimidia ad unam, *Salia* haecce data, *vim incidendam, digestivam et diureticam* exserunt. In *dysenteria et intestinorum inflammationibus*, *Salium* horum usus plane vitandus est. Ea exhibendi ratio suavissima haec est, ut *Salis* in *Aqua fontana fervida* factae *Solutioni*, sufficientem partem *Syrupi emulsi* addamus.

DXXXVI. SAL CORNV CERVI
VOLATILE.

Vid. §§. 641. et 663.

DXXXVII.

**DXXXVII. SAL seu VITRIOLVM
MARTIS.**

§. 733. Rec. *Limaturae Martis purissimae* Libram unam.

Sensim et partitis vicibus affunde
Acidi Vitrioli tenuis Libram unam
in

Aquae fontanae Libris tribus

diluti. Stent per *nycthemeron*, postea filtra, et evapora ad cuticulam usque, et reponatur in loco frigido, ut *Crystalli* acquirantur. *Liquor* remanens denuo evaporetur, et labor tam diu repetatur, usque dum non amplius *Crystalli* appareant.

§. 734. Ut detegatur, an *Ferrum a cupreis et Aurichalci partibus* probe depuratum sit, *Salis* nostri Drachmam unam, solve in *Aquae* Vncia; sit, huic *Solutioni cultrum* politura splendentem immittas, et non rubicundum colorem induat, *Ferrum* ex quo *Sal Martis* paratum fuit, purissimum fuisse testatur: Sin vero *culter rubicundum colorem* *Solutioni* immixtus, acquirit; tunc *Ferrum cupri*, vel *Aurichalci partibus* esse inquinatum indicat. Etiam *Solutioni* supra memoratae. *Spiritus Salis Ammoniaci cum Calce viva* paratum instillare possumus: si *coeruleum* seu multo magis *saphirinum colorem* inde *Solutio* acquirit, indicat, *Ferrum cupreis* vel *Aurichalci partibus* esse inquinatum, quia, si purum est, *Solutio* ab instillato *Spiritu Salis Ammoniaci*, colorem suum non mutat.

§. 735.

§. 735. *Sal hoc resolvit, aperit et roborat satis insigni modo, et itaque in obstructionibus viscerum, praesertim simul humorum serosorum copia praesenti, in atonia partium, ad restituendos a talibus causis interceptos sanguinis fluores, saepe magna efficit. Prodest ergo in febribus intercurrentibus, in hypochondriacis, in haemorrhoidibus pituitosis, in infantum obstructionibus glandularum mesaraicarum, in ipsa rachitide atque atrophia. Insuper simul pertinet ad certissima anthelmintica, ubi non solum vermes, et inter eos non raro ipsum lumbricum latum expellit, sed etiam humores pituitosos, vermium nidum destruit, et fibrarum tonum auget. Infantibus infra annum dimidia Grani pars sufficit, bien- et quadriennibus duo Grana porrigi possunt, maioribus usque ad annum decimum quartum detur Granis tribus usque ad octo pro dosi, et adultis usque ad Scrupulum exhibeatur, illa tamen cautione, ut semper minori dosi incipiatur, et deinde haec sensim augeatur. Si Limatura Martis aliis Metallorum, praesertim Cupri vel Aurichalci spiculis inquinata est, Sal nostrum vomitus et alia, saepe periculosa symptomata, excitat, hinc Pharmacopoeis incumbit, de ea sollicito occupatos esse.*

DXXXVIII. SAL MIRABILE GLAUBERI.

§. 736. *Rec. Residui Acidi Salis communis Libras duas.*

Solve in

Aquae fontanae Libris quatuor.

Filtra

Filtra per *Chartam emporeticam*, postea evapora usque dum cuticula appareat, et reponatur in loco *frigido*, ut *Cry-stalli* oriantur, quae in *Charta emporetica*, in umbroso loco siccentur.

Pharmacopoei *Sal* hoc a *Seplasiariis* minori pretio emunt, quam illud venit, quod ipsi parant; sed tunc *Sal* tale, ad modum, uti §. 731. de *Sale Anglicano* dictum fuit, prius, antequam in usum trahunt, depurent.

§. 737. Ut intelligamus, an *Salia media*, e. g. *Sal mirabile*, *Tartarus tartarificatus*, *vitriolatus* etc. bene saturati sint, solvantur ea in *Aquae* sufficienti quantitate, ubi tunc, quando exacte parata et plane saturata sunt, ab instillato *Aceto Vini* nulla effervescentia oritur: quandoque, sed pessimo more, in *vasis cupreis* talia *Salia* coquantur, quando tunc his *Salibus* in *Aqua* solutis, *Spiritus Salis Ammoniaci cum Calce viva paratus*, instillatur, *Solutio coeruleum colorem* acquirit.

§. 738. *Sal* hoc, quod facile in *Aqua* solvitur, possidet *vires incidentes, detergentes, digestivas, resolventes, diureticas* et si in maiori portione datur, *laxantes*. Ad *humores crassos* incidendos, *urinam* movendam, et *atvum* lubricam reddendam, inde in multis et variis morbis, a Drachma una usque ad tres exhibetur. Sin vero *purgandi effectum* desideramus, ad minimum *Vncia* una pro *adulto* esse debet, quin in quibusdam adhuc maior, sesquiuncia vel duae nimirum. Caet. vid. §. 732.

Sal

Sal polychrestum Seignette, eundem quidem usum habet, a nostro vero, ratione *Acidi* differt, *ingrata amaritudine* caret, sed *viribus laxantibus Mirabili* debilius est; exhibeatur itaque paulo maiori dosi. In genere notandum, modo hoc modo aliud *Sal*, prae altero, insigniorem effectum monstrare, et saepe etiam, diuturniori usu consultum esse, unum cum altero mutari.

DXXXIX. SAL POLYCHRESTVM SEIGNETTE.

§. 739. Rec. *Salis Sodae depurati* Libram unam.

Solve in

Aquae fontanae ferventis Libris sex.

In *Vase figulino* ebulliat, et inter ebulliendum inspergatur

Crystallorum Tartari quantum sufficit

ad exactam *Sodae* saturationem. *Liquor* deinde per *chartam emporeticam* filtratus, leni igne evaporetur ad tertias, et in *loco frigido* reponatur, ut *Crystalli* orientur, quae in *charta emporetica* siccentur.

§. 740. Est inventum *Pharmacopoei Ruppellensis, Domini DE SEIGNETTE*; descriptionem, primo ab *inventore* et *haeredibus* inter arcanas habitam, publici iuris fecit *GODOFREDVS* in *Mem. de l'Acad. Royal de Scienc. A. 1732.* et postea *NEVMANNVS* in *Praelect. Chym. p. 92.*

De usu vid. §. 738.

SAL

SAL SATVRNI.

Vid. N. DXXXI.

DXL. SAL SODAE DEPV RATVM.

§. 741. Rec. *Sodae Hispanicae*, Libras tres.

Pulveretur in *mortario ferreo*, et coque cum

Aquae fontanae Libris sex.

Postea cola, et ex *Residuo*, semper de novo *Aquae* proportionatam quantitatem affundendo, coquendo et colando, omne *Alkali* extrahe. Tandem *omnes extractiones* misceantur, et ad siccitatem usque, in *vase ferreo* evaporentur.

§. 742. Aliis *Medicamentis* parandis inservit.

DXLI. SAL SVCCINI VOLATILE.

Vid. §§. 662. et 663.

DXLII. SEVVM CERVINVM.

Vid. §§. 351. et 352.

DXLIII. SEVVM OVILLVM.

Vid. §§. 351. et 352.

DXLIV.

DXLIV. SIEF ALBUM RHAZIS.

§. 743. Rec. *Ichthyocollae concisae* Drachmas tres.
Cerussae pulveratae Drachmas sex.
Amyli Vnciam dimidiam.
 Misce fiat *Pulvis*.

§. 744. In *ophthalmia sanguinea*, et in *oculorum lippitudine humida*, praemissa *revulsione* sufficienti, magnam laudem meretur. Redigitur tunc cum *Aqua Rosarum* in *pultriculam*, quae *externe oculorum canthis* crebro immittitur: ubi egregie *demulcet* et *repellit*. Quodsi oculus, ob *crispatos coniunctivae tubulos* multum doleat; *Venaesectione* et *laxantibus antiphlogisticis* praemissis, consulto *Sief* Drachmae uni, *Extracti Opii* Granum unum vel alterum additur. Valet etiam *Medicamen nostrum* ad alias *inflammationes ex causis externis* ortas, et ad *ambusta*. Plura vid. in *BVRGGRAVII Comm. de aere, aquis et locis* §. 36.

DXLV. SPECIES ADSTRINGENTES
 PRO GARGARISMATE.

§. 745. Rec. *Radici Bistortae*,
Herbae Agrimoniae,
Vincae pervincae,
Florum Malvae arboreae,
Balaustiorum ana Vncias duas.
 Incisis fiant *Species*.

§. 746.

§. 746. Hae *Species* coquuntur in *Aqua fontana*, et quidem, in qualibet eius *Vncia*, duae *Drachmae*. Constituit tale *Decoctum* basin pro *Gargarismatibus*, quae in *angina vera* conducunt.

DXLVI. SPECIES ANTISPASMODICAE PRO CLYSTERIBVS.

§. 747. Rec. *Radicis Valerianae officinalis* *Vncias* tres.
Foliorum Aurantiorum *Vncias* duas.
Herbae Millefolii *Vnciam* unam.
 Grosso modo incisis fiant *Species*.

§. 748. Coquuntur hae *Species* in *Aqua communi*, et quidem, quia *saturatissimum Decoctum* expetitur, ad *Aquae Vnciam*, *Specierum* *Drachmae* tres veniunt. *Species* hae *antispasmodicae* pro *Clysteribus* adhibentur, quae ad ductum *illustrium Virorum*, KAEMPFII et ZIMMERMANNI, in eis *pernicissimis nervorum morbis*, qui, cum *infimi ventris obstructionibus*, coniuncti sunt, praescribuntur. Ab addita *Asa foetida*, quam ad plures *Drachmas* praescripsimus, in solvendis *infartibus* et compescendis *spasmis*, magna vidimus. Quae praeterea, circa horum *Enematum* formam, praeparationem, notanda sunt, et plura de usu, infra, ubi de *Speciebus resolventibus pro Clysteribus* sermo est, videantur.

DXLVII. SPECIES CARMINATIVAE PRO CLYSTERIBVS.

§. 749. Rec. *Radicis Valerianae officinalis*,
Herbae

Herbae Menthae piperitae ana Vncias
duas.

Florum Chamomillae,
Sambuci ana Vncias tres.

Seminis Carvi,
Anerhi ana Vnciam unam.

Grosso modo incisif et contusif fiant
Species.

§. 750. Coquantur hae, et aliae pro *Clysmatibus*
Species, in *Aqua communi*, et quidem, ad ordina-
rium *Decoctum*, pro qualibet *Aquae* Vncia, *Spe-*
*cie*rum Drachma una sufficit: fin vero *saturatus*
Decoctum desideretur, Drachmae duae recipiantur.
Decocti talis pro *Enemate* quantitas diversa est, pro
diversa hominum aetate, statura, et *Medici* varia in-
tentione. *Infantibus* nupernatis Vncia una; *anni*
aetate vel *biennibus* Vnciae duae; *maioribus* usque
ad annum decimum quartum, Vnciae quatuor —
sex, — octo, *adultis* Vnciae octo, decem, Li-
bra una, pro maiori aut minori hominis sta-
tura praescribuntur. Praeterea, quando *Clysmat-*
um resorptionem, et ut in *intestinis*, ad plenariam
usque consumptionem, retineantur, desideremus,
qualis intentio in praescriptione *Enematum antispas-*
modicorum, nutrientium et *resolventium* observatur;
Vnciae sex sufficiunt; tunc etiam nullum *irritans*
addi debet: quod vero, quando *Enemata* ad *alvi*
obstructiones referandas et *intestinum* stimulandum,
praescribuntur, post colaturam, *Decocto* commisce-
tur. Varia pro vario scopo tunc adduntur. Prae-
cipua vero sunt: *Nitrum*, a Drachmis duabus usque
ad Vnciam dimidiam; *Saccharum Thomae*, ab Vnciis
duabus

duabus ad tres; *Sal culinare* seu *Anglicanum*, ad dimidiam Vnciam; *Mel crudum*, ad aliquot Vncias; *Sal Ammoniacum*, ad binas Drachmas; et quando fortior irritatio indicatur; proprie sic dicta *Purgantia* vel *Emetica*, et inter haec e. g. *Tartarus emericus* a Granis tribus ad octo. Caeterum, si non expressis verbis alio modo postuletur, calida applicentur Clysmata, ubi circa debitum situm, quem ille, cui adhibentur, tenere debet, omnia exacte observanda sunt. Melius foret, si ubique *Syringa* reperiretur, quam *Vesica* illa consueta.

Decoctum harum *Specierum* sumitur ad *Clysmata*, quae in *statu sterculento* et *spastico* profunt. Pro rerum circumstantiis, aliis additis remediis, adhuc efficacius tale *Enema* reddi potest.

DXLVIII. SPECIES EMOLLIENTES PRO CATAPLASMATIBVS.

§. 751. Rec. *Herbae Althaeae*,
Malvae,
Florum Sambuci,
Chamomillae ana Vncias tres.
Seminis Lini sesquiunciam.
 Incisis contusis fiant *Species*.

§. 752. Harum *Specierum* Vncia una, cum *miccae Panis tritici* Manipulo dimidio, unico *Vitello Ovi* et *Croci austriaci* Scrupulo uno miscetur, posteaque in *Lactis* Libra una, ad *puleis* consistentiam coquitur.

Appli-

Applicetur in *tumoribus, abscessibus, vulneribus nimis dolentibus et inflammatis*, ad *mitigandum, emolliendum, et suppurationem promovendam*.

**DXLIX. SPECIES EMOLLIENTES
PRO CLYSMATIBVS.**

§. 753. Rec. *Radicis Althaeae* Vncias quatuor.

Herbae Malvae,

Verbasci,

Florum Chamomillae ana Vncias tres.

Seminis Foeni Graeci Vnciam unam.

Grosso modo incisis et contusis fiant

Species.

§. 754. Modus adhibendi has *Species* liquet ex §. 750. Praescribuntur *Enemata emollientia*, ubi *laxandum et emolliendum* est; e. g. in *alvi segnitie, fecibus induratis, doloribus ac spasmo intestinorum*. Varia ad haec impetranda adduntur alia, quae quilibet ipse in casu obvio determinabit. Vtiliter etiam loco *Aquae*, cum *Lacte Species* coquuntur.

**DL. SPECIES EMOLLIENTES PRO
GARGARISMA.**

§. 755. Rec. *Radicis Althaeae,*

Liquiritiae,

Herbae Malvae,

Verbasci,

Florum Sambuci,

Chamomillae,
Papaveris erratici,
Caricarum ana Vnciam unam.
 Incisis fiant *Species.*

§. 756. *Specierum* harum Vncia una, ex *Lactis* Libra coquitur, et *Decoctum* in *angina*, repertis *suppurationis* signis, ad illam *facilitandam* et *promovendam*, tanquam *Gargarisma* frequenter in die adhibetur.

DLI. SPECIES IMPERATORIS PRO MORSVLIS.

§. 757. Rec. *Radicis Galangae* Vnciam unam.
Florum Cassiae Drachmas decem.
Cardamomi minoris,
Caryophyllorum aromaticorum ana Vnciam dimidiam.
Macis Drachmas duas.
 Grosso modo incisis et contusis fiant *Species.*

§. 758. Proprie *Morsulis* parandis inserviunt, sed etiam tanquam *stomachicae*, in *vitiis ventriculi pituitosis* et *flatulentis*, ad dimidiam Drachmam, cum *dupla Sacchari* parte mixtae, haec *Species* exhiberi, et ad alia *Medicamina* corrigenda, addi possunt.

DLII. SPECIES MVNDIFICANTES.

§. 759. Rec. *Radicis Saponariae,*
Taraxaci,

Grami-

Graminis canini, (a)
Lapathi acuti ana Vncias tres
Pimpinellae albae Vncias duas,
Liquiritiae Vnciam unam.
Ligni Quaiaci rasi Libram dimidiam
Seminis Anisi sesquiunciam.
 Incisis contusis fiant *Species*.

§. 760. Vncia una harum *Specierum*, infundatur.
Aquae ferventis Libris duabus, lente decoquantur in
 vase bene tecto, ad quartae partis consumptionem,
 et deinde coletur.

Ad sanguinis et humorum corruptionem pitui-
 rosam et veneream corrigendam, in cutis morbis,
 fluore albo et aliis inquinamentis venereis, e. g. scabie
 venerea, in cachexia universali, in arthritide ac
 rheumatismo inveteratis, in ulceribus antiquis, mane
 et meridie *Decocti* talis Vnciae sex *Saccharo* edulcati
 hauriuntur. Ex eis *Species*bus, quae post primam
 decoctionem remanent, cum *Aquae fontanae* Libris
 binis, *Decoctum secundarium* parari potest, quod
 aeger pro lubitu per diem capit loco potus ordinarii.
 Sub *Mercurialium* usu *Decoctum* nostrum etiam
 prodest.

DLIII. SPECIES NERVINAE PRO CVCVPHIS.

§. 761. Rec. *Herbae Menthae piperitae*, Ru-

(a) *Radices Graminis canini* ad maximas partes Qui-
 dem de *Tritico repentis* sunt, sed etiam ex aliis *Gra-*
*minum Species*bus defumantur.

(a) *Rutae hortenſis,*
Serpilli,
Maioranae,
Thymi,
Salviae,
Sabinae,
Meliſſae ana Vncias duas.
Florum Roſarum rubrarum,
Levendulae ana Vncias tres.
Tanacetij Vncias quatuor.
Baccarum Lauri,
Iuniperi ana Vncias duas.
Cardamomi minoris Vnciam unam.
Seminis Aniſi,
Carvi ana Vncias duas.
Macis Vnciam dimidiam.
 Inciſis contuſis fiant *Species*; probe
 ſervandae ſunt.

§. 762. Quando pro *Cucuphis*, in *capitis laeſio-*
nibus ac *morbis*, ad *reſolvendum*, *excitandum* et *robo-*
randum praefcribuntur, *Sacculis* interſutis inclu-
 dantur, et ut eo actuoſiores evadant, cuilibet ha-
 rum *Specierum* Vnciae, *Camphorae* Drachmae duae
 adduntur, et cum *Oleo* quodam *deſtillato*, e. g. *La-*
vendulae vires exaltantur. Inſuper *Sacculi* ipſi, cum
Spiritu quodam *nervino* et *aromatico* e. g. *Serpilli*,
 inſpergantur, Commode etiam *Species* hae cum
Vino coquuntur, et *Lintea* toties duplicata cum hoc
Vino ſaturata, dein expreſſa, calide eis, qui *con-*
uſiones in *capite*, *cerebri commotiones* etc. paſſi fue-
 runt, et poſt *operationes in capite inſtitutas*, appli-
 centur.

DLIV. SPECIES PECTORALES.

- §. 763. Rec. *Radicis Althaeae* Vncias duas.
Liquiritiae Vnciam unam.
Florum Sambuci,
Tussilaginis,
Papaveris erratici ana sesquiunciam.
Passularum minorum mundatarum Vnciam unam.
Caricarum Vncias tres.
Seminis Anisi Vnciam unam.
 Incisis contusis fiant *Species*.

§. 764. Vncia dimidia *Specierum* cum Libris duabus *Aquae* probe coquuntur, et in *morbis pectoris*, ad *expectorationem* promovendam, et *acres humores* resolvendas, praescribuntur.

DLV. SPECIES RESOLVENTES PRO CLYSTERIBVS.

- §. 765. Rec. *Radicis Taraxaci,*
Saponariae ana Vncias duas.
Herbae Centaurei minoris,
Marrubii ana Vnciam unam.
Florum Tanacetii Vnciam dimidiam.
Chamomillae sesquiunciam.
 Incisis fiant *Species*.

§. 766. *Illustri KAEMPFIO* perspicuam, de *infimi ventris infarctibus*, et inde multis pullulantibus mor-

morbis, notitiam debemus: cum non solum *Patris dignissimi*, *Viri maximi acuminis*, vestigia in hac doctrina premit, sed etiam, pro summo suo ardore, quo ad amplificandam scientiam nostram movetur, propriis observationibus, *Systema* suum, quod sibi de his *morbis* et eorum *optima medendi methodo*, extruxit, corroboravit. Hi Celeberrimi Viri etiam primi fuerunt, qui rectum et magnum, quem *Enemata ex Medicamentis aperientibus et resolventibus* parata, habent in talibus malis usum, docuerunt. Postea non hi solum, methodum hanc in *perinacissimis infarctibus*, *obstructionibus viscerum abdominalium*, *malo hypochondriaco*, *melancholia* et aliis ex *viscerum infarctibus* pendentibus morbis, utilem invenerunt, sed etiam alii scientiae nostrae laudabiles *Doctores* eam laude ornaverunt, et inde exoptatissimos effectus viderunt. Instar omnium ex his nominare sufficit, *optimum ZIMMERMANNVM*, *Virum supra omnem laudem positum*. Ille enim non satis horum *Enematum* praestantissimos effectus testari potest. Circa haec, et *Enemata antispasmodica*, de quibus vid. N. DXLVI. nobis sequentia notanda veniunt. Matutino tempore, post alvi deiectionem, sive fecibus *Clysmate irritanti* primo eductis, tepide applicentur. Quoniam ad plenariam consumptionem aeger *Clyisma* retinere debet, et ut eo actuosiora evadant, circa eorum parationem notanda, debere *Decoctum* ad modum §. 750. praescriptum, saturatissimum esse: dein, ut crassioris *Decoctum* fiat consistentiae, cuilibet Specierum Vnciae, *Furfurum irriticorum* aut *Siliginum* Drachmas duas admiscendas, et tandem quantitatem, quae applicatur, non Vn-

cias

cias
irrit
quer
tract
appl
spas
bus
cies
KA
Agu
cup
nost
puse
stan
ven
"Vi
"ne
"di
"m
"qu
"ne
"no
"m
"C
"co
"p
"ti

cias sex esse transgressuram. Porro etiam, omnia
irritantia, in talibus *Clysmatibus* fugienda. Fre-
 quenter, et omni die, idque per aliquem temporis
 tractum, ad tanta mala vincenda, Clysmata haec
 applicanda esse, quilibet de se ipso iudicabit. Saepe,
spasms, et *hystericarum passionibus* cum *obstructioni-*
bus simul praesentibus, consulto *antispasmodicae Spe-*
cies cum his coniunguntur. Quandoque *illustris*
 KAEMPFIVS, ut magis aperientes evadant, etiam
Aqua Calcis Species decoqui iubet. Qui plura scire
 cupit, adeat *doctissimas Dissertationes*, quas *illustris*
*nos*ter BALDINGERVS in *Vol. III. Syll. Select. O-*
pusc. collegit. Quaedam tamen de *Clysmatum* praec-
 stantia, ex *illustr.* KAEMPFII *Diss. de iufarct. vas-*
ventric. notabimus. "Singularis quoque, recte enim
 "Vir *illustr.* monet, est usus, quem (Clysmata) foe-
 "nerant et peculiaris efficacia, qua eminent. Me-
 "dicamenta enim per os superius sumta, post tot
 "mutationes, saepius colluvie vitiosa, acida, li-
 "quore gastrico et post tot secretiones et excretio-
 "nes perpeffas, denique infarctus infimi ventris, mali
 "nostri scaturiginem attingentia, primum solum-
 "modo hostis agmen imbecilliter quidem carpunt,
 "Clysteres vero immediate portam malorum pulsant,
 "contumaces obstructions ex omnibus in circuitu
 "partibus aggrediuntur, et claustra eorum eo for-
 "tius percurrunt."

DLVI. SPECIES RESOLVENTES
 PRO GARGARISMATE.

S. 767. Rec. Radicis Pyretri Vncias duas.

Herbae

Herbae Salviae Libram dimidiam.
Seminis Synapi Vncias tres.
 Incisis contusis fiant *Species*.

§. 768. Quando in *angina spuria* vel aliis morbis e. g. *oralgia*, *odontalgia*, pituita ex glandulis educenda est, harum *Specierum* Drachmae duae, in Aquae Vncia una, coquuntur, et inde *Gargarisma* paratur. Saepe consulto *Radice Squillae* aliquot Grana his *Speciebus* adduntur, vel etiam *Decocto Oxymel* eius, in debita portione commiscetur. In *angina vero inflammatoria*, *Gargarismata* talia acria et irritantia vitentur; nisi *suppuratis partibus*, ad eas mundificandas.

DLVII. SPECIES RESOLVENTES.

§. 769. Rec. *Herbae Absynthii*,
Menthae piperitae,
Rutae,
Salviae,
Sabinae ana Vncias tres.
Florum Chamomillae,
Sambuci,
Lavendulae ana Vncias duas,
Seminis Carvi,
Anethi ana Vnciam unam.
 Incisis contusis fiant *Species*.

§. 770. *Stagnantes humores* resolvunt, *partes debilitatas* roborant, et itaque in *inflammationibus*, *contusionibus* et ad roborandas partes applicantur. Vel
 in

in *Sacculis* adhibentur, vel decoquantur cum *fluido* quodam, quod pro rerum circumstantiis varium, et vel *spirituosum* vel *aquosum* esse potest; *Lintheamina* dein, in tali *Decocto* saturata, eodem applicentur modo, sicut §. 503. praescriptum fuit. Quandoque, sub finem coctionis, aliqua pars *Aquae Calcis vivae* admiscetur, vel etiam *Spiritus Vini rectificatissimus*, aut *Vini Camphoratus*.

DLVIII. SPECIES RESOLVENTES AD OBSTRUCTIONES INTERNAS.

§. 771. Rec. *Radicis Althaeae*,
Bryoniae,
Florum Chamomillae,
Sambuci ana Vncias tres.
Seminis Lini Vncias duas
 Incisis contusis fiant *Species*.

§. 772. *Vsus* tempore, harum *Specierum* dimidia Vncia, cum *Micæ Panis tritici* Drachmis sex et *Croci austriaci* Serupulo uno commiscentur, et haec omnia in *Lactis* Libra una ad formam *Pultis* coquantur, cui tandem adduntur unus *Vitellus Ovi* et *Saponis* Drachmae duae.

In *tumoribus inflammatoriis*, *obstructionibus viscerum*, vel inter *lintheamina* vel in *vesica bovina* inclusum, *Cataplasma* hoc applicatur; ubi non solum resolvit, sed etiam *dolores* lenit. *Vsum* igitur insignem habet in principio *pleuritidis* et *peripneumoniae*, ad *dolores atrocissimas* mitigandos et *excretionem*

tionem per pulmones promovendam. Valet etiam in vesicae urinariae inflammationibus, et in aliorum viscerum abdominalium insarctibus.

DLIX. SPECIES PRO THEA.

§. 773. Rec. Radicis Graminis sesquiunciam.
Herbae Millefolii Vncias duas,
Veronicae Vncias tres.
Incisis fiant Species.

§. 774. Titulus usum indicat.

SPIRITVS ACETI.

Vid. N. CCLXXVI.

DLX. SPIRITVS ANISI.

§. 775. Rec. Seminis Anisi contusi Libram dimidiam.

Spiritus Vini Libras sex.

Macerentur per nycthemeron, et Spiritus lege artis destillationisque, quamdiu fiunt, eliciantur.

Eodem modo ex Seminibus Carvi, Spiritus Carvi, et ex Iuniperi Baccis, Spiritus Iuniperi parantur.

§. 776. Spiritus ex Anisi et Carvi Seminibus, carminativi sunt et stomachici, eodemque ex scopo, in digestionem depravata et flatulentia, ab aliquot Drach-

Drachmis ad Vnciam usque praescribuntur. In doloribus ad partem spuris, non inepte, praesertim in plebeis, Carvi Spiritus praegnantibus porrigitur.

DLXI. SPIRITVS ANTISCORBVTICVS DRAWITZII.

§. 777. Rec. *Vitrioli calcinati* Libras duas.

Tartari crudi Libras tres.

Misceantur et immittantur *Retortae terreae*, et lege artis destillentur igne gradatim adhibito et sensim aucto, usque dum vapores nulli amplius apparent. Deinde

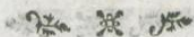
Recipe, *Huius Spiritus* Libram unam

Spiritus Cochleariae Vncias quatuor.

Misceantur.

§. 778. *Resolvit, aperit, varias excretionibus, praesertim eas per sudorem et urinam promovet, et hac ratione sanguinem ab impuritatibus liberat. Non solum itaque eximii, unde nomen accepit, est usus in scorbuto, corporibus cacochymicis, scabie, sed praesertim magna in rheumatismo, arthritide et podagra praestat: quoniam non solum atroces dolores mitigat, sed etiam per urinam et sudorem morbi materiam expellit. Praeterea conducit etiam in affectibus apoplecticis et paralyticis, praesertim eis, qui a retropulsa materia arthritica orti fuerunt. Datur a Guttis viginti usque ad octoginta, cum Syrupo quodam mixtus. Notandum etiam, immortalem*

WERL.

WERLHOFIVM, in memoratis morbis huius *Spiritus* usum, sub nomine *Mixturae antiscorbuticae simplicis*, maxime fecisse, uti ex *Eius Operibus* patet.

DLXII. SPIRITVS BEZOARDICVS BVSSII.

§. 779. Rec. *Spiritus Salis Ammoniaci vinosi* Vncias octo.

Liquoris Cornu Cervi Succinati Drachmas sex.

Olei Ciri Guttas decem.

Misceantur et serventur usui.

§. 780. Potenter *sudorem* pellit, *urinam* movet et *antispasmodica* virtute pollet egregia, si a Guttis duodecim usque ad triginta imo quadraginta, in appropriato vehiculo praebetur in *morbis exanthematicis* et *arthriticis* retrogressis, vel non rite erumpentibus, in *spasmis*, et in *passione hysterica*. *Convulsiones*, quae ex *dentione difficili* oriuntur, fatis cito tollit. *Infantibus infra annum* Guttae quatuor vel sex sufficiunt; *biennibus* decem vel duodecim. Plura vid. in F. HOFFMANNI *Observ. Phys. Chym.*

DLXIII. SPIRITVS CARVI.

Vid. §§. 775. 776.

DLXIV.

DLXIV. SPIRITVS COCHLEARIAE.

§. 781. Rec. *Herbae Cochleariae recentis* Libras sex.
Contunde et *vesicae* immixtis affunde
Spiritus Vini Libras quatuor,
Aquae fontanae Libras sex.
Iuncturis probe clausis ac munitis *Spi-*
ritus Librae duae destillentur.

§. 782. Ad *Gargarismata* et *Collutoria*, quae in
stomacace, *aphthis* et aliis *gingivarum* et *palati ul-*
ceribus profunt, venit. Ad *ulcuscula* pinfenda,
etiam cum *Melle* praescribitur.

**DLXV. SPIRITVS CORNV CERVI
RECTIFICATVS.**

Vid. §§. 641. et 663.

DLXVI. SPIRITVS FORMICARVM.

§. 783. Rec. *Formicarum in mense Iunio, vel Iulio*
collectarum Libram unam,
Spiritus Vini rectificari Libras duas.
Destilletur ex *Vesica* Libra una.

§. 784. *Partibus debilitatis, rigidis*, et in earum
aronia, tanquam *resolvens* et *nervinus* infricatur.
Pari modo, in *capitis contusionibus*, *Fomentationi-*
bis consulto additur, et, in *capitis doloribus* etiam
vertici et temporibus applicari potest, quando a
torpore oriuntur. Male vero, ad *dolores arthriti-*
cos et *podagricos* auferendos, adhibetur.

DLXVII. SPIRITVS IUNIPERI.

§. 785. Vid. §. 775. Summe *stimulans*, *diureticus* et *emmenagogus* est. Raro solus datur, sed plerumque alia tantum eo acuuntur remedia.

DLXVIII. SPIRITVS LAVENDVLAE.

§. 786. Rec. *Florum Lavendulae recentium modice siccatorum* Libram unam.

Spiritus vini Libras quatuor.

Praevia per triduum digestionem, destillentur ad dimidias.

Eodem modo parantur, ex *Herba Melissae*, *Spiritus Melissae*, et ex *Herba Serpilli*, *Spiritus Serpilli*.

§. 787. Omnes hi *Spiritus externe* applicati, *resolventes* et *nervini* sunt, et ideo, ad *partes debilitatas* roborandas et *nervos* erigendos, adhibentur. Praesertim conducunt in *luxatis*, in *partium aronia* et in *capitis laesionibus*: uti etiam *Species*, quae *Cephalicae* appellantur, adpersis talibus *Spiriticibus*, aëuofores redduntur. Praeterea *Odoramento* inferviunt in *typhymicis* et *debilibus*. *Spiritus Melissae*, in *clavo hysterico*, tam *externo* applicatus, quam etiam *interne* ad *Cochlear* datus, prodest, et simul *mensum araxiam* corrigit.

DLXIX. SPIRITVS MELISSAE.

Vid. §. 786. et præced.

DLXX. SPIRITVS MINDERERI.

§. 788. Rec. *Aceti Vini acerrimi* Vncias duas.

Paullatim instilla, subinde agitando
Spiritus Cornu Cerui quantum suf-
 ficit, donec cessat effervescentia.

§. 789. Laudabile *Medicamentum* leniter diapnoicum, antispasmodicum est, et contra putredinem valet. Conducit ergo ad *exanthematum* e. g. *variolarum*, *morbilorum*, *purpuræ eruptionem* promovendam, in *morbis arthriticis*, in *febris putridis*, *malignis*, in *spasms et affectibus hysterisis*. Datur cum *Syrupo* quodam vel cum aliis remedijs mixtus, a Drachma dimidia usque ad binas. Præterea, *Spiritus noster*, *Asae foetidae* non satis celebrandas vires *antispasmodicas et resolventes*, quas in *obstructionibus viscerum*, in *menstrum et aliorum sanguinis fluoribus* cohibitis, in *affectibus asthmaticis*, in *tussi suffocativa et morbis hysterisis* præstat, insigniter secundat et auget, et ideo consulto, ad exemplum *Clar. MILLAR*, Drachmæ duæ *Asae foetidae* in huius *Spiritus* Vncia una, solvuntur, et cum aliquot cuiusdam *Aquæ destillatæ* Vncis miscentur, et omni bi - vel trihorio *infantibus*, ad aliquot *Cochlearia parva*, et *adultis ordinaria*, præbentur.

Externe Spiritus hic applicatus, tumores frigidos dissipat, et si praescripto modo *Asae foeridae* maritatus est, eo potentior agit.

SPIRITVS NITRI ACIDVS.

Vid. N. CCLXXVII.

DLXXI. SPIRITVS NITRI DVLCIS.

§. 790. Rec. *Spiritus Vini rectificatissimi* Libras duas.

Immitte *Retortae vitreae tubulatae*, et sensim et pededentim instilla

Acidi Nitri fumantis Vncias tres.

Postea *Arenae igne per gradus suppeditato* destillentur.

§. 791. Maxime, cum hoc *Medicamine*, omni die in ordinationibus obvio, *Medici*, *Chirurgi*, quin quilibet *Empyrici*, *Agyrtae* ludunt. Expectant ab eo vires temperantes, et praescribunt ideo ubique, ubi aestus et febrilis motus temperandi sunt: sed falluntur. Nam si non graviore modo noceant; tamen saepe in morborum decursibus, irrevocabile iuvandi tempus perdunt, et hoc modo irreparabile damnum inferunt. Quod vero vires, quae vere huic *Spiritu* adscribi possunt, attinet, omnino, tanquam *Medicamentum carminativum*, *antispasmodicum*, *anodynum* et aliquo modo etiam *antisepticum*, in febribus, doloribus colicis, in aliis ventris vitiis, e, g. *diarrhoeis*, *flatulentis*, in morbis spasmodicis

modicis et haemorrhoidibus irregularibus, a Guttis quadraginta usque ad Centum et viginti praescribi, vel ad aliquot Drachmas, Mixturis, in modo fatis morbis adhibendis, addi potest.

SPIRITVS NITRI FVMANS.

Vid. N. CCLXXVIII.

DLXXII. SPIRITVS SALIS AMMONIACI ANISATVS.

§. 792. Rec. *Spiritus Salis Ammoniaci vinosi* Libram unam.

Anisi Vnciam unam.

Misceantur.

§. 793. *Ad pituitam in morbis pectoris, e. g. catarrho simplici, coryza, tussi catarrhali, incidendam, et inde solvendas stases a Guttis viginti usque ad quadraginta in vasculo Theae, vel alio vehiculo exhibetur; carminativum effectum quoque exferit, et ideo etiam, in affectibus flatulentis, praesertim, si corpus pituitosis humoribus scatet, e. g. in colica flatulenta, stranguria et ischuria a frigida causa, v. g. cerevisia male defaecata ortis, porrigitur. Quando pectoris morbi diathesin inflammatoriam induunt, sollicite vitandus est, uti etiam caveatur, ne in illis corporibus, quae ad hanc diathesin prona, largiori eius usu, inflammatorii morbi reddantur.*

**DLXXIII. SPIRITVS SALIS AMMO-
MONIACI VOLATILIS
VINOSVS.**

§. 794. Rec. *Salis Ammoniaci depurati et pulverati*

Libram dimidiam.

Cinerum clavellatorum depuratorum Li-
bram unam.

Immittantur *Cucurbitae vitreae* et af-
funde

Spiritus Vini Libras duas.

Ex *Rerorta*, iuncturis probe lutatis,
destilletur *leni igno*, et *Spiritus vola-
tilis* prodeuntis Libra circiter colligatur.

§. 795. In *morbis*, ubi *pituitosorum* et *crassorum*
humorum copia adest, e. g. in talibus *morbis pecto-
ris*, *febris* *intermittentibus* et *morbis chronicis* va-
riis, cum vehiculo a *Guttis* quindecim usque ad tri-
ginta tanquam *resolvens*, *incidens* et *diureticus* datur.
Insuper *menstrua* pellit, et ideo in eorum retentione,
praesertim, si corpus *lenta pituita* abundat, praes-
cribitur. Tempore *frigoris*, in *intermittentibus*,
si illud ingens est, recte etiam ad *Guttas* triginta in
Theae vasculo porrigitur.

Externa pro *odoramento*, ad *solvendam pitui-
tam* in *gravedine*, et *discutiendas pituitae stases*
conducit, et ut *cephalicas* induat *vires*, varia *Olea*
aetherea in eo solvi possunt. *Resolvendi* etiam sco-
po, modo *inflammatio* non adsit, *membris* illini
potest.

DLXXIV.

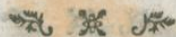
DLXXIV. SPIRITVS SALIS AM-
MONIACI VOLATILIS
VRINOSVS.

§. 796. Rec. *Calcis vivae recens ustae* Libram unam.
Salis Ammoniaci depurati Vncias qua-
tuor.

Seorsim pulveratis, mixtis cito *Cu-
cubitae vitreae* immixtis, superfunde
Aquae fontanae Libras quatuor.

Ex *Retorta tabulata*, iuncturis probe
lutatis, statim *leni igne* instituat
Destillatio, et *Spiritus* Vnciae octo pro-
liciantur, qui in *vitro optime munito*
servetur.

§. 797. Ad Guttas decem, quindecim, viginti et vl-
tra cum multa *Aqua* datus, potentissimum praebet re-
solvens et excitans, quod in *morbis pituitosis, catarrho
suffocatiuo, apoplexia serosa, capitis doloribus*, qui a
stagnanti pituita oriuntur, et ad eos excitandos, qui
in *Aqua* submersi sunt, maximi est usus. An vero
etiam in *morbis arthriticis, paralyticis* et ipsa *rabie
canina* tale nunquam fallax remedium sit, uti
quidam recentiorum volunt, non confidenter et
audacter confirmabimus. *Externe Spiritus* noster,
pro excitandis *apoplecticis, epilepticis, soporosis,
syncopiacis et hysteriacis*, uti quoque pro illinendis
membris, quae ex *paralyse* tonum amiserunt, adhi-
betur. Caeterum *excitandi scopo* in *plerhoricis* non,
nisi *venae sectione* larga praemissa, applicetur.

SPIRITVS SALIS COMMVNIS
ACIDVS.

Vid. N. CCLXXIX.

DLXXV. SPIRITVS SALIS COMMVNIS DVLCIS.

§. 798. Rec. *Spiritus Vini rectificatissimi* Libram unam.

Immittatur *Retortae vitreae* et successively ei instillentur

Acidi Salis communis Vnciae duae.

Postea ex arena, igne per gradus supeditato, destillentur.

§. 799. Nobilissimum Medicamentum est, quod a multis temere negligitur, et *Spiritu Nitri dulcis* tantum aequiparatur. Insignes possidet vires temperantes, incidentes, aperientes, carminativas, diureticas, antisepticas, antispasmodicas et anodynas. Recte itaque praescribitur, ad februm acurarum aestum temperandum, in febris putridis, biliosis et malignis: ubi putredini non solum resistit, bilis acrimoniam corrigit, et crassos humores incidit; sed etiam simul spasmos, harum februm comites, aufert, et nervorum inordinatos motus compescit. Non minus prodest in diarrhoeis, dysenteris, doloribus colicis, nephriticis, in haemorrhoidibus nimis fluentibus, vel si eas spasmi et colici dolores concomitentur, in ventriculo debili, cholera, in flatulentia hypochondriacorum, in menstruis dolorificis, ad spasmos, dolores et inflammationes in arthriticis et podagricis mi-

mitigandos et tollendos; et in omni *sanguinis nimia expansione*. Datur a Guttis quadraginta usque ad centum et viginti, quin, si morbi vehementia id postulat, maiori portione; ad binas nempe Drachmas usque. Exhibetur, aut additis tantum *Aqua destillata* et *Syrupo* quodam, vel *Saccharo*, aut in *Mixturis* cum aliis coniungitur *Medicamentis*. *Potionibus laxantibus*, quae ex eis rebus e. g. *Manna*, *Pulpa Cassiae* constant, quae in debilibus facile *sterculentos affectus* procreant, consulto etiam aliquot nostri *Spiritus* Drachmae adduntur. Tandem in *anginae* variis speciebus, aliqua eius portio *Gargarismatibus* admiscetur, et *oris ulceribus* cum *Melle* mixtus convenit.

DLXXVI. SPIRITVS SERPILLI.

Vid. §§. 786. et 787.

DLXXVII. SPIRITVS VINI CAMPHORATVS.

§. 800. Rec. *Spiritus Vini rectificatissimi* Libram unam.

Huic adde

Camphorae sesquiunciam.

Stent ad *Camphorae* solutionem, et usui serua.

§. 801. Egregie quidem *discurrit*, *dissipat* et *roborat*, ideoque in *semi-luxatis*, *luxatis*, et ad *roboran-*

borandas partes, in tendinum et ligamentorum debilitare applicetur; sed ubique vitandus, vel ubi fibrarum rigiditas conspicitur, vel ingens inflammatio adest, vel quando decubitus humorum proxime sub cute haeret, e. g. in erysipelate, ubi humores coagulando exulcerationi facile ansam praebent. Ad dissipandas fugillationes, quoque merito alia praeseruntur. In genere notandum, usum Spiritus camphorati non adeo diu protrahendum esse, et Spirituum applicationem melius in Chirurgia restringi, quam ampliorem reddi.

Spiritus Vini Crocatus, praeter has proprietates, insuper quidem vim anodynam praestat, et ea ex causa, ubi dolores ingentes adsunt, applicetur; sed etiam ratione inflammationis, adhuc maiorem, quam *Simplex Camphoratus* poscit cautionem. In capitis doloribus, quando a causis frigidis orti, alter aut alter, cum linteaminis applicati, saepe satis cito eos tollunt. Fomentationibus, quae resolvendi scopo applicantur, Spirituum horum debita portio addi potest. Multos homines ex *Idiosyncrasia*, externam Spirituum applicationem, non tolerare, adhuc notetur.

DLXXVIII. SPIRITVS VINI CROCATVS.

§. 802. Rec. *Spiritus Vini Camphorati* Vncias duas.
Tincturae Croci Drachmas duas.
 Misceantur.

De usu vid. §. praeced.

DLXXIX.

DLXXIX. SPIRITVS VINI RECTIFICATVS.

§. 803. *Spiritus Vini, ex Vesica cuprea, per Alembicum stanneum destilletur, et sic a Phlegmate suo, ad maximam partem separetur.*

§. 804. *Ad multa Medicamenta paranda infervit, et externe, tanquam roboranti, partes debilitatae eo fomentari possunt, et ideo talibus Fomentationibus additur.*

Spiritus Vini rectificatissimus, qui ab omni Phlegmate liberatus est, praeterea sanguinem coagulat, et fibras vasorum crispat; ideo ad optima, quae in Chirurgia habemus, styptica pertinet, et cum parvis linteaminibus, vel plumaceolis ea ex causa in haemorrhagiis externis applicatur, cum effectu satis certo.

DLXXX. SPIRITVS VINI RECTIFICATISSIMVS.

§. 805. *Spiritus Vini rectificatus ex cucurbita vitrea in Arena, tamdiu depuretur, donec ab omni Phlegmate immunis sit, et Pulverem pyreum eidem superfusus et accensus, in flammam abripiat.*

De usu vid. §. praeced.

SPIRITVS VITRIOLI ACIDVS.

Vid. N. CCXXXI.

SPIRI-

debili-
fibra-
maris
e sub
s coa-
d dif-
raefe-
cam-
Spiri-
ringi,
flou

rieta-
et ea
etur;
orem,
In
i, al-
pe fa-
resol-
debita
Idio-
non

RO-

duas.

XXIX.

SPIRITVS VITRIOLI DVLCIS.

Vid. N. CDXLI.

DLXXXI. SPIRITVS ZEDOARIAE
ANISATVS.

§. 806. Rec. *Radicis Zedoariae* Libram dimidiam,
Seminis Anisi Vncias tres,
Flavedinis Corticum Citri Vncias duas.
 incisis affunde
Spiritus Vini Libras sex.
 Macerata destillentur *ex vase vitreo*
 usque ad dimidiam partem.

§. 807. Nulli alii *Medicamento carminativo* et
stomachico cedit, et ergo in *concoctionis viriis*, ad
stomachum roborandum, *pituitam* incidendam et
status pellendos, a Drachmis duabus usque ad dimi-
 diam Vnciam datur.

DLXXXII. SPONGIA CERATA.

§. 808. *Spongiae* maximae, diligenter a sordibus
 mundatae, probe imbibantur *Cera li-*
quata et fervida; quo facto calentes ad-
 huc sub *prelo* arctissime comprimantur,
 ibique derelinquantur, usque dum re-
 frixerint.

§. 809. Ad dilatanda *ulcera* infervit.

DLXXXIII

DLXXXIII. SQVILLA PRAEPA-
RATA.

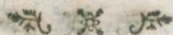
§. 810. *Squillae Squamae* a se invicem separentur,
et in furno calido modice siccantur.

§. 811. Raro vel nunquam *Squillae Radix* sola et
in substantia praescribitur; sed tantum, aut aliis
Medicamentis tanquam *coadiuvans*, ad duo — tria
— quatuor imo plura Grana additur, aut in forma
Infusi, vel *aquosi*, vel *quinosi* datur, ita quidem, ut
Squillae Radicis pulveratae Grano octo cum Vnciis
octo *Vini* vel *Aquae*, per noctem digerantur, et tunc
ad *obstructiones* soluendas, *humores crassos*, *pituiro-*
sos, in *asthmaticis* et aliis *morbis pectoris*, ex *pul-*
monibus educendos, et *urinam* in *leucophlegmaticis*
et *hydropicis* pellendam, pluribus *Cochlearibus* ad
nauseam usque, per diem sumantur: ubi quidem no-
tandum, *Infusum vinosum* facilius *nauseam* et *vomi-*
tum excitare, quam *aquosum*. Talia *Infusa* etiam
pro *Gargarismatibus* inseruiunt, quae in *angina pi-*
uitosa, *auditus gravitate*, ab *accumulata pituita*
orta, et aliis *morbis capitis serosis* valent.

DLXXXIV. SVCCVS BERBERVM.

§. 812. Rec. *Fructuum Berberum maturorum* quan-
tumvis.

Contunde in *mortario lapideo*, et in
vase terreo per aliquot dies in cellam
reponere; tunc *succum* exprime: hic
iterum per aliquot dies stet in cella,
et postea per *pannum colatus*, in vi-
tro,

170, collo angustiori praedito, super-
aduso Oleo, in loco frigido adser-
vetur.

Eodem modo ex *Malis Cistreis, Cydoniis et Bac-
cis Myrcillorum, succi parantur.*

§. 813. *Succus Berberum* ipse in morbis, quos
§. 452. indicavimus, ad aliquot Vncias, *Mixturis*
addi potest, et loco *Aceri* intersit, eo tamen discrimi-
mine, quod hoc suave *Acerum*, ab omnibus *partibus*
oleosis liberum sit, et ideo, ubi *Acerum Vini* ob-
has partes fugiendum sit, praescribi possit. Praeterea
perperam multis *Succus* noster, vel alia ex *Berberibus*
remedia, pro *stypicis* censentur. *Succus Citri* quo-
que quidem, in morbis *inflammatoriis* et ad aestum
temperandum, exhiberi potest; sed minori gaudet,
aciditatis gradu: *Succi* enim Vncia una iam a Gra-
nis triginta uno *Salis alcutini depurati* saturatur; cum
tamen, ad *Berberum Succi* parem portionem, Grana
quingenta tria requirantur, et deinde etiam, a
partibus oleosis, non plane liber sit. Caeterum
Succi §. praeced. nominati, ut etiam ei, qui ex *Ce-
rasis acidis, Ribium* et *Rubi idaei fructibus* expri-
muntur, ad *Rosod* et *Syrupos* parandos in Pharma-
copoeis adserventur.

DLXXXV. SVCCVS CERASORVM ACIDORVM.

§. 814. Rec. *Cerasorum acidorum* quantum vis.
Contunde in mortario lapideo, et per
aliquot

aliquot dies in cellam repone; postea
Succum exprime, iterum in cellam
 per aliquot dies repone, et per
 pannum cola. Deinde

Recipe, *Succi huius* Libram unam.

adde

Sacchari albi Vncias tres.

et posthanc ebullitionem cola, et
 in vitro uti antea §. 812. dictum fuit
 ad usum conserva.

Eodem modo ex *Ribium* et *Rubi idaei Fructi-*
bus, *Succi* conficiuntur.

De usu vid. §. praeced.

DLXXXVI. SVCCVS CITRI

Vid. §§. 812, et 813.

DLXXXVII. SVCCVS CYDONIO-

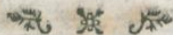
RVM.

Vid. §§. 812, et 813.

DLXXXVIII. SVCCVS LIQVIRI-

TIAE.

§. 815. Ex *Radice Liquiritiae* expressus, *Bam-*
berga et ex *Hispania* ad nos venit.
 Optimus sit ex *rufa fusca*, si frangitur,
nigri splendentis, et quando in fila distra-
 hitur, *nividi aurei coloris*, et *saporis dulcis*,
 odoris

odoris suavis non empyreumatici, et linguae
impositus omnis deliquescens.

§. 816. Tanquam *becchicum* eximium, in *ruffe*
acri lambendo sumitur.

**DLXXXIX. SVCCVS MYRTIL-
LORVM.**

Vid. §§. 812. et 813.

DXC. SVCCVS RIBIVM.

Vid. §§. 813. et 814.

DXCI. SVCCVS RVBI IDAEL.

Vid. §§. 813. et 814.

**DXCII. SVLPHVR AVRATVM
ANTIMONII.**

§. 817. Rec. *Liquoris, ex quo Kermes minerale prae-*
cipitatum fuit Libras duas.

Postquam filtratus, ei in *vase vitreo*
adde

Aquae communis destillatae Libras
duodecim,

et tunc instilla

Acidum Virrioli tenuius

tamdiu, donec nullus *Pulvis* amplius
praecipitetur. Tandem *pulvis prae-*

cipita-

capitatus Chartae emporeticae imponatur, ut ab *Aqua* separetur: deinde *Aqua calida* sufficienter edulcoretur et siccetur.

De usu vid. §. 545.

DXCIII. SVLPHV R AVRATVM LI- QVIDVM.

§. 818. Rec. *Sulphuris aurati saponati probe exsiccati* Vnciam unam.

Dein

Recipe, *Salis caustici* Vnciam unam,
Spiritus Vini rectificati Libram unam;

digere per tres dies et filtra.
 Haec *Tinctura* abstrahatur ad dimidiam partem. Postea affunde praescriptae quantitati

Sulphuris aurati saponati
Tincturae alcalinae ad eminentiam trium digitorum.

Terantur per aliquot horas in *mortario lapideo*: postea *Cucurbitae vitreae* immittantur, et per nyctemeron digerantur, ut omnia probe solvantur, et *Tinctura dulcis* evadat.

Cum facile *Tinctura* haec rancorem acquirit, praestat eam in minori quantitate parare.

§. 819. Distinctam huius eximii *Medicamenti* descriptionem et primam, *Clariff. IACOBI* debemus.

X

Prae-

Praestans est resolvens remedium, quod non solum varias corporis excretiones, praesertim sudoris promovet, sed humores lentos et viscidos etiam incidit. Prodest ergo in viscerum obstructionibus, in morbis arthriticis, leucophlegmaticis, hydropicis, asthmaticis, in cutis et sanguinis impuritatibus, et in genere in omnibus morbis, in quibus §. 298. Antimonium crudum et §. 545. Kermes minerale et Sulphur auratum commune laudavimus. Hoc bis in die, a Guttis triginta ad sexaginta, in appropriato vehiculo, alterum vero, quod saponatum vocatur, eodem ex scopo, a Granis quinque usque ad octo, bis terve per diem datur. Plura vid. in Act. Acad. Elect. Mogunt. Tom. I. et clar. GVERIGKE Dissertat. de Sulphur. aurat. liquid.

**DXCIV. SULPHUR AURATUM
SAPONATUM.**

§. 820. Rec. *Liquoris, ex quo Kermes minerale praecipitatum fuit Libram unam.*

Huic adde

*Olei Amygdalorum recenter expressi
Vncias tres.*

Coque, et inter coquendum pedentim instilla

Lixivii caustici quantum sufficit

ut Massa Japonis consistentiam acquirat.

De usu vid. §. praeced.

DXCV.

DXCV. SYRVPVS AMYGDALINVS
seu EMVLSIVVS.

§. 821. Rec. *Amygdalarum dulcium excorticatarum*
 Vncias octo.

amararum excorticatarum
 Vncias duas.

Contunde per unam duasve horas, in
mortario lapideo, successive addendo
Aquae fontanae Libram unam.

Postea Massam *sacculo linteo* inclusam,
Peli ope exprime.

Deinde

Recipe, *Sacchari albi* Libram unam

Coque in

Aquae fontanae Libra dimidia
 tandiu, donec *Saccharum tabulatè*
 consistentiam acquisiverit.

Tandem *Saccharum* hoc *Emulsioni*
 praescriptae adde, per *Pannum cola*,
 et *Syrupum* hunc, in *vase vitreo*, vel
porcellaneo ad usum serua.

§. 822. Ad edulcoranda *Medicamenta*, confi-
 ciendas *Emulsiones*, et solvendas *Resinas*, inservit.
 Pro *Emulsionibus* ad *Aquae* Vnciam *Syrupi* Drachma
 sufficit.

DXCVI. SYRVPVS ACETOSITATIS
CITRI.

§. 823. Rec. *Succi Citri recentè expressi* Vncias de-
 cem.

X 2

Saccha-

*Sacchari clarificati et ad consistentiam
tabulari colli Vncias sedecim.*

*Fiat unica ebullitione Syrupus, qui
colatus servetur.*

Eodem modo, ex succis Berberum et Myrtillorum, probe defaecatis, Syrupus Berberum et Myrtillorum paratur.

§. 824. Hi, uti etiam *Syrupus Cerasorum acidorum, Ribium et Rubi idaei*, ad *Iulepos temperantes* ita adhibentur, ut communiter talis *Syrupi Drachma*, ad *Iulepi Vnciam* veniat. *Syrupi ex Berberibus et Citri succo*, caetera *aciditate* superant; ille ex *Fructibus Rubi idaei*, reficientem habet saporem, et *Syrupus Myrtillorum* praefertim, in *diarrhoeis et ventriculi debilitate*, conducit.

DXCVII. SYRVPVS ALTHAEAE.

§. 825. Rec. *Radicis Althaeae,*

Graminis

Herbae Althaeae ana Vnciam unam.

Passularum mundatarum Vnciam dimidiam.

Coquantur cum

Aquae fontanae Libris tribus ad remanentiam dimidiae partis. Deinde cum

Sacchari albi Libris duabus unica ebullitione fiat lege artis Syrupus, qui colatus servetur.

§. 826.

§. 826. *Medicamentis demulcentibus et beccicis*
 additur. Vid. FERNELII *Method. Med. L. VII.*
p. 130.

DXCVIII. SYRVPVS BERBERVM.

Vid. §. 823. et 824.

DXCIX. SYRVPVS CERASORVM ACIDORVM.

§. 827. *Rec. Succi Cerasorum acidorum probe de-*
faecati Vncias decem,
Sacchari clarificati et ad consistentiam
tabulati cocti Vncias tredecim cum
 dimidia.
 Fiat sicut §. 823. dictum fuit *Syr-*
pus.

Eodem modo ex *Ribium* et *Rubi idaei succis*,
Syrupi parantur.

De usu vid. §. 824.

DC. SYRVPVS CICHOREI CVM RHABBARO.

§. 828. *Rec. Radicis Cichorei sylvestris* Vncias tres.
 Coque cum
Aquae fontanae Libris tribus
 ad tertiae partis consumptionem. Haec
 deinde adde

X 3

Radi-

Radicis Rhabarbari minutim incisae
 Vncias duas,
Cinerum clavellatorum depuratorum
 Scrupulos duos.

Stent per aliquot horas in loco calido
 et exprimantur. Postea adde

Sacchari clarificati et ad consistentiam
tabulati cocti Vncias triginta duas.

Colato tandem *Syrupo* adde

Aquae Florum Cassiae spirituosae Vn-
 cias duas.

et serva ad usum.

§. 829. Optimum est remedium ad *alvum leniter*
ducendam, *infantibus nuper natis*; quo ex scopo
 parvis Cochlearibus, ad sufficientem effectum usque
 exhibeatur. *Saponaceus* est et *aperitivus*, hincque
 maxime in *obstructionibus glandularum mesenterii*
 conducit, et ideo etiam pro *adultis* consulto *Medi-*
camentis additur, quae ad *obstructiones viscerum* sol-
 vendas praescribuntur.

Syrupus de Manna quoque pro *ducenda alvo*
infantibus praescribitur; sed facile *tormina* excitat.
 Interim tunc praesertim valet, quando *morbis pecto-*
ris, *infantes* laborant.

DCI. SYRVPVS CORTICVM AV- RANTIORVM.

§. 830. Rec. *Corticum Aurantiorum ab albedine*
mundatorum Vncias duas,

Vini

Aquae fontanae Libris octo.
 Probe cocta exprime fortissime et co-
 laturae Vnciis novem adde
Sacchari albi Vncias sedecim.
 et unica ebullitione fiat *Syrupus*, qui
 colatus servetur.

§. 834. *Syrupum* hunc iam descripsit GALE-
 NVS in *Libr. de comp. Medic. sec. loc.* et deinde eum
 laudaverunt ALEXANDER TRALLIANVS et I.
 B. MONTANVS. Non quidem eum tantarum *vi-*
rium anodynarum putamus. ut, cum SYDENHAMO
 Vnciam, *Laudani liquidi* Guttis sedecim aequipare-
 mus; aliqualem interim *virtutem anodynam* exferit,
 et ideo consulto *Potionibus*, quae vel in *diarrhoeis ni-*
miis, vel in variis *doloribus*, praescribuntur, ad ali-
 quot Vncias additur, et in genere, ubi *anodynum*
moderatum desideratur, exhibetur. Quoniam simul
 acres et *salsos humores* involvit, pari modo etiam in
tussi acri, *urinae ardore* et aliis talis generis affecti-
 bus adhibetur.

SYRVPVS EMVLSIVVS.

Vid. N. DXCV.

DCIV. SYRVPVS FLORVM CASSIAE.

§. 835. Rec. *Florum Cassiae crassiuscule contusorum*
 Vncias duas.

Immitte *Cucurbitae vitreae* et adde
Vini albi generosi Vncias viginti.

Stent

Stent in loco calido, vase bene obturato per nychthaameron, et filtratis adde

Sacchari clarificati et ad consistentiam tabulati cocti Libras duas.

Fiatque lege artis *Syrupus*.

§. 836. Ad *Medicamenta analeptica et stomachica* venit.

DCV. SYRVPVS MANNAE.

§. 837. Rec. *Mannae calabrinae* Vncias duas.

Solve in

Aquae fontanae Vncis viginti.

Colaturae adde

Sacchari albi Libras duas.

Coque ad *Syrupi* consistentiam, et *Syrupum* colatum serva.

De usu vid. §. 829.

DCVI. SYRVPVS MYRTILLORVM.

Vid. §§. 823. et 824.

DCVII. SYRVPVS RIBIVM.

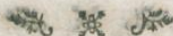
Vid. §§. 824. et 827.

DCVIII. SYRVPVS RVBI IDAEL.

Vid. §§. 824. et 827.

X 5

DCIX.

DCIX. TARTARVS CHALYBIATVS.

§. 838. Rec. *Cryſtallorum Tartari* Libram unam
Limaturae Martis depuratae Vncias
quatuor.

Coque cum

Aquae fontanae Libris duodecim
ad remanentiam quartae partis. *Li-*
quorem per chartam emporeticam fil-
tra, et ad cryſtalliſandum in locum fri-
gidum repone, et Cryſtallos probe
exſicca.

§. 839. Iam §. 514. de *Martialium* uſu neceſſa-
ria notauimus: Sed *Tartarus* hic *chalybiatus* magis
aperiens eſt, et ideo praefertim adhibendus, ubi
aliorum ex *Marte praeparatorum* uis roborans maior,
timenda conſpicitur; praeterea hoc praeparatum
non ita ſanguinem expandit, ſicut ab aliis *Martiali-*
bis uidimus. Non ſolum ergo *Tartarus* noſter adhibe-
tur, a Granis quindecim uſque ad dimidiam Drach-
mam, in *obſtructionibus uſcerum, iſtero, cachexia,*
malo hypochondriaco, haemorrhoidum et menſum ne-
gocio turbato, ſed etiam, a Granis quinque uſque ad
duodecim, in infantibus rachiticis et verminofis.

DCX. TARTARVS EMETICVS.

§. 840. Rec. *Vitri Antimonii puluerati* Vnciam u-
nam,

Cryſtallorum Tartari Libram unam.

In *uſe terreo vitro incruſtato, terendo*
ſparula

spatula lignea cum *Aquae fontanae* Libris quatuor
 coque tam diu, donec in *Liquoris*
superficie, curricula salina tenerior ap-
 pareat; postea *Liquorem calidum* fil-
 tra, et in cellam repone. *Cryсталlos*
 per *nichthaemeron* ortas exime, ite-
 rum tunc *Liquorem*, usque ad *cuti-*
culae apparentiam coque, et uti an-
 tea progredere. Tandem *residuum*
leni calore, spatula lignea perpetuo a-
 gitandum, ad siccitatem usque eva-
 pora, et cum *Cryсталlis* in *charta em-*
poretica probe exsiccatis et mixtis, in
pulverem subtilem redige, et in *vase*
virreo clauso ad usum serua.

In *aere humido* semper aliquid ex eo *Tartarus*
emeticus attrahit, et tali itaque tempore *viribus de-*
bilior reperitur, quam quando *tempore sicco* praescri-
 bitur.

§. 841. Ob *securitatem, dosis commoditatem* et
saporem deficientem, Tartaro emetico magna laus tri-
 buenda est. Ad *vomitum* ciendum, *infantibus ul-*
tra annum, octava, bi et triennibus, a quarta vero,
 usque ad dimidiam Grani partem, et paulo *robustio-*
ribus, qui annos sex, octo, decem habent, usque ad
 integrum Granum datur. Pro *adulto*, dosis ordina-
 ria Grana duo, tria, imo quatuor sunt. Certi *mor-*
bi, e. g. melancholia, mania, epilepsia, et propria
 quaedam *insensibilitas* saepe maiorem exigunt dosin;
 ita, ut non raro integrum *Scrppulum* dosis trans-
 gredia-

grediatur, quod quilibet *Medicus*, pro rerum circumstantiis determinare debet. Ex his vero rationibus, et quia *Vomitoria* ex ipsorum natura, sive sit noster *Tartarus emeticus*, sive *Ipecacuanhae Radix*, sive aliud, modo fortiolem, modo leviolem effectum edunt, *modus Emetica paulatim, exiguis et repetitis portionibus, usque ad sufficientem effectum porrigere*, tanquam securissimus, cuilibet *Medico* commendatus esto. Ex eo scopo *Tartarus noster* cum multa *Aqua destillata*, solvi potest, e. g. quodlibet Granum in binis *Vncijs*,

In genere, circa *Emeticorum* administrationem, observandum, ea, tanquam remedia quidem esse consideranda, quibus magna *Medicus* efficere potest, si secundum *rationales indicationes*, quas sana *Therapiae* cognitio subministrat, adhibeantur, quin, in multis morbis e. g. *febris biliosa, putrida, maligna, intermittens, dysenteria biliosa, putrida, catarrho suffocato, ventriculi operatione nimia, ante febrium exanthematicarum eruptionem*, in casu veneni accepri, fere semper unica et primaria esse, a quibus tota et universa aegroti salus pendet; sed simul, si incongrue, et non secundum bene fundatas *indicationes* praescribantur, *Medicamina* evadere, quae tunc tanto etiam in gradu nocent, et saepe omnem sanandi spem plane adimunt. Vbi ergo, ad exhibendum *Vomitorium*, indicatio non satis manifesta observatur, e. g. in *pleuritide biliosa, haemoptysi, cum bilis saburra coniuncta, dysenteria*, quam statim ab initio *ingens inflammatoria febris* concomitatur, in *cholera*, in morbis *apoplecticis*, in *haemorrhoidariis*,
vel

vel plane vitandum, vel tempus, quo dandum, sol-
licite investigandum est, uti et cum summa diligen-
tia inquirendum, an non alia remedia, e. g. *Venae*
sectio, *Laxantia* etc. *Vomitorio* praemittenda sint aut
saepe illud tali cum cautione et ita subministrandum
sit, ut tantum *leviori gradu* effectus suos producat.
Caetera, quae, vel *Vomitoriorum usui* obsistunt, e. g.
plethora ingens, *graviditas*, *hernia considerabilis*, etc.
vel circa eorum applicationem notanda sunt, e. g.
ut *alvus sit aperta*, quod *Aqua tepida* largiter data,
sub *Medicamenti* actione, aegro succurrendum, *The-*
rapia docet. Quando maiorem *irritationem* metui-
mus, bono cum successu, aliquot horas post assum-
tum *leve prandium*, *Vomitorium* exhibuimus.

Caeterum notandum, non tantum ad illum
effectum solum respiciendum esse, quem, in edu-
cenda *materia* quadam *corrupta*, *Emerica* praestant,
sed etiam influxum considerandum, quem motus illi,
in univ^{er}s^{um} *vasorum se- et excretoriorum* et ipsum
nervorum systema habent et inde *obstructiones* in *vasis*
minimis et *partibus remotis* referendo, in *dirissimis*
morbis, e. g. *mania*, *epilepsia*, curam absolvunt. In
Tartaro emetico praesertim ad eius *vires diaphoretic-*
as et *antispasmodicas* respiciendum est, quas post
vomitum excitatos exserit. Quoniam vero simul
etiam facile per *alvum* operatur, ibi, ubi hoc vitan-
dum *Medico* videtur, *Vinum Antimonii Huxhami*,
vel *Ipecacuanha*, vel in *Substantia* vel in *Infuso vi-*
*nos*o cum *Rheo* data, praefereⁿda sunt.

In

In *minori dosi*, ita ut vomitum non excitet, *Tartarus emericus* datus, *eximie resolvit, referat* et *varias alias excretiones, sudoris* nimirum, *urinae* et *alvi* promovet, et hoc modo in multis morbis, e. g. *obstructionibus viscerum, affectibus cachecticis, hypochondriacis, melancholicis, etc.* exoptatissimum excelsit effectum. Quoniam sine insigni *sanguinis commotione, sudorem* excitat, et si ad *nauseam* usque datur, *nimiam nervorum irritabilitatem* tollit, praestans eius etiam est usus, non solum ante *exanthematum, e. g. variolarum eruptionem*; sed etiam in *febris malignis, purridis, biliosis, intermittentibus, dysenteria, malo hysterico, convulsionibus, primis viis antea purgatis*, conducit. Tali modo datum utilem repererunt *Viri de scientia nostra immortales WERLHOFFVS, MONRO, PRINGLE, TISSOTVS, NICOLAI*. Pari modo, uti iam *HOFFMANNVS* monet, in *morbis pectoris a copia humorum pituitosorum ortis, asthmate, dyspnoea* etc. tanquam optimum *resolvens* valet, et in *tussi convulsiva infantum*, ob vires eius *antispa smodicas*, magna efficit. Vid. *Coleb. FOTHERGILL Medical observ. by a Society in London Vol. III, p. 119.*

Vbi *Enematibus irritans* quoddam potentius desideratur, *Tartarus emericus* a *Granis tribus* usque ad *sex* eis additus, rei satisfacit.

DCXI. TARTARVS SOLVBILIS seu TARTARISATVS.

§. 842. Rec. *Cinerum clavellatorum depuratorum* Libram unam,

Solve

Solve in
Aquae fontanae bullientis Libris duo-
 cim.

Solutioni bullienti admisce paulatim
Crystallorum Tartari
 tamdiu, donec omnis *effervescentia*
 cesset. *Liquor* calidus insuper filtre-
 tur, et ad siccitatem usque, in *obeno*
stanno probe obtusio, evaporetur.
 Tandem in *charta emporerica*, leni
 calore *Pulvis* siccetur.

Quando in fine evaporationis *grumo-*
sus fiat, *spathula lignea* agitur.

De usu vid. §. 579.

DCXII. TARTARVS VITRIOLATVS.

§. 843. Rec. *Oli Tartari per deliquium* Vncias
 octo.

Immitte in *vas vitreum* capax et gut-
 tatim instilla

Acidi Vitrioli tenuioris quantum suffi-
 cit

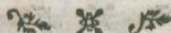
donec omnis *effervescentia* cesset, et
 diu concusso agitatove vitro, *Li-*
quoreque gustato, in eo nec *acidus*,
 nec *alcalinus* adfit *sapor*.

Postea *Liquori* adde

Aquae fontanae fervidae Libras octo.

Tunc coletur, inspilletur *ad cuticu-*
lam usque, in locum frigidum ad

cry-

crystallisationem reponatur, et *Cry-*
stalli siccantur.

Procurant quidem sibi *Pharmacopolae Sal* hoc
medium, viliori pretio a seplasiariis: tunc vero illud
prius in *Aquae* sufficienti quantitate solvatur, et ad-
dita insuper aliqua *Olei Tartari per deliquium* por-
tione, denuo crystallifetur.

De usu vid. §. 579.

DCXIII. TERRA FOLIATA TARTARI.

§. 844. Rec. *Cinerum clavellatorum depuratorum* Vn-
cias quatuor.

Immittantur *vitro amplo*, et successive
affunde

Aceti Vini destillati quantum sufficit
ad perfectam *Cinerum clavellatorum*
saturationem. Postea *Liquor per Char-*
tam emporeticam filtretur. Deinde

Recipe, *Liquoris huius* partem quartam,
et evapora eum *leni igne* in *cacabo*
stanno probe obducto, ad siccitatem
usque; quo notandum, si *Sal grumo-*
sum evadat, ignis gradum, quantum
potest minuendum, et massam *bacillo*
ligneo continuo tamdiu agitandum
esse, usque dum *Sal* plane exsicca-
tum fuerit. Eodem modo ad reli-
quas tres portiones, partitis vicibus
progredere. Tandem *Sal perfecte*
satu-

saturatum Aqua fontana solvatur; Solutio per chartam bibulam filtrata rursus inspissetur, et siccatum Sal, cum vitro probe munito, in loco sicco et calido servetur.

De usu vid. §. 579.

DCXIV. TINCTURA ASAE FOETIDAE.

§. 845. Rec. *Asae foetidae* Vncias duas.

Infunde

Spiritus Vini rectificati Libram unam.
Extrahe leni calore per triduum digerendo, *Tincturam*, quam filtratam serva.

§. 846. *Asae foetidae vires resolventes, anti-spasmodicae, haemecatarcticae et anthelminthicae* tam insignes sunt, ut satis laudari non possint. Valet inde etiam *Tinctura* haec, in *affectibus spasmodicis, hysteriis, lipothymiis hystericarum, in colica flatulenta*, ad *sanguinis fluores* promovendos, *vermes* fugandos, et *obstructiones viscerum* in variis morbis, e. g. *affectibus hydropicis, tympaniide* etc. solvendas. Datur a Drachma una usque ad binas, bis terve in die.

DCXV. TINCTURA CANTHARIDVM.

§. 847. Rec. *Pulveris Cantharidum* Drachmas duas.

Acidi

Y

Acidi Nitri Vnciam unam.
Spiritus Vini rectificatissimi Vncias
 quatuordecim.
 Digere in *Arenae Balneo* per quatuor
 dies et adde
Camphorae Drachmas duas.
 Denuo *leni calore* digere, et filtratam
Tincturam ad usum serva.

§. 848. Ad potentissima *diuretica* pertinet, si-
 mul vero tanta cum violentia agit, ut non raro *mi-*
ctum cruentum, et *viarum urinae inflammationes* exci-
 tet, et ideo, si adhibetur, hoc magna observata cau-
 tione fiat. Encomia, quibus IO. GROENEVELT,
 IOANNES BRISBANE et quidam alii eiusdem lin-
 guae *Scriptores*, *Tincturam* hanc in *diabete*, *spas-*
modica urinae retentione, in *affectibus asthmaticis*,
morbis cutis, *passionibus hysterisis*, et ad *urinam*
in hydropicis pellendam, extollunt, nimis temera-
 ria sunt, quam ut eis obtemperari possit. Nam
 quod *Cantharidum vim antispasmodicam* attinet, quae
 eis adscribitur, eam adhuc valde dubiam iudicamus,
 et ideo, in *affectibus hysterisis*, *asthmaticis* et *uri-*
nae retentione spasmodica, eo magis *Tincturae* huius
 usum noxium declaramus: quia *Cantharides stimu-*
lando et inflammationem excitando, certe plerum-
 que mala haec peiora reddunt. Quomodo deinde
 in *cutis morbis*, Medicamentum, quod, ob *Sal al-*
cali et *acre* suum, agit, optatum effectum exserere
 possit, non videmus. Pari modo, in *hydropicis*,
 usus eius nobis ideo non suadendus videtur; quo-
 niam *inflammationes occultae*, quae ut plurimum in
 talibus

talibus morbis chronicis, incio saepe Medico,
 saeviant, inde augmentur, et humorum resolutio pro-
 movetur. Insuper, ut ipsi vidimus, saepe *Cantha-*
ridum usus, in his aegris, non solum urinae reten-
 tionem, sed etiam partium genitalium inflammatio-
 nem excitat. In diabete tandem vera, quam ARE-
 TAEVS Lib. IV. de sign. chron. morb. C. XI. descripsit,
 tunc quidem *Tinctura* nostra admittenda est, quando
viarum urinae paralysis manifesta vestigia adsunt; ubi
 tunc *stimulando partes paralyticas*, curam absolvit.
 Sed videatur, ne *diabetes spuria* seu *symptomatica*
 cum vera, quae tam raro observatur, ut Medici in
 amplissima praxi versantes, saepe nunquam eam viderint,
 confundatur. Deinde quoque, ad *febriculam*, quae
 morbum hunc concomitatur, et ad humorum condi-
 tionem, an iam ita resoluti sint, ut quasi, cum A-
 RETAEO, *carnem et ossa in urina diffluere*, dici
 possit, respiciendum est. Alii, et inter eos etiam
 B. WERLHOFIUS praeterea sunt, qui in alio di-
 rissimo affectu, *morsu canis rabidi* et inde orta *hy-*
drophobia, *Cantharidum* optimum effectum testantur:
 nobis vero deest, ut candide fateamur, in hac re,
propria experientia, et ideo non plane eas in hoc
 morbo damnabimus, sed simul maximam cautionem
 adhiberi, iustum esse arbitramur; uti in genere,
 non omnibus, qui *hydrophobia* correpti, una me-
 thodo succurrendum esse putamus, sed in hoc mor-
 bo, uti fere ubivis in *Praxi Medica* variari, pro di-
 versa morbi et aegri singulari conditione. Sic, circa
Cantharidum usum adhuc generatim notandum, ma-
 gis valere et prodesse in corporibus, quae *pituitae*
copia scatent, quae non magna *irritabilitatis* facili-
 tate

ncias
 tuor
 ratam
 et, si-
 o mi-
 exci-
 cau-
 ELT,
 lin-
 spas-
 aticis,
 rinam
 mera-
 Nam
 quae
 amus,
 t uri-
 huius
 timu-
 erum-
 leinde
 Sal al-
 ferere
 opicis,
 quo-
 um in
 alibus

tate aguntur: inprimis vero vitandas esse, in *haemorrhoidariis*, in eis, qui ad *renum*, *viarum urinae inflammationem*, et *mixtum cruentum* proni sunt et in *calculosis*. *Tinctura* nostra datur a *Guttis* decem usque ad triginta, iunctis *demulcentibus* et *Emulsionibus* cum *Camphora* mixtis. STAHLIVS in *Mar. Med. T. II. p. 54.* iam ad *luem veneream* sanandam *Tincturam* hanc laudat, sed nimis temerarium consilium est.

Externe valet *Tinctura Cantharidum* ad *rube-faciendas partes*, si eis infricatur; uti quoque in *tumoribus frigidis vim resolventem* exerit.

DCXVI. TINCTURA CROCI

§. 849. *Croci austriaci* Vnciam unam,
Spiritus Vini rectificati Vncias octo.

Digere per aliquot dies, et *Tinctura*,
praevia *expressione*, filtretur.

§. 850. *Sanguinem* expandit, *motus* eius actuose auget, *animum tristem* quodammodo exhilarat, et *anodynam vim* praestat. Laudabile ex his causis remedium quidem est, quando in *humorum pituitosorum lentore*, ad *menstrua* pellenda, et in talibus *foeminis*, quae ob *corporis vitium* semper *tristes* conspiciuntur, interdum a *Guttis* viginti usque ad sexaginta, et pro rerum circumstantiis ultra datur; sed minime, ubi *menstruorum fluxus* tamen resistit, *dosis* eius augeatur, et usus continuetur, quia tunc certe *Medicamen* nostrum tristissimos effectus pandit.

In

In *plethoricis* praeterea, angue et cane peius, vitanda remedia sunt, quae *Crocum* continent. *Externe*, pari modo aliqualem *vim anodynam* praestat.

DCXVII. TINCTVRA EUPHORBII.

§. 851. Rec. *Euphorbii* Vnciam unam,
Spiritus Vini rectificati Vncias sedecim.
Digere per triduum et *Tincturam* filtra.

§. 852. Optime *cariei* limites ponit, si a *Chirurgo* prudenti adhibeatur.

DCXVIII. TINCTVRA GVAIACI VOLATILIS.

§. 853. Rec. *Gummi Guaiaci* Vncias quatuor,
Spiritus Salis Ammoniaci vinosi sesquilibram.
Digere sine calore in *vase clauso* et filtra *Tincturam*.

§. 854. In *arthritis*, *podagra* sine magno *febris* et *inflammationis* gradu, et *rheumatismo chronico*, datur quotidie, a *Drachma una* usque ad *duas et ultra*.

DCXIX. TINCTVRA LACCAE.

§. 855. Rec. *Gummi Laccae* Vnciam unam.
Myrrhae electae Vnciam dimidiam:

Y 3

Tritis

Tritis in *pulvorem* affunde
Olei Tartari per deliquium Vnciam di-
 midiam
 ut fiat *Pasta mollis*, cui leni igne ex-
 ficcatae affunde
Spiritus Cochleariae Libram dimidiam,
 Digere per triduum et *Tinctura* fil-
 tretur.

§. 856. Ad *stomacacen* et ad *alia oris ulcera*, et ad
 roborandas *gingivas*, valet.

DCXX. TINCTURA MARTIS.

§. 857. Rec. *Extracti Martis* Vnciam unam,
Succi Cydoniorum Vncias octo.
 Digere per aliquot dies et *Tincturam*
 filtra.

§. 858. *Tinctura Martis* in eisdem morbis, in
 quibus *Extractum Martis* §. 514. laudavimus, a Gut-
 tis viginti usque ad sexaginta et ultra datur. *Ventri-*
culum non ita onerat, sicut alia ex *Marte praepa-*
rata.

DCXXI. TINCTURA RHABARBARI AQUOSA.

§. 859. Rec. *Radici Rhabarbari incisae* Vnciam di-
 midiam,
Tartari tartarificati Drachmas duas,
Aquae communis destillatae Libram di-
 midiam.

Stent

Stent in loco calido per nychthaemeron, et postea *Tincturam* filtra.

Non in admodum magna portione paretur.

§. 860. In *diarrhoeis*, *dysenteris*, in *obstructionibus viscerum*, ubi *acillum* praedominatur, in *ictero*, tanquam *aperiens* et *leniter laxans*, ad aliquot *Cochlearia*, optimo cum effectu datur. In minori dosi exhibita *urinam* pellit. Vbi *flatulentia* et *tormina* simul adsunt, ei *Liquor anodynus mineralis Hoffmanni* bene admiscetur.

Cum altera *Tinctura*, quae *dulcis* audit, et *Spirituosa* et *calida* est, tantum in fine *diarrhoearum* et *dysenteriae*, et quando *febris* abest, ad roborandas partes, simulque ea, quae adhuc in *primis viis* restant, expellenda, ad unum duove *Cochlearia* terve quaterve in die datur. Conducit etiam in *nimio ventriculi acido*, ad *ventriculi cruditates* educendas, ubi simul eius *vires* restituit et sustentat.

DCXXII. TINCTURA RHABARBARI DVLCIS.

§. 861. Rec. *Radicis Rhabarbari* Vncias duas,
Cardamomi minoris Vnciam dimidiam,
Spiritus Vini gallici seu *rhenani* Libras
duas.

Digere per triduum et *Tincturae filtratae* adde.

Sacchari albi triti Vncias quatuor.

Digere rursus donec *Saccharum* solutum est.

De usu vid. §. praeced.

Y 4

DCXXIII.

DCXXIII. TROCHISCI ANTHELMINTICI.

§. 862. Rec. *Seminis Santonici* sesquiunciam,
Salis Martis Vnciam dimidiam,
Sacchari albi pulverati Vncias octo.

Misce fiat *Pulvis*.

Tunc

Recipe, *Huius pulveris* Vnciam unam cum
 Drachmis duabus

et fiat cum

Mucilage Gummi Tragacanthae quantum sufficit

Massa, ex qua triginta *Trochisci* formantur.

§. 863. Quilibet horum *Trochiscorum*, *Salis Martis* Granum unum continet, secundum quod dosis, sicut §. 735. indicata est, determinabitur. Consulto *remedium purgans*, ante eorum usum, datur, et aliud eis subiungitur.

DCXXIV. TROCHISCI BECCHICI ALBI.

§. 864. Rec. *Pulveris Radicis Althaeae* Vnciam dimidiam,

Ireos florentinae

Drachmam unam,

Sacchari albi Vncias octo.

Misce fiat cum

Muci-

Mucilage Gummi Tragacanthae quan-
tum sufficit.

Massa, ex qua *Trochisci* formentur.

De usu vid. §. 354.

DCXXV. TROCHISCI BECCHICI NIGRI.

§. 865. Rec. *Amygdalarum dulcium excorticatarum*
Vncias duas.

Contunde eas in *mortario lapideo* in
pastam aequalem, et adde

Pulveris Succi Liquiritiae Vncias qua-
tuor.

Seminis Foeniculi Vnciam di-
midiam

Sacchari albi Vncias octo.

Misce fiat cum

Mucilage Gummi Tragacanthae quan-
tum sufficit

Massa, ex qua *Trochisci* formentur.

De usu vid. §. 354.

DCXXVI. TROCHISCI TEMPE- RANTES.

§. 866. Rec. *Salis Accosellae* Drachmas duas,

Sacchari albi Vncias octo,

Olei Cetri Guttas decem.

Misce fiat pulvis, et cum

Y 5

Muci-

Mucilagine Gummi Tragacanthae
quantum sufficit
Massae ex qua *Trochisci* formentur.

§. 867. Ad *sitim* temperandam, et *potus* suave
acidulandos praescribuntur.

DCXXVII. VINVM ANTIMONII
HVXHAMI.

§. 868. Rec. *Vitri Antimonii* Vnciam unam,
redige in pulverem et affunde
Vini Hispanici Libras duas.

Digerant per duodecim dies, inter-
dum agitando. Quo facto subsideat
per unum aut alterum diem, effun-
datur *Vinum*, et coletur per *Chartam*
bibulam albam, et in *lagena vitrea*
bene obturata, servetur.

§. 869. Ad praecipua ex *Antimonio Vomitoria*
pertinet, quod non solum raro incassum adhibetur,
sed etiam non tam facile per album operatur, sicut
alia *Emerica*. Interim paulo fortioribus *Emericis* ad-
numerandum est. *Infantibus unius anni et infra iam*
Guttae sex, decem vel ad maximum quindecim suf-
ficiunt. *Bienni- et triennibus*, usque ad quadraginta,
et *infantibus quatuor, quinque vel sex annorum*, usque
ad integram *Drachmam* exhiberi potest. *Maiores*
usque ad annum duodecimum, *Drachmas* duas quin Vn-
ciam dimidiam requirunt; *Adultis* vero ad Vnciam
unam, sesquiunciam, *robustioribus picrosisque*, usque
ad duas porrigi potest.

Caete-

Caeterum Vinum hoc in sanguinis impuritatibus, morbis exanthematicis chronicis, in viscerum obstructionibus, et itaque in scabie, rinea, facie variis maculis defoedata, rachitide, atrophia, uti quoque in morbis exanthematicis retrogressis, tanquam eximium alterans et resolvens, incipiendo minima dosi, et eam deinde sensim ad nauseam usque augendo, datum, praeclaros praestat effectus. Eo ex scopo itaque, in infantibus ultra annum, a Guttis duabus, biennibus a Guttis quatuor, et in adultis, a Guttis viginti vel triginta incipiatur, et semel in die sensim addita Gutta augendo exhibeatur. Plura vid. in HUXHAMI Oper. T. III. p. 162.

VITRIOLVM MARTIS.

Vid N. DXXXVII.

DCXXVIII. VITRVM ANTIMONII.

§. 870. Antimonium subtilissime prius pulveratum, in sartagine terrea plani fundi, non vitreata, arundine vitrea continuo movendo, et agitando tamdiu calcinetur, donec nullum amplius fumum emittat, et in pulverem gryseum totum conversum sit. Tunc in Crucibulo exacte tecto, igne solium satis intenso celeriter liquescat, donec Aquae instar fluat. Quo facto, in pelvim aeneam planam effundatur, et ubi induruerit, in frusta comminuatur.

§. 871.

§. 871. Ad alia *Medicamenta* paranda necessarium est, et ideo, ne adulteratum sit, a *Pharmacopoeis* ipsis paretur. In *substantia* non datur, quia *drasticum effectum* edit, et instar *veneni* agit.

DCXXIX. VITRVM ANTIMONII CERATVM.

§. 872. Rec. *Cerae flavae* Drachmam unam;
Liquefactae in *vaso ferreo*, iniiciatur
Vitri Antimonii subtilissime pulverati
Vncia una.
Detineatur super *ignem levem* ad ho-
ram dimidiam, *spathula* assiduo eam
agitando. Dein effundatur materia in
Chartam, et frige facta in *pulverem* ter-
ratur.

§. 873. Ad *fortiora* et *drastica Vomitoria* pertinet, quod tantum *robustioribus*, et in *illis regionibus* praescribitur, in quibus homines *tanta fortiora Emerica* admittunt. Quae *Scriptores* quidam, de singulari eius vi, quam in *dysenteria* et *diarrhoeis rebellibus* et *colliquativis* praestat, laudant, etiam de aliis *Vomitoriis* valent. *Dulce somnium est*, a *pauillo Cerae*, quae neque, ob deficientem ad eam liquandum necessarium caloris gradum, in corpore nostro solvitur, neque etiam ob intestinorum perpetuam humiditatem, ea obducere potest, si etiam in sufficienti quantitate adesset, *vires*, quas in *dysenterico morbo saepe praestat*, derivari. Interim Cl. ODHE-
LIVS in hoc morbo Medicamen nostrum ad Grana
sex

sex bisve terve in viginti quatuor horarum spatio, summo cum effectu dedit. Datur a Grano uno usque ad sex, optime cum *Syrapo* quodam. Non condonanda temeritas est, quando, a quibusdam ad exemplum quorundam Angliae Scriptorum, in *menorrhagia*, *haemoptysi* et aliis *sanguinis fluxibus* praeter naturam *ortis* praescribitur. Si ob haesitantem in primis viis *colluviem biliosam*, in his morbis *Vomitorium* requiritur, nobis *leniora* et *securiora* restant.

**DCXXX. VNGVENTVM AEGYPTIA-
CVM seu OXYMEL AERUGINIS.**

§. 874. Rec. *Viridis Aeris pulverati* Vncias tres.
dilue cum

Aceri Vini boni Vncias quatuor,
postea per setaceum traice, adde
Mellis crudi Vncias octo
et coque ad *Mellis crassioris* consistentiam.

Supra *Medicamentum hocce* antiquissimum, cuius iam HIPPOCRATES meminit, sub magis ei adaequato titulo *Oxymellis Aeruginis*, ex memoriae lapsu omisum fuit, et itaque adhuc, ne *Pharmacia nostra* tali praestanti *Medicamine* careret, sub praesenti per multa secula quidem recepto, sed plane incongruo nomine descripsimus.

§. 875. Ad purganda *ulcera sordida*, *saniem siccandam* et *luxuriantem carnem* prohibendam et absumendam, utiliter *plumaceolis* ad *ulcera* applicatur.

In

In gangraena et sphacelo, ei praeterea vel *Extractum Saturni*, vel ipsum *Lithargyrium* addi potest. *Ossibus Oxymel* hoc non applicetur.

DCXXXI. VNGVENTVM ALBUM.

§. 876. Rec. *Axungiae porcinae* Libram unam,
Cerussae pulveratae Vncias octo.
Misceantur.

§. 877. Discutit, refrigerat et repellit. Adhibetur itaque ad *ambusta*, in *ulceribus* et *haemorrhoidibus inflammatis*, ubi simul ei *Camphora* addi potest.

Vnguentum Nutricum, adhuc maiorem vim repellendi possidet, et ideo etiam, quando ad *inflammatas partes* adhibetur, maiorem poscit cautionem.

In genere monere debemus, *Vnguentorum* usum, in *inflammationibus*, in tantum quantum possit, restringi optimum esse.

DCXXXII. VNGVENTVM ALTHAEAE.

§. 878. Rec. *Mucilaginis Radicis Althaeae*,
Seminis Lini ana Libram unam,
Butyri non saliti Libras quatuor.
Mucilagines una cum *Butyro* coque, donec *aquosum* omne consumtum fuerit. Tunc adde
Cerae citrinae Libram unam,
Resinae Libram dimidiam.

Lique-

Liquefactis et colatis tandem admisce
Therebinthinae larigenae Vncias duas.
 Serva ad usum.

§. 879. Vbi *rumores* emolliendi, *fibræ* laxan-
 dae sunt, hincque leniendum et humectandum est,
 bono cum effectu applicatur.

DCXXXIII. VNGVENTVM CITRI- NVM.

§. 880. Rec. *Mercurii vivi depurati* Vnciam unam.
 Solve in
Acidi Nitri Vnciis duabus;
 Solutioni adhuc calidae adde
Axungiae porcinae liquefactae Libram
 unam,
 et misceantur in *mortario lapideo*.

§. 881. Vbi, in *ulceribus phagadaenicis*, et in
pulneribus ab animali rabido inflictis, *irritans* tale
fortius, quod causticam habet indolem, desideratur,
 eximie conducit.

DCXXXIV. VNGVENTVM DIGE- STIVVM COMPOSITVM.

§. 882. Rec. *Vnguenti digestivi simplicis* Libram
 unam,
 huic admisce
Pulveris Myrrhae
Olibani ana Drachmas tres,
 Misce.

§. 383.

§. 383. Digerehdi et irritandi scopo, *Vnguentum digestivum simplex* et *Vnguentum suppurans*, ad *suppurationem* in *ulceribus*, et post *imposita Vesicatoria*, promovendam, et ad *tumores* emolliendos, adhibentur; ubi vero *puris* generatio maiori *irritatione* exequenda est, *Compositum* hocce applicetur.

DCXXXV. VNGVENTVM DIGESTIVVM SIMPLEX.

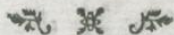
§. 884. Rec. *Terebinthinae larigenae* Libram dimidiam.
Misceatur et subigatur cum
Vitellis Ovorum quatuor,
et admisce
Olei Hyperici sesquiunciam.

De usu vid. §. praec.

DCXXXVI. VNGVENTVM MVNDIFICANS PRINGLE.

§. 885. *Florum Sulphuris* Vnciam unam,
Salis Ammoniaci Drachmam dimidiam,
Axungiae porcinae Vncias duas.
Misce et fiat *Vnguentum*.

§. 886. Ad *scabiam* adhibetur. Quoniam vero nimis *actuose peccantes*, si adhibetur, versus *interiora* pellit, probe ante eius usum, videatur, ut humorum *massa* prius *appropriatis remediis* correcta sit, quanquam *Sal Ammoniacum*
Sul-

Sulphuris huic proprietati quodammodo resistit. Caeterum *Vnguentum*, quod §. sequenti describitur, se maiori securitate commendat; hoc vero pro *pau-peribus* requiritur; et praeterea, ubi *scabies* solo ex *contagio*, *humoribus* non adeo *corruptis*, orta fuit, tuto illud adhiberi potest.

DCXXXVII. VNGVENTVM MVN-
DIFICANS ZELLERI.

§. 887. Rec. *Vnguenti Pomadini* Vnciam unam,
Mercurii praecipitati albi Drachmam
unam.
Misce.

§. 888. Optimum, ad *scabiem* sanandam, reme-
dium externum est, cuius usum eximium non solum
Viri in *Scientia nostra maximi*, BOERHAAVIUS,
WERLHOVIUS et alii comprobaverunt, sed quo-
tidiana etiam experientia testatur. In *Commerc. Litt.*
Nor. de ao. 1735., "Nunquam, de eo B. WERL-
"HOVIUS ait, ne minimam salivationem excitat,
"nec repellit *scabiem*, sed primo tempore fortius
"elicit, deinde post unam aut alteram hebdomadem
"sanat. Continuetur post extus apparentem fani-
"tatem. Singula vespera articuli tepide, vel ad
"ignem, avellanae quantitate, inunguntur. Mun-
"ditates observetur, vitanda lanca, mutandae vestes.
"Iunge interna congrua; subiunge laxans per epi-
"crafin." His adponit B. KLEINIVS in *Select.*
rat. Med. "verissimam inveni hancce methodum in
"quamplurimis militibus *scabiosis*, apud nos hyber-
"nanti-

guen-
irans,
a Ve-
ndos,
vrita-
tur.

STI.

dimi.

NDI-

liam,

ve-
ver-
vi-
s re-
acum
Sul-

“nantibus.” Etiam nos hoc *Vnguento*, in *affectibus scabiosis* semper optime cum effectu usi sumus.

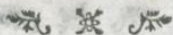
DCXXXVIII. VNGVENTVM NEA- POLITANVM.

§. 889. Rec. *Mercurii vivi* Vncias duas,
Therebinthinae larigenae Drachmas sex.
Probe invicem terantur, donec *Mer-*
curius omnis extinctus fuerit, et tunc
admiscee
Axungiae Porcinae Vncias quinque
Olei Olivarum Drachmam dimidiam.
Misce.

§. 890. Celebratissimum et primarium olim fue-
rat remedium, ad *salivationem* excitandam, postea
quam vero, uti iam §. 601. indicavimus, *saliva-*
tionis incommoda et noxia innotuerunt, ad quidem
hunc scopum a *veris et rationalibus Medicis* non am-
plius adhibetur, sed tamen nihilominus ad curan-
dam *veneream luem*, etiam nostro tempore iungitur,
tali vero ratione, ut *salivationis* molimina, vel *fri-*
ctiones per tempus aliquod intermittendo, vel datis
eccoprotice laxantibus, omni modo praecaveantur. In
quibus corporibus caeterum *iniuncto Mercurialium*
interno usui praeferenda sit, §. 601. notavimus, et
itaque hic tantum optimam *Inunctionis* methodum
adponemus. *Primae viae*, ante quam *Vnguentum*
applicatur, prius a sordibus probe purgandae, in
plethoricis vena secanda, et per aliquot dies, *acres*
humores corrigentia e. g. *Serum Lactis* danda, et *Bal-*
nea

neae tepida adhibenda sunt. *Inunctio* deinde, quolibet tertio die, ad *carbonarium*, et in conclavi calido, quo aeger etiam per omne curationis tempus continendus, instituat, et quidem, in *extremis* *ratibus* et *dorso*, tali vero modo, ut primis diebus *pedum tarsis* solis, dein simul *genubus*, porro etiam *brachiorum articulis*, et tandem quoque *dorso*, *Vnguenti* Drachmae aliquot, inungantur. Pro maioribus et minoribus aegroti viribus, minor aut maior, pro qualibet *Inunctione*, requiritur *Vnguenti* quantitas, ita ut binis Drachmis incipiamus, et usque ad integram *Vnciam* ascendamus. *Linteamina* sub curationis tempore non mutantur, nisi apparentibus *salivationis* signis, et *Dietae* regulae observentur, quae §. 601. a nobis traditae fuerunt. Ut plurimum duodecim vel sedecim *frictiones* sufficiunt. *Clar.* CLARE iterum nostro tempore, *salivationis* usum ad curandos *venereos morbos* iterum defendit, et novam methodum proposuit, qua *Mercurius* ipsis glandulis, quae salivam fecernunt infricetur. Plura vid. in *der Sammlung auserlesener Abhandlungen zum Gebrauch practischer Aerzte, 6ten Bandes* tres St.

Porro *Vnguentum* nostrum ad *bubones* et alios *tumores venereos* et *pituitosos*, quos eximie resolvit. Conducit etiam ad *pediculos* fugandos.

DCXXXIX. VNGVENTVM NERVINVM.

§. 891. Rec. *Foliorum Populi balsamiferae* Vncias octo.

Incisis adde

Axungiae Porcinae calefactae Libras duas.

Stent per quatuordecim dies, et deinde liquefactis, colatis et refrigeratis adde

Olei Succini,

Chamomillae ana Vnciam dimidiam.

Rutae,

Menthae ana Drachmas duas.

Misce.

§. 892. Applicetur in *membrorum et ligamentorum debilitate*, in *partium rigiditate*, *paralyfi* et *spasmis* ac *convulsionibus*. Consulto etiam in *colica flatulenta*, in *nephritide calculosa* et aliis *infini ventris affectibus flatulento-spasmodicis*, *abdomini* et *renum regioni* infricetur. In *diarrhoeis*, praemissis *evacuantibus*, quoque eo uti, et *ventriculi regioni* illud illinere possumus: praesertim, si *status flatulento spasmodicus* simul adfit.

DCXL. VNGVENTVM NVTRITVM.

§. 893. Rec. *Aceri Saturni* Libram unam.

Huic sensim affunde

Olei

Olei Olivarum sesquilibram
 contiuuo terendo, ut iustam *Vngu-*
enti consistentiam acquirat.

De usu vid. §. 877.

DCXLI. VNGVENTVM POMA- DINVM.

§. 894. Rec. *Axungiae porcinae* Libras duas,
Aquae Naphae,
Rosarum ana Vncias duas.
Olei Citri Guttas viginti quatuor.
Lavendulae Guttas quindecim,
Caryophyllorum Guttas duode-
 cim.

Misce.

§. 895. Pro *basi* aliorum *Vnguentorum* infervit,
 et tanquam *lubricans*, *fissuris*, *manuum rhagadibus*,
haemorrhoidibus dolentibus, et locis, in quibus *Ve-*
ficantia imposita fuerunt, applicatur.

DCXLII. VNGVENTVM SVPPV- RANS.

§. 896. Rec. *Cerae citrinae*,
Resinae ana Libram dimidiam.
 Liquefactis adde
Ceparum assatarum,

Z 3

Mellis

Olei

Mellis crudi ana Libras duas cum di-
midia.

Saponis nigri Libram dimidiam.

Coque leni igne ad humiditatis con-
sumptionem, postea exprime et bene
misce, continuo agitando *bacillo*
ligneo, usque dum refrixerint.

De usu vid. §. 883.

INDEX

NVMERVS PAGINAM INDICAT.

- Abies rubra 8.
 Absinthium ponticum, five romanum 8.
 vulgare 9.
 Acetosa 9.
 Acetofella 9.
 Acetum Colchici 49.
 Lavendulae 51.
 Lithargyrii. Vid. Acetum Saturni.
 Prophylacticum 51.
 Rutae 53.
 Sambuci 53.
 ACETVM SATVRNI 53.
 SQVILLITICVM 55.
 VINI 44.
 Acetum Vini concentratum 56.
 destillatum, seu Spiritus Aceti 60.
 Acidum Nitri, vulgo Spiritus Nitri acidus, seu Aqua for-
 tis 61.
 Nitri fumans, vulgo Spiritus Nitri fumans 61.
 Salis, vulgo Spiritus Salis communis acidus 62.
 ACIDVM VITRIOLI CONCENTRATVM, vulgo OLE-
 VM VITRIOLI 63.
 TENVE, vulgo SPIRITVS VI-
 TRIOI ACIDVS 64.
 Aconitum 9.
 Aerugo 66.
 Aether Vitrioli. Vid. Naphtha Vitrioli.
 Aethiops antimonialis Huxhami 66.
 Agaricus albus 35.
 Chirurgorum. Vid. Boletus igniarius.
 Agrimonia 9.
 Albumen Ovi 35.
 Alburnum Ebuli 24.
 Sambuci 40.

Z 4

Alcali

- Alkali minerale. Vid. Soda Hispanica.
 Allium 9.
 Aloe hepatica 10.
ALOE SOCCOTRINA 10.
 Althaea 10.
ALVMEN 10.
 Alumen ustum 68.
 Ambra grisea 10.
 Amomum. Vid. Piper Iamaicense.
 Amygdalus 10.
 Amylum 44.
 Anethum 11.
 Angelica 11.
 Anima Rhabarbari. Vid. Tinctura Rhabarbari.
 Anisum 11.
 Anisum stellatum 11.
ANTIMONIVM CRVDVM 11. et 69.
 Aqua Anethi 70.
 Anisi 70.
 Aromatica 70.
 Bateana. Vid. styptica.
AQVA CALCIS VIVAE 71.
 Aqua Carvi spirituosa. Vid. Spiritus Carvi.
 Chaerefolii 72.
 Chamomillae 72.
 Ceraforum nigrorum 72.
AQVA DESTILLATA COMMVNIS 73.
 FLORVM CASSIAE 74.
 CASSIAE SPIRITVOSA 74.
 Aqua Foeniculi 75.
 Fortis. Vid. Acidum Nitri.
 Grysea 75.
 Hysfopi 75.
 Iuniperi 76.
 Iuniperi spirituosa. Vid. Spiritus Iuniperi.
 Melissae 76.
AQVA MENTHAE PIPERITAE 76.
 Aqua Menthae piperitae spirituosa 76.
 Naphae 76.
 Ophthalmica coerulea seu sapphirina 77. *
 communis 77.

AQVA

AQVA PHAGADAENICA 78.

- Aqua Pulegii 79.
Rabelii. Vid. Elixir adidum Halleri.
Rosarum 79.
Rubi idaei 79.
Sabinae 79.
Sambuci 79.
Saturni. Vid. Aqua vegeto mineralis Goulardi.

**AQVA SCLOPETARIA seu TRAUMATICA GALLO-
RVM 79.**

- Aqua styptica 80.
Tanacetii 81.
traumatica Thedenii 81.
Aqua Valerianae composita 83.

AQVA VEGETO MINERALIS GOVLARDI 84.

- Aqua Zedoariae anifata. Vid. Spiritus Zedoariae anifatus.
Aquila alba. Vid. Mercurius dulcis.
Arcanum corallinum. Vid. Mercurius calcinatus ruber.
duplicatum. Vid. Tartarus vitriolatus.
Tartari. Vid. Terra foliata Tartari.

Argentum 11.

- Argentum foliatum 11.
vivum. Vid. Mercurius vivus.

Aristolochia rotunda 12.**Arnica 12.****Arum 13.****ASA FOETIDA 13.****Asarum 13.****Avena 13.****Aurantium 14.****Aurum 14.****Aurum foliatum 14.****Axungia Castorei 18.****porcina 85.****Baccae Belladonnae 15.****Berberum 15.****Ebuli 24.****Iuniperi 29.****Lauri 30.**

- Baccae Myrtillorum 33.
 Ribium nigrorum 38.
 rubrorum 38.
 Sambuci 40.
 Bacilli de Liquiritia 85.
 Balauftium 14.
 Balsamita 14.
 BALSAMVM feu VNGVENTVM ARCAEI 36.
 Balsamum aromaticum 86.
 BALSAMVM CANADENSE 14.
 Balsamum commendatoris 87.
 Copaivae 14.
 BALSAMVM OPHTHALMICVM ST. YVEANVM 88.
 PERVVIANVM NIGRVM 14.
 SAPONIS 89.
 SVLPVVRIS 90.
 Balsamum Sulphuris Rulandi 91.
 Bardana 15.
 Basilicum 15.
 Beccabunga 15.
 Belladonna 15.
 Berberis 15.
 Betula 16.
 Biftorta 16.
 BOLETVS IGNIARIVS 37.
 Bolus Martis. Vid. Globuli martiales.
 Botrys 16.
 Bryonia 16.
 Butyrum 16.
 Butyrum Antimonii. Vid. Causticum antimoniale.
 feu Oleum Cacao 91.
 feu Vnguentum Maioranae 93.

C
 Cacao 16.
 Cadmia fossilis. Vid. Lapis calaminaris.
 Calamus aromaticus 16.
 Calx viva 16.
 CAMPHORA 17.
 Cannabis 17.
 CANTHARIDES 17.

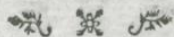
Capita

- Capita Papaveris 35.
 Papaveris erratici 35.
 Cardamomum minus 17.
 Carduus benedictus 17.
 tomentosus 18.
 Carica 18.
 Carvum 18.
 Caryophylli aromatici 18.
 Cascarilla 18.
 Cassia fistula 18.
CASTOREVM 18.
 Cataplasma emolliens. Vid. Species emollientes pro Ca-
 taplasmatibus.
 maturans 93. *
 resolvens. Vid. Species resolventes pro Ca-
 plasmatis.
 Catechu seu Terra laponica 19.
CAUSTICVM ANTIMONIALE 94.
 Causticum lunare. Vid. Lapis infernalis.
 potentiale. Vid. Lapis causticus.
 Centaurium minus 19.
 Cera 19.
 Cera alba 19.
CERA CITRINA 19.
 Cerasus acida 19.
 Ceratum labiale 95.
 Mercuriale Falckii 96.
 Saturni Goulardi 97.
 Cereoli exploratorii 97.
 Falckii 99.
 mitigantes 99.
 Cerussa 100.
 Cervus 19.
 Chaerifolium 19.
 Chamomilla romana 20.
 vulgaris 20.
 Chelidonium maius 20.
CHINA CHINAE seu **CORTEX PERUVIANVS** 20.
 Cichorium sylvestre 20.
 Chocolata medica 100.

Cicuta

- Cicuta 21.
 Cina seu Santonicum 21.
CINERES CLAVELLATI 21. et 101.
 Cinnamomum 21.
 Citrus 21.
 Clyisma antispasmodicum. Vid. Species antispasmodicae
 pro Clysteribus.
 carminativum. Vid. Species carminativae pro
 Clysteribus.
 emolliens. Vid. Species emollientes pro Clyste-
 ribus.
 resolvens. Vid. Species resolventes pro Clyste-
 ribus.
 Coccionella 21.
 Coccognidium seu Mezereum 21.
 Cochlearia 21.
 Colchicum 21.
 Colocyntis 22.
 Colophonium 36.
 Columbo 22.
 Conditum Calami aromatici 105.
 Corticum Aurantium 104.
 Citri 105.
 Confecto Seminis Cynae 105.
 Foeniculi 106.
 Coni Lupuli 30.
 Conserva Acetofellae 106.
 Cochleariae 107.
 Rosarum 107.
 Consolida maior 22.
 Contrayerva 23.
 Coriandrum 23.
 Cornu Cervi 19.
 Corpus pro Balsamo. Vid. Oleum Nucis Moschatae.
 Balsamo Saponis 107.
 Cortex Aurantium 14.
CORTEX CASCARILLAE 18.
 Cortex Chinae. Vid. China Chinae.
 Cinamomi 21.
 Citri 21.

Cor-

Cortex Coecognidii 21.

Ligni Sassafras 40.

Peruvianus. Vid. China Chinae.

CORTEX SIMARVBAE 42.

CREMOR feu CRYSTALLI TARTARI 107.

Crocus 23.

Cubebae 23.

Cucumis 23.

Cuminum 23.

Cuprum 23.

Cydonia 23.

Datura 24.

Daucus sativus 24.

Decoctum Althaeae 110. *

Anthelminticum Rosensteinii 110. *

Hordei 110. *

Diacydonium simplex. 112.

Dulcamara 24.

Ebulus 24.

Electuarium lenitivum 111.

mundificans Werlhofii 113.

Elixir acidum Halleri 113.

aperitivum Clauderi 115.

ELIXIR BALSAMICVM HOFFMANNI 116.

Elixir stomachicum 118.

ELIXIR VITRIOLI MYNSICHTI 118.

Elixir uterinum 110.

EMPLASTRVM ADHAESIVVM 120.

Emplastrum adhaesivum Wodfoockii 121.

anticolicum 122.

Cicutae 122.

EMPLASTRVM CITRINVM 123.

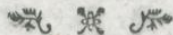
COMMUNE 124.

Emplastrum de Galbano crocatum 125.

EMPLASTRVM GVMOSVM 125.

DE MELILOTO 126.

EM-

- EMPLASTRVM MERCVRIALE 127.
 SAPONIS 127.
 Emplastrum Saturninum 128.
 de Spermate Ceti 129.
 dia Sulphuris Rulandi 129.
 EMPLASTRVM VESICATORIVM 130.
 Enula 24.
 Erysimum 25.
 Effentia Ambrae liquida 135.
 Balsami Cadanensis mundificans 136.
 roborans 137.
 ESSENTIA CARDAMOMI 138.
 Effentia Castorei 138.
 ESSENTIA CORTICVM AVRANTIORVM 139.
 Effentia Corticis Cascarillae 139.
 Peruviani alexipharmaca Huxhami 141.
 composita Whyththii 141.
 Simplex 142.
 Fuliginis Clauderi 142.
 Gentianae 143.
 ESSENTIA MYRRHAE 143.
 MYRRHAE ALCALISATA 144.
 Effentia Pimpinellae 144.
 Trifolii fibrini 145.
 Valerianae composita 145.
 Extractum Abinthii 145.
 Acetofellae 148.
 Aconiti 149.
 EXTRACTVM ALOES AQVOSVM 150.
 Extractum Aloes Poerneri 151.
 EXTRACTVM CATHOLICVM seu PANCHYMAGO-
 GVM 151.
 CHAMOMILLAE 152.
 Extractum Cicutae 152.
 Corticis Cascarillae 155.
 EXTRACTVM CORTICIS PERVVIANI AQVOSVM
 156.
 VINOSVM
 161.
 Extra-

- Extractum Daturae 161.
 Gentianae 163.
 Hellebori nigri 164.
 Hyoscyami 165.
 Marrubii 165.
 Martis 165.
 Millefolii 166.
EXTRACTVM MYRRHAE 167.
 Extractum nucum inglandium 168.
EXTRACTVM OPII 168.
 Extractum Panchymagogum. Vid. Extractum catholicum.
 Papaveris erratici 172.
 Quassiae 172.
 Rhabarbari feu Rhei 173.
 Saturni 173.
EXTRACTVM TARAXACI 174.
TRIFOLI FIBRINI 174.
 Extractum Valerianae 175.
EVPHORBIVM 25.
 Farfara 25.
 Ferrum 25.
 Filix 25.
Flavedo Corticum Aurantium 14.
 Citri 21.
FLORES ARNICAE 12.
 Flores Aurantium 14.
 Balaustiorum 14.
 Cassiae 25.
 Chamomillae romanae 20.
FLORES CHAMOMILLAE VVLGARIS 20.
 FARFARAE 25.
 HYPERICI 28.
 LAVENDVLAE 29.
 Flores Malvae arboreae 30.
FLORES MELILOTI 31.
 Flores Papaveris erratici 35.
 Rosarum rubrarum 38.
 Rorismarini 39.
 Salis Ammoniaci. Vid. Sal Ammoniacum depu-
 ratum.

FLORES

- FLORES SAMBVCI 40.
 SVLPVVRIS 179.
 Flores Tanaceti 43.
 Verbasci 44.
 Zinci 178.
 Foeniculum 25.
 Foenum Graecum 26.
FOLIA ALTHAEAE 10.
 Folia Afari 13.
FOLIA AVRANTIORVM 14.
 Folia Belladonnae 15.
 Hyoscyami 28.
 Lauri 30.
 Nicotianae 33.
 Querci 37.
 Ribium nigrorum 38.
 Sabinæ 39.
FOLIA SENNAE 41.
 Folia Vvae urfi 45.
 Fomentatio antiphlogistica 179.*
 Formicae 26.
 Fructus seu Semen Anifi stellati 11.
 Cacao 16.
FRVCTVS CARICARVM 18.
 Fructus Cerafi acidæ 19.
 seu Poma Citri 21.
 Cubebæ 23.
 seu Poma Cydoniorum 23.
 Juglandium immaturi 29.
 Olivæ 34.
 seu Semen Piperis Iamaicensis 36.
 nigri 36.
 Pruni 37.
 Rosarum Cynosbati dicti 38.
 Rubi idæi 39.
FRVCTVS TAMARINDORVM 43.
 Fuligo splendens 26.
 Fumaria 26.

Galanga minor 26.
 Gallae turcicae 26.
 Gelatina Berberum. Vid. Roob Ribium

Ribium. Vid. Roob Berbium,
 Gemmae Populi balsamiferae 36.

Gentiana rubra 26.

Geranium robertianum 26.

Globuli ad fonticulos 180. *
 martiales 181.

Gramen caninum 26.

Gratiola 26.

Guaiacum 27.

GUMMI AMMONIACVM 27.

ARABICVM 27.

Gummi Bdellium 27.

Cerafi acidae 19.

Guaiaci 27.

Guttae 27.

Laccae 27.

Sandaraca 29.

Tragacanthae 27.

Hedera terrestris 27.

Helleborus niger 27.

Herba Absinthii pontici sive romani 8.

HERBA ABSINTHII VVLGARIS 9.

Herba Acetosae 9.

Acetofellae 9.

Aconiti 9.

Agrimoniae 9.

Anethi 11.

HERBA ARNICAE 12.

Herba Balsamitae 14.

Basilici 15.

Beccabungae 15.

Botrys 16.

Cardui benedicti 17.

tomentosi 18.

HERBA CENTAVREI MINORIS 19.

Herba Chaerefolii 19.

Chamomillae romanae 20.

vulgaris 20.

Chelidonii maioris 20.

Cicutae 21.

Cochleariae 22.

Daturae 24.

Erysimi 25.

Farfarae 25.

Fumariae 26.

Geranii robertiani 26.

Gratiolae 26.

Hederae terrestris 26.

Hyssopi 28.

Maioanrae 30.

HERBA MALVAE VVLGARIS 31.

MARRVBI ALBI 31.

Herba Mari veri 31.

Matricariae 31.

HERBA MELILOTI 31.

MELISSAE 31.

MENTHAE CRISPAE 32.

PIPERITAE 32.

MILLEFOLII 32.

Herba Millefolii nobilis 32.

Nasturtii aquatici 33.

hortensis 33.

Origani cretici 34.

Petrofelini 35.

Populi balsamiferae 36.

Prunellae 37.

HERBA PVLEGI 37.

Herba Rorismarini 39.

Rutae 39.

HERBA SALVIAE 40.

Herba Saponariae 40.

Satureiae 41.

Scordii 41.

Sedi minoris 41.

HERBA

HERBA SERPILLI 41.

Herba Tanacetii 43.

Taraxaci 43.

Thymi 43.

HERBA TRIFOLII FIBRINI 43.

Herba Verbasci 44.

Veronicae 44.

Vincae pervincae 44.

Virgae aureae 44.

Vrticae maioris 45.

Hordeum 27.

Hydromel Simplex, Vid. Mel despumatum.

Hyoscyamus 28.

Hypericum 28.

Hysopus 28.

Lalappa 28.

Ichthyocolla 28.

Imperatoria 28.

Ipecacuana 28.

Iris florentina 29.

Iuglans 29.

Iulepus Rosarum 181.

Iuniperus 29.

Kermes minerale 182.

Lac bubulum 29.

caprinum 29.

Gummi Ammoniaci 184. *

Sulphuris 184.

Lapathum acutum 29.

Lapides cancerorum 185.

Lapis calaminaris 186.

causticus 186.

divinus, Vid. Lapis ophthalmicus.

LAPIS INFERNALIS 187.

Lapis ophthalmicus 188.

LAVDANVM LIQVIDVM SYDENHAMI 189.

Aa 2

Laven-

- Lavendula 29.
 Laurus 30.
 Levisticum 30.
LIMATVRA MARTIS DEPVRATA 190.
 Linimentum Saponis 190. *
 volatile 191. *
 Linum 30.
 Lignum Guaiaci 27.
 Iuniperi 29.
LIGNVM QVASSIAE 37.
 Lignum Sassafras 40.
LIQVAMEN MYRRHAE 192.
LIQVOR ANODYNVS MINERALIS HOFFMANNI seu
 SPIRITVS VITRIOLI DVLCIS 192.
 Liquor antiphlogisticus Brandavii 195.
LIQVOR CORNV CERVI SVCCINATVS 197.
 Liquor Nitri fixi 198.
LIQVOR TARTARI SOLVBILIS 198.
 Liquor Terrae foliatae Tartari 200.
 Liquiritia 30.
 Lixivium causticum 201.
 Looch de Farfara 201.
 fanum et expertum 202.
 Lupulus 30.
 Lycopodium 30.
M
Macis 34.
MAGNESIA ALBA 203.
 Maiorana 30.
 Malacorium. Vid. Cortex Balaustiorum.
 Malva arborea 30.
 vulgaris 31.
MANNA CALABRINA 31.
 Manna canulata 31.
 Marrubium album 31.
 Marum verum 31.
 Matricaria 31.
MEL 31.
MEL DESPVMATVM 205.
 Mel Rosarum 206.
 Melilo-

Melilotus 31.

Melissa 31.

Mentha crispa 32.

piperita 32.

Mercurius alcalifatus 206.

MERCVRIVS CALCINATVS vulgo PRAECIPITATVS

RVBER 207.

DVLCIS 208.

PRAECIPITATVS ALBVS 213.

Mercurius sublimatus corrosivus 215.

MERCVRIVS VIVVS 32 et 218.

Millefolium 32.

Millefolium nobile 32.

Minium 36.

Morsuli antimoniales Kunkelii 219.

chinati 220.

Imperatoris 221.

martiales 221.

MOSCHVS 33.

Mucharum Rosarum 222.

Mucilago seminis Cydoniorum 222.

MYRRHA 33.

Myrtilli 33.

Naphtha Vitrioli seu Oleum Vini 223.

Nasturtium apuaticum 33.

hortense 33.

Nicotiana 33.

NITRVM 33. et 223.

Nuclei Amygdalorum amari 10.

dulces 10.

Nux moschata 34.

iuglans 29.

Olea 34.

OLEVM ABSYNTHII 225.

AMYGDALARVM 227.

Oleum Anethi 229.

animale Dippelii 230.

Aa 3

OLEVM

- OLEVM ANISI 234.
 Oleum Cacao. Vid. Butyrum Cacao.
 OLEVM CAIEPVT 235.
 CARYOPHYLLORVM AROMATICORVM 235.
 Oleum Cerae 236.
 Chamomillae 238.
 Cornu Cervi foetidum 238.
 Corticum Aurantium 239.
 Citri 240.
 OLEVM FLORVM CASSIAE 240.
 Oleum Foeniculi 241.
 OLEVM HYPERICI 241.
 Oleum Lavendulae 241.
 Ligni Sassafras 242.
 OLEVM LINI 242.
 Oleum Macis 242.
 Melissae 243.
 OLEVM MENTHAE 243.
 Oleum Myrrhae per deliquium. Vid. Liquamen Myrrhae.
 Nucum iuglandium 244.
 OLEVM NVCIS MOSCHATAE 244.
 Oleum Olivarum 245.
 Ovorum 245.
 Petrae seu Petroleum 34.
 Rutae 245.
 Sabinae 246.
 Saturni 247.
 Succini 247.
 Tanaceti 250.
 OLEVM TARTARI PER DELIQVIVM 251.
 Seu SPIRITVS TEREBINTHINAE 251.
 Oleum Vini. Vid. Naphtha Vitrioli.
 Vitrioli. Vid. Acidum Vitrioli concentratum.
 Olivae. Vid. Fructus Olivae.
 Olibanum 34.
 Opium 34.
 Origanum creticum 34.
 Oryza 34.
 Ovum 35.

Oxymel

Oxymel aeruginis. Vid. Vnguentum aegyptiacum.
Colchici 253.
OXYMEL SIMPLEX 253.
SQVILLITICVM 253.

Papaver 35.
Papaver erraticum 35.
Pallulae maiores 35.
minores 35.
Pasta de Althaea 254.
Petalites 35.
Petroleum. Vid. Oleum Petrae.
Petroselinum 35.
Pila marina 35.
Pilulae antihystericae 254.
ephracticae seu polychrestae 255.
PILVLAE MERCVRIALES seu PVLVIS ALTE-
RANS 256.
Pilulae Squilliticae 258.
Pimpinella alba 35.
Pinus Larix 35.
Piper Iamaicense 36.
nigrum 36.
Pix burgundica. Vid. Resina burgundica.
Plumbum 36.
Polypodium 36.
Poma Aurantiorum immatura 14.
matura 14.
Citri. Vid. Fructus Citri.
Colocynthidis 22.
Populus balsamifera 36.
Porcus 36.
Prunella 37.
Prunus 37.
Pulegium 37.
Pulpa Caffiae 258.
Prunorum 259.
PVLPA TAMARINDORVM 259.

Aa 4

Pulvis

Pulvis alexipharmacus seu antilyfficus Londinensis, Vid.
Pulvis tunchinensis.
 alterans. Vid. *Pilulae Mercuriales.*
 anodynus 260.
 antispasmodicus. Vid. *Pulvis temperans,*
 dentifricius 261.
 seu *Species Diatragracanthae* 262.
 galactopeus *Rosensteinii* 262.
 infantum 262.
 purificans *Kaempffii* 262.
 Squilliticus 263.
 sternutatorius 264.
 stomachalis *Birckmanni* 264.
 temperans 265.
 tunchinensis 266.
Pyrethrum 37.

Quassia 37.

Quercus 37.

Radix Allii 9.
RADIX ALTHAEAE 10.

Radix Angelicae 11.
Aristolochiae rotundae 12.
Ari 13.
Arnicae 12.
Afari 13.

RADIX BARDANAE 15.

Radix Belladonnae 15.
Bistortae 16.
Bryoniae 16.
Calami aromatici 16.
Chelidonii maioris 20.
Cichorei sylvestris 20.
Colchici 22.
Columbo 22.
Consolidae maioris 22.
Contrayervae 23.
Dauci fativi 24.

Radix

- Radix Enulae 24.
 Farfaeae 25.
 Filicis 25.
 Galangae minoris 26.
RADIX GENTIANAE RVBRAE 26.
GRAMINIS CANINI 26.
 Radix Gratiolae 26.
 Hellebori nigri 27.
RADIX IALAPPAE 28.
 Radix Imperatoriae 28.
RADIX IPECACUANAE 28.
 Radix Ireos florentinae 29.
RADIX LAPATHI ACVTI 29.
 Radix Levistici 30.
RADIX LIQVIRITIAE 30.
 Radix Petasitidis 35.
 Petroselinii 35.
 Pimpinellae albae 35.
 Polypodii 36.
 Pyrethri 37.
 Raphani rusticani 37.
RADIX RHABARBARI seu RHEI 38.
 Radix Rubiae tinctorum 39.
 Salab 40.
RADIX SAPONARIAE 40.
 Radix Serpentariae virginianae 41.
 Squillae 42.
RADIX SQVILLAE PRAEPARATA 317.
 Radix Taraxaci 43.
 Tormentillae 43.
RADIX VALERIANAE SYLVESTRIS 44.
 Radix Vincetoxici 44.
 Zedoariae 46.
 Zingiberis 46.
 Zingiberis condita Bengalenfis 46.
 Raphanus rusticanus 37.
 Resina Anime 37.
 Benzoe 37.
 seu pix Burgundica 38.

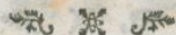
- Refina elastica 37.
 Elemi 38.
 Galbani 38.
 Guaiaci 37.
RESINA IALAPPÆ 268.
 Refina Mastiches 38.
 Rhabarbarum five Rheum 38.
 Ribes nigrum 38.
 rubrum 38.
 Roob Berberum 270.
 Iuniperi 271.
 Ribium 272.
 Rubi idaei 272.
 Sambuci 272.
 Rosa rubra 38.
 sylvestris 38.
 Rosmarinus 39.
 Rotulae Berberum 273.
 Rubia tinctorum 39.
 Rubus idaeus 39.
 Ruta 39.

S
 Sabina 39.
SACCHARVM 39.
SACCHARVM CLARIFICATVM 273.
 Saccharum Lactis 273.
 Myrrhae Hoffmanni 275. *
 feu Sal Saturni 276.
 Sal Acetofellae 277.
SAL AMMONIACVM 39. et 278.
 Sal Ammoniacum ficcum feu anglicanum 282.
SAL ANGLICANVM 282.
 CORNV CERVI VOLATILE 283.
 Sal culinare 40.
 feu Vitriolum Martis 284.
 mirabile Glauberi 185.
 polychrestum Seignette 287.
 Saturni, Vid, Saccharum Saturni,

- Sal Sodae 288.
SAL SVCCINI VOLATILE 288
 Salab 40.
 Salvia 40.
 Sambucus 40.
 Sanguis Draconis 40.
 Sapo niger 40.
SAPU VENETVS 40.
 Saponaria 40.
 Sassafras 40.
 Satureia 41.
 Scammonium 41.
 Scordium 41.
 Sedum minus 41.
 Semen Anethi 11.
SEMEN ANISI 11.
 Semen Anisi stellati. Vid. Fructus Anisi stellati.
 Avenae 13.
 Cannabis 17.
SEMEN CARDAMOMI MINORIS 17.
 Semen Carvi 18.
 Coriandri 23.
 Cubeborum. Vid. Fructus Cubeborum.
 Cumini 23.
 Cydoniorum 23.
 Foeniculi 25.
SEMEN FOENI GRAECI 26.
 Semen Hordei 17.
 Lini 30.
 Oryzae 34.
 Papaveris 35.
 Petrofelini 35.
 Piperis lamaicensis. Vid. Fructus Piperis lama-
 icensis.
 nigri. Vid. Fructus Piperis nigri.
 Sabadillae 41.
 Sinapi 41.
 Senna 41.
 Serpentaria virginiana 41.
 Serpillum 41.

Sevum

Sal

- Sevum cervinum 288.
 ovillum 41. et 288.
 Sief album Rhazis 289.
 Simaruba 42.
 Sinapi 42.
 Soda hispanica 42.
 Species adstringentes pro Gargarifmate 289.
 antipalmodicae pro Clysteribus 290.
 carminativae pro Clysteribus 290.
 emollientes pro Cataplasmatibus 292.
 pro Clysteribus 293.
 pro Gargarifmate 293.
 Imperatoris pro morsulis 294.
 mundificantes 294.
 nervinae 295.
 pectorales 297.
 resolventes pro clysteribus 297.
 pro epithematibus 300.
 pro gargarifmate 299.
 ad obstructions internas 301.
 pro Thea 302.
 Sperma Ceti 42.
 Spiritus Aceti. Vid. Acetum Vini destillatum.
 Anisi 302.
SPIRITVS ANTISCORBVTICVS DRAWITZII 301.
 Spiritus bezoardicus Bussii 304.
 Carvi 304.
 Cochleariae 305.
 Cornu Cervi rectificatus 305.
 Formicarum 305.
 Iuniperi 306.
 Lavendulae 306.
 Melissae 307.
 Mindereri 307. *
 Nitri acidus. Vid. Acidum Nitri.
 dulcis 308.
 fumans. Vid. Acidum Nitri fumans.
 Salis Ammoniaci anifatus 309.
 volatilis vinosus 310.
SPIRITVS SALIS AMMONIACI VOLATILIS VRI-
NOSVS 311.

Spiritus

Spiritus Salis communis acidus. Vid. **Acidum Salis communis.**

dulcis 312.

Serpilli 313.

Vini camphoratus 313.

crocatu 314.

SPIRITVS VINI RECTIFICATVS 315.

RECTIFICATISSIMVS 315.

Spiritus Vitrioli acidus. Vid. **Acidum Vitrioli tenue.**

dulcis. Vid. **Liqner anodynus mineralis Hoffmanni.**

Zedoariae anifatus 316.

Spongia 42.

Spongia cerata 316.

marina 42.

Squilla 42.

Squilla praeeparata 317.

Strobuli Abietis 8.

Stipites Dulcamarae 24.

Ribium nigrorum 38.

Styrax calamita 42.

Succinum 42.

Succus Berberum 317.

Betulae 16.

Ceraforum acidorum 318.

Citri 319.

Cucumerum 23.

Cydoniorum 319.

Liquiritiae 319.

Myrtillorum 320.

Ribium 320.

Rubi idaei 320.

SVLPHVR AVRATVM ANTIMONII 320.

Sulphur auratum liquidum 321.

saponatum 322.

citrinum 42.

Syrupus Acetositis Citri 323.

SYRVPVS AMYGDALINVS five EMVLSIIVS 323.

Syrupus Althaeae 324.

Berberum 325.

Ceraforum acidorum 325.

SYRVPVS

SYRVPVS CICHOREI CVM RHABBARBARO 325.

Syrupus Corticum Aurantiorum 326.

Corticis Peruviani 327.

Diacodion 327.

emulsiuus. Vid. Syrupus amygdalinus.

florum Cassiae 328.

Mannae 329.

Myrtilorum 329.

Ribium 329.

SYRVPVS RVBI IDAEI 329.
Tamarindi 43.

Tanacetum 43.

Taraxacum 43.

Tartarus 43.

chalybiatus 330.

TARTARVS EMETICVS 330.

 SOLVBILIS feu **TARTARISATVS 334.**

Tartarus Vitriolatus 335.

Terra foliata Tartari 336.

Thymus 43.

Tinctura Asae foetidae 337.

Cantharidum 337.

Croci 340.

Euphorbii 341.

Guaiaci volatilis 341.

Laccae 341.

Martis 342.

TINCTVRA RHABBARBARI AQVOSA 342.
DVLCIS 343.

Tormentilla 43.

Trifolium fibrinum 43.

Triticum 44.

Trochisci anthelmintici 344.

bechici albi 344.

nigri 345.

temperantes 345.

Turiones Abietis 8.

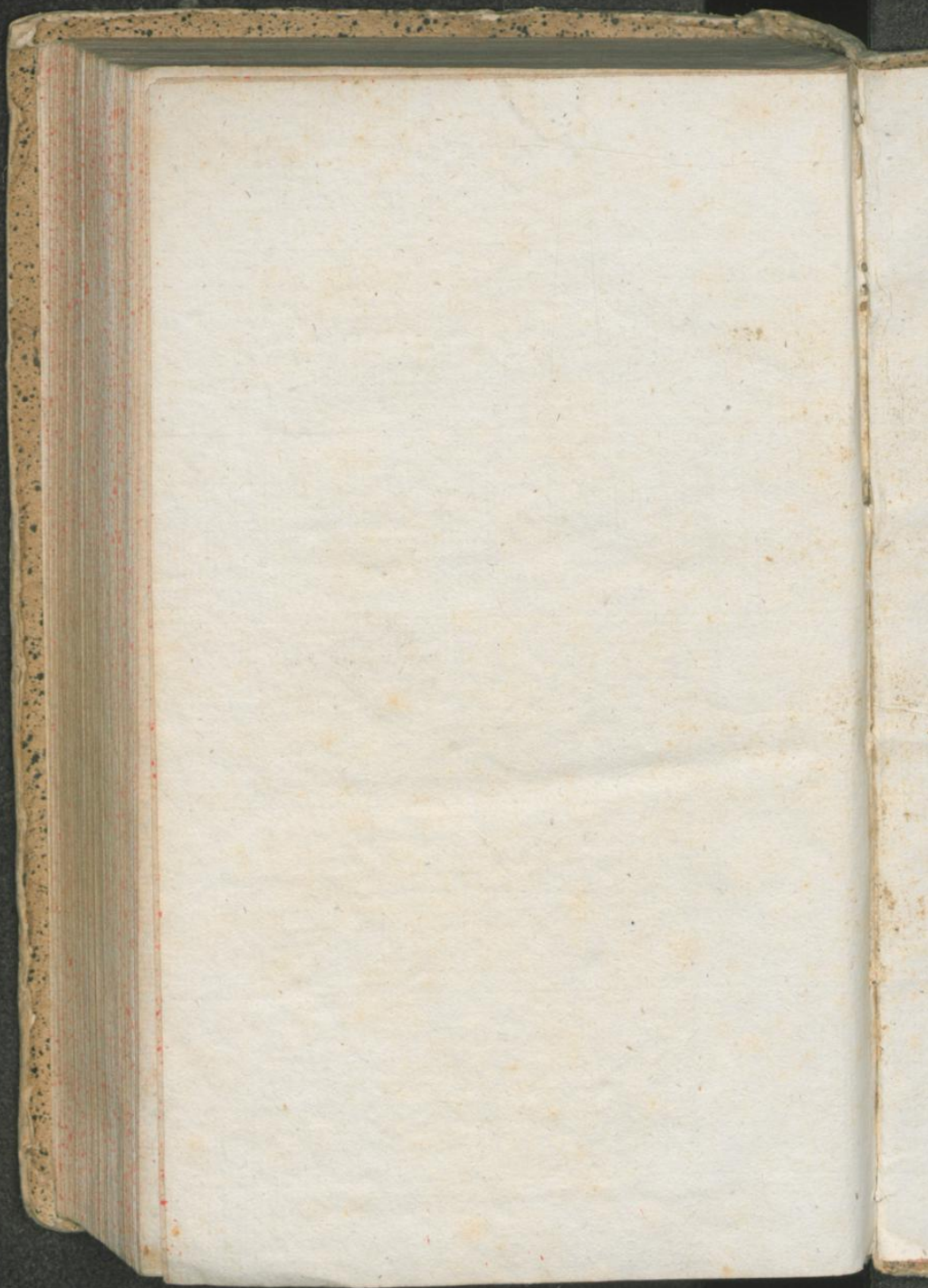
Sambuci 40.

Valeria.

- V**aleriana sylvestris 44.
 Vanilla 44.
 Verbascum 44.
 Veronica 44.
 Vinca peruviana 44.
 Vincetoxicum 44.
VINVM ANTIMONII HVXHAMI 346.
 Vina varia 44.
 Virga aurea 44.
 Vitis 44.
 Vitriolum album 45.
 coeruleum 45.
 martis seu viride 45. et vid. Sal Martis.
Vitrum Antimonii 347.
 Antimonii ceratum 348.
VNGVENTVM AEGYPTIACVM 349.
 Vnguentum album 350.
 Althaeae 350.
 Citrinum 351.
 digestivum compositum 351.
VNGVENTVM DIGESTIVVM SIMPLEX 352.
 Vnguentum mundificans Pringle 352.
VNGVENTVM MUNDIFICANS ZELLERI 353.
 NEAPOLITANVM 354.
 Vnguentum Nervinum 356.
VNGVENTVM NVTRITVM 356.
 Vnguentum pomadinum 357.
 suppurans 357.
 Urtica maior 45.
 Uva Ursi 45.

Zedoaria 46.
 Zibethum 46.
 Zincum 46.
 Zingiber 46.

Ab. —

